אמא, אבא,
בניתי אתר באינטרנט

שימו לב!

בכל מקום שמצוין אתר נלווה של הספר

www.hod-ami.co.il/59386.html

יש להתעלם מזה ולהתייחס לזה:

הורידו את קוד המקור של כל התוכניות וחומר נוסף הקשור

לספר זה מאתר הוד-עמי:

www.hod-ami.co.il/files/59386.exe

עורך ראשי: **זהר עמיהוד** Microsoft Certified Professional

כתבו: **זהר עמיהוד** Microsoft Certified Professional, **ענת גת**

עריכה ועיצוב: **שרה עמיהוד**

עיצוב עטיפה: **שרון רז**

תודה מיוחדת לשפנים (לפי א'-ב'):

אמיר ביאלר (11)
דור הריס (11½)
הדר שפיבק (12)
עמית עמיהוד (11½)
קשת מאיר (9)
שון שחורי (11)
שחף מאיר (9)

שמות מסחריים

שמות המוצרים והשירותים המוזכרים בספר הינם שמות מסחריים רשומים של החברות שלהם. הוצאת הוד–עמי עושה כמיטב יכולתה למסור מידע אודות השמות המסחריים המוזכרים בספר זה ולציין את שמות החברות, המוצרים והשירותים. שמות מסחריים רשומים (registered trademarks) המוזכרים בספר צוינו בהתאמה.

Windows ו–Internet Explorer הינם מוצרים רשומים של חברת Microsoft

הודעה

ספר זה מיועד לתת מידע אודות מוצרים שונים. נעשו מאמצים רבים לגרום לכך שהספר יהיה שלם ואמין ככל שניתן, אך אין משתמעת מכך כל אחריות שהיא.

המידע ניתן "כמות שהוא" ("as is"). הוצאת הוד–עמי אינה אחראית כלפי יחיד או ארגון עבור כל אובדן או נזק אשר ייגרם, אם ייגרם, מהמידע שבספר זה, או מהדיסקט/תקליטור שעשוי להיות מצורף לו.

לשם שטף הקריאה כתוב ספר זה בלשון זכר בלבד.
ספר זה מיועד לגברים ונשים כאחד
ואין בכוונתנו להפלות או לפגוע בציבור המשתמשים/ות.

טלפון: 09-9564716

פקס: 09-9571582

דואר אלקטרוני: info@hod-ami.co.il

דואר אלקטרוני לתמיכה: support@hod-ami.co.il

אתר באינטרנט: http://www.hod-ami.co.il

אמא, אבא,
בניתי אתר באינטרנט

זהר עמיהוד
ענת גת

הוצאת
הוד-עמי
ספרי מחשבים

© כל הזכויות שמורות

הוצאת הוד-עמי לספרי מחשבים בע"מ

ת.ד. 6108 הרצליה 46160

טלפון: 09-9564716 פקס: 09-9571582

www.hod-ami.co.il

info@hod-ami.co.il

אין להשאיל ו/או לעשות שימוש מסחרי ו/או להעתיק, לשכפל, לצלם, לתרגם, להקליט, לשדר, לקלוט ו/או לאחסן במאגר מידע בכל דרך ו/או אמצעי מכני, דיגיטלי, אופטי, מגנטי ו/או אחר – בחלק כלשהו מן המידע ו/או התמונות ו/או האיורים ו/או כל תוכן אחר הכלולים ו/או שצורפו לספר זה, בין אם לשימוש פנימי או לשימוש מסחרי. כל שימוש החורג מציטוט קטעים קצרים במסגרת של ביקורת ספרותית אסור בהחלט, אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא לאור.

הודפס בישראל

9/2003

מסת"ב ISBN 965-361-345-6

תוכן עניינים מקוצר

הקדמה 17

חלק 1: אתר אישי 21

פרק 1: מתחילים לבנות אתר אישי 23

פרק 2: משחק עם טקסט 33

פרק 3: יצירת קישור למשהו אחר 47

פרק 4: הצגת תמונות 57

פרק 5: משחק של צבע 63

פרק 6: שימוש בטבלה 69

פרק 7: יצירת תפריט וסיום בניית האתר 87

פרק 8: ומה הלאה? 93

פרק 9: שלבים בבניית אתר שלך 95

פרק 10: אחסון האתר 101

חלק 2: עיון והרחבה 103

פרק 11: תגיות 105

פרק 12: טקסט ועיצוב 117

פרק 13: קישור 137

פרק 14: תמונות 147

פרק 15: צבע 163

פרק 16: טבלאות 169

פרק 17: בחירת אתר אחסון 183

חלק 3: נספחים 213

נספח א': האינטרנט 215

נספח ב': עברית 225

נספח ג': כתובות אתרים 227

נספח ד': זה לא רק HTML 231

אינדקס 235

אינדקס עברי 237

אינדקס לועזי 245

תוכן העניינים

הקדמה 17
אמא, אבא, בניתי אתר באינטרנט 17
למי לא מיועד הספר? 17
למי כן מיועד הספר? 17
מה כולל הספר? 18
אתר מלווה 18
מה לא כלול בספר? 18
שאלות, הערות, רעיונות 19

חלק 1: אתר אישי 21

פרק 1: מתחילים לבנות אתר אישי 23
למה אתר אישי? 23
אמא ואבא 23
חומרים 23
לפני שאתה מתחיל 24
היכן ניתן למצוא תוכנות אלו? 24
עורך טקסט 24
תוכנת Microsoft Internet Explorer 24
סיומת קובץ 25
זיהוי מערכת ההפעלה שברשותך 25
הפעלת סייר Windows 25
Windows 95 25
Windows 98 26
Windows 2000 Professional 26
Windows Me 26
Windows XP 26
יצירת דף אינטרנט ראשון 27
יצירת מסמך html 27
הצגת קובץ html בדפדפן 28

הצגת קוד המקור של קובץ html המוצג בדפדפן 28
כתיבת מבנה דף html בסיסי..... 29
התגית <html>..... 29
התגית <head>..... 30
התגית <title>..... 30
התגית <meta />..... 30
הצגת קובץ html בדפדפן..... 32

פרק 2: משחק עם טקסט 33
עיצוב כותרת ועיצוב פיסקה 33
הצגת קובץ html בדפדפן..... 33
הצג את קוד המקור של דף html המוצג בחלון הדפדפן 33
הקלדת תוכן..... 33
הכנת שורות ריקות בהם ייכתבו תגיות 35
הקלדת תגיות סביב טקסט..... 35
מילה על נושא העברית..... 37
עיצוב מודגש 38
עיצוב בגופן מודגש (bold) עבור הטקסט מוטי לוחים..... 38
עיצובים אחרים 41
בניית דף HTML חדש בשם homePage.html 42
הצג את קוד המקור של דף html המוצג בחלון הדפדפן 43
הקלדת תוכן..... 43

פרק 3: יצירת קישור למשהו אחר..... 47
קישור לתמונה ולכתובת אינטרנט 47
אחסון תמונות 47
הורדת תמונות מאתר הספר באינטרנט 47
בניית דף HTML חדש בשם links.html 51

פרק 4: הצגת תמונות..... 57
הצגת תמונות בדף HTML..... 57
הורדת תמונות מאתר הספר באינטרנט 57
הצגת תמונה בדף HTML – קובץ homePage.html 57
הצג את קוד המקור של דף HTML המוצג בחלון הדפדפן..... 58
הקלדת תוכן..... 58

הצגת תמונה בדף HTML – קובץ about.html 60
הצג את קוד המקור של דף HTML המוצג בחלון הדפדפן..... 60
הקלדת תוכן..... 60

פרק 5: משחק של צבע..... 63
צבע רקע למסמך וצבע לטקסט – קובץ homePage.html 63
הצג את קוד המקור של דף HTML המוצג בחלון הדפדפן..... 63
הקלדת תוכן..... 63
צבע רקע למסמך וצבע לטקסט – קובץ about.html 65
הצג את קוד המקור של דף HTML המוצג בחלון הדפדפן..... 65
הקלדת תוכן..... 65
צבע רקע למסמך וצבע טקסט – קובץ links.html 66
הצג את קוד המקור של דף HTML המוצג בחלון הדפדפן..... 66
הקלדת תוכן..... 66

פרק 6: שימוש בטבלה..... 69
בניית דף HTML חדש – קובץ books.html 69
הגדר טבלה..... 72
תמונה בתוך טבלה..... 77
בניית דף HTML חדש – קובץ friends.html 78
בניית טבלה..... 80
הורדת תמונות מאתר הספר באינטרנט..... 82
עיצוב הדף בעזרת טבלה..... 84
הצג את קוד המקור של דף HTML המוצג בחלון הדפדפן..... 85

פרק 7: יצירת תפריט וסיום בניית האתר..... 87
בניית תפריט 87
"הטבעת" דף HTML בתוך דף HTML אחר 89
שיפוצים קלים 91

פרק 8: ומה הלאה?..... 93

פרק 9: שלבים בבניית אתר שלך..... 95
השלבים לבניית אתר..... 95
בחירת נושא לאתר 95
איסוף והכנת חומרים 96

מראה האתר 97
בניית האתר במחשב שלך 98
העלאת האתר לרשת האינטרנט 99
תחזוקה 99
סיכום 99

פרק 10: אחסון האתר 101
איך מחפשים אתרים לאחסון חינם? 102
איך מעלים אתר לאינטרנט? 102
שאלות (רשימה חלקית) 102

חלק 2: עיון והרחבה 103

פרק 11: תגיות 105
המונח תגיות 105
קדימה לעבודה 106
פתיחת דף הנמצא בדיסק 108
כותרת לדף HTML 109
תיחום תגיות 110
לכל דף HTML יש אותו מבנה בסיסי 112
התגית <html> 112
התגית <head> 113
התגית <title> 113
התגית <meta /> 114

פרק 12: טקסט ועיצוב 117
התגית <body> 117
עברית 118
כותרות, התגית <h1> 120
פיסקה, התגית <p> 122
התגית 123
התגית 124
מעבר שורה, התגית
 125
עיצוב טקסט 127
עיצוב גופנים ומשמעותם 128

גופן, התגית <font> 129
קו אופקי, התגית <hr /> 131
שילוב תגיות 133
רווח לבן ורווח קשיח 134
סימנים מיוחדים 135
הערות 136

פרק 13: קישור 137
מהו URL (Uniform Resource Locator)? 137
מהו URI (Uniform Resource Identifier)? 138
קישור, התגית <a> 138
קישור, התגית <a> והמאפיין href 139
מידע, התגית <a> והמאפיין title 140
קישור בתוך מסמך, התגית <a> והמאפיין name 141
קישור לדואר אלקטרוני, התגית <a> והמאפיין :href=mailto 142
קישור יחסי 143
הסימן 144
הסימן ../.. 144

פרק 14: תמונות 147
סוגי קבצים גרפיים 147
GIF 148
JPEG/JPG 148
PNG 148
הוספת תמונה, התגית <img /> 148
הוספת תמונה, התגית <img /> והמאפיין src 149
מיקום יחסי 153
הסימן 153
הסימן ../.. 153
טקסט ותמונה, התגית <img /> והמאפיין align 154
תמונות צפות, התגית <img /> והמאפיינים <vspace> ו– <hspace> 155
גודל תמונה, התגית <img /> והמאפיינים width ו–height 157
קישור תמונה 158
גבול לתמונה, התגית <img /> והמאפיין border 159
טפט, התגית <body> והמאפיין background 160

פרק 15: צבע 163
קידוד צבע..... 164
צביעת רקע, התגית <body> והמאפיין bgcolor..... 166
צביעת טקסט, התגית <font> והמאפיין color 167

פרק 16: טבלאות..... 169
יצירת טבלה, התגית <table> 169
הגדרת שורה בטבלה, התגית <tr>..... 169
הגדרת תא בטבלה, התגית <td> 169
מאפייני התגית <table>..... 172
גבולות טבלה, התגית <table> והמאפיין border..... 172
יישור טבלה, התגית <table> והמאפיין align..... 173
רוחב טבלה, התגית <table> והמאפיין width 174
צבע רקע לטבלה, התגית <table> והמאפיין bgcolor..... 175
מרווח בין תאים בטבלה, התגית <table> והמאפיין cellspacing..... 176
מרווח בין תוכן לגבול התאים בטבלה,
התגית <table> והמאפיין cellpadding 176
תא בטבלה, התגית <td>..... 177
יישור תאים, התגית <td> והמאפיין align..... 178
רוחב התא, התגית <td> והמאפיין width 179
צבע תא, התגית <td> והמאפיין bgcolor..... 180
התגית <th>..... 180
שורה בטבלה, התגית <tr> 181

פרק 17: בחירת אתר אחסון 183
כמה דברים שצריך לדעת לפני שמתחילים 185
אם כל המידע נמצא באינטרנט, למה צריך להמשיך לקרוא? 185
איך מחפשים אתרים לאחסון חינם?..... 186
אז איך מעלים אתר לאינטרנט?..... 186
מה זה שרת אחסון ולמה צריך אותו? 186
מה זה Domain?..... 187
בחירת Domain..... 188
Sub-Domain 189
קיצור דרך (ReDirect) לכתובת..... 189
קניית Domain 190

מציאת שרת אחסון מתאים..... 190
מהן האפשרויות שלך?..... 190
איזה סוגים של שירותי אחסון קיימים?..... 191
שרת בתשלום, או מה לא תקבל בשרת חינם..... 195
למה כדאי שרת בתשלום?..... 195
בטיחות וביטחון 195
שירות ותמיכה..... 195
קבצים 196
חיבוריות ואמינות 196
מהו המחיר ואיך מתבצע התחשיב?..... 196
שרת חינם..... 198
חינם באינטרנט..... 198
האם זה באמת לא עולה כסף?..... 199
כמה עוד "עולה החינם" הזה?..... 199
למה ולמי כדאי להשתמש שרת אחסון חינם?..... 200
מהם השירותים שתקבל חינם?..... 200
העלאת קבצים לאתר..... 202
העלאת קבצים באמצעות FTP..... 202
העלאת קבצים באמצעות הדפדפן 203
טיפים להעלאה יעילה של אתר 204
זכויות יוצרים ברשת..... 205
בניית אתר באמצעות אשף 206
האתר ברשת – ומה עכשיו?..... 207
הכרזת אתר, או איך אפשר לפרסם את האתר?..... 207
סיכום..... 212

חלק 3: נספחים 213

נספח א': האינטרנט 215

ראשית האינטרנט..... 215
ISP 215
שרת/לקוח..... 216
TCP/IP 216
שירותי האינטרנט..... 217
גלישה..... 217
דואר אלקטרוני..... 219
העברת קבצים 220
כתובת IP (IP Address)..... 220
DNS 221
סיכום..... 223

נספח ב': עברית..... 225

לא רואה עברית..... 225
כתיבת עברית בעורך טקסט 226

נספח ג': כתובות אתרים..... 227

קיצור דרך 227
אתרים בעברית..... 227
אתרים באנגלית 227
שרתי חינם..... 227
אתרים ישראלים..... 227
אתרים בחו"ל 228
מנועי חיפוש לשרתי אחסון בחינם 228
מנועי חיפוש לשרתי אחסון בתשלום..... 229
אתרי אחסון בתשלום בישראל 229
שרתי אחסון בתשלום בחו"ל 229
אתרים עם אשפים לבניית אתר 229
רשימת קבוצות דיון למפתחי אתרים..... 229
בעברית 229
באנגלית 230

מיגוון של שירותי חינם לבוני אתרים 230
אתרים ישראלים..... 230
אתרים מחו"ל..... 230
בנייה באמצעות אשף..... 230
בעברית 230
באנגלית 230
קיצור כתובת 230

נספח ד': זה לא רק HTML 231

אינדקס 235

אינדקס עברי..... 237

אינדקס לועזי 245

הקדמה

אמא, אבא, בניתי אתר באינטרנט

אם אתה לא באינטרנט – אתה לא קיים! זה נכון לגבי גלישה, דואר אלקטרוני ונכון גם לגבי בניית אתר, אתר משלך באינטרנט.

אם אתה רוצה להביע דעה, להציג נושא, לבטא את היצירתיות שלך ו/או לתרום לקהילה, תוכל לבנות אתר באינטרנט. תוכל לפנות לקהל הגדול פי כמה מכל מדיה פרסומית אחרת שהכרת עד כה, ו**בחינם**! בזמן קצר תוכל לקבוע נוכחות באינטרנט וכל זאת **חינם!**

הספר מציג גישה עניינית ותכליתית, בעברית ברורה, ישירה וקלה לקריאה. כל מושג או מונח המופיע בראשי תיבות (בדרך כלל 3 אותיות באנגלית) יוסבר במידה המספיקה להבנה והפעלה. הדוגמאות המעשיות יעזרו לך להבין תפיסות חדשניות.

למי לא מיועד הספר?

- ⌘ אם אתה לא מחובר לאינטרנט, הנח ספר זה בצד, זה לא ספר בשבילך.

למי כן מיועד הספר?

- ⌘ אם אתה גולש, שולח ומקבל דואר אלקטרוני ועדיין לא בנית אתר באינטרנט, ספר זה ילמד אותך כיצד.
- ⌘ אם אתה רוצה לבנות אתר באינטרנט אבל כל הספרים עבי–הכרס הפחידו אותך, זה הספר בשבילך.
- ⌘ אם בנית אתר והוא נמצא במחשב האישי שלך בבית או בבית הספר, ואתה רוצה שתהיה לאתר נוכחות באינטרנט, זה הספר בשבילך. כרגע רק מספר אנשים מצומצם יוכל לראות את האתר שבנית, ולא מפני שהוא חסום או חסוי, אלא מפני שהוא נמצא במחשב בודד (stand alone), או במחשב המקושר לרשת מחשבים בבית הספר. בספר זה תמצא את כל מה שדרוש כדי למצוא שרת בו תוכל לאחסן את האתר שלך, וכל זאת – **חינם** (אם לא הכל בחינם, אז לפחות הרוב בחינם).
- ⌘ אם בנית כבר אתר באינטרנט והוא מאוחסן בשרת חינם, אבל אתה רוצה לדעת יותר על אחסון אתר באינטרנט, קרא ספר זה בעיון. אני בטוח שתגלה בו דברים חדשים ומעניינים.

זהו ספר לגולש הפרטי שמעוניין להעלות לרשת אתר אישי.

מה כולל הספר?

ספר זה מכסה את כל הדרוש לך לבנות אתר בסיסי באינטרנט. נכון, זה לא יראה כמו האתר של הוד–עמי, דיסני (Disney) או של חברת מיקרוסופט (Microsoft). תוכל למצוא כאן את הכלים הבסיסיים לבניית אתר ואת ההנחיות למציאת המחשב באינטרנט שיארח את האתר שבנית, כך שכל העולם יוכל לצפות בו.

הספר ינחה אותך כיצד להעלות את האתר שלך לאינטרנט. אתה למעשה תעלה (upload) את האתר שלך לשרת אחסון, וכך תהיה לאתר שלך נוכחות באינטרנט.

~~אתר מלווה~~

~~את קוד המקור של כל הדוגמאות בספר ניתן למצוא באתר מיוחד שמיועד לספר זה בלבד, בכתובת:~~

~~www.hod-ami.co.il/59386.html~~

מה לא כלול בספר?

אפשר להניח שאתה כבר מתכנן לבנות אתר הכולל: רישום משתמשים, צ׳ט, מסד נתונים, חנות אלקטרונית וגם וידאו, מצגות פלאש, תוכניות Java ובקיצור אתר שיעשה הכל (חוץ מקפה). אבל... רק רגע! אי אפשר להתחיל לבנות קומה שלישית בבניין בלי לבנות קודם לכן את היסודות. אותו הדבר לגבי בניית אתר באינטרנט. נתחיל ביסודות שיתנו בסיס רחב ומוצק להרבה מאוד שירותים שאם תרצה תוכל להוסיף בעתיד.

הספר אינו מתיימר, וגם אינו יכול, להציג בפניך את כל האפשרויות הקשורות בהעלאת אתר לאינטרנט, וזאת מפני שקיימים שירותים נוספים לאלה המוצגים בספר. שירותים חדשים מוצעים חדשות לבקרים באינטרנט, ובאותה מידה שירותים אחרים מופסקים. לכן, בחלק של בחירת שרת אחסון לא תמצא הנחיות בנוסח ״פתח תפריט File ובחר באפשרות Open...״ כי הספר אינו דן בתוכנה מסוימת. גם לא תמצא הנחיות בנוסח ״באתר www.altavista.com לחץ על לחצן Search״ כי היום זה **Search** ומחר זה **Go** ושבועיים לאחר מכן זה **Submit**.

למרות שניסינו לכתוב ספר עם מתכונים בנוסח ״ספר בישול״ שיתאים להעלאת אתר לאינטרנט, עדיין נדרשת ממך עבודה. הספר נכתב במהלך שנת 2003, אבל אתה יודע שהאינטרנט היא סביבה מאוד דינמית, כך שאתר אחסון חינם המציע היום 50Mb אחסון, יכול להציע מחר 5MB ואולי גם 75MB. היום הוא מציע שירותי פורום בחינם, ומחר (יום לאחר שקנית את הספר) זה יכול להיות בתשלום. לכן, יהיה עליך לקרוא היטב את ההנחיות שבספר, לשים לב ולחפש את ״המחיר״, למרות שהשירות מוצע בחינם.

בספר לא תמצא המלצה היכן לאחסן את האתר שלך, מכיון שאתר מהיר כיום יכול להיות אתר איטי מחר, שלא לדבר על תנאי אחסון היכולים להשתנות. אתה צריך להיות עירני ולקרוא גם את האותיות הקטנות, ולחזור ולבדוק (גם אם האחסון מוצע בחינם) לפני שאתה מעלה את האתר שלך.

סיבה נוספת שלא המלצנו על אתר אחסון היא, מכיון שאנו לא יודעים מהו נושא האתר שלך, מהי תנועת הגולשים הצפויה בו, על איזה שירותים אתה מוכן לשלם, מהו נפח האחסון הדרוש לך, האם אתה זקוק למסד נתונים, לשפת תסריט בצד שרת... ועוד עשרות שאלות שאת התשובות עליהן תוכל למצוא... בספר.

שאלות, הערות, רעיונות

לא נחסך כל מאמץ להבטחת הדיוק של ספר זה וקבצי המקור הנלווים אליו. אם יש לך הערות, שאלות או רעיונות הנוגעים לספר זה של ההוצאה, אנא שלח אותם להוצאת הוד–עמי באחת מהשיטות הבאות:

דואר אלקטרוני: support@hod-ami.co.il, בשורת Subject ציין את המספר 59386

דואר רגיל:

הוצאת הוד–עמי לספרי מחשבים

ת.ד. 6108, הרצליה 46160

חלק 1
אתר אישי

בחלק זה תבנה אתר אישי. חלק זה הינו מעשי ובו הוראות ברורות כיצד לבנות את האתר צעד אחר צעד.

בפרקים של חלק זה תמצא הפנייה לחומר עזר נוסף, הסבר מושגים והרחבות בפרקים שבחלק 2.

את פרקים 11 עד 17 מומלץ לקרוא במקביל לפרקים 1 עד 10, אבל אפשר לקרוא אותם גם בנפרד.

1 מתחילים לבנות אתר אישי

זוהי דוגמה שלמה לבניית אתר בשיטת צעד–אחר–צעד. יש חשיבות רבה לכך שתבצע את ההנחיות במדויק, אחרת, הספר עשוי "לאבד" אותך (או אולי ההיפך?). אני בטוח שיהיו לך רעיונות יצירתיים תוך כדי עבודה ותרצה לסטות מההנחיות שבספר. עצור! יש מקום לרעיונות שלך, אבל... לא עכשיו. קודם תבנה אתר לפי ההנחיות שבספר ואחר– כך - השמיים הם הגבול...

למה אתר אישי?

לצורך בניית אתר צריך לבחור נושא. זה יכול להיות אתר על בריטני ספירס, כריסטינה אגילרה או עודד מנשה. אולי אתר על כלבים, חתולים או קופים. אולי אתר על לגעת באושר, ג'וקר, רמת אביב ג'. גם רעיונות כמו אתר גינון, אוכל צמחוני, מצדה, מכבי חיפה, רכיבה על סוסים, ג'ודו, יין, מאכלים טוניסאים, פוקימונים ועוד ועוד ועוד. הבעיה היא שאם אתר הדוגמה יהיה אתר על כלבים, אז יהיה אחד לפחות שיאמר "למה לא עשית אתר על חתולים?" ואם הדוגמה תהיה בניית אתר על "מכבי חיפה" יאמר מישהו: "למה לא הפועל תל–אביב?" וכך הלאה. לכן, הדוגמה תהיה בניית אתר אישי - עליך ועל הסביבה הקרובה שלך.

זכור! המטרה היא **לבנות אתר בשיטת צעד–אחר–צעד.**

אמא ואבא

בניית אתר אישי היא הזדמנות נהדרת לאבא ו/או אמא שלך "להתחבר" איתך ולהיות שותפים לעשייה (אם אתה מעוניין, כמובן). סביר להניח שיש להם מה לומר וכדאי לפחות לשמוע.

חומרים

החומרים לבניית האתר האישי (טקסטים ותמונות) ניתנים להורדה מאתר האינטרנט של ספר זה, בכתובת:

~~www.hod-ami.co.il/59386.html~~

קטעי הטקסט והתמונות הקשורים לאתר האישי של כל פרק נמצאים בתיקיה הנושאת את שם הפרק.

אתה בוודאי שואל איך הטקסט והתמונות של האתר האישי שלי נמצאים באינטרנט? והרי אף אחד לא שאל אותי ולא צילם אותי?

אגלה לך את האמת – האתר האישי שמייד תבנה הוא "כאילו" אתר אישי. זה לא באמת אתר אישי במובן שזה אתר עליך. הטקסטים והתמונות ניתנים לשינוי, אבל לפני שאתה משנה, מוסיף או גורע, אנא בצע את ההוראות בדיוק כפי שהן כתובות.

הטקסטים שתוריד מהאינטרנט הם לצורכי תרגול בלבד. אם תקרא אותם בעיון... גם תצחק.

לפני שאתה מתחיל

רשימת תיוג לעבודה עם ספר זה:

- ⌘ מחשב PC
- ⌘ מערכת הפעלה Windows 9x/Me/2000/XP
- ⌘ דפדפן Microsoft Internet Explorer
- ⌘ עורך טקסט פנקס רשימות

היכן ניתן למצוא תוכנות אלו?

עורך טקסט

עורך טקסט (text editor) כמו תוכנת **Notepad** (פנקס רשימות) שנמצא בכל מערכת הפעלה Windows בכל גירסה שהיא, מתאים לעניין:

פתח את תפריט **התחל** (Start), **תוכניות** (Programs), **עזרים** (Accessories), **פנקס רשימות** (Notepad).

תוכנת Microsoft Internet Explorer

1. הפעל את Internet Explorer שברשותך.
2. בחר בתפריט עזרה (Help), אודות (About Internet Explorer).
3. ליד המילה גירסה (Version) תוכל לראות את מספר הגירסה.
4. סגור את חלון תוכנת Internet Explorer.

אם אין ברשותך גירסה 5.x או 6.x מומלץ לבצע שדרוג. במחשבים בהם מותקנת מערכת הפעלה Windows 95/98/ME/XP ניתן לבצע שדרוג של הגירסה באמצעות האינטרנט, או להתקשר למרכז התמיכה של מיקרוסופט בטלפון: 09-7625400.

הערה

מעתה נקרא לדפדפן Internet Explorer בקיצור: **IE**.

סיומת קובץ

כדי שניתן יהיה ליצור בקלות מסמכי HTML, עליך לוודא שניתן לראות את סיומות הקבצים כאשר אתה עובד **בסייר Windows**. פעל לפי ההנחיות בהתאם למערכת ההפעלה שברשותך.

זיהוי מערכת ההפעלה שברשותך

1. לחץ על לחצן **התחל** (Start).
2. בצד התפריט רשום (בצורה אנכית) שמה של מערכת ההפעלה.
3. רשום כאן את מערכת ההפעלה שברשותך: _____

אם לא מצאת?

1. לחץ לחיצה כפולה על **המחשב שלי** (My Computer).
2. בחר בתפריט **עזרה** (Help) באפשרות **אודות חלונות** (About Windows).
3. רשום כאן את מערכת ההפעלה שברשותך: Windows ___

הפעלת סייר Windows

בחר בלחצן **התחל** (Start), **תוכניות** (Programs), **סייר Windows** (Windows Explorer).

או, הקש על צירוף המקשים E + ⊞ (קודם לוחצים ומחזיקים לחוץ את מקש ⊞ הנמצא בין מקש Alt למקש Ctrl, ואחר כך מקישים קלות על מקש E (האות ק) הנמצא מתחת למקשי הספרות 3 ו– 4. רק אז משחררים את מקש ⊞).

Windows 95

1. הפעל את **סייר Windows** (Windows Explorer).
2. בחר בתפריט **תצוגה** (View), **אפשרויות** (Options).
3. בחלון **אפשרויות** (Options) בחר בכרטיסיה **תצוגה** (View).
4. ודא שתיבת הסימון **הסתר סיומות קבצים...** (Hide MS-DOS file extensions...) אינה מסומנת.
5. לחץ **אישור** (OK).
6. סגור את **סייר Windows** (Windows Explorer).

Windows 98

1. הפעל את **סייר Windows** (Windows Explorer).
2. בחר בתפריט **תצוגה** (View), **אפשרויות תיקיה** (Folder Options).
3. בחלון **אפשרויות תיקיה** (Folder Options) בחר בכרטיסיה **תצוגה** (View).
4. בקבוצה **קבצים ותיקיות** (Files and Folder) ודא שתיבת הסימון **הסתר סיומות קבצים...** (Hide file extensions...) אינה מסומנת.
5. לחץ **אישור** (OK).
6. סגור את **סייר Windows** (Windows Explorer).

Windows 2000 Professional

1. הפעל את **סייר Windows** (Windows Explorer).
2. בחר בתפריט **כלים** (Tools), **אפשרויות תיקיה** (Folder Options).
3. בחר בכרטיסיה **תצוגה** (View).
4. בקבוצה **קבצים ותיקיות** (Files and Folder) ודא שתיבת הסימון **הסתר סיומות קבצים...** (Hide file extensions...) אינה מסומנת.
5. לחץ **אישור** (OK).
6. סגור את **סייר Windows** (Windows Explorer).

Windows Me

1. הפעל את **סייר Windows** (Windows Explorer).
2. בחר בתפריט **כלים** (Tools), **אפשרויות תיקיה** (Folder Options).
3. בחר בכרטיסיה **תצוגה** (View).
4. בקבוצה **קבצים ותיקיות** (Files and Folder) ודא שתיבת הסימון **הסתר סיומות קבצים...** (Hide file extensions...) אינה מסומנת.
5. לחץ **אישור** (OK).
6. סגור את **סייר Windows** (Windows Explorer).

Windows XP

1. הפעל את **סייר Windows** (Windows Explorer).
2. בחר בתפריט **כלים** (Tools), **אפשרויות תיקיה** (Folder Options).
3. בחר בכרטיסיה **תצוגה** (View).
4. בקבוצה **קבצים ותיקיות** (Files and Folder) ודא שתיבת הסימון **הסתר סיומות קבצים...** (Hide extensions...) אינה מסומנת.

5. לחץ **אישור** (OK).
6. סגור את **סייר Windows** (Windows Explorer).

יצירת דף אינטרנט ראשון

יצירת מסמך html

1. פתח את **סייר Windows** (Windows Explorer).

   בחר בלחצן **התחל** (Start), **תוכניות** (Programs), **סייר Windows** (Windows Explorer).

   או

   הקש על צירוף המקשים E + ⊞ (קודם לוחצים ומחזיקים לחוץ את מקש ⊞ הנמצא בין מקש Alt למקש Ctrl, ואחר כך מקישים קלות על מקש E (האות ק) הנמצא מתחת למקשי הספרות 3 ו– 4. רק אז משחררים את מקש ⊞).
2. בחר בתפריט **תצוגה** (View), **פרטים** (details).
3. עבור לדיסק C (דיסק C נקרא גם כונן C).
4. בחלונית הקבצים (לא היכן שנמצא עץ התיקיות) לחץ לחיצה ימנית בעכבר. מתפריט הקיצור בחר **חדש** (New) ואחר כך **תיקיה** (Folder), כפי שמוצג בתרשים 1.1:

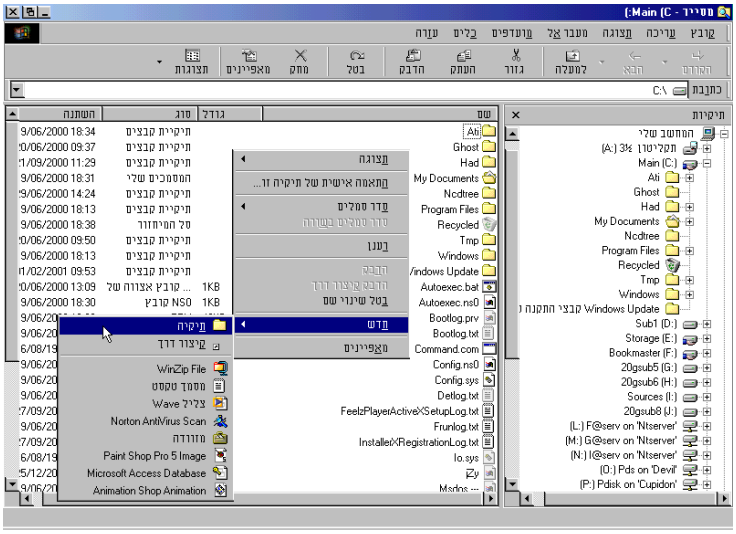

תרשים 1.1: יצירת תיקיה חדשה.

5. כאשר התיקיה החדשה בשם **תיקיה חדשה** (New Folder) מסומנת, רשום **moti** והקש **Enter**.

6. פתח את התיקיה שיצרת בשם **moti**.
7. עבור לחלונית הקבצים (הריקה בשלב זה) ולחץ לחיצה ימנית. מתפריט הקיצור בחר **חדש** (New) ואחר כך **מסמך טקסט** (Text Document), כמוצג בתרשים 1.2.
8. שים לב שהמסמך החדש, שנקרא עכשיו **מסמך טקסט חדש.txt** (New Text Document.txt), מסומן. אם הוא אינו מסומן, סמן את הקובץ שיצרת שנקרא עכשיו **מסמך טקסט חדש.txt** (New Text Document.txt).
9. שנה את שם המסמך לשם **about.html** (שים לב לשינוי הסיומת מ–txt ל–html). תופיע הודעה שתשאל אם ברצונך לשנות את סוג הקובץ, ענה בחיוב.

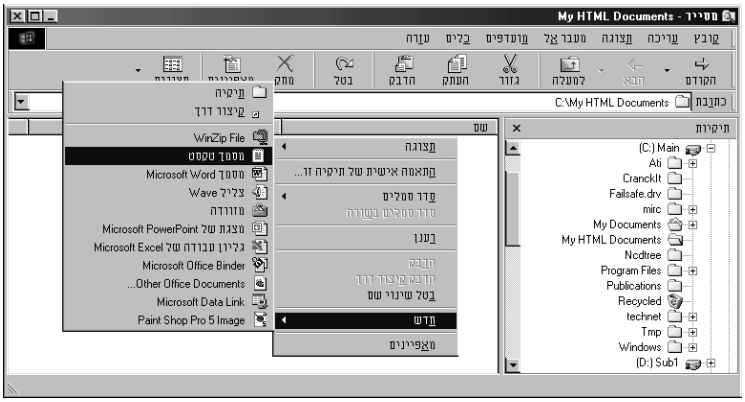

תרשים 1.2: יצירת מסמך טקסט חדש.

הערה

סיומת html וסיומת htm זה אותו דבר. בספר זה נקבע כי סיומת של דף html תהיה html.

הצגת קובץ html בדפדפן

10. לאחר שינוי השם, לחץ לחיצה כפולה על שם הקובץ (כפולה או יחידה בהתאם להגדרות Windows שאצלך). הדפדפן ייפתח והקובץ (הריק בינתיים) בתוכו, אך לא יוצג בו דבר כי המסמך (html.) ריק.

הצגת קוד המקור של קובץ html המוצג בדפדפן

11. בדפדפן, בחלון המסמך, לחץ לחיצה ימנית ובחר **הצג מקור** (View Source) כדי להציג את קוד המקור של הקובץ. **פנקס הרשימות** ייפתח אך לא יציג דבר מכיון שהקובץ (html.) עדיין ריק.

כתיבת מבנה דף html בסיסי

12. בפנקס הרשימות ודא שהסמן נמצא בצד שמאל (אם לא, הקש את צירוף המקשים Ctrl+Left Shift שבצידה השמאלי של המקלדת) והקלד:

```
<html dir="rtl">
  <head>
   <title>About</title>
   <meta http-equiv="content-type"
     content="text/html;charset=windows-1255" />
  </head>
<body>

</body>
</html>
```

13. בפנקס **הרשימות**, בחר בתפריט **קובץ**, **שמור** כדי לשמור את הקובץ.

זהו מבנה בסיסי של כל דף HTML שתבנה מעתה ואילך.

תגיות הן הפקודות הבסיסיות ביותר עליהן בנויה הכתיבה ב–HTML.

התגית <html>

התגיות המגדירות את המסמך כמסמך HTML (`<html>...</html>`) תוחמות ביניהן את כל התגיות והטקסט שבמסמך עצמו. תגית **הפתיחה** (`<html>`) היא התגית הראשונה במסמך, ותגית **הסיום** (`</html>`) היא התגית המסיימת את המסמך.

לתגית `<html>` ניתן להוסיף את המאפיין `dir`. המאפיין `dir` (מהמילה direction) קובע את כיוון קריאת הדף.

למאפיין **dir** תוכל לקבוע אחד משני הערכים הבאים:

```
ltr - Left To Right
rtl - Right To Left
```

בדף בו השפה הראשית היא **עברית** רשום:

```
<html dir="rtl">
```

בדף בו השפה הראשית היא **אנגלית** רשום:

```
<html>
```

או

```
<html dir="ltr">
```

הערה

אין קשר בין הערך של המאפיין `dir` בתגית לבין היכולת שלך להציג טקסט בעברית ו/או באנגלית. הערך של המאפיין `dir` פשוט קובע את כיוון ההצגה בלבד.

התגית <head>

תגית <head> ותגית הסיום </head> מגדירות בתוכן את כותרת המסמך. טקסט הנמצא בתחום זה מכיל מידע שאינו מוצג בדפדפן כחלק מהמסמך.

בתחום התגיות <head>...</head> יכולות להופיע תגיות נוספות וביניהן:

<title>...</title>	כותרת המסמך.
<meta />	מכילה מידע נוסף על המסמך.

התגית <title>

לכל דף שתיצור חייב להיות שם **אחד**, לא פחות ולא יותר. שם הדף יופיע בין תגית <title> לתגית </title>. רצוי לתת לכל דף שם המתאר אותו בצורה הטובה ביותר.

טיפ

השם של כל מסמך HTML מהווה את כותרת החלון. חשוב מאוד להשקיע מחשבה בשם הדף, מכיון שבתהליך הדפדוף בין האתרים בהם כבר ביקר המשתמש ובגישה **למועדפים** (Favorites), כל מה שהוא רואה זה את השם שרשום בתגית <title>.

התגית <meta />

בעזרת תגית זו ניתן לציין מידע לגבי המסמך אותו יצרת ובין השאר לציין את השפה בה כתוב המסמך.

```
<meta http-equiv="Content-Type"
 content="text/html;charset=windows-1255" />
```

למה windows-1255?

כדי להציג דף HTML הדפדפן צריך לזהות את השפה בה הוא כתוב: טורקית, יפנית, קוריאנית, יוונית או עברית. אם לא תכתוב את התגית <meta /> שלעיל, הדפדפן עשוי לטעות בזיהוי והמשמעות היא שהוא יציג את הדף בשפה שלא אליה התכוונת, למשל סינית. כדי להכריח את תוכנת Internet Explorer להציג את הדף ב**עברית** יש לציין **windows-1255**.

הערה

אין משמעות לסדר התגיות <title> ו– <meta /> כל עוד הם נמצאות בין תגית <head> לתגית </head>. במילים אחרות, זה טוב:

```
<head>
  <title>
    The Title of Your Page
  </title>
  <meta http-equiv="Content-Type"
   content="text/html;charset=windows-1255" />
</head>
```

וגם זה טוב:

```
<head>
  <meta http-equiv="Content-Type"
   content="text/html;charset=windows-1255" />
  <title>
    The Title of Your Page
  </title>
</head>
```

לכל תגית html צריך שתהיה תגית פתיחה ותגית סיום. לדוגמה, לתגית המסמך <body>, יש תגית סגירה </body>. יש תגיות שאין להן תגית סגירה, למשל: <meta> ולכן רושמים אותה <meta />.

חשוב לזכור את הנקודות הבאות:

- לאחר הופעת תגית פתיחה, תופיע גם תגית סיום מתאימה. תגית הסיום זהה לתגית הפתיחה, אך כוללת תוספת תו (/). לדוגמה, תגית כותרת המסמך היא <title> ותגית הסיום היא </title>.
- תגיות שאין להן תגית סגירה יש לכתוב כך: <meta /> ולא <meta>.
- אין צורך ברווחים בין התגיות וגם לא בהקשות Enter. HTML לא מתייחסת להקשות אלו. בכל מקרה של מספר רווחים ברצף, הדפדפן מתייחס אליהם כמו אל רווח אחד. הדפדפן יציג את הטקסט שלך בדיוק באותה הצורה. בשלב זה, עדיין אינך מכיר את הדרכים לשליטה על רווחים. לכן, תן לדפדפן לעשות את העבודה בשבילך.

הצגת קובץ html בדפדפן

14. עבור לחלון הדפדפן באמצעות לחיצה על הלחצן המתאים בשורת המשימות (שורת המשימות נמצאת בתחתית המסך ומופיעים בה לחצנים: לחצן לכל יישום פתוח. בשלב זה פתוחים היישומים/תוכניות הבאות: סייר Windows, פנקס הרשימות והדפדפן Internet Explorer).

15. בחלון הדפדפן לחץ על לחצן **רענן** (או הקש F5).

בכותרת חלון הדפדפן תוכל להבחין במילה About, אותה רשמת במסגרת התגית `<title>`.

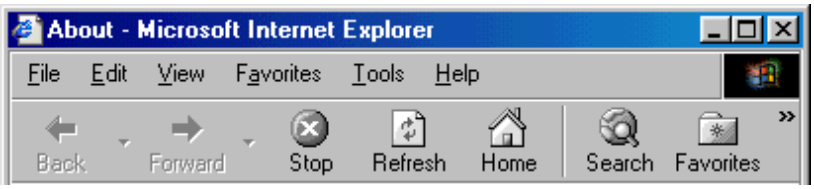

חלון התוכן יישאר לבן.

הפניה

הרחבה בנושא ראה בפרק 11.

2 משחק עם טקסט

בפרק הקודם יצרת את התשתית לדף HTML הראשון באתר האישי. לדף קראנו **about.html**.

עיצוב כותרת ועיצוב פיסקה

הצגת קובץ html בדפדפן

1. פתח את **סייר Windows** (Windows Explorer).

   בחר בלחצן **התחל** (Start), **תוכניות** (Programs), **סייר Windows** (Windows Explorer).

   או

   הקש על צירוף המקשים E + ⊞ (קודם לוחצים ומחזיקים לחוץ את מקש ⊞ הנמצא בין מקש Alt למקש Ctrl, ואחר כך מקישים קלות על מקש E (האות ק) הנמצא מתחת למקשי הספרות 3 ו– 4. רק אז משחררים את מקש ⊞).

2. עבור לדיסק C, נווט לתיקיה **moti** בה נמצא דף html שבנית בשם **about.html**.
3. לחץ לחיצה כפולה על הקובץ **about.html** כדי להציגו באמצעות הדפדפן.

הצג את קוד המקור של דף html המוצג בחלון הדפדפן

4. ב**דפדפן**, בחלון המסמך, לחץ לחיצה ימנית ובחר **הצג מקור** (View Source) כדי להציג את קוד המקור של הקובץ. **פנקס הרשימות** ייפתח ויציג את תוכן הקובץ.

הקלדת תוכן

5. בפנקס **הרשימות** ודא שהסמן נמצא בצד שמאל (אם לא, הקש את צירוף המקשים **Ctrl+Left Shift** שבצידה השמאלי של המקלדת).
6. מקם את הסמן בשורה הריקה שלאחר התגית <body>. כל מה שתקליד בין תגית <body> לתגית </body> ייראה בחלון הדפדפן.
7. הקש את צירוף המקשים **Ctrl+Right Shift** שבצידה הימני של המקלדת. הטקסט מוצג כשהוא צמוד לצד ימין.
8. ודא שהינך במצב כתיבה עברית l.

9. עכשיו יהיה עליך להקליד טקסט. הקלד את הטקסט הבא (הקש על מקש **Enter** כפי שמופיע במקום הנדרש):

אודות Enter

קוראים לי מוטי לוחים ויש לי אוסף משגע של מכוניות. אני תלמיד כיתה ה' בבית ספר צל-הגבעה ע"ש איציק ספנסיב במושב מתי שתו. Enter

בניתי אתר אישי בו תוכלו למצוא מידע עלי, תחביבי, משפחתי וחברי. Enter

נעזרתי בספר אמא, אבא, בניתי אתר באינטרנט בהוצאת הוד-עמי. Enter

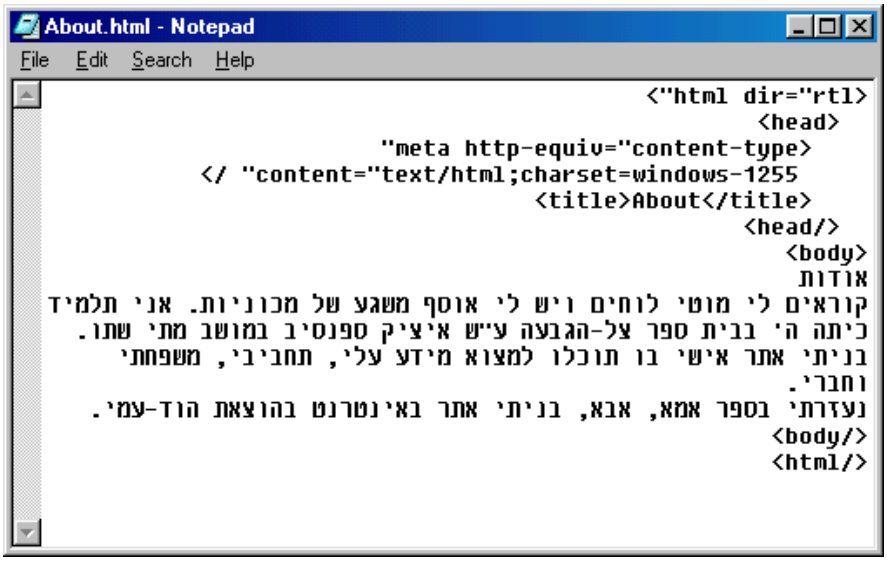

תרשים 2.1: כך נראה מה שהקלדת בפנקס הרשימות (about.html).

בספר זה תמצא הרבה מאוד דוגמאות. את קוד המקור של כל הדוגמאות בספר ניתן להוריד מאתר הספר בכתובת:

www.**hod-ami**.co.il/**59386.html**

כל הדוגמאות של כל פרק נמצאות בתיקיה הנושאת את שם הפרק. **שים לב:**

- ⌘ קוד המקור המלא של כל הדוגמאות שבספר ניתן להורדה מהאתר.
- ⌘ לעיתים, מובא בספר רק חלק מקוד המקור, כך שיהיה עליך לעיין בקוד המקור המלא שהורד מהאתר.
- ⌘ כל הדוגמאות נבדקו והורצו בדפדפן Microsoft Internet Explorer (browser) בגרסאות 5.x ו– 6.x.

את הקובץ about.txt המכיל את הטקסט, ניתן להוריד מאתר האינטרנט של הספר בכתובת: www.hod-ami.co.il/59386.html. לאחר תהליך הכניסה, לחץ על **פרק 2** שבתפריט מצד ימין.

הנחיות להורדת הטקסט נמצאות באתר האינטרנט תחת הכותרת **עזרה**.

10. ב**פנקס הרשימות**, שמור את הקובץ (about.html).

11. הצג את הקובץ ב**דפדפן**: עבור לחלון הדפדפן ולחץ **רענן** (F5).

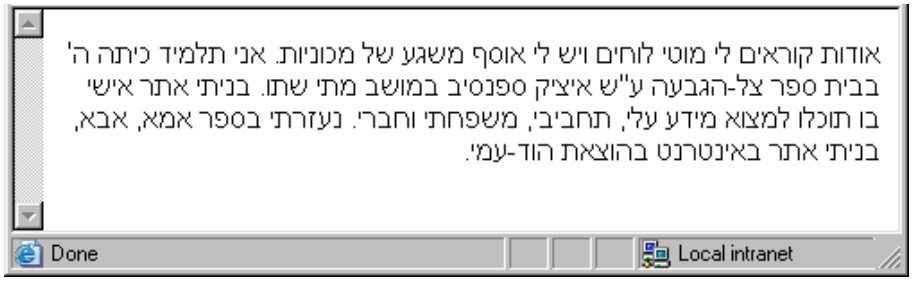

תרשים 2.2: כך מציג הדפדפן את קובץ about.html.

הערה

אם העברית נראית משובשת, או אינך רואה עברית, פנה לנספח ב'.

12. האם הטקסט נראה כפי שהתכוונת שייראה? כן / לא

הקובץ לא נראה טוב בדפדפן, מכיון שלמעבר שורה בעורך הטקסט אין שום משמעות ב–HTML.

13. עבור לחלון **פנקס הרשימות** בו מוצג הקובץ **about.html**.

14. הקש **Ctrl+Right Shift** כדי שתצוגת המסמך ב**פנקס הרשימות** תהיה מימין לשמאל.

הכנת שורות ריקות בהם ייכתבו תגיות

15. ודא שאתה במצב כתיבה עברית].

16. הצב את הסמן לפני המילה **אודות** והקש **Enter**.

17. הצב את הסמן לפני המילה **קוראים** והקש **Enter**.

18. הצב את הסמן לפני המילה **בניתי** והקש **Enter**.

19. הצב את הסמן לפני המילה **נעזרתי** והקש **Enter**.

הקלדת תגיות סביב טקסט

20. הקש **Ctrl+Left Shift** כדי שתצוגת המסמך תהיה משמאל לימין.

21. ודא שאתה במצב כתיבה אנגלית [.

עיצוב המילה אודות ככותרת רמה 1

22. הצב את הסמן בשורה הריקה שלפני המילה **אודות**.
23. הקלד <h1>
24. הצב את הסמן בשורה הריקה שאחרי המילה **אודות**.
25. הקלד </h1>
26. הקש Enter.

עיצוב פיסקאות

27. הקלד
28. הצב את הסמן בין הפיסקה הראשונה לשנייה.
29. הקלד
30. הקש **Enter**.
31. הקלד
32. הצב את הסמן בין הפיסקה השנייה לשלישית.
33. הקלד
34. הקש **Enter**.
35. הקלד
36. הצב את הסמן לפני התגית </body> בתחילת השורה.
37. הקלד
38. הקש **Enter**.

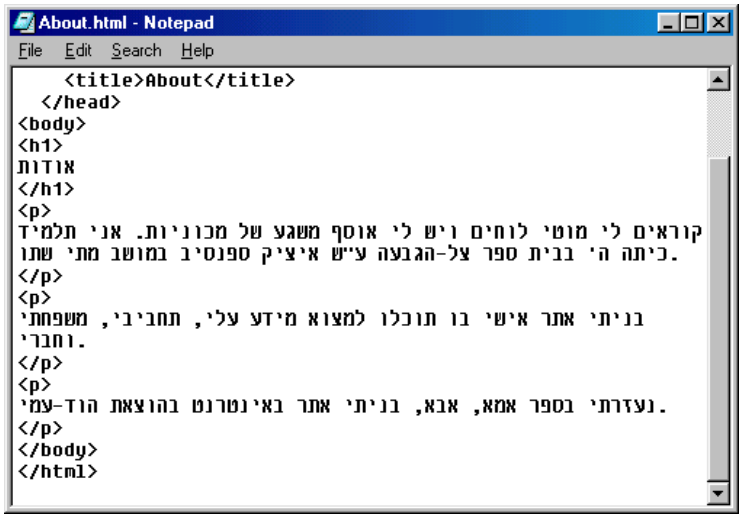

תרשים 2.3: כך נראה קובץ about.html בפנקס הרשימות לאחר שהוכנסו בו תגיות פיסקה.

הערה

קרא עוד על הצגת עברית בפנקס הרשימות בנספח ב׳.

39. שמור את השינויים שערכת.

40. הצג את קובץ **about.html בדפדפן**: עבור לחלון הדפדפן ולחץ **רענן** (F5).

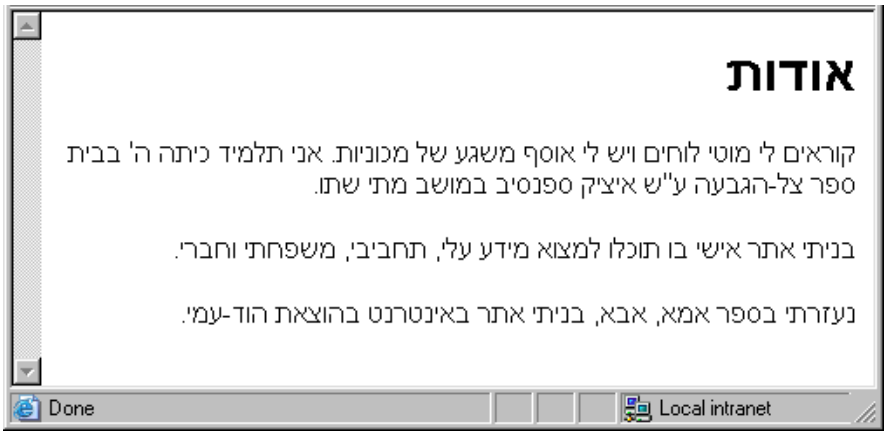

תרשים 2.4: קובץ about.html כפי שהוא מוצג בדפדפן.

יש שש רמות של כותרות: h1, h2, h3, h4, h5 ו–h6. כל רמת כותרת מוצגת על ידי הדפדפן בגודל גופן שונה, כך שהגודל של כותרת h4 אינו כמו הגודל של כותרת h1.

התגית ... תוחמת קטע של טקסט ומגדירה אותו כפיסקה, כדי לאפשר קריאה נוחה ומראה משופר.

מילה על נושא העברית

עברית זו לא אנגלית וזאת יודעים כולם. העברית אינה השפה הטבעית של הדפדפן וגם לא של פנקס הרשימות שהוא עורך הטקסט בו אנו נעזרים. לכן, יש לשים לב לנקודות הבאות:

- ⌘ לפני עיצוב טקסט בעברית יש להפרידו משאר הטקסט.
- ⌘ רצוי מאוד להפריד את כתיבת התגיות (כתיבה באנגלית) מהטקסט בעברית, כך שלא יימצאו באותה שורה.
- ⌘ את התגיות באנגלית כותבים כאשר הטקסט מוצמד לשמאל.
- ⌘ את הטקסט בעברית כותבים כאשר הטקסט מוצמד לימין.

הערה

קרא עוד על הצגת עברית בדפדפן ובפנקס הרשימות בנספח ב'.

עיצוב מודגש

עיצוב בגופן מודגש (bold) עבור הטקסט מוטי לוחים

1. עבור לחלון **פנקס הרשימות** בו מוצג תוכן הקובץ **about.html**.
2. הקש **Ctrl+Right Shift** כדי להציג את הטקסט מימין לשמאל.
3. ודא שמצב הכתיבה הוא עברית] (מימין לשמאל). אם לא, הקש **Alt+Shift**.
4. הצב את הסמן לפני המילה **מוטי**.

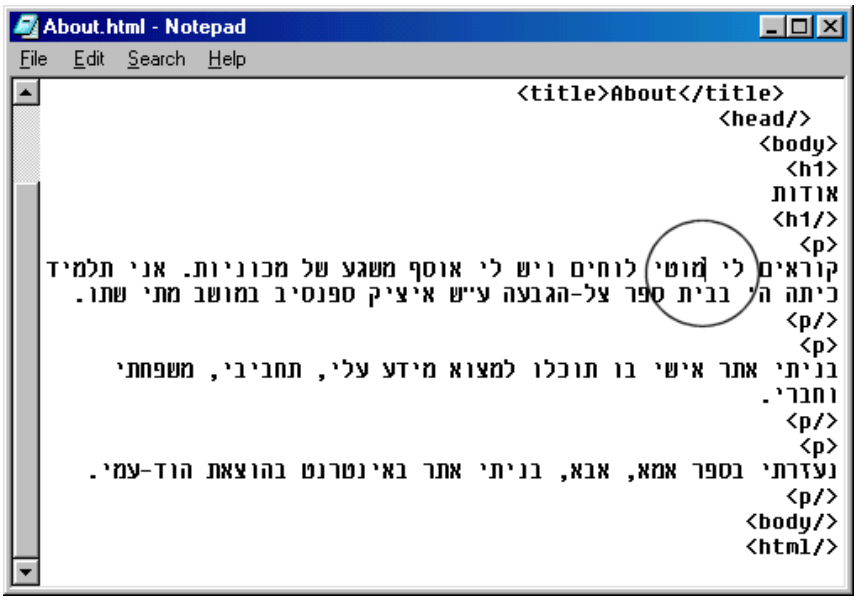

תרשים 2.5: הצב את הסמן לפני המילה **ניומן**.

5. הקש פעם אחת **Enter** כדי לעבור שורה.
6. הקש פעם שנייה **Enter** כדי ליצור שורה ריקה.
7. הצב את הסמן אחרי המילה **לוחים**.

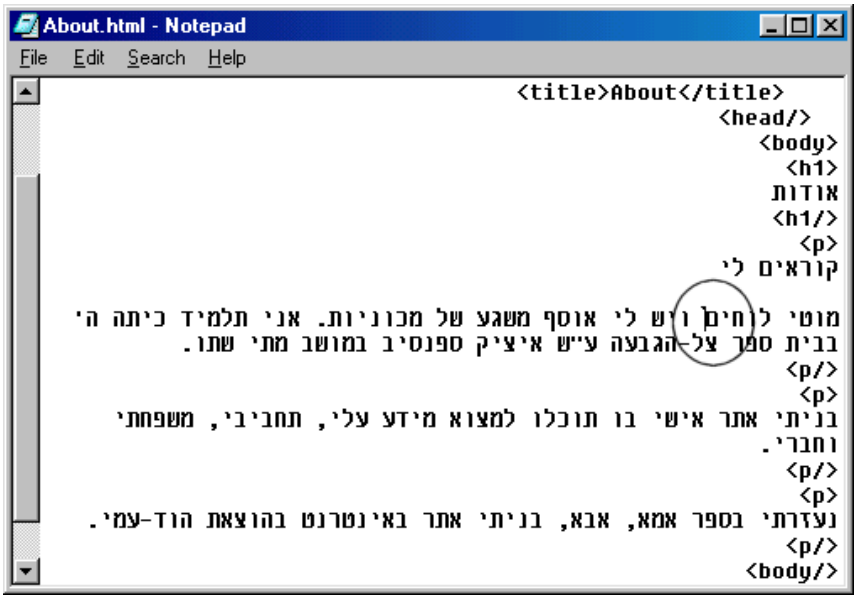

תרשים 2.6: הצב את הסמן לאחר המילה **לוחים**.

8. הקש פעם אחת Enter כדי לעבור שורה.
9. הקש פעם שנייה Enter כדי ליצור שורה ריקה.

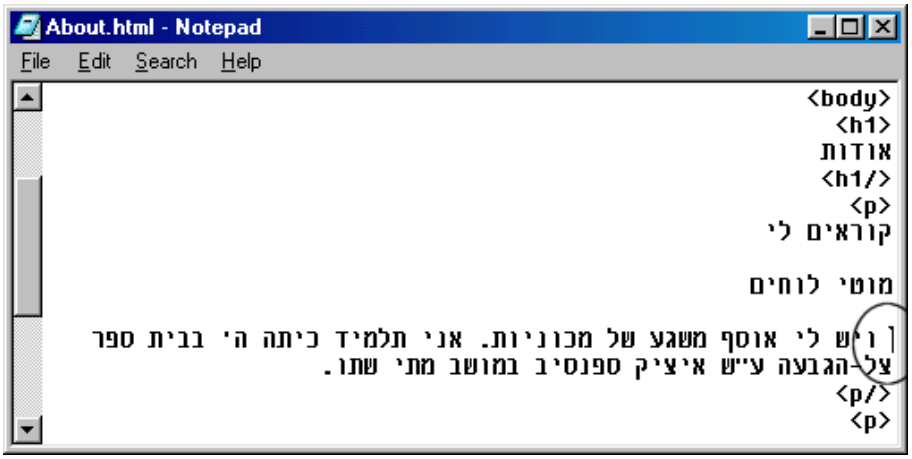

תרשים 2.7: רצף המילים **מוטי לוחים** הופרד משאר הטקסט כדי שניתן יהיה לעצב אותו.

10. הקש Ctrl+Left Shift כדי להציג את הטקסט משמאל לימין.
11. ודא שאתה במצב כתיבה אנגלית ⌈.
12. הצב את הסמן בשורה הריקה שיצרת לפני המילה **מוטי** (זהו הטקסט שברצונך לעצב).

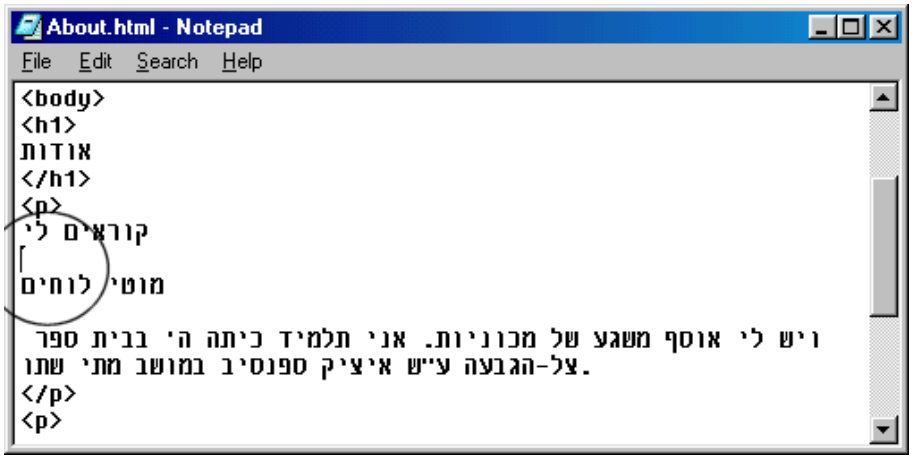

תרשים 2.8: הכל מוכן כדי לעצב את רצף התווים **מוטי לוחים**.

13. הקלד

14. עבור לשורה הריקה שלאחר הטקסט **מוטי לוחים**.

15. הקלד

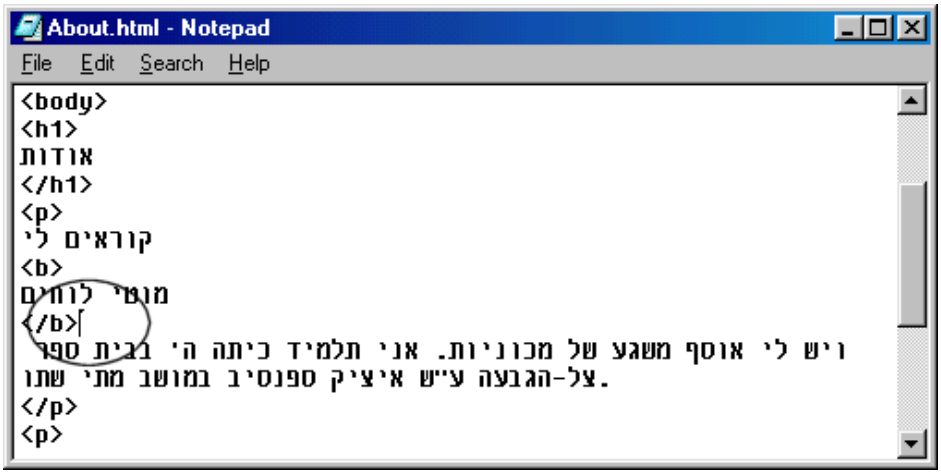

תרשים 2.9: רצף התווים **מוטי לוחים** "מוקף" בתגיות ו–

באופן מעשי הסתיים בזאת העיצוב. מכיון שהדפדפן לא מתייחס לשורות ריקות ו/או מעבר שורה (הקשת Enter), אין צורך שהטקסט יהיה ברצף בפנקס הרשימות. השארת הטקסט במצב זה תקל על הוספה, שינוי או עדכון תגיות סביב אותו טקסט.

16. שמור את השינויים שערכת **בפנקס הרשימות**.

17. הצג את הקובץ **בדפדפן**: עבור לחלון הדפדפן ולחץ **רענן** (F5).

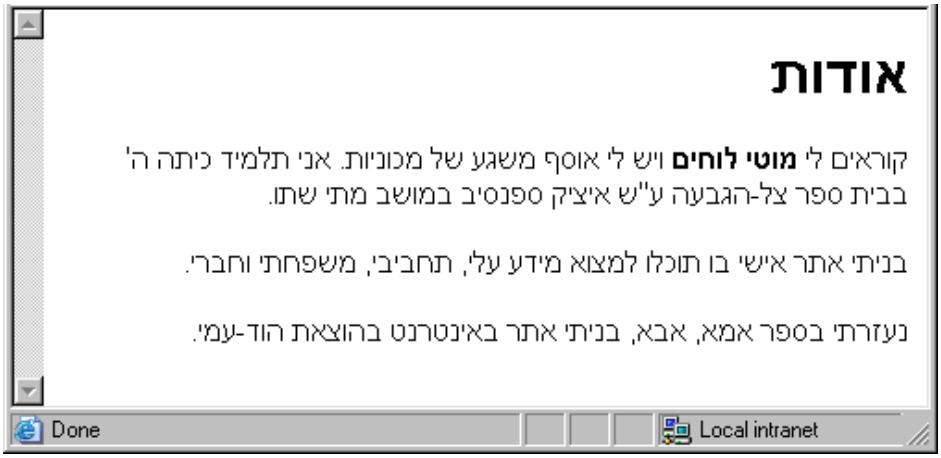

תרשים 2.10: דף **אודות** מוכן (about.html).

הטקסט המופיע בין התגית `<b>` לתגית `</b>` יוצג באופן מודגש (Bold).

עיצובים אחרים

18. עצב בגופן מודגש (bold) את:

⌘ צל–הגבעה

```
<b>
צל-הגבעה
</b>
```

⌘ אמא, אבא, בניתי אתר באינטרנט

```
<b>
אמא, אבא, בניתי אתר באינטרנט
</b>
```

19. שנה את הכותרת **אודות** מ– `<h1>` ל– `<h2>`.

```
<h2>
אודות
</h2>
```

20. שמור את השינויים שערכת ב**פנקס הרשימות**.

21. הצג את הקובץ ב**דפדפן**: עבור לחלון הדפדפן ולחץ **רענן** (F5).

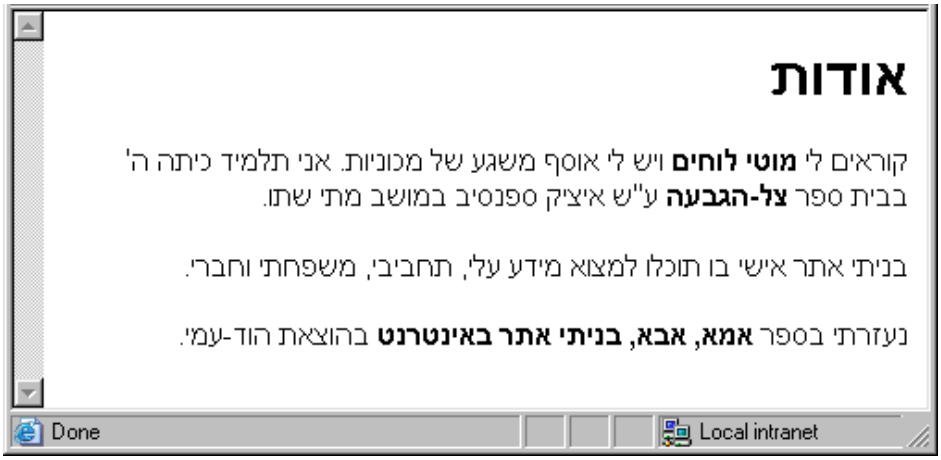

תרשים 2.11: דף **אודות** עוד יותר מוכן (about.html).

בניית דף HTML חדש בשם homePage.html

1. פתח את **סייר Windows**.

   בחר בלחצן **התחל** (Start), **תוכניות** (Programs), **סייר Windows** (Windows Explorer).

   או

   הקש על צירוף המקשים E + ⊞

2. עבור לתיקיה שיצרת בשם **moti**.
3. עבור לחלונית הקבצים (הריקה בשלב זה) ולחץ לחיצה ימנית. מתפריט הקיצור בחר **חדש** (New) ואחר כך **מסמך טקסט** (Text Document).
4. שים לב שהמסמך החדש, שנקרא עכשיו **מסמך טקסט חדש.txt** (New Text Document.txt), מסומן. אם הוא אינו מסומן, סמן את הקובץ שיצרת שנקרא עכשיו **מסמך טקסט חדש.txt** (New Text Document.txt).
5. שנה את שם המסמך לשם **homePage.html** (שים לב לשינוי הסיומת מ–txt ל–html). תופיע הודעה שתשאל אם ברצונך לשנות את סוג הקובץ, ענה בחיוב.
6. לאחר שינוי השם לחץ לחיצה כפולה על שם הקובץ (כפולה או יחידה בהתאם להגדרות Windows שאצלך). הדפדפן ייפתח והקובץ (הריק בינתיים) בתוכו, אך לא יוצג בו דבר כי המסמך (.html) ריק.

הצג את קוד המקור של דף html המוצג בחלון הדפדפן

7. בדפדפן, בחלון המסמך, לחץ לחיצה ימנית ובחר **הצג מקור** (View Source) כדי להציג את קוד המקור של הקובץ. פנקס הרשימות ייפתח אך לא יציג דבר מכיון שהקובץ (.html) עדיין ריק.

הקלדת תוכן

8. בפנקס הרשימות ודא שהסמן נמצא בצד שמאל (אם לא, הקש את צירוף המקשים **Ctrl+Left Shift** שבצידה השמאלי של המקלדת) והקלד:

```
<html dir="rtl">
  <head>
    <meta http-equiv="content-type"
     content="text/html;charset=windows-1255" />
    <title>homePage</title>
  </head>
<body>

</body>
</html>
```

9. **בפנקס הרשימות**, בחר בתפריט **קובץ**, **שמור** כדי לשמור את הקובץ.

10. הקלד את הטקסט הבא אחרי התגית <body> ולפני התגית </body> (הקש Enter רק היכן שמצוין לעשות כן. את הקובץ homePage.txt המכיל את הטקסט, ניתן להוריד מאתר האינטרנט של הספר בכתובת: www.hod-ami.co.il/59386.html. הנחיות להורדת הטקסט נמצאות באתר האינטרנט תחת הכותרת **עזרה**):

האתר של מוטי Enter

אני מוטי וזה האתר שבניתי. יום אחד סבא שלי, מיכה תומפו, שעבד הרבה שנים בתור מחסנאי במפעל גדול בצפון הארץ, הביא לי ספר: אמא, אבא, בניתי אתר באינטרנט. Enter

האמת היא שקצת התאכזבתי שראיתי את הספר. רציתי שסבא יביא לי איזה סוניפלייסטיישן, גיים-בוי או פיפה וחשבתי: מה אני הולך לעשות עם הספר הזה? Enter

הספר היה זרוק על השולחן שלי ועשיתי עליו שיעורי בית. יום אחד המורה ראומה מצאתי, שהיא בדרך כלל המורה לארכיאולוגיה, הגיעה לשיעור בכיתת המחשבים ואמרה שהיא בונה אתר. אמרתי לעצמי: אם היא יכולה לבנות אתר אז גם אני יכול... וזה האתר שבניתי, בעזרת הספר כמובן. Enter

11. הגדר את הטקסט האתר של מוטי ככותרת רמה 2 (<h2>).

```
<h2>
 האתר של מוטי
</h2>
```

12. עשה שימוש בתגית ו– כדי לעטוף כל פיסקה ופיסקה.

```
<p>
 אני מוטי וזה האתר שבניתי. יום אחד סבא שלי, מיכה תומפו, שעבד הרבה
 שנים בתור מחסנאי במפעל גדול בצפון הארץ, הביא לי ספר: אמא, אבא,
בניתי אתר באינטרנט.
</p>
<p>
 האמת היא שקצת התאכזבתי שראיתי את הספר. רציתי שסבא יביא לי איזה
 סוניפלייסטיישן, גיים-בוי או פיפה וחשבתי: מה אני הולך לעשות עם הספר
הזה?
</p>
<p>
 הספר היה זרוק על השולחן שלי ועשיתי עליו שיעורי בית. יום אחד המורה
 ראומה מצאתי, שהיא בדרך כלל המורה לארכיאולוגיה, הגיעה לשיעור בכיתת
המחשבים ואמרה שהיא בונה אתר. אמרתי לעצמי: אם היא יכולה לבנות אתר אז
גם אני יכול... וזה האתר שבניתי, בעזרת הספר כמובן.
</p>
```

הערה

קרא עוד על הצגת העברית בנספח ב׳.

13. העבר קו אופקי בין פיסקה לפיסקה (3 פסקאות, 2 קווים אופקיים).

```
<p>
 אני מוטי וזה האתר שבניתי. יום אחד סבא שלי, מיכה תומפו, שעבד הרבה
 שנים בתור מחסנאי במפעל גדול בצפון הארץ, הביא לי ספר: אמא, אבא,
בניתי אתר באינטרנט.
</p>
<hr />
<p>
```

התגית <hr /> משמשת ליצירת קו אופקי.

14. הצג את המילים סבא בגופן הגדול ב–2 נקודות מהגודל הרגיל (size="+2"), בצבע זית (color="olive"). שים לב, המילה סבא מופיעה פעמיים.

```
<font size="+2" color="olive">
סבא
</font>
```

ניתן לקבוע את גודל הגופן באופן מוחלט על ידי שימוש במספר מ– 1 עד 7 או באופן יחסי (יחסית לגודל הגופן שנקבע לפניו ועדיין בתוקף) על ידי 4+ ועד 4–.

הערה

נושא הצבע יוסבר בהמשך.

הערה

המאפיין size יכול לקבל את הערכים הבאים: 1, 2, 3, 4, 5, 6 או 7.

הטבלה הבאה מראה את הגודל הנבחר של המאפיין size במידות מקובלות בשימוש במעבד תמלילים:

1	2	3	4	5	6	7
8pt	10pt	12pt	14pt	18pt	24pt	36pt

שים לב שהשימוש במאפיין כולל שני מרכיבים:

- ⌘ שם המאפיין, כמו size, color וכדומה.
- ⌘ ערך המאפיין הנרשם בין גרשיים, למשל הערך "1" למאפיין size.

15. שמור את השינויים שערכת **בפנקס הרשימות**.

16. הצג את הדף בדפדפן: עבור לחלון הדפדפן ולחץ **רענן** (F5).

תרשים 2.12: כך נראה דף הבית (homePage.html).

אני בטוח שיהיו לך רעיונות יצירתיים ואתה חושב שאתה כבר מוכן לבנות את האתר שלך. עצור! יש מקום לרעיונות שלך, אבל... המשך לבנות את האתר האישי של מוטי. קודם תבנה אתר לפי ההנחיות שבספר ואחר–כך – השמיים הם הגבול...

אם בכל אופן האצבעות כבר מדגדגות לך ואתה משתוקק לבנות אתר משלך בנושא שאתה בחרת, הצעתי היא:

1. **לא** לגעת באתר האישי של **מוטי לוחים**.
2. את האתר שלך, בנושא שבחרת, בנה בתיקיה נפרדת.

האתר האישי של **מוטי לוחים** ישמש לך נקודת בסיס לבניית אתר בנושא כלשהו. תוכל תמיד לחזור ולראות איך זה נעשה (לפי ההנחיות בספר) ואיך זה נראה בפועל (כאשר מפעילים בדפדפן). אם תשנה משהו באתר האישי של **מוטי לוחים** תאבד את הקשר שבין ההנחיות שבספר לבין האתר המוגמר ותתקשה להיעזר בספר בהמשך דרכך.

לצורך בניית אתר משלך בנושא שבחרת ("מכבי חיפה", פרחים בישראל, הכלב שלי...) פתח תיקיה חדשה. תוכל להיעזר בדפים שכבר בנית באתר האישי של מוטי לוחים. לשם כך העתק חלק או את כל הקבצים מתיקיה `moti` אל התיקיה החדשה שפתחת.

הפניה

הרחבה בנושא ראה בפרק 12.

3 יצירת קישור למשהו אחר

אחת מאבני היסוד של האינטרנט הוא הקישור (link). הקישורים הם אלה שהופכים את הרשת כל כך קלה לניווט ולשימוש.

הקישורים הם אבני היסוד של הרשת. בלחיצה קלה על קישורים אלה, המשתמש יכול לנוע באתר שלך, או לעבור לאתרים אחרים בכל מקום באינטרנט. הקישורים הם מה שעושה את האינטרנט לרשת כלל–עולמית, וחשוב שתזכור תמיד שזה הדבר שהמבקרים באתר שלך מחפשים.

קישור לתמונה ולכתובת אינטרנט

נתחיל ביצירת קישור טקסט לתמונה. לשם כך אתה צריך תמונה.

אחסון תמונות

1. פתח את סייר **Windows**.
2. עבור לדיסק **C**, לתיקיה **moti**.
3. פתח תיקיה חדשה בשם **images** שתהיה תחת תיקיה **moti**. בתיקיה זו ירוכזו כל התמונות של האתר האישי.

התמונות של מושב **מתי שתו**, כמו גם חומרים אחרים הקשורים לבניית האתר האישי, נמצאים באתר הספר בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html בפרק 3. הנחיות להורדת התמונות נמצאות באתר האינטרנט תחת הכותרת **עזרה**.

הורדת תמונות מאתר הספר באינטרנט

1. גלוש לאתר הספר באינטרנט בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html.
2. בצע את תהליך הכניסה.
3. בחר **בפרק 3**.
4. בחלק התחתון של דף התוכן, שמצד שמאל, יש שמות של תמונות: matiSto.jpg, school.jpg.
5. לחץ על הקישור matiSto.jpg.
6. התמונה נפתחת בחלון חדש.

7. הצב את סמן העכבר מעל התמונה.
8. לחץ לחיצה ימנית בעכבר.
9. בחר באפשרות **שמור תמונה בשם** (Save Picture as...).
10. שמור את התמונה בתיקיה **C:\moti\images**.
11. חזור על סעיפים 5 עד 10 לתמונה school.jpg.

הצגת קובץ html בדפדפן

1. פתח את **סייר Windows** (Windows Explorer).
2. עבור לדיסק **C**, נווט לתיקיה **moti** בה נמצא דף html שבנית בשם **about.html**.
3. לחץ לחיצה כפולה על הקובץ **about.html** כדי להציגו באמצעות הדפדפן.

הצג את קוד המקור של דף html המוצג בחלון הדפדפן

4. ב**דפדפן**, בחלון המסמך, לחץ לחיצה ימנית ובחר **הצג מקור** (View Source) כדי להציג את קוד המקור של הקובץ. **פנקס הרשימות** ייפתח ויציג את תוכן הקובץ.
5. עשה שהטקסטים בטור הימני בטבלה יהיו קישורים לפי העמודה השנייה מימין, עם ערכי המאפיינים והכל לפי הטבלה הבאה. אין משמעות לקישור הטקסט **מתי שתו** לתמונה של **מושב נהלל**, מעבר לכך שזוהי דוגמה בלבד. הסיבה שיש קישור של **הוד–עמי** להוצאת **הוד–עמי** היא כי הספר ראה אור ב... הוצאת הוד–עמי.

טקסט	קישור (מאפיין href)	תיאור (מאפיין title)	נפתח (מאפיין target)
בית ספר	images/school.jpg	תמונת בית הספר בו אני לומד	באותו חלון
מתי שתו	images/matiSto.jpg	תמונת המושב בו אני גר	בחלון חדש
הוד–עמי	http://www.hod-ami.co.il/	אתר האינטרנט של הוצאת ספרי המחשבים המקצועית בישראל	בחלון חדש

```
<a href="images/school.jpg" title="תמונת בית הספר שלי">
בית ספר
</a>
```

```
<a href="images/matiSto.jpg" title="תמונת המושב בו אני גר"
target="_blank">
מתי שתו
</a>

<a href="http://www.hod-ami.co.il" title="אתר האינטרנט של הוצאת
 ספרי המחשבים המקצועית בישראל" target="_blank">
הוד-עמי
</a>
```

6. שמור את השינויים שערכת **בפנקס הרשימות**.
7. הצג את הדף בדפדפן: עבור לחלון הדפדפן ולחץ **רענן** (F5).

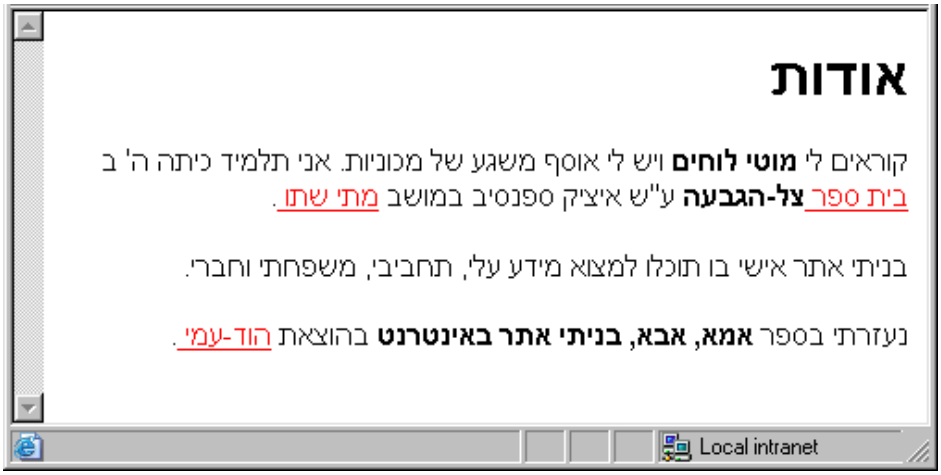

תרשים 3.1: קובץ about.html עם קישורים.

טקסט באינטרנט המופיע עם קו תחתון ובצבע כחול או אדום, קרוב לוודאי שזהו **קישור**.

תוכל לוודא זאת על ידי העברת סמן העכבר מעל הטקסט. אם הסמן משנה צורה מ- ל- משמע שזהו קישור.

ניתן להגדיר קישור בעזרת תגית הפתיחה <a> ותגית הסגירה . האלמנט המקושר יהיה זה שמופיע בין התגיות, ובמקרה שלעיל הוא טקסט (על קישור תמונה ראה בפרק הבא).

המאפיין href של התגית <a> מציין את כתובת דף HTML או כתובת של תמונה (גם שלא ציינת כתובת של דף מסוים באתר הוד-עמי הרי שחייב להיפתח דף כלשהו כפי שהוגדר באתר הוד-עמי, במקרה זה דף catalog.asp).

הכתובת של התמונה היא כתובת יחסית, כי היא יחסית להיכן שנמצא דף HTML בו הופעל הקישור. אתה הפעלת את הקישור מדף about.html בתיקיה moti שבדיסק C שזוהי כתובתו:

```
C:\moti\about.html
```

התמונה maiSto.jpg נמצאת בדיסק C בתיקיה moti, בתת–תיקיה images וזוהי כתובתה:

```
C:\moti\images\matiSto.jpg
```

מכיון שהתיקיה images נמצאת מתחת לתיקיה moti בה נמצא הקובץ about.html, יכולת לכתוב את הקישור כך:

```
<a href="images/matiSto.jpg" title="תמונת המושב בו אני גר"
target="_blank">
מתי שתו
</a>
```

למעשה, קישור זה יעבוד כל עוד התמונה matiSto.jpg נמצאת בתיקיה images מתחת לתיקיה בה נמצא הדף שמפעיל אותו (את הקישור) ולא חשוב מה שמה: moti, yossi או rina.

הערה

שים לב ללוכסן. במערכת הפעלה Windows כותבים עם לוכסן \ כך:

```
image\matiSto.jpg
```

ואילו באינטרנט, משתמשים בלוכסן / כך:

```
image/matiSto.jpg
```

המאפיין target של התגית <a> מגדיר היכן יוצג תוכן הקישור: אם לא תרשום את המאפיין target – באותו חלון, ועם הערך _blank – בחלון חדש.

המאפיין title של התגית <a> מציין את הכתובית שתופיע ברגע שהסמן יוצב מעל הקישור.

בקובץ **homePage.html** הוסף קישור (עם הטקסט **לראש הדף**) בסוף הדף, שלחיצה עליו תציג את תחילת הדף (יכול להיות שכל תוכן הדף מוצג בחלון הדפדפן מבלי צורך לגלול ולכן הקישור שמייד תבנה כביכול אינו נחוץ, אבל מצד שני, מי יודע... אולי הדף הזה יגדל...).

הצגת קובץ html בדפדפן

8. פתח את **סייר Windows** (Windows Explorer).
9. עבור לדיסק **C**, נווט לתיקיה **moti** בה נמצא דף html שבנית בשם **homePage.html**.

10. לחץ לחיצה כפולה על הקובץ **homePage.html** כדי להציגו באמצעות הדפדפן.

הצג את קוד המקור של דף html המוצג בחלון הדפדפן

11. **בדפדפן**, בחלון המסמך, לחץ לחיצה ימנית ובחר **הצג מקור** (View Source) כדי להציג את קוד המקור של הקובץ. **פנקס הרשימות** ייפתח ויציג את תוכן הקובץ.
12. לפני התגית </body> רשום:

```
<a href="#top">
 <font size="-1">
  לראש הדף
 </font>
</a>
```

13. שמור את השינויים שערכת ב**פנקס הרשימות**.
14. הצג את הדף בעזרת הדפדפן: עבור לחלון הדפדפן ולחץ **רענן** (F5).
15. גלול לתחתית הדף ולחץ על הקישור **לראש הדף**.
16. ודא שהינך רואה את תחילת הדף.
17. הבט בשורת הכתובת. רשום את מה שמופיע לאחר (מימין) שם הדף שהופעל homePage.html: _____

במסמך HTML ניתן ליצור עוגנים (לא במובן של נקודת אחיזה אלא במובן של ציון מקום, יעד). אחד מהעוגנים הוא ראש הדף הנקרא `#top` ואליו ניתן ליצור קישור על ידי ציון שמו.

בניית דף HTML חדש בשם links.html

צור דף חדש עם קישורים לאתרים החביבים עליך

1. פתח את **סייר Windows** (Windows Explorer).
2. עבור לדיסק **C** ולתיקיה **moti**.
3. עבור לחלונית הקבצים ולחץ לחיצה ימנית. מתפריט הקיצור בחר **חדש** (New) ואחר כך **מסמך טקסט** (Text Document).
4. שים לב שהמסמך החדש, שנקרא עכשיו **מסמך טקסט חדש.txt** (New Text Document.txt), מסומן. אם הוא אינו מסומן, סמן את הקובץ שיצרת שנקרא עכשיו **מסמך טקסט חדש.txt** (New Text Document.txt).
5. שנה את שם המסמך לשם **links.html** (שים לב לשינוי הסיומת מ–txt ל–html). תופיע הודעה שתשאל אם ברצונך לשנות את סוג הקובץ, ענה בחיוב.

הצגת קובץ html בדפדפן

6. לאחר שינוי השם, לחץ לחיצה כפולה על שם הקובץ (כפולה או יחידה בהתאם להגדרות Windows שאצלך). הדפדפן ייפתח והקובץ (הריק בינתיים) בתוכו, אך לא יוצג בו דבר כי המסמך (.html) ריק.

הצגת קוד המקור של קובץ html המוצג בדפדפן

7. בדפדפן, בחלון המסמך, לחץ לחיצה ימנית ובחר **הצג מקור** (View Source) כדי להציג את קוד המקור של הקובץ. פנקס הרשימות ייפתח אך לא יציג דבר מכיון שהקובץ (.html) עדיין ריק.

כתיבת מבנה דף html בסיסי

8. בפנקס הרשימות ודא שהסמן נמצא בצד שמאל (אם לא, הקש את צירוף המקשים **Ctrl+Left Shift** שבצידה השמאלי של המקלדת) והקלד:

```
<html dir="rtl">
  <head>
    <meta http-equiv="content-type"
     content="text/html;charset=windows-1255" />
    <title>links</title>
  </head>
<body>

</body>
</html>
```

9. בפנקס הרשימות, בחר בתפריט **קובץ**, **שמור** כדי לשמור את הקובץ.

הצגת קובץ html בדפדפן

10. עבור לחלון הדפדפן ולחץ על לחצן **רענן** (או הקש F5).

11. בכותרת חלון הדפדפן תוכל להבחין במילה **links** אותה רשמת במסגרת התגית <title>. כמו כן, חלון התוכן יישאר לבן.

12. הקלד את הטקסט הבא אחרי התגית `<body>` ולפני התגית `</body>` (הקובץ links.txt וכל התמונות נמצאים באתר האינטרנט של הספר בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html בפרק 3. הנחיות להורדת הטקסט נמצאות באתר האינטרנט של הספר תחת הכותרת **עזרה**).

קישורים Enter

קישורים לאתרים המעניינים אותי במיוחד. Enter

גלים Enter

זה אתר שבו ניתן למצוא חומר על חגים, מדעים, תרבויות, אירועים ובקיצור המון חומר לעבודות בית ספר. Enter

פורטל Enter

זהו דף הבית בדפדפן שלי. יש בו הכל: משחקים, צחוקים, קישורים לאתרים הכי הכי ומה לא. מקום מומלץ להתחיל לגלוש ממנו. Enter

אתר קריאה בחינם Enter

האמת שזה האתר ששולח כל היום דוא"ל (דואר אלקטרוני) להורים שלי. אני לא קורא להם את הדואר, אבל הם קוראים אותו כל יום. אמא אומרת שמגיעות לה 5 דקות מנוחה כל יום והיא מחכה למנת הקריאה היומית הזאת כדי להירגע. Enter

הוצאת הוד-עמי Enter

זאת ההוצאה שממנה רכשתי את הספר אמא, אבא, בניתי אתר באינטרנט. גיליתי שיש להם ספרות מקצועית במחשבים לא רק בנושא בניית אתרים אלא גם בנושאים אחרים כמו תכנות שזה כנראה הולך להיות הפרוייקט הבא שלי. אני מתלבט בין JavaScript ל- Visual Basic ואולי אשלח להם מייל להתייעצות. Enter

13. הגדר את הטקסט **קישורים** ככותרת רמה 2 (<h2>).

```
<h2>
קישורים
</h2>
```

14. עשה שימוש בתגית ו– כדי לעטוף כל פיסקה ופיסקה (פיסקה לכל אתר).

```
<p>
גלים
 זה אתר שבו ניתן למצוא חומר על חגים, מדעים, תרבויות, אירועים ובקיצור
המון חומר לעבודות בית ספר.
</p>
<p>
פורטל
 זהו דף הבית בדפדפן שלי. יש בו הכל: משחקים, צחוקים, קישורים לאתרים
הכי הכי ומה לא. מקום מומלץ להתחיל לגלוש ממנו.
</p>
```

15. שמור את השינויים שערכת ב**פנקס הרשימות**.

16. הצג את הדף בדפדפן: עבור לחלון הדפדפן ולחץ **רענן** (F5).

17. חזור לחלון פנקס הרשימות המציג את התוכן של קובץ **קישורים**.

18. הפרד בין שם האתר לתיאורו על ידי מעבר שורה, התגית <br />.

```
<p>
גלים
<br />
זה אתר שבו ניתן למצוא חומר על חגים, מדעים, תרבויות, אירועים ובקיצור
המון חומר לעבודות בית ספר.
</p>
<p>
פורטל
<br />
זהו דף הבית בדפדפן שלי. יש בו הכל: משחקים, צחוקים, קישורים לאתרים
הכי הכי ומה לא. מקום מומלץ להתחיל לגלוש ממנו.
</p>
```

התגית
 משמשת לציון מעבר שורה. הדפדפן עובר שורות בטקסט באופן אוטומטי לפי רוחב החלון. כדי להכריח את הדפדפן לעבור שורה יש לעשות שימוש בתגית <br />.

19. קשר את הטקסט לכתובות הבאות:

טקסט	קישור (המאפיין href)	תיאור (המאפיין title)	נפתח (המאפיין target)
גלים	http://www.galim.org.il/	אתר חינוכי לילדים	בחלון חדש
פורטל	http://www.portel.co.il/	פורטל אחד לפני כולם	בחלון חדש
אתר קריאה בחינם	http://www.read4free.co.il/	חוזרים לקרוא בכיף	באותו חלון
הוד–עמי	http://www.hod-ami.co.il/	אתר הוצאת הוד–עמי	בחלון חדש

הצצה לקוד המקור של הדף שתבנה:

```
<h2>
  קישורים
</h2>
<p>
קישורים לאתרים המעניינים אותי במיוחד.
</p>
<p>
<a href="http://www.galim.org.il/" title="אתר חינוכי לילדים"
target="_blank">
גלים
</a>
<br />
 זה אתר שבו ניתן למצוא חומר על חגים, מדעים, תרבויות, אירועים ובקיצור
המון חומר לעבודות בית ספר.
</p>
```

20. שמור את השינויים שערכת ב**פנקס הרשימות**.

21. הצג את הדף בדפדפן: עבור לחלון הדפדפן ולחץ **רענן** (F5).

22. "עטוף" את הטקסט באנגלית: JavaScript ו– Visual Basic בתגית עם המאפיין dir והערך ltr כך:

```
<span dir="ltr">
JavaScript
</span>
```

התגית משמשת לתיחום תו אחד או יותר, כדי לשנות את עיצובו באמצעות CSS (נושא CSS לא נלמד בספר זה). אחד המאפיינים של תגית זו נקרא dir ובו ייעשה שימוש כדי לשנות את כיוון הקריאה.

כיוון הקריאה ברצף כלשהו של תווים בדף נקבע לפי הגדרת הכיוון בתגית <html>. לעיתים יש צורך לשנות את כיוון הקריאה של רצף תווים בפיסקה עצמה. הצורך נובע, בדרך כלל, מעירוב של עברית ואנגלית יחד באותה פיסקה. כיוון הפיסקה לא אמור להפריע להצגת העברית והאנגלית כראוי, אלא שרצף תווים שצריכים להיקרא בכיוון קריאה שונה עשוי לגרום לבעיות. למשל, בפיסקה שכולה עברית צריך לקרוא את האנגלית בכיוון הפוך ואותו דבר לגבי קריאת מספר טלפון. גם תווים כמו: (+ – עשויים "לבלבל" את הדפדפן והוא עשוי להציג אותם שלא בסדר ה"נכון".

כך נראה הדף:

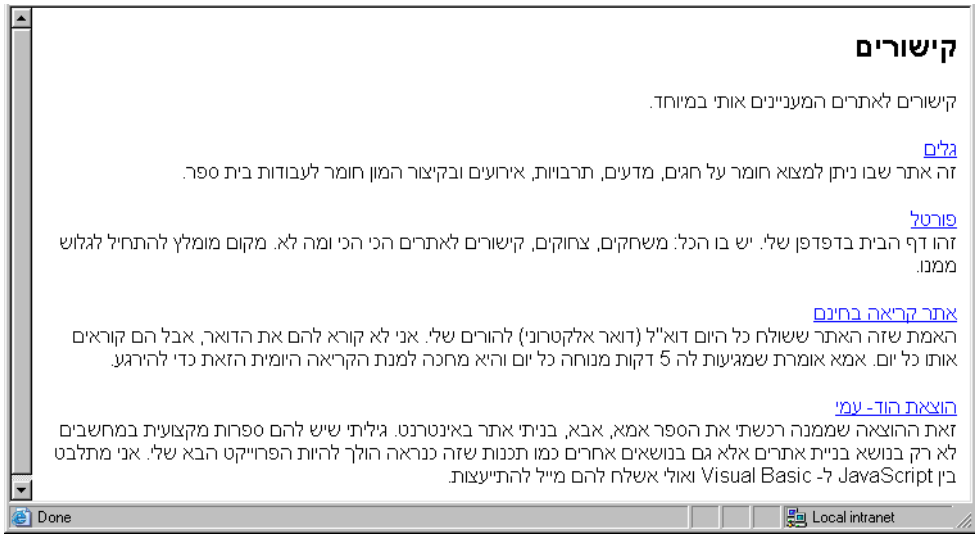

קישורים

קישורים לאתרים המעניינים אותי במיוחד.

גלים
זה אתר שבו ניתן למצוא חומר על חגים, מדעים, תרבויות, אירועים ובקיצור המון חומר לעבודות בית ספר.

פורטל
זהו דף הבית בדפדפן שלי. יש בו הכל: משחקים, צחוקים, קישורים לאתרים הכי הכי ומה לא. מקום מומלץ להתחיל לגלוש ממנו.

אתר קריאה בחינם
האמת שזה האתר ששולח כל היום דוא"ל (דואר אלקטרוני) להורים שלי. אני לא קורא להם את הדואר, אבל הם קוראים אותו כל יום. אמא אומרת שמגיעות לה 5 דקות מנוחה כל יום והיא מחכה למנת הקריאה היומית הזאת כדי להירגע.

הוצאת הוד - עמי
זאת ההוצאה שממנה רכשתי את הספר אמא, אבא, בניתי אתר באינטרנט. גיליתי שיש להם ספרות מקצועית במחשבים לא רק בנושא בניית אתרים אלא גם בנושאים אחרים כמו תכנות שזה כנראה הולך להיות הפרוייקט הבא שלי. אני מתלבט בין JavaScript ל- Visual Basic ואולי אשלח להם מייל להתייעצות.

Done | Local intranet

הפניה

הרחבה בנושא ראה בפרק 13.

4 הצגת תמונות

כל החומרים לבניית האתר האישי נמצאים באתר האינטרנט של הספר (בכתובת: www.hod-ami.co.il/59386.html) בתיקיה של כל פרק לפי התקדמות בניית האתר.

הצגת תמונות בדף HTML

הורדת תמונות מאתר הספר באינטרנט

1. גלוש לאתר הספר באינטרנט בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html
2. לאחר תהליך הכניסה, לחץ על **פרק 4** בתפריט שמצד ימין.
3. בחלקו התחתון של דף התוכן, שמצד שמאל, יש שמות של תמונות: saaba.jpg, BackToTop.jpg, ani.jpg ו– aniGadol.jpg.
4. לחץ על הקישור saaba.jpg.
5. התמונה נפתחת בחלון חדש.
6. הצב את סמן העכבר מעל התמונה.
7. לחץ לחיצה ימנית בעכבר.
8. בחר באפשרות **שמור תמונה בשם** (Save Picture as...).
9. שמור את התמונה בתיקיה **C:\moti\images** (את התיקיה images תחת תיקיה moti בדיסק C היית אמור לפתוח בפרק הקודם).
10. חזור על סעיפים 4 עד 9 לכל תמונה ותמונה.

הצגת תמונה בדף HTML – קובץ homePage.html

לקובץ **homePage.html** יש להוסיף את התמונה **images\saaba.jpg** לאחר השורה **האתר של מוטי**.

1. פתח את **סייר Windows** (Windows Explorer).
2. עבור לדיסק C, נווט לתיקיה **moti** בה נמצא דף html שבנית בשם **homePage.html**.
3. לחץ לחיצה כפולה על הקובץ **homePage.html** כדי להציגו באמצעות הדפדפן.

הצג את קוד המקור של דף HTML המוצג בחלון הדפדפן

4. **בדפדפן**, בחלון המסמך, לחץ לחיצה ימנית ובחר **הצג מקור** (View Source) כדי להציג את קוד המקור של הקובץ. **פנקס הרשימות** ייפתח ויציג את תוכן הקובץ.

הקלדת תוכן

5. **בפנקס הרשימות** ודא שהסמן נמצא בצד שמאל (אם לא, הקש את צירוף המקשים **Ctrl+Left Shift** שבצידה השמאלי של המקלדת).
6. הצב את הסמן לאחר התגית `</h2>` והקש **Enter**.
7. הצג את התמונה מוצמדת לשמאל החלון (`"align="left"`), עם הכתובית **סבא שלי** (המאפיין `alt`), ועם מרווח מסביב (`"vspace="10"`, `"hspace="10"`) באופן הבא:

```
<img src="images/saaba.jpg" align="left" hspace="10"
 vspace="10" alt="סבא שלי" />
```

8. שמור את השינויים שערכת.
9. הצג את הקובץ באמצעות הדפדפן: עבור לחלון הדפדפן ולחץ על **רענן** או הקש **F5**.

תרשים 4.1

התגית `<img />` משמשת להצגת תמונה בדף HTML. הערך של המאפיין `src` הוא כתובת התמונה. שים לב לכתובת יחסית – ביחס לדף HTML בו נמצאת התגית `<img />`.

התמונה מוצמדת לשמאל החלון (`"align="left"`), עם הכתובית **סבא שלי** (המאפיין `alt`), ועם מרווח מסביב (`"vspace="10"`, `"hspace="10"`).

10. מהו גודל התמונה? הצב את הסמן על התמונה. לחץ לחיצה ימנית ובחר **אפשרויות** (properties).

11. רשום את גודל התמונה: גובה _____, רוחב _____.

12. בקובץ **homePage.html** החלף את הקישור לראש הדף בתמונה **images\BackToTop.jpg**, כך שהתמונה תהיה הקישור.

```
<a href="#top">
  <img src="images/BackToTop.jpg" alt="לראש הדף" />
</a>
```

13. בקובץ **homePage.html** בטל את הגבול סביב לתמונה המשמשת קישור על ידי המאפיין `border`:

```
<a href="#top">
  <img src="images/BackToTop.jpg" alt="לראש הדף"
   border="0" />
</a>
```

המאפיין `border` של התגית `<img />` קובע את הגבול מסביב לתמונה. אם לא תציין גבול, יציג הדפדפן גבול בעובי של נקודה אחת – זוהי ברירת המחדל (ברירת המחדל פירושו מה תבצע תוכנת Internet Explorer אם לא תאמר לה באופן מפורש מה לעשות).

14. שמור את השינויים שערכת בקובץ.

15. הצג את הקובץ באמצעות הדפדפן: עבור לחלון הדפדפן ולחץ על **רענן** או הקש **F5**.

תרשים 4.2

הצגת תמונה בדף HTML – קובץ about.html

לקובץ **about.html** יש להוסיף את התמונה **images\ani.jpg** לאחר השורה **אודות**.

1. פתח את **סייר Windows** (Windows Explorer).
2. עבור לדיסק **C**, נווט לתיקיה **moti** בה נמצא דף html שבנית בשם **about.html**.
3. לחץ לחיצה כפולה על הקובץ **about.html** כדי להציגו באמצעות הדפדפן.

הצג את קוד המקור של דף HTML המוצג בחלון הדפדפן

4. ב**דפדפן**, בחלון המסמך, לחץ לחיצה ימנית ובחר **הצג מקור** (View Source) כדי להציג את קוד המקור של הקובץ. **פנקס הרשימות** ייפתח ויציג את תוכן הקובץ.

הקלדת תוכן

5. ב**פנקס הרשימות** ודא שהסמן נמצא בצד שמאל (אם לא, הקש את צירוף המקשים **Ctrl+Left Shift** שבצידה השמאלי של המקלדת).
6. הצב את הסמן לאחר התגית `</h2>` והקש Enter.
7. הוסף את התמונה **images\ani.jpg**, כך שתוצג בצד ימין כתמונה צפה, עם מירווח ועם הכתובית **לחץ להגדלה**.

```
<img src="images/ani.jpg" alt="לחץ להגדלה" align="right"
 vspace="10" hspace="10" />
```

8. שמור את השינויים שערכת.
9. הצג את הקובץ באמצעות הדפדפן: עבור לחלון הדפדפן ולחץ על **רענן** או הקש **F5**.

תרשים 4.3

10. הבט בתמונה של מוטי. האם התמונה היא קישור? (הקף בעיגול) כן / לא

11. קשר את התמונה **ani.jpg** לתמונה **images\aniGadol.jpg**, כך שתיפתח באותו חלון.

```
<a href="images/aniGadol.jpg">
 <img src="images/ani.jpg" alt="לחץ להגדלה" align="right"
  vspace="10" hspace="10" />
</a>
```

12. שמור את השינויים שערכת.

13. הצג את הקובץ באמצעות הדפדפן: עבור לחלון הדפדפן ולחץ על **רענן** או הקש **F5**.

14. הפעל את הקישור: לחץ באמצעות העכבר על התמונה.

15. כעת הינך צופה בתמונתו של מוטי. האם רואים לו את כפות הרגליים? (הקף בעיגול) כן / לא.

הפניה

הרחבה בנושא ראה בפרק 14.

5 משחק של צבע

צבע רקע למסמך וצבע לטקסט - קובץ homePage.html

לקובץ **homePage.html** יש להוסיף צבע רקע.

1. פתח את **סייר Windows** (Windows Explorer).
2. עבור לדיסק **C**, נווט לתיקיה **moti** בה נמצא דף html שבנית בשם **homePage.html**.
3. לחץ לחיצה כפולה על הקובץ **homePage.html** כדי להציגו באמצעות הדפדפן.

הצג את קוד המקור של דף HTML המוצג בחלון הדפדפן

4. **בדפדפן**, בחלון המסמך, לחץ לחיצה ימנית ובחר **הצג מקור** (View Source) כדי להציג את קוד המקור של הקובץ. **פנקס הרשימות** ייפתח ויציג את תוכן הקובץ.

הקלדת תוכן

5. **בפנקס הרשימות** ודא שהסמן נמצא בצד שמאל (אם לא, הקש את צירוף המקשים **Ctrl+Left Shift** שבצידה השמאלי של המקלדת).
6. מקם את הסמן בתגית `<body>` בין האות y ל– `>`.
7. תן למסמך **homePage.html** רקע צהוב/כתום בהיר שה–RGB שלו הוא `#FBE995`.

```
<body bgcolor="#FBE995">
```

תוכל ליצור צבע רקע למסמך על ידי שימוש במאפיין `bgcolor` של התגית `<body>`. את הצבע תציין בעזרת ציון מספר הקסדצימלי בן שש ספרות או באמצעות ציון שמו: `navy`, `aqua`, `black`, `blue`, `fuchsia`, `gray`, `green`, `lightgreen` **ועוד**.

8. קבע את צבע כותרת המסמך **האתר של מוטי** לצבע כחול navy.

```
<h2>
    <font color="navy">
     האתר של מוטי
    </font>
</h2>
```

גם לטקסט ניתן לקבוע צבע בעזרת המאפיין `color` של התגית `<font>`.

9. שמור את השינויים שערכת.

10. הצג את הקובץ באמצעות הדפדפן: עבור לדפדפן ולחץ על לחצן **רענן** (או הקש F5).

11. עבור לחלון **פנקס הרשימות** עם תוכן הקובץ **homePage.html**.

12. בקובץ **homePage.html** הצג את המילה **סבא** (מופיעה יותר מפעם אחת):

- בצבע ירוק כהה (`teal`),
- עם הדגשה,

```
<font color="teal"><b>
 סבא
</b></font>
```

13. שמור את השינויים שערכת.

14. הצג את הקובץ באמצעות הדפדפן: עבור לדפדפן ולחץ על לחצן **רענן** (או הקש F5).

תרשים 5.1

צבע רקע למסמך וצבע לטקסט - קובץ about.html

לקובץ **about.html** יש להוסיף צבע רקע.

1. עבור לחלון **סייר Windows** (Windows Explorer).
2. ודא שהינך בתיקיה **moti** בה נמצא דף html שבנית בשם **about.html**.
3. לחץ לחיצה כפולה על הקובץ **about.html** כדי להציגו באמצעות הדפדפן.

הצג את קוד המקור של דף HTML המוצג בחלון הדפדפן

4. **בדפדפן**, בחלון המסמך, לחץ לחיצה ימנית ובחר **הצג מקור** (View Source) כדי להציג את קוד המקור של הקובץ. **פנקס הרשימות** ייפתח ויציג את תוכן הקובץ.

הקלדת תוכן

5. **בפנקס הרשימות** ודא שהסמן נמצא בצד שמאל (אם לא, הקש את צירוף המקשים **Ctrl+Left Shift** שבצידה השמאלי של המקלדת).
6. מקם את הסמן בתגית `<body>`.
7. תן למסמך **about.html** רקע צהוב/כתום בהיר שה–RGB שלו הוא #FBE995.

```
<body bgcolor="#FBE995">
```

8. קבע את צבע כותרת המסמך **אודות** לצבע כחול navy.

```
<h2>
    <font color="navy">
     אודות
    </font>
</h2>
```

9. שמור את השינויים שערכת.
10. הצג את הקובץ באמצעות הדפדפן: עבור לחלון הדפדפן ולחץ על לחצן **רענן** (או הקש F5).

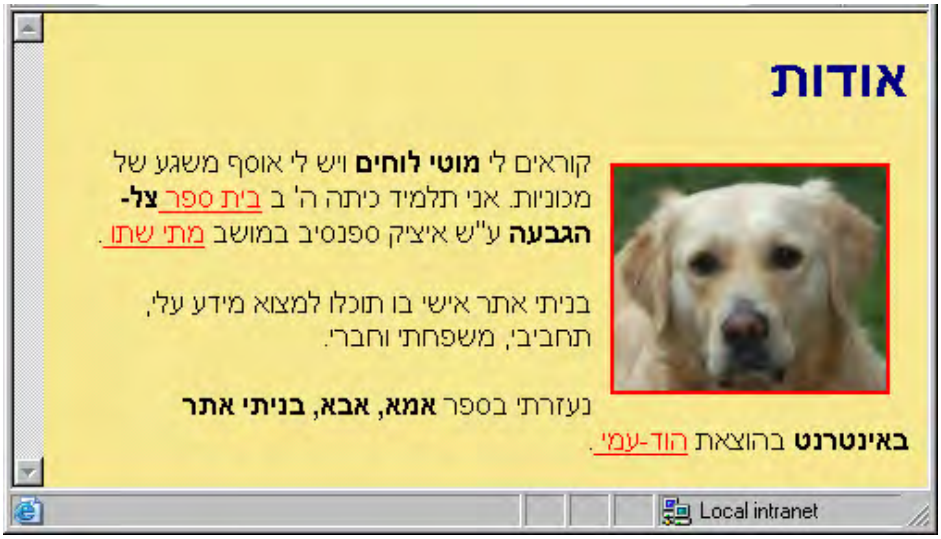

תרשים 5.2

צבע רקע למסמך וצבע טקסט – קובץ links.html

לקובץ links.html יש להוסיף צבע רקע:

1. עבור לחלון **סייר Windows** (Windows Explorer).
2. ודא שהינך בדיסק **C**, נווט לתיקיה **moti** בה נמצא דף html שבנית בשם **links.html**.
3. לחץ לחיצה כפולה על הקובץ **links.html** כדי להציגו באמצעות הדפדפן.

הצג את קוד המקור של דף HTML המוצג בחלון הדפדפן

4. **בדפדפן**, בחלון המסמך, לחץ לחיצה ימנית ובחר **הצג מקור** (View Source) כדי להציג את קוד המקור של הקובץ. **פנקס הרשימות** ייפתח ויציג את תוכן הקובץ.

הקלדת תוכן

5. **בפנקס הרשימות** ודא שהסמן נמצא בצד שמאל (אם לא, הקש את צירוף המקשים **Ctrl+Left Shift** שבצידה השמאלי של המקלדת).
6. מקם את הסמן בתגית `<body>`.
7. תן למסמך **links.html** רקע צהוב/כתום בהיר שה–RGB שלו הוא `#FBE995`.

```
<body bgcolor="#FBE995">
```

8. קבע את צבע כותרת המסמך **קישורים** לצבע כחול navy.

```
<h2>
    <font color="navy">
     קישורים
    </font>
</h2>
```

9. שמור את השינויים שערכת.

10. הצג את הקובץ באמצעות הדפדפן: עבור לחלון הדפדפן ולחץ על לחצן **רענן** (או הקש F5).

הפניה

הרחבה בנושא ראה בפרק 15.

6 שימוש בטבלה

טבלה מורכבת משורות אופקיות ועמודות אנכיות. תא בטבלה הוא המפגש בין עמודה ושורה.

בניית דף HTML חדש - קובץ books.html

צור דף חדש באתר על הספרים שקראת ועליהם אתה ממליץ, קובץ **books.html**.

1. פתח את סייר **Windows**.
2. עבור לתיקיה שיצרת בשם **moti**.
3. עבור לחלונית הקבצים ולחץ לחיצה ימנית. מתפריט הקיצור בחר **חדש** (New) ואחר כך **מסמך טקסט** (Text Document).
4. שים לב שהמסמך החדש, שנקרא עכשיו **מסמך טקסט חדש.txt** (New Text Document.txt), מסומן. אם הוא אינו מסומן, סמן את הקובץ שיצרת שנקרא עכשיו **מסמך טקסט חדש.txt** (New Text Document.txt).
5. שנה את שם המסמך לשם **books.html** (שים לב לשינוי הסיומת מ–txt ל–html). תופיע הודעה שתשאל אם ברצונך לשנות את סוג הקובץ, ענה בחיוב.
6. לאחר שינוי השם לחץ לחיצה כפולה על שם הקובץ (כפולה או יחידה בהתאם להגדרות Windows שאצלך). הדפדפן ייפתח והקובץ (הריק בינתיים) בתוכו, אך לא יוצג בו דבר כי המסמך (.html) ריק.
7. בדפדפן, בחלון המסמך, לחץ לחיצה ימנית ובחר **הצג מקור** (View Source) כדי להציג את קוד המקור של הקובץ. פנקס הרשימות ייפתח אך לא יציג דבר מכיון שהקובץ (.html) עדיין ריק.
8. בפנקס הרשימות ודא שהסמן נמצא בצד שמאל (אם לא, הקש את צירוף המקשים **Ctrl+Left Shift** שבצידה השמאלי של המקלדת) והקלד:

```
<html dir="rtl">
  <head>
    <meta http-equiv="content-type"
     content="text/html;charset=windows-1255" />
    <title>books</title>
  </head>
<body>
</body>
</html>
```

9. בפנקס הרשימות, בחר בתפריט **קובץ**, **שמור** כדי לשמור את הקובץ.

10. הקלד את הטקסט הבא אחרי התגית <body> ולפני התגית </body> (את הקובץ books.txt המכיל את הטקסט ניתן להוריד מאתר האינטרנט של הספר בכתובת: www.hod-ami.co.il/59386.html. הנחיות להורדת הטקסט נמצאות באתר האינטרנט תחת הכותרת **עזרה**):

ספרים Enter

לא תמיד קראתי ספרים. כשהייתי קטן אמא ואבא הקריאו לי ספרים כמו "מעשה בחמישה בלונים", "תירס חם", "האזנים של אפרים", "נפתלי והאוכל", "הפחד של ליאור". בגיל 5 רשמו אותי בספרייה. שמתי לב שההורים שלי קוראים ספרים ולא רק עיתונים. Enter

עכשיו אני יודע שקריאה זה כיף. ההורים שלי אומרים ש"אנשים קוראים מצליחים טוב יותר בלימודים, אוצר המילים שלהם עשיר יותר, יכולת הביטוי שלהם טובה יותר, ידיעותיהם וידע העולם שלהם רחב יותר" ולכן הם מעודדים אותי לקרוא. Enter

11. שמור את השינויים בקובץ **books.html**.

12. הצג את המסמך באמצעות **הדפדפן**: עבור לחלון הדפדפן, לחץ **רענן** או הקש **F5**.

13. חזור לחלון **פנקס הרשימות** עם תוכן הקובץ **books.html**.

14. תן רקע המסמך: צבע #FBE995.

```
<body bgcolor="#FBE995">
```

15. עצב את כותרת הדף: **ספרים**, מסוג h2, בצבע navy.

```
<h2>
  <font color="navy">
  ספרים
  </font>
</h2>
```

16. עצב את שתי הפיסקאות בעזרת התגית <p> כך:

```
<p>
לא תמיד קראתי ספרים. כשהייתי קטן אמא ואבא הקריאו לי ספרים כמו "מעשה
בחמישה בלונים", "תירס חם", "האזנים של אפרים", "נפתלי והאוכל", "הפחד
של ליאור". בגיל 5 רשמו אותי בספרייה. שמתי לב שההורים שלי קוראים
ספרים ולא רק עיתונים.
</p>
<p>
עכשיו אני יודע שקריאה זה כיף. ההורים שלי אומרים ש"אנשים קוראים
מצליחים טוב יותר בלימודים, אוצר המילים שלהם עשיר יותר, יכולת הביטוי
שלהם טובה יותר, ידיעותיהם וידע העולם שלהם רחב יותר" ולכן הם מעודדים
אותי לקרוא.
</p>
```

17. שמור את השינויים בקובץ **books.html**.

18. הצג את המסמך באמצעות **הדפדפן**: עבור לחלון הדפדפן, לחץ **רענן** או הקש **F5**.

19. חזור לחלון **פנקס הרשימות** עם תוכן הקובץ **books.html**.

לקריאה בלבד – הנחיות ליצירת הטבלה בהמשך.

כעת ניצור את הטבלה הבאה (את הקובץ books.txt המכיל את הטקסט ניתן להוריד מאתר האינטרנט של הספר בכתובת: www.hod-ami.co.il/59386.html. הנחיות להורדת הטקסט נמצאות באתר האינטרנט תחת הכותרת **עזרה**).

הספר	תיאור קצר
החופש הגדול וצרות אחרות	אבא של איתן מבקש ממנו לכתוב יומן במהלך החופש הגדול כי לטענתו כש"כותבים וחושבים אז לא עושים שטויות". איתן ודניאל דווקא מתחילים את הקיץ בקפיצת בנג'י שנעשה מגומי שנלקח מהתחתונים של אבא וממשיך בהתחזות לעילמים המבקשים עשר שקל וזוהי רק ההתחלה... << ה"טעויות" בעברית נמצאות במקור >>
אוזו ומוזו מכפר קאקארוזו	סיפור על שני אחים שהיו דומים. אם אחד מקבל מכה אז השני אומר איי. יום אחד אוזו שילב רגל ימין על רגל שמאל ומוזו שילב רגל שמאל על רגל ימין. הם החלו לריב ולהתקוטט כי אוזו חשב שצריך לשלב רגל ימין על רגל שמאל ומוזו חשב בדיוק ההיפך, שיש לשלב רגל ימין על רגל שמאל. הם בנו חומה שהפרידה ביניהם וכך חיו אוזו ומשפחתו מצד אחד של הגדר ומוזו ומשפחתו מהצד השני. הריב בין המשפחות נמשך שנים רבות עד ש...
האוצר של צ'מבלו	הדרקון צ'מבלו שומר על אוצר עתיק יומין במערה. האביר בא לחפש את האוצר ומוכן להלחם למענו. זה יכול להפוך לעוד קרב עקוב מדם. סיפור של ידידות מופלאה שנרקמת בין שניים שנולדו להיות אויבים, אך מגלים זה אצל זה צדדים שלא הכירו. מאד מצחיק.

הגדר טבלה

1. הצב את הסמן לאחר התגית </p> הסוגרת את הפיסקה השנייה, הקש Enter והקלד:

```
<table align="center" border="1" cellpadding="6" cellspacing="2">

</table>
```

טבלה נמצאת בין תגיות התחום <table> ל–</table>. הדרך הקלה ביותר לחשוב על טבלה היא כאוסף של תאים בודדים המסודרים בעמודות ובשורות. תא הוא המפגש של עמודה ושורה.

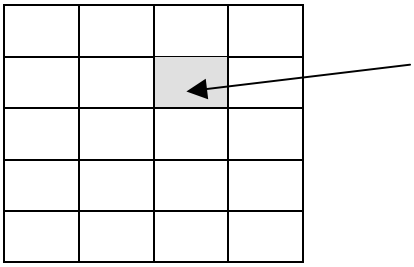

המאפיין align קובע את יישור הטבלה והערך center דואג לשים אותה במרכז.

המאפיין border קובע את גבול הטבלה. ברירת המחדל היא 0 – ללא קו גבול.

המאפיין cellpadding קובע את המרחק בין גבול התא לטקסט שבתוכו, ואילו המאפיין cellspacing קובע את המרחק שבין תא לתא בטבלה.

הגדר שורה ראשונה בטבלה

2. הצב את הסמן לאחר התגית <table>, הקש Enter והקלד:

```
<tr>

</tr>
```

את הטבלה אתה בונה לפי שורות, ולכן לפני שאתה מגדיר תאים בשורה עליך להגדיר את השורה.

הגדרת תאים בשורה הראשונה בטבלה

3. הצב את הסמן לאחר התגית <tr>, הקש Enter והקלד:

```
<td>
 הספר
</td>
<td>
 תיאור קצר
</td>
```

כך זה נראה עד כה:

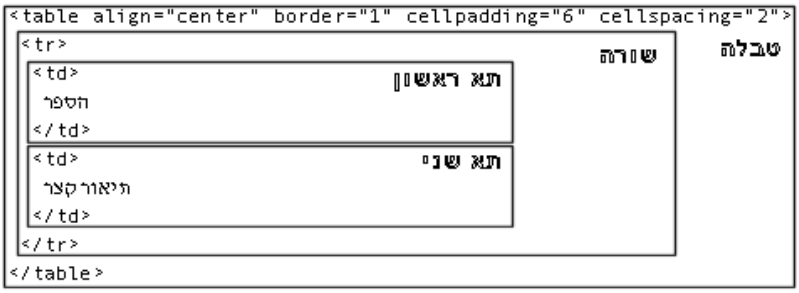

הטבלה שבנית עד כה מכילה 1 שורה ובתוכה יש 2 תאים.

4. שמור את השינויים בקובץ **books.html**.
5. הצג את המסמך באמצעות **הדפדפן**: עבור לחלון הדפדפן, לחץ **רענן** או הקש **F5**.
6. חזור לחלון **פנקס הרשימות** עם תוכן הקובץ **books.html**.

הגדר שורה שנייה בטבלה

7. הצב את הסמן לאחר התגית </tr> שלפני התגית </table>, הקש Enter והקלד:

```
<tr>

</tr>
```

הגדרת תאים בשורה

8. הצב את הסמן לאחר התגית <tr> האחרונה שהקלדת, הקש Enter והקלד (תוכל להסתכל בטבלה שבראשית הפרק שם מופיע הטקסט באופן יותר קריא):

```
<td>
 החופש הגדול וצרות אחרות
</td>
<td>
 אבא של איתן מבקש ממנו לכתוב יומן במהלך החופש הגדול כי לטענתו
כש"כותבים וחושבים אז לא עושים שטויות". איתן ודניאל דווקא מתחילים את
 הקיץ בקפיצת בנג'י שנעשה מגומי שנלקח מהתחתונים של אבא וממשיך בהתחזות
לעילמים המבקשים עשר שקל וזוהי רק ההתחלה...
</td>
```

9. שמור את השינויים בקובץ **books.html**.
10. הצג את המסמך באמצעות **הדפדפן**.
11. חזור לחלון **פנקס הרשימות** עם תוכן הקובץ **books.html**.

הגדר שורה שלישית בטבלה

12. הצב את הסמן לאחר התגית </tr> שלפני התגית </table>, הקש Enter והקלד:

```
<tr>

</tr>
```

הגדרת תאים בשורה

13. הצב את הסמן לאחר התגית <tr> האחרונה שהקלדת, הקש Enter והקלד (תוכל להסתכל בטבלה שבראשית הפרק שם מופיע הטקסט באופן יותר קריא):

```
<td>
 אוזו ומוזו מכפר קאקארוזו
</td>
<td>
סיפור על שני אחים שהיו דומים. אם אחד מקבל מכה אז השני אומר איי. יום
אחד אוזו שילב רגל ימין על רגל שמאל ומוזו שילב רגל שמאל על רגל ימין.
הם החלו לריב ולהתקוטט כי אוזו חשב שצריך לשלב רגל ימין על רגל שמאל
הם בנו חומה .ומוזו חשב בדיוק ההיפך, שיש לשלב רגל ימין על רגל שמאל
שהפרידה ביניהם וכך חיו אוזו ומשפחתו מצד אחד של הגדר ומוזו ומשפחתו
מהצד השני. הריב בין המשפחות נמשך שנים רבות עד ש...
</td>
```

14. שמור את השינויים בקובץ **books.html**.

15. הצג את המסמך באמצעות **הדפדפן**.

16. חזור לחלון **פנקס הרשימות** עם תוכן הקובץ **books.html**.

הגדר שורה רביעית בטבלה

17. הצב את הסמן לאחר התגית </tr> שלפני התגית </table>, הקש Enter והקלד:

```
<tr>

</tr>
```

הגדרת תאים בשורה

18. הצב את הסמן לאחר התגית <tr> האחרונה שהקלדת, הקש Enter והקלד (תוכל להסתכל בטבלה שבראשית הפרק שם מופיע הטקסט באופן יותר קריא):

```
<td>
 האוצר של צ'מבלו
</td>
<td>
הדרקון צ'מבלו שומר על אוצר עתיק יומין במערה. האביר בא לחפש את האוצר
ומוכן להלחם למענו. זה יכול להפוך לעוד קרב עקוב מדם. סיפור של ידידות
מופלאה שנרקמת בין שניים שנולדו להיות אויבים, אך מגלים זה אצל זה
צדדים שלא הכירו. מאד מצחיק.
</td>
```

19. שמור את השינויים בקובץ **books.html**.

20. הצג את המסמך באמצעות **הדפדפן**.

21. חזור לחלון **פנקס הרשימות** עם תוכן הקובץ **books.html**.

22. שיפורים:

א. בטבלה שלעיל ניתנה הרשות לדפדפן IE לקבוע את רוחב העמודות. אם תשים לב, שמו של הספר **החופש הגדול וצרות אחרות** מוצג בשתי שורות. אם תרצה להציג ביטוי זה בשורה אחת תצטרך להציב **רווח לבן** וקשיח – התו   במקום **רווח** (space). פעולה זו מודגמת על שם הספר הראשון, אבל יהיה עליך לעשות זאת לכל שאר הספרים.

```
החופש הגדול וצרות אחרות
```

הערה

הצבת רווח לבן ( ) בתוך טקסט הכתוב עברית היא מעט בעייתית ומצריכה "משחק" עדין (ואולי מעצבן): צריך לעבור **שפה** (מעברית לאנגלית ולהיפך באמצעות Alt+Shift) וצריך לעבור **כיוון** (מימין לשמאל ולהיפך באמצעות Ctrl+Shift), כך שיש עבודה.

ב. בעיה נוספת. ברירת המחדל של הדפדפן להצגת תוכן בתא בטבלה היא למרכז אותו. כדי להצמיד את התוכן לראש התא עליך להיעזר במאפיין valign של התגית <td>. פעולה זו מודגמת על תא אחד, אבל יהיה עליך לעשות זאת לכל שאר התאים שבטבלה.

```
<td valign="top">
```

ג. שינוי נוסף. כדי שהטבלה תיראה ולא "תיבלע" בצבעי הרקע של המסמך, יש לקבוע את צבע הרקע של הטבלה ל– #FEF7D4.

```
<table align="center" border="1" cellpadding="6"
 cellspacing="2" bgcolor="#FEF7D4">
```

ד. לסיום, הדגש את השורה הראשונה של הטבלה – שורת הכותרת – על ידי החלפת התגית <td> בתגית <th>. התגית <td> והתגית <th> דומות למעט שני דברים: האחד – תוכן התא ממורכז והשני – תוכן התא מודגש.

השינויים ייראו כך:

```
<table align="center" border="1" cellpadding="6"
 cellspacing="2" bgcolor="#FEF7D4">
 <tr>
  <th>
   הספר
  </th>
```

```
  <th>
   תיאור קצר
  </th>
 </tr>
 <tr>
  <td valign="top">
   החופש הגדול וצרות אחרות
  </td>
  <td>
 אבא של איתן מבקש ממנו לכתוב יומן במהלך החופש הגדול כי לטענתו
 כש"כותבים וחושבים אז לא עושים שטויות". איתן ודניאל דוקא מתחילים את
 הקיץ בקפיצת בנג'י שנעשה מגומי שנלקח מהתחתונים של אבא וממשיך בהתחזות
לעילמים המבקשים עשר שקל וזוהי רק ההתחלה...
  </td>
 </tr>
  : :
  : :
```

23. שמור את השינויים שערכת.

24. הצג את קובץ **books.html** באמצעות הדפדפן.

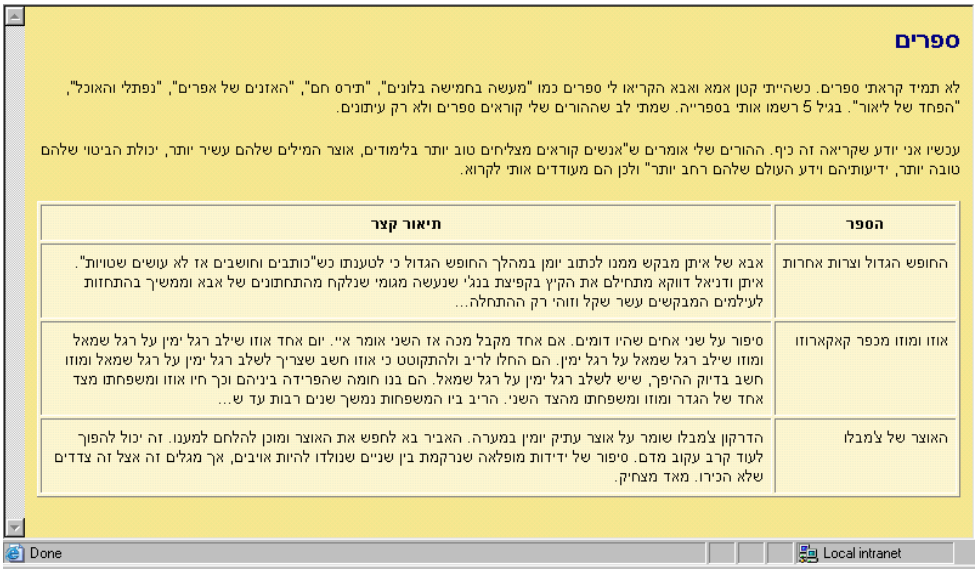

ספרים

לא תמיד קראתי ספרים. כשהייתי קטן אמא ואבא הקריאו לי ספרים כמו "מעשה בחמישה בלונים", "תירס חם", "האזנים של אפרים", "נפתלי והאוכל", "הפחד של ליאור". בגיל 5 רשמו אותי בספרייה. שמתי לב שההורים שלי קוראים ספרים ולא רק עיתונים.

עכשיו אני יודע שקריאה זה כיף. ההורים שלי אומרים ש"אנשים קוראים מצליחים טוב יותר בלימודים, אוצר המילים שלהם עשיר יותר, יכולת הביטוי שלהם טובה יותר, ידיעותיהם וידע העולם שלהם רחב יותר" ולכן הם מעודדים אותי לקרוא.

הספר	תיאור קצר
החופש הגדול וצרות אחרות	אבא של איתן מבקש ממנו לכתוב יומן במהלך החופש הגדול כי לטענתו כש"כותבים וחושבים אז לא עושים שטויות". איתן ודניאל דוקא מתחילים את הקיץ בקפיצת בנג'י שנעשה מגומי שנלקח מהתחתונים של אבא וממשיך בהתחזות לעילמים המבקשים עשר שקל וזוהי רק ההתחלה...
אוזו ומוזו מכפר קאקארוזו	סיפור על שני אחים שהיו דומים. אם אחד מקבל מכה אז השני אומר אי". יום אחד אוזו שילב רגל ימין על רגל שמאל ומוזו שילב רגל שמאל על רגל ימין. הם החלו לריב ולהתקוטט כי אוזו חשב שצריך לשלב רגל ימין על רגל שמאל ומוזו חשב בדיוק ההיפך, שיש לשלב רגל ימין על רגל שמאל. הם בנו חומה שהפרידה ביניהם וכך חיו אוזו ומשפחתו מצד אחד של הגדר ומוזו ומשפחתו מהצד השני. הריב ביו המשפחות נמשך שנים רבות עד ש...
האוצר של צמבלו	הדרקון צמבלו שומר על אוצר עתיק יומין במערה. האביר בא לחפש את האוצר ומוכן להלחם למענו. זה יכול להפוך לעוד קרב עקוב מדם. סיפור של ידידות מופלאה שנרקמת בין שניים שנולדו להיות אויבים, אך מגלים זה אצל זה צדדים שלא הכירו. מאד מצחיק.

Done | Local intranet

תרשים 6.1

כל החומרים לבניית האתר האישי נמצאים באתר האינטרנט של הספר (בכתובת: www.hod-ami.co.il/59386.html) בתיקיה של פרק 6.

תמונה בתוך טבלה

הורדת תמונות מאתר הספר באינטרנט

1. גלוש לאתר הספר באינטרנט בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html.
2. לאחר תהליך הכניסה, בחר **בפרק 6** בתפריט שמצד ימין.
3. בדף התוכן, שמצד שמאל, יש שמות של תמונות: eitan.jpg, ozo.jpg ו– tzemblo.jpg.
4. לחץ על הקישור eitan.jpg.
5. התמונה נפתחת בחלון חדש.
6. הצב את סמן העכבר מעל התמונה.
7. לחץ לחיצה ימנית בעכבר.
8. בחר באפשרות **שמור תמונה בשם** (Save Picture as...).
9. שמור את התמונה בתיקיה **C:\moti\images** (את התיקיה images תחת תיקיה moti בדיסק C היית אמור לפתוח בפרק קודם).
10. חזור על סעיפים 4 עד 9 לכל תמונה ותמונה.

הוספת תמונות בטבלה

1. הוסף את תמונת הספרים מתחת לשם הספר ובאותו תא.

הספר	שם קובץ
החופש הגדול וצרות אחרות	images\eitan.jpg
אוזו ומוזו מכפר קאקארוזו	images\ozo.jpg
האוצר של צ'מבלו	images\tzemblo.jpg

כך נראה תא המכיל את שם הספר ואת תמונתו:

```
<td valign="top">
 החופש הגדול וצרות אחרות
 <br /><img src="images/eitan.jpg"/>
</td>
```

2. היעזר במאפיין valign של התגית <td> כדי להצמיד את התוכן לראש התא.

```
<td valign="top">
אבא של איתן מבקש ממנו לכתוב יומן במהלך החופש הגדול כי לטענתו
כש"כותבים וחושבים אז לא עושים שטויות". איתן ודניאל דווקא מתחילים את
הקיץ בקפיצת בנג'י שנעשה מגומי שנלקח מהתחתונים של אבא וממשיך בהתחזות
לעילמים המבקשים עשר שקל וזוהי רק ההתחלה...
</td>
```

3. חזור על סעיפים 1 עד 2 לכל ספר.

כך נראה הדף:

ספרים

לא תמיד קראתי ספרים. כשהייתי קטן אמא ואבא הקריאו לי ספרים כמו "מעשה בחמישה בלונים", "תירס חם", "האזנים של אפרים", "נפתלי והאוכל", "הפחד של ליאור". בגיל 5 רשמו אותי בספרייה. שמתי לב שההורים שלי קוראים ספרים ולא רק עיתונים.

עכשיו אני יודע שקריאה זה כיף. ההורים שלי אומרים ש"אנשים קוראים מצליחים טוב יותר בלימודים, אוצר המילים שלהם עשיר יותר, יכולת הביטוי שלהם טובה יותר, ידיעותיהם וידע העולם שלהם רחב יותר" ולכן הם מעודדים אותי לקרוא.

הספר	תיאור קצר
החופש הגדול וצרות אחרות	אבא של איתן מבקש ממנו לכתוב יומן במהלך החופש הגדול כי לטענתו כש"כותבים וחושבים אז לא עושים שטויות". איתן ודניאל דווקא מתחילים את הקיץ בקפיצת בנג'י שנעשה מגומי שנלקח מהתחתונים של אבא וממשיך בהתחזות לעילמים המבקשים עשר שקל וזהו רק ההתחלה...
אוזן ומוזן מכפר קאקארוזן	סיפור על שני אחים שהיו דומים. אם אחד מקבל מכה אז השני אומר אי. יום אחד אוזן שילב רגל ימין על רגל שמאל ומוזן שילב רגל שמאל על רגל ימין. הם החלו לריב ולהתקוטט כי אוזן חשב שצריך לשלב רגל ימין על רגל שמאל ומוזן חשב בדיוק ההיפך, שיש לשלב רגל ימין על רגל שמאל. הם בנו חומה שהפרידה ביניהם וכך חיו אוזן ומשפחתו מצד אחד של הגדר ומוזן ומשפחתו מהצד השני. הריב ביו המשפחות נמשך שנים רבות עד ש...
האוצר של צ'מבלו	הדרקון צ'מבלו שומר על אוצר עתיק יומין במערה. האביר בא לחפש את האוצר ומוכן להלחם למענו. זה יכול להפוך לעוד קרב עקוב מדם. סיפור של ידידות מופלאה שנרקמת בין שניים שנולדו להיות אויבים, אך מגלים זה אצל זה צדדים שלא הכיר. מאד מצחיק.

Done Local intranet

תרשים 6.2

בניית דף HTML חדש - קובץ friends.html

צור דף חדש בשם **friends.html** עם פרטים על החברים שלך.

1. פתח את סייר Windows.
2. עבור לתיקיה שיצרת בשם **moti**.
3. עבור לחלונית הקבצים (הריקה בשלב זה) ולחץ לחיצה ימנית. מתפריט הקיצור בחר **חדש** (New) ואחר כך **מסמך טקסט** (Text Document).
4. שים לב שהמסמך החדש, שנקרא עכשיו **מסמך טקסט חדש.txt** (New Text Document.txt), מסומן. אם הוא אינו מסומן, סמן את הקובץ שיצרת שנקרא עכשיו **מסמך טקסט חדש.txt** (New Text Document.txt).
5. שנה את שם המסמך לשם **friends.html** (שים לב לשינוי הסיומת מ–txt ל–html). תופיע הודעה שתשאל אם ברצונך לשנות את סוג הקובץ, ענה בחיוב.
6. לאחר שינוי השם, לחץ לחיצה כפולה על שם הקובץ (כפולה או יחידה בהתאם להגדרות Windows שאצלך). הדפדפן ייפתח והקובץ (הריק בינתיים) בתוכו, אך לא יוצג בו דבר כי המסמך (.html) ריק.

7. בדפדפן, בחלון המסמך, לחץ לחיצה ימנית ובחר **הצג מקור** (View Source) כדי להציג את קוד המקור של הקובץ. פנקס הרשימות ייפתח אך לא יציג דבר מכיון שהקובץ (.html) עדיין ריק.

8. בפנקס הרשימות ודא שהסמן נמצא בצד שמאל (אם לא, הקש את צירוף המקשים **Ctrl+Left Shift** שבצידה השמאלי של המקלדת) והקלד:

```
<html dir="rtl">
  <head>
    <meta http-equiv="content-type"
     content="text/html;charset=windows-1255" />
    <title>friends</title>
  </head>
<body>

</body>
</html>
```

9. בפנקס הרשימות, בחר בתפריט **קובץ**, **שמור** כדי לשמור את הקובץ.

לקריאה בלבד – לא לביצוע.

כעת ניצור את הטבלה הבאה (את הקובץ friends.txt המכיל את הטקסט ניתן להוריד מאתר האינטרנט של הספר בכתובת: www.hod-ami.co.il/59386.html. הנחיות להורדת הטקסט נמצאות באתר האינטרנט תחת הכותרת **עזרה**). למעשה אין צורך בבניית טבלה כי אפשר לעשות פיסקאות (עם התגית <p>), אבל הטבלה תשמש אותנו בעתיד.

חברים

ברי צקלה הוא החבר הכי טוב שלי. כל היום הוא רץ. אני לא מבין לאן הוא רץ, אבל כל היום הוא בתנועה.

לולי קפוץ הוא החבר השני הכי טוב שלי. איתו אני אוהב ללכת לבריכה ולים. הוא נער של מים, שמש ובחורות. בחופש הגדול בשנה שעברה היינו ביחד באילת והיה מה זה כיף.

אלי קופטר חולם להיות טייס, וזה מה זה משגע אותו. כל היום הוא מדמיין מטוסים ועושה תנועות בידיים שלפעמים גם אני נבהל ממנו.

---

10. תן רקע המסמך: צבע #FBE995.

```
<body bgcolor="#FBE995">
```

11. עצב את כותרת הדף: **חברים**, מסוג h2, בצבע navy.

```
<h2>
  <font color="navy">
  חברים
  </font>
</h2>
```

בניית טבלה

בנה טבלה עם 3 שורות (מספר החברים) ובכל שורה תא אחד בלבד עם תיאור החבר.

12. הצב את הסמן לאחר התגית </h2>, הקש Enter והקלד:

```
<table align="center" border="1" cellpadding="6" cellspacing="0">

</table>
```

הגדר שורה ראשונה בטבלה

13. הצב את הסמן לאחר התגית <table>, הקש Enter והקלד:

```
<tr>

</tr>
```

הגדר תא אחד בשורה

14. הצב את הסמן לאחר התגית <tr> האחרונה שהקלדת, הקש Enter והקלד:

```
<td>
ברי צקלה הוא החבר הכי טוב שלי. כל היום הוא רץ. אני לא מבין לאן הוא
רץ, אבל כל היום הוא בתנועה.
</td>
```

15. שמור את השינויים בקובץ **friends.html**.

16. הצג את המסמך באמצעות **הדפדפן**.

17. חזור לחלון **פנקס הרשימות** עם תוכן הקובץ **friends.html**.

הגדר שורה שנייה בטבלה

18. הצב את הסמן לאחר התגית </tr> שלפני התגית </table>, הקש Enter והקלד:

```
<tr>

</tr>
```

הגדרת תא אחד בשורה

19. הצב את הסמן לאחר התגית <tr> האחרונה שהקלדת, הקש Enter והקלד:

```
<td>
לולי קפוץ הוא החבר השני הכי טוב שלי. איתו אני אוהב ללכת לבריכה
ולים. הוא נער של מים, שמש ובחורות. בחופש הגדול בשנה שעברה היינו
ביחד באילת והיה מה זה כיף.
</td>
```

20. שמור את השינויים בקובץ **friends.html**.

21. הצג את המסמך באמצעות **הדפדפן**.

22. חזור לחלון **פנקס הרשימות** עם תוכן הקובץ **friends.html**.

הגדר שורה שלישית בטבלה

23. הצב את הסמן לאחר התגית </tr> שלפני התגית </table>, הקש Enter והקלד:

```
<tr>

</tr>
```

הגדרת תא אחד בשורה

24. הצב את הסמן לאחר התגית <tr> האחרונה שהקלדת, הקש Enter והקלד:

```
<td>
אלי קופטר חולם להיות טייס, וזה מה זה משגע אותו. כל היום הוא מדמיין
מטוסים ועושה תנועות בידיים שלפעמים גם אני נבהל ממנו.
</td>
```

25. שמור את השינויים בקובץ **friends.html**.

26. הצג את המסמך באמצעות **הדפדפן**.

27. חזור לחלון **פנקס הרשימות** עם תוכן הקובץ **friends.html**.

עיצובים אחרים

28. הדגש את שמות החברים: ברי צקלה, לולי קפוץ ו– אלי קופטר. לדוגמה:

```
<b>
ברי צקלה
</b>
```

הערה

תוכל למחוק שורות ריקות, אם נוצרו במהלך בניית הטבלה.

הורדת תמונות מאתר הספר באינטרנט

1. גלוש לאתר הספר באינטרנט בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html.
2. לאחר תהליך הכניסה, בחר **בפרק 6** בתפריט שמצד ימין.
3. בחלקו התחתון של דף התוכן, שמצד שמאל, יש שמות של תמונות: beri.jpg, loli.jpg ו– Helicopter.jpg.
4. לחץ על הקישור beri.jpg.
5. התמונה נפתחת בחלון חדש.
6. הצב את סמן העכבר מעל התמונה.
7. לחץ לחיצה ימנית בעכבר.
8. בחר באפשרות **שמור תמונה בשם** (Save Picture as...).
9. שמור את התמונה בתיקיה **C:\moti\images**.
10. חזור על סעיפים 4 עד 9 לכל תמונה ותמונה.

יצירת עמודה נוספת מצד ימין של הטבלה והצגת תמונה בתא

1. הצב את הסמן לאחר התגית<tr> הראשונה במסמך friends.html והקש Enter.
2. הקלד

```
<td>
 <img src="images/beri.jpg" />
</td>
```

3. הצב את הסמן לאחר התגית <tr> השנייה במסמך, הקש Enter והקלד:

```
<td>
 <img src="images/loli.jpg" />
</td>
```

4. הצב את הסמן לאחר התגית <tr> השלישית במסמך, הקש Enter והקלד:

```
<td>
 <img src="images/Helicopter.jpg" />
</td>
```

5. שמור את השינויים בקובץ **friends.html**.
6. הצג את המסמך באמצעות **הדפדפן**.
7. חזור לחלון **פנקס הרשימות** עם תוכן הקובץ **friends.html**.
8. קבע את רוחב הטבלה ל– 80% מרוחב החלון בו מוצג הדף, מקם אותה במרכז וקבע את צבע הרקע של הטבלה ל–#FEF7D4 וצבע מסגרת הטבלה (המאפיין bordercolor) – חום (brown).

```
<table align="center" border="1" cellpadding="6" cellspacing="0"
width="80%" bgcolor="#FEF7D4" bordercolor="brown">
```

המאפיין width קובע את רוחב הטבלה. אם לא תקבע רוחב לטבלה היא "תימרח" מצד ימין לצד שמאל, זוהי ברירת המחדל.

9. הוסף את המאפיין valign עם הערך top לכל תגית <td>:

```
<td valign="top">
```

כך זה נראה:

```
<table align="center" border="1" cellpadding="6" cellspacing="0"
width="80%" bgcolor="#FEF7D4" bordercolor="brown">
 <tr>
  <td valign="top">
   <img src="images/beri.jpg"/>
  </td>
  <td valign="top">
<b>
ברי צקלה
</b>
  הוא החבר הכי טוב שלי. כל היום הוא רץ. אני לא מבין לאן הוא רץ, אבל
כל היום הוא בתנועה.
  </td>
 </tr>
  : :
  : :
```

10. שמור את השינויים שערכת.

11. הצג את קובץ friends.html באמצעות הדפדפן.

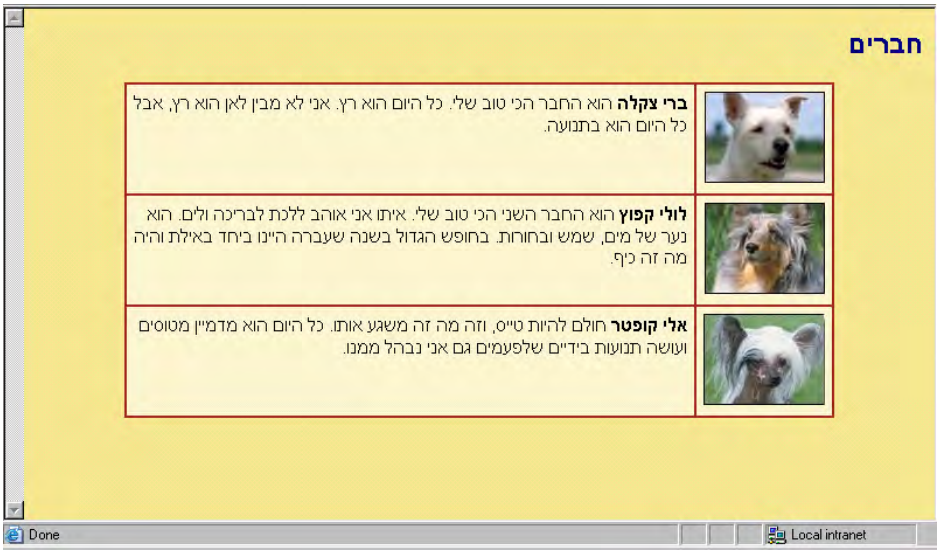

תרשים 6.3

עיצוב הדף בעזרת טבלה

עד כה בנית באתר האישי את הדפים הבאים: homePage.html, about.html, books.html, links.html ו– friends.html. **כל** הדפים מוצגים **לכל רוחב החלון**. זה לא הכי יפה וגם בהדפסה השוליים נחתכים. היה רצוי להרחיק את התוכן מקצות החלון.

בתרשים הבא תוכל לראות את הדף homePage.html לפני השינוי (כמו שהוא עכשיו) ואחרי השינוי (שמייד תערוך):

לפני

אחרי

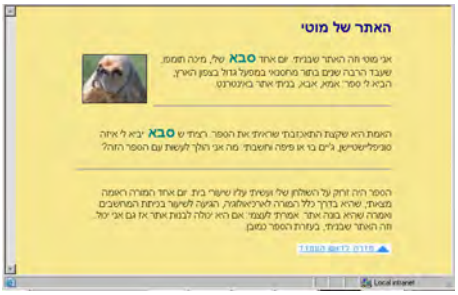

איך יוצרים מירווח מהתוכן לקצה החלון?

המבנה של **כל** הדף יהיה **טבלה**. זוהי טבלה עם 1 שורה ו– 3 עמודות כך:

העמודה הימנית תהיה ריקה וכך גם העמודה השמאלית.

בעמודה האמצעית יהיה התוכן.

להלן הקוד לבניית הטבלה:

```
<body bgcolor="#FBE995">

<table>
 <tr>

  <td width="12%">
    
  </td>

  <td>
   ::  תוכן
  </td>
```

```
  <td width="12%">
    
  </td>

 </tr>
</table>

</body>
```

הסבר:

- ⌘ הגדרת טבלה עם שורה אחת ו– 3 עמודות.
- ⌘ רוחב העמודה הראשונה (הימנית) הוא 12% מרוחב המסך וכך גם רוחב העמודה האחרונה (השמאלית). כמובן שערכים אלה לא חייבים להיות זהים ובטח שתוכל לשנות אותם כרצונך.
- ⌘ שים לב שהערך בכל אחד מהתאים הריקים הוא רווח לבן ` ` – חובה לשים, אחרת...
- ⌘ התוכן של התא האמצעי יהיה התוכן שכרגע נמצא בדף שלך ללא קשר למה שיש בו: טקסט, טבלאות, תמונות...

אז איך עושים זאת?

1. פתח את **סייר Windows** (Windows Explorer).
2. עבור לדיסק **C**, נווט לתיקיה **moti** בה נמצא דף html שבנית בשם **homePage.html**.
3. לחץ לחיצה כפולה על הקובץ **homePage.html** כדי להציגו באמצעות הדפדפן.

הצג את קוד המקור של דף HTML המוצג בחלון הדפדפן

4. **בדפדפן**, בחלון המסמך, לחץ לחיצה ימנית ובחר **הצג מקור** (View Source) כדי להציג את קוד המקור של הקובץ. **פנקס הרשימות** ייפתח ויציג את תוכן הקובץ.
5. הצב את הסמן לאחר התגית `<body>` והקש Enter.
6. הקלד את השורות הבאות:

```
<table>
 <tr>
  <td width="12%">
    
  </td>
  <td>
```

7. לחץ Ctrl+End כדי לעבור לסוף קוד המקור המוצג בפנקס הרשימות.

8. הצב את הסמן לפני התגית `</body>` והקש Enter.
9. עבור לשורה הריקה שלפני התגית `</body>`.
10. הוסף את השורות הבאות:

```
  </td>
  <td width="12%">
    
  </td>
 </tr>
</table>
```

11. שמור את השינויים שערכת.
12. הצג את הקובץ באמצעות הדפדפן.
13. חזור על סעיפים 5 עד 10 עבור כל אחד מהקבצים: about.html, books.html, links.html ו– friends.html. שים לב שאתה "עוטף" את התוכן בקיים בכל דף בטבלה. סעיפים 5 עד 10 הם לא במקום אף תגית שקיימת, הם תוספת.

חומר עזר

בספר **HTML 4 למפתחי אתרים באינטרנט** בהוצאת **הוד–עמי**, תמצא טבלאות מורכבות עוד יותר.

הפניה

הרחבה בנושא ראה בפרק 16.

7 יצירת תפריט וסיום בניית האתר

בניית תפריט

כעת נתחיל לבנות ממשק משתמש רציני...

עד כה בנית באתר האישי את הדפים הבאים: homePage.html, about.html, books.html, links.html ו– friends.html. כל דף עומד בפני עצמו ועכשיו הגיע הזמן לשים את הדפים במבנה של אתר.

לאתר יש מבנה. המבנה מתבטא בתפריט (סרגל קישורים) הנמצא בראש הדף או באחד הצדדים. בתרשים הבא תוכל לראות מבנה של אתר עם תפריט עליון:

תפריט
תוכן

תרשים 7.1

התפריט שלנו יכיל קישורים לדפים שיש באתר והם: homePage.html, about.html, books.html, links.html ו– friends.html.

נבנה דף HTML חדש בשם menu.html שיכיל 5 קישורים ויראה כך:

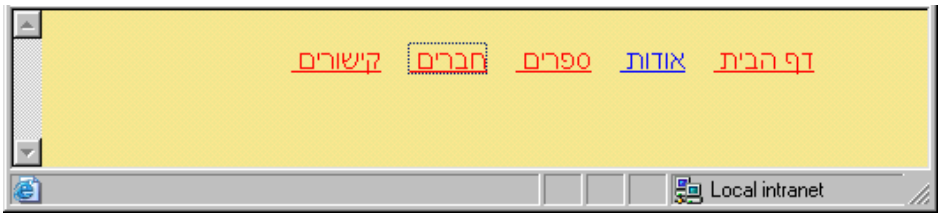

תרשים 7.2

כך נראה קוד המקור:

```
<html dir="rtl">
  <head>
    <meta http-equiv="content-type"
     content="text/html;charset=windows-1255" />
    <title>menu</title>
  </head>
<body bgcolor="#FBE995">
<table>
 <tr>
  <td width="12%"> </td>
  <td>

   <a href="homePage.html" alt="דף הבית" target="_top">
    דף הבית
   </a>   

   <a href="about.html" alt="מי עומד מאחורי האתר" target="_top">
    אודות
   </a>   

   <a href="books.html" alt="הספרים שאני ממליץ " target="_top">
    ספרים
   </a>   

   <a href="friends.html" alt="החברים הכי טובים" target="_top">
    חברים
   </a>   

   <a href="links.html" alt="קישורים מעניינים" target="_top">
    קישורים
   </a>   

  </td>
  <td width="12%"> </td>
 </tr>
</table>

</body>
</html>
```

הסבר:

גם לדף התפריט יש את המבנה של כל הדפים באתר: טבלה עם 3 עמודות.

חובה שבמאפיין target יהיה הערך _top (זה מאוד חיוני להמשך).

בצע:

1. בנה את קובץ menu.html לפי דוגמת הקוד שלעיל.
2. שמור את הקובץ menu.html בפנקס הרשימות.
3. הצג את הדף menu.html באמצעות הדפדפן.
4. הפעל את הקישור **ספרים**.

התפריט נעלם ובמקומו הופיע דף **ספרים**. זה בסדר, אבל אי אפשר ככה לעבוד כשהתפריט נעלם...

יש לי רעיון. במקום לכתוב דף תפריט בשם menu.html אני אכתוב את הקישורים של התפריט בכל אחד מדפי האתר.

רעיון מצוין. אכן, זוהי המטרה, שהתפריט יהיה חלק מכל דף ודף באתר האישי שלך.

נתקדם. נניח (בינתיים אל תעשה דבר, חוץ מלחשוב) ובכל דף ודף באתר שלך יש קישורים לדפים אחרים באתר. מה יקרה כאשר תוסיף עוד דף לאתר? בוודאי תרצה שבכל אחד מדפי האתר האחרים יהיה גם קישור לדף הנוסף. יהיה עליך להיכנס לכל אחד ואחד מהדפים ולהוסיף את הקישור – עבודה רבה ועדינה עם סיכוי גדול לטעות.

בוא נמשיך ונחשוב (בינתיים בלי לעשות דבר, חוץ מלחשוב). מה יקרה כאשר יום אחד תשנה את שם הדף books.html לשם myBooks.html? יהיה עליך להיכנס לכל אחד ואחד מהדפים ולהחליף את הקישור לקובץ books.html בקישור לקובץ myBooks.html – עבודה רבה ועדינה עם סיכוי גדול לטעות.

אז מה עושים?

אתה מייד הולך "להטביע" את דף התפריט menu.html בכל אחד מדפי האתר. המשמעות היא שיהיה לך דף תפריט אחד ושמו menu.html (שכבר יצרת) אבל הוא יהיה גם חלק מכל דף באתר שלך.

עכשיו אתה חושב: וואהו!!! זה יתרון גדול – כל שינוי שארצה לעשות בתפריט, ייעשה בדף אחד בלבד! אבל, איך שאר הדפים יתעדכנו?

"הטבעת" דף HTML בתוך דף HTML אחר

אתה **לא מעתיק** את התפריט לכל אחד מדפי האתר אלא "מטביע" אותו. באופן פיסי אין תפריט בדפי האתר (תפריט יש רק בדף menu.html), אלא יש סוג של קישור לדף התפריט. ברגע שהדפדפן מפעיל דף כלשהו באתר, הוא "שואב" את התוכן של דף התפריט ומציג אותו ביחד עם תוכן הדף שנקרא.

הנה המחשה ויזואלית למה שהולך לקרות:

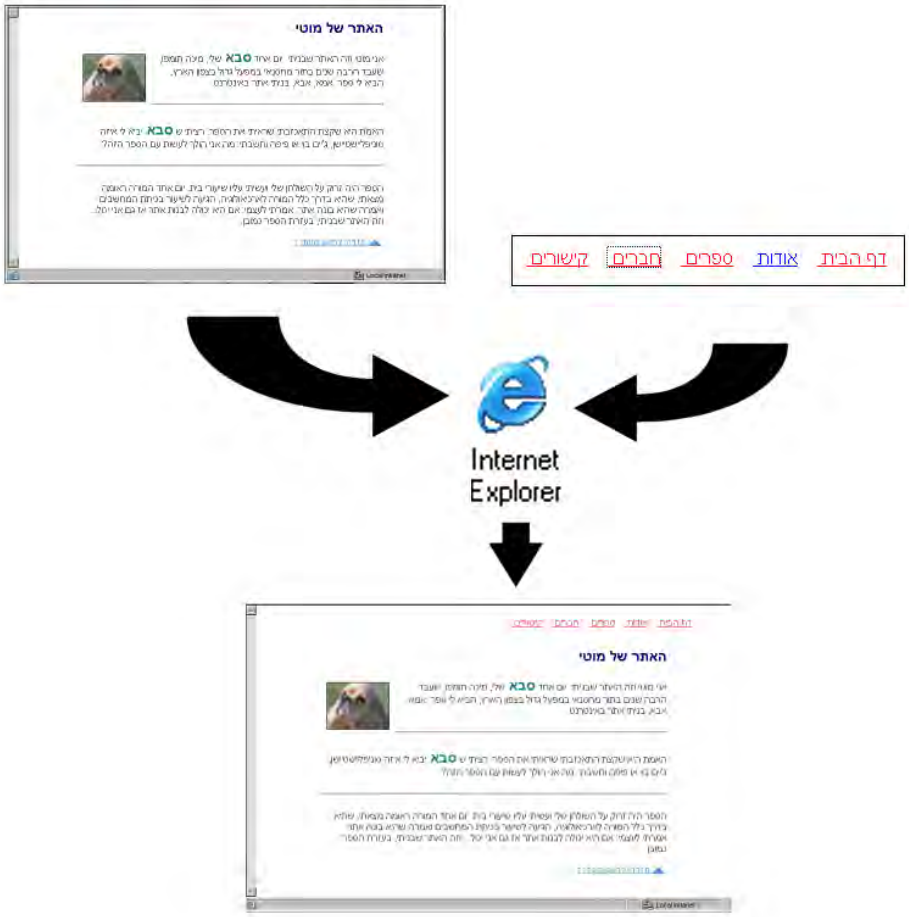

תרשים 7.3

כך מטביעים תפריט בדף HTML:

1. הצג את קובץ homePage.html בדפדפן.
2. הצג את קוד המקור של דף homePage.html בפנקס הרשימות.
3. הצב את הסמן לאחר התגית `<body>` והקש Enter.
4. הקלד את הקוד הבא:

```
<iframe src="menu.html"
  width="100%" height="50" align="center" frameborder="0"
  marginheight="0" marginwidth="0" scrolling="no">
</iframe>
```

5. שמור את הקובץ homePage.html בפנקס הרשימות.

6. חזור על סעיפים 2 עד 5 עבור כל אחד מהקבצים: about.html, books.html, friends.html, links.html.
7. הצג את קובץ homePage.html בדפדפן.
8. הפעל את הקישור **ספרים** שבתפריט.
9. הפעל את הקישור **חברים** שבתפריט.
10. הפעל את הקישור **אודות** שבתפריט.
11. הפעל את הקישור **קישורים** שבתפריט.
12. הפעל את הקישור **דף הבית** שבתפריט.

ברכותי. בנית אתר!

שיפוצים קלים

1. גזור את הכותרת **האתר של מוטי** מדף homePage.html והעבר אותה לדף menu.html מייד לאחר התגית `<body>`.
2. הצג את דף homePage.html בדפדפן.

הכותרת **האתר של מוטי** אכן נראית בדף, אבל היכן הקישורים לשאר הדפים?

הקישורים אינם נראים כי אין מספיק מקום (גובה) לדף menu.html בתוך דף homePage.html.

1. הצג את קוד המקור של דף homePage.html בפנקס הרשימות.
2. בתגית `<iframe>` שנה את הערך של מאפיין `height` מ– 50 ל– 100 (אם הערך 100 לא טוב, תוכל לתת ערך אחר).
3. עבור לדפדפן ורענן את התצוגה של דף homePage.html.
4. חזור על סעיפים 1 עד 3 עבור כל אחד מהקבצים: about.html, books.html, friends.html, links.html.

בדרך כלל נהוג ששם האתר (האתר של מוטי) יהיה קישור לדף הבית.

1. הצג את דף menu.html בדפדפן.
2. הצג את קוד המקור של דף menu.html בפנקס הרשימות.

3. קשר את הכותרת **האתר של מוטי** לדף הבית homePage.html כך:

```
<a href="homePage.html" alt="לדף הבית" target="_top">
 <h2>
  <font color="navy">
   האתר של מוטי
  </font>
 </h2>
</a>
```

4. שמור את הקובץ menu.html בפנקס הרשימות.
5. עבור לדפדפן ובצע **רענן** (F5).

שם האתר הוא קישור. קישור מוצג על ידי קו תחתון. בדרך כלל נהוג להציג את שם האתר המשמש גם כקישור ללא קו תחתון. אז איך עושים קישור מבלי שיוצג שזהו קישור?

1. הצג את דף menu.html בדפדפן.
2. הצג את קוד המקור של דף menu.html בפנקס הרשימות.
3. הוסף את המאפיין `style` לתגית `<a>` המקשרת את שם האתר.

```
<a href="homePage.html" alt="לדף הבית" target="_top"
 style="text-decoration: none;">
 <h2>
  <font color="navy">
   האתר של מוטי
  </font>
 </h2>
</a>
```

4. שמור את הקובץ menu.html בפנקס הרשימות.
5. עבור לדפדפן ובצע **רענן** (F5).

8 ומה הלאה?

אם הגעת לפרק זה אז בנית **אתר אישי**. נכון, אתר אישי של **מוטי לוחים**, אבל זה עדיין אתר אישי. אני בטוח שיש לך רעיונות יצירתיים מה לעשות עם האתר האישי הזה וגם רעיונות ליצירת אתר משלך.

הצעתי היא:

1. **לא** לגעת באתר האישי של מוטי לוחים.
2. את האתר שלך בנושא שבחרת בנה בתיקיה נפרדת.

האתר האישי של מוטי לוחים ישמש לך נקודת בסיס לבניית אתר בנושא כלשהו. תוכל תמיד לחזור ולראות איך זה נעשה (לפי ההנחיות בספר) ואיך זה נראה בפועל (כאשר מפעילים בדפדפן). אם תשנה משהו באתר האישי של מוטי לוחים, תאבד את הקשר שבין ההנחיות שבספר לבין האתר המוגמר ותתקשה להיעזר בספר בהמשך דרכך.

לצורך בניית אתר משלך בנושא שבחרת ("מכבי חיפה", פרחים בישראל, הכלב שלי...) פתח תיקיה חדשה. תוכל להיעזר בדפים שכבר בנית באתר האישי של מוטי לוחים. לשם כך העתק חלק מהקבצים, או את כולם, מהתיקיה **moti** אל התיקיה החדשה שפתחת. פרטים נוספים תוכל למצוא בפרק 9.

זה הזמן להעלות את אתר מוטי לוחים לאינטרנט. נכון, זה לא האתר שאתה באמת רוצה להעלות לאינטרנט, אבל כדאי שתתרגל ותתנסה בהעלאת אתר דווקא על האתר של מוטי. פרק 10 יסביר לך כיצד לעשות זאת.

פרקים 11 עד 17 מיועדים להעמקת הידע שלך בבניית אתר ובהעלתו לאינטרנט. תמצא שם שפע של כלים ורעיונות לעיצוב האתר שלך. להלן מספר דוגמאות:

- ⌘ צבע הרקע שקבעת לאתר מוטי לוחים היה #FBE995. מהי ההגדרה לצבע ירוק בהיר? כחול כהה? או ורוד עמוק?
- ⌘ רוחב הטבלה נקבע באחוזים מרוחב החלון בו היא מוצגת. האם ניתן לקבוע יחידת מידה אחרת?
- ⌘ קו אופקי דק נמתח לרוחב החלון. האם ניתן להציג קו אופקי עבה יותר?

כאמור, הפרקים הבאים יספקו לך כלים רבים בהם תוכל לעשות שימוש באתר שלך.

הנה מספר עצות, שיעזרו לך להחליט בעיקר מה **לא** לפרסם באתר שלך:

- ⌘ לעולם אל תציג באתר תוכן (תמונות, טקסט) שאינך מוכן להראות לאמא שלך. שים באתר תוכן (תמונות, טקסט) שתוכל להתגאות בו בפני אמך.
- ⌘ לעולם אל תציג באתר תוכן שאינך מוכן לדבר עליו במוסד החינוכי, בתנועת הנוער ובמתנ"ס. שים באתר תוכן שתוכל לדבר עליו עם חבריך.
- ⌘ לעולם אל תציג באתר תוכן שעשוי להיחשב כהוצאת דיבה או השמצה.

ועוד...

- ⌘ עליך להיות עירני לגבי זכויות היוצרים של החומר בו הינך עושה שימוש. אם אתה מתחת לגיל 18 ואינך יודע בכלל אנגלית, או מעט מאוד, ואין לך ידע במשפטים, אין זה אומר שתוכל לזלזל בזכויות יוצרים.
- ⌘ כדאי שהתכנים יהיו חוקיים ויתאימו לרוח החוק, אחרת אתה צפוי למבול של תביעות שיסבכו אותך ו/או את הוריך לכל שארית חייך/חייהם, וגם עלולות להשאיר אותך ואותם ללא פרוטה.

מעבר לכך, האינטרנט היא סביבה פתוחה וחופשית, בה תוכל להציג כל מה שעולה בדעתך: טקסט, תמונות, סרטי וידאו, קטעי קול שיצרת במו ידך, וכל דבר שניתן להעלות במדיה דיגיטלית.

9 שלבים בבניית אתר שלך

כמו הרבה דברים בחיים, גם בניית אתר דורשת תכנון. תכנון דורש זמן, זה לא באופי שלנו וזה לא בשבילנו. אני מבין אותך, אתה רוצה לראות את האתר שלך כמה שיותר מהר ואתה אומר לעצמך: "בוא נתקדם. מי צריך תכנון? ואם צריך, נעשה זאת תוך כדי..". הרבה אנשים חשבו כמוך ומייד התחילו במרץ במלאכת הבנייה... אלא שלאחר זמן קצר קרה אחד מהשניים:

1. הבנייה נעצרה - לא בגלל חוסר ידע, או חוסר בכלים,

או

2. הבנייה לעולם לא הסתיימה – מה שנראה פרויקט קטן, מהיר וזריז נהפך לפרויקט מתמשך, נמרח, שסופו לא נראה באופק.

כך או כך, זה לא מה שאתה מאחל לעצמך. נסה ללמוד מנסיונם של אחרים שהבינו שחוסר תכנון הוא הסיבה העיקרית לתקלות שבדרך לבניית האתר.

השלבים לבניית אתר

1. בחירת נושא לאתר.
2. איסוף והכנת החומרים (טקסט, תמונות) במחשב האישי שלך.
3. בניית האתר במחשב שלך.
4. העלאת האתר לרשת האינטרנט.
5. תחזוקה.

בחירת נושא לאתר

נושא האתר ותוכנו חשובים לא פחות ולפעמים אף יותר מהעטיפה – הצד הוויזואלי שלו. לאתר ללא נושא ותוכן אין משמעות – זה כמו ליצור עטיפה מושכת לספר שכל דפיו ריקים. גם אם מישהו ירים את הספר בחנות הספרים וידפדף בו, ספק רב אם ייקח אותו הביתה. אתר יפה ללא תוכן – אולי ידהים מבקרים בעמוד הראשון, אבל אחרי דפדוף בעמודיו הפנימיים יגרום לאכזבה, וכמובן שאיש מהגולשים לא ישוב לבקר בו.

אתר טוב, הוא אתר שלגולש יש מה לחפש בו ושהוא ירצה לשוב לבקר בו. אתר לא חייב להכיל את כל הנושאים בעולם, הוא יכול להתמקד בנושא מאוד צר ובכל זאת

למשוך מבקרים שיחזרו אליו. לדוגמה, אתר שעוסק בגידול פרח נדיר מזן מסוים. ברור שלא לכל גולשי האינטרנט יש עניין בפרח הזה, אבל האתר הזה ימשוך אליו מבקרים שיש להם עניין בנושא גננות וגידול פרחים, או גולשים שזקוקים למידע בנושא הפרח המסוים (למשל, תלמידים). אנשים אלה מאוד ישמחו למצוא אותו, כי מן הסתם אתרים על הפרח הנ"ל נדירים, ממש כמו הפרח עצמו. אז נכון שלאתר הפרחים הנ"ל לא יהיו מיליון מבקרים ביום, אבל אף אחד לא יכול לטעון שלאתר הזה אין זכות קיום על הרשת, שהוא לא משרת את המטרה שלשמה נוצר או שלגולשים שמגיעים אליו אין מה לחפש בו.

הקמת אתר אישי טוב היא אתגר רציני. **אתר אישי** הוא בדרך כלל אתר שבו מציג בעל האתר את חייו, תחביביו או כל דבר אחר שהוא עוסק בו. אולם, אתר הכולל את קורות חייך מאז היותך קטן, תמונות שלך ושל משפחתך באירועים מרכזיים של החיים, יכול להוות מוקד משיכה רק לאנשים שמכירים אותך, וספק רב אם גולשים אחרים יגיעו לבקר בו, וגם אם יגיעו, המידע שתספק צריך להיות מאלף או משעשע כדי שהם לא יעזבו תוך שתי שניות. רצוי שתציג באתר שלך את תחביביך או כישרון שיכול לעניין אנשים אחרים. חשוב מי היית רוצה שיהיה קהל היעד של האתר שלך והתאם את תוכנו של האתר שלך אליהם.

רצוי מאוד שנושא האתר יהיה משהו שאתה מתעניין בו ומבין בו. כדאי שיהיה זה נושא שיש לך מה לומר עליו. כלומר, שאפשר לכתוב טקסט כלשהו בנושא זה, ושאפשר להשיג חומרים שיעצימו אותו (תמונות, קטעי קול, וידאו). אל תתפתה לבנות אתר בנושא שאתה לא מבין בו – לא רצוי להציג לעולם את הבורות שלך. נושא שלא ממש מעניין אותך יגרום לך לנטוש את האתר לאחר הקמתו, אחרי שיתפוגג האתגר שבהקמה.

מכיון שהבעיה העיקרית העומדת לפני בוני אתרים היא תוכן האתר (עליו ידובר בהמשך) אני מציע לך לבחור בנושא בו יש לך חומרים. בתור תלמיד בית ספר ודאי כבר עשית מספר עבודות חקר/נושא. זה הזמן לנער את האבק מעבודות אלה ולבחור עבודה אחת שתוצג בצורה דיגיטלית – אתר באינטרנט.

איסוף והכנת חומרים

לאחר שבחרת נושא ושם, מגיע זמן איסוף החומר. החומרים שמהם מורכבים אתרים, הם בעיקר טקסטים ותמונות, שמשולבים בהם קבצים שונים (תוכנות, קבצי קול, וידאו ועוד). לאסוף חומר לאתר זה כמו לאסוף חומר לעבודה בבית הספר. מכיון שאמצעי הצגת החומר הוא במדיה האלקטרונית, תוכל להשתמש בחומרים שלא יכולת להשתמש בהם לו הדפסת את העבודה שלך על נייר.

אם בחרת להקים אתר בנושא עליו עשית עבודה במסגרת בית הספר, סביר להניח שנעזרת במעבד התמלילים Word. ואם כך הוא הדבר, זה יקל עליך בבנייה.

אם בחרת להקים אתר בנושא מסוים, גלוש לאתרים אחרים באותו נושא. תוכל להיעזר לשם כך במנועי חיפוש ולהזין את מילות מפתח לחיפוש אתרים באותו

נושא. בדוק את תוכנם, ראה מה טוב בהם, מה רע ומה חסר. תכנן לך אתר שיש בו מהטוב שבכולם והוסף את מה שחסר, אבל אל תעתיק חומרים מאתר אחר ללא רשות. תוכל לתרגם חומרים מאתרים בשפות אחרות, באישור בעל האתר, ורצוי גם בקישור לאתר שלו.

גרפיקה תוכל להכין בעצמך או להוריד מהרשת. בתוך המחשב האישי שלך יש תוכנה שאפשר ליצור באמצעותה דברים פשוטים אך נחמדים (תוכנת הצייר, PaintBrush). לתוצאות יותר מרשימות תזדקק לתוכנות גרפיות כמו Photoshop ו– Paint Shop Pro, שהן הפופולריות ביותר בתחום. כמו כן יש אתרים שמציעים מאגרי גרפיקה בחינם או אשפים ליצירת גרפיקה ובחינם.

לחיפוש תמונות חינם, שהשימוש בהן חופשי, היכנס לאחד ממנועי החיפוש, חפש את הצירוף free graphics או free images. תוכל לשמור תמונה כך: הצב את הסמן מעל תמונה, לחץ לחיצה ימנית בעכבר, בחר **שמור תמונה בשם...** (Save Picture As...). שמור את התמונה בתיקיית התמונות של האתר שלך.

איסוף החומר יכול להיות אקראי או מכוון, אבל בסופו של דבר תצטרך להכין מפת אתר או **תוכן עניינים**, ולחלק את החומרים בין הדפים השונים. בדיוק כמו שבלימודים היית רוצה לקבל על העבודה שלך 100, כך גם באינטרנט שאף לעבודה של 100 אחוז. אבל – להבדיל מהגשת עבודה בלימודים – באינטרנט, אם חסר לך חומר או אם העבודה שלך לא מושלמת, תוכל תמיד להשלים ולשפר גם אחרי שהאתר יעלה.

גם אם יש לך תכנים נהדרים באתר, וקבצים נהדרים שמלווים אותם – אין זה אומר שאתה יכול להקל ראש בהצגת התוכן. רצוי שהטקסטים שאתה כותב באתר יהיו נטולי שגיאות, וגם נכונים מבחינה תחבירית. מומלץ להעביר את הטקסטים **בדיקת איות**. הדפס את דפי האתר על נייר ובצע הגהה על החומר. נוח יותר לקרוא מהנייר מאשר ממסך המחשב, ולכן הסיכוי שתתפוס שגיאות על הנייר גבוה מקריאה במסך.

מראה האתר

הדבר הראשון שהגולש נתקל באתר שלך הוא העיצוב. עוד לפני שהוא קורא מילה אחת הוא רואה את **עיצוב האתר**, ולכן נושא זה לא פחות חשוב מתוכן האתר. אתר צריך לא רק לשרת את הגולש מבחינת תוכן כמוסבר למעלה, אלא גם לשרת אותו מבחינה ויזואלית. מראה האתר צריך להתאים לתוכנו. צריכה להיות התאמה בין התוכן לצורה. לדוגמה, אתר הנצחה לנפגעי פעולות טרור יהיה מעוצב בצורה שמרנית, יהיה מתון מבחינה גרפית, לא יהיו בו חלונות קופצים ומטרידים ולא יהיו בו פרסומות. אחרת תיווצר אצל הגולש הרגשה של חוסר התאמה בין המסרים שהטקסטים מעבירים לבין המסרים הוויזואליים. מצד שני, באתר של ליצן לימי הולדת, כל מה שלא מתאים באתר הנצחה יכול להתאים פה ועוד. באתר הליצן הכל צריך להיות צבעוני, קופצני, מפתיע, מלווה בצלילים ואנימציות.

אין מצב של "היעדר" עיצוב. עיצוב זה גם אתר המוצג באותיות שחורות על רקע לבן.

עיצוב האתר צריך לשרת את התוכן שלו, ובכלל זה כל הקבצים הנלווים (תמונות, סרטי וידאו, קבצי קול). תמונות צריכות להתאים למלל. אל תציג תמונה שהגולש יתקשה להבין מה מצולם בה, אל תשים מוסיקת רקע שמשדרת אווירה שונה מהאווירה שאתה מעוניין שהאתר יעביר.

בניית האתר במחשב שלך

עכשיו כשיש לך את החומרים (טקסט ותמונות) עליך לתכנן את האתר. האתר הראשון שלך צריך להיות פשוט במבנהו. כשהיית ילד התחלת לבנות פזל שבו 4 חלקים ועכשיו שאתה נער אתה בונה פזל של 500 יחידות ומעלה. כך זה גם בעת בניית אתר באינטרנט. התחל ממבנה פשוט.

לאתר האישי של מוטי, אותו בנית במהלך ספר זה יש את המבנה הבא:

ובאופן לוגי הוא נראה כך:

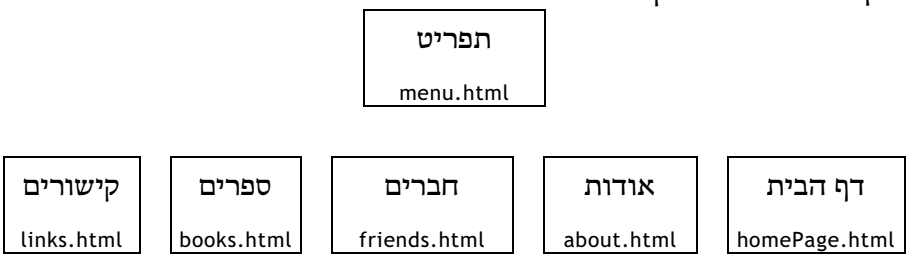

זהו מבנה "שטוח" עם קישורים בין התפריט לכל אחד מהדפים.

לפחות בשלב הראשון שמור על מבנה שטוח ודומה גם באתר שלך. יכול להיות שיהיו לך יותר דפים או פחות, העיקר שיהיה פשוט ושטוח.

זמן טעינה מינימלי

השתדל לשמור על אתר "רזה" והכוונה היא לשמור על נפח קטן של תמונות. מה שאצלך במחשב נטען במהירות, ייטען הרבה יותר לאט כאשר האתר שלך יהיה באינטרנט. לתמונה בנפח 500Kb שנטענת אצלך במחשב "צ'יק צ'ק" יקח הרבה יותר זמן להיטען מהאינטרנט. זמן הטעינה הממושך יעצבן את הגולשים שלא ימתינו

לתמונה ויעברו הלאה לאתר אחר. לכן, שמור על תמונות קטנות. תמונה בגודל 10kb היא תמונה בנפח סביר לדף הבית. בדפים אחרים תוכל להציב תמונות בנפחים גדולים יותר וליידע את הגולש שיהיה עליו להמתין עד גמר טעינת התמונה.

העלאת האתר לרשת האינטרנט

בנושא זה עוסק פרק 10.

תחזוקה

האינטרנט הוא בית הקברות הגדול ביותר לאתרים שנזנחו על ידי מי שבנה אותם. אני מקווה שזה לא הסוף שאתה מייחל לאתר שלך. כאשר אתה מסתובב בקניון אתה רואה שמדי פעם משתנה התצוגה בחלונות הראווה, כך צריך להיות גם באתר שלך. מדי פעם (אתה תקבע את התדירות: פעם ביום, פעם בשבוע או פעם בחצי שנה) עליך לעשות משהו באתר שלך אם אתה רוצה שמבקרים יבקרו אותך פעם נוספת. אתה חייב להראות לגולש שחוזר משהו חדש. במשמעות המינימלית יהיה עליך לשנות עיצוב: צבע, מיקום כותרות וכדומה ואח"כ תוכל להוסיף ו/או לעדכן תכנים ולהציע שירותים נוספים.

סיכום

קריטריון ההצלחה היחיד לגבי אתר באינטרנט הוא תעבורה חוזרת של משתמשים נאמנים. קל מאוד למשוך מבקרים לאתר שלך על ידי קידום מכירות גדול, אך זה אינו מועיל לאתר מאומה, אם המבקרים האלה "יחלפו" דרך האתר מבלי לשוב.

ארבעת הדברים שמשתמשים רוצים יותר מכל הם:

- תוכן איכותי,
- עדכון שוטף,
- זמן טעינה מינימלי,
- קלות שימוש.

עכשיו, בנה את האתר שלך. בהצלחה!

10 אחסון האתר

הפניה

הרחבה בנושא, הסבר מושגים ותשובות לשאלות בהמשך ראה בפרק 17.

בשלב זה יש לך כבר אתר מוכן במחשב האישי שלך בבית, זהו האתר האישי של מוטי לוחים. רשת האינטרנט מאפשרת לך לפרסם את התכנים שלך ולהביא לידי ביטוי את היצירתיות שלך במחיר "מצחיק", אם בכלל. בנוסף, אתה מציג את התכנים שבאתר שלך לקהל פוטנציאלי הגדול פי כמה מכל מדיה פרסומית אחרת שהכרת עד כה.

בניית אתר באינטרנט אינה רק לצרכי האגו האישי שלך. בשיתוף הידע שלך יש משום תרומה לקהילה. עתה יש לך הזדמנות ליצור משהו ולהראות אותו לקהילה, להביע דעה ולהציג אותה באופן פומבי. בניית אתר האינטרנט היא גם עניין של אומץ. כל התכנים באתר שלך ייחשפו, פוטנציאלית, בפני מיליוני גולשים מהארץ ומהעולם – מילדים ועד מבוגרים, נשים וגברים, מכל הדתות: יהודים, נוצרים, מוסלמים ובני דתות אחרות, בעלי דעות שונות – יש בכך עוצמה שצריך להשתמש בה בתבונה.

האתר שלך מוכן? אתה רוצה להעלות אותו לרשת? זהו אכן צעד מתבקש. אחרת, אף אחד אחר לא יוכל לראות אותו, פרט לאותם אנשים שישתמשו במחשב האישי שלך. כדי שדפי html שהכנת יהיו "אתר" אינטרנט, הם צריכים להיות נגישים לכל גולש ברחבי הרשת. הכוונה היא ל"אתר" במשמעות "כתובת" המתחילה בדרך כלל באותיות www. אם לא מתקיימים הדברים האלה, אין מדובר באתר.

אתה צריך לאחסן את הקבצים שלך, המהווים אתר, במחשב ברשת האינטרנט הנקרא **שרת** (server), להבדיל ממחשב המחובר לאינטרנט (כדוגמת המחשב האישי שלך). המבקש ומקבל מידע נקרא **לקוח** (client). מחשב **שרת** צריך שיהיה מאובטח, כלומר שתהיה בו דרגה מסוימת של **אבטחת מידע**. אינך מעוניין שלאחרים תתאפשר גישה לאתר שלך ויוכלו לשנות בו תכנים, נכון?

מחשב השרת בו אתה מאחסן את הקבצים צריך שיפעל 24x7 או במילים אחרות: 24 שעות במשך כל ימות השבוע, 365 ימים בשנה. זה נקרא **זמינות**. ומה לגבי זמני תגובה? לקוח שיקליד את הכתובת שלך מצפה שהאתר יופיע מולו תוך פחות מ– 10 שניות. אם זה לא יקרה, סביר להניח שהוא יעבור הלאה, לאתר אחר.

כדי שזמני התגובה יהיו סבירים, יש לוודא שלמחשב השרת יש את ה**תשתיות** הנדרשות.

חלק מאתרי האחסון מגבילים את התנועה באתר שלך. לפעמים זה הגבלת תעבורה (כל שליחה של דף HTML ממחשב שרת למחשב לקוח - זוהי תעבורה. הורדת קבצים – תעבורה), או הגבלת כניסות (לדוגמה, מוגבל עד 10 כניסות ליום).

חלק מאתרי האחסון שומרים על זכויות יוצרים ואינם מאפשרים אחסון והורדת סוגים מסוימים של קבצים.

איך מחפשים אתרים לאחסון חינם?

1. נכנסים למנוע החיפוש החביב עליך.
2. בתיבת החיפוש מקלידים את המילים (כולם או חלקן): free web hosting services
3. לוחצים על לחצן **חפש** (Search, Go)

איך מעלים אתר לאינטרנט?

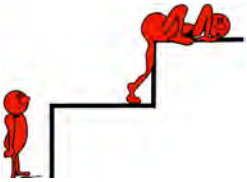

להלן שלבי התהליך. תהליך זה מתאים למרבית האתרים:

1. נרשמים לשרת שמספק אחסון.
2. מקבלים או בוחרים שם משתמש וסיסמה.
3. מקבלים בדואר חוזר אישור הרשמה ואת הכתובת שבה אפשר להעלות את הקבצים לאתר (באמצעות ftp או דפדפן).
4. נכנסים לאתר בכתובת שניתנה לנו ובאמצעים שבחרנו (ftp או דפדפן).
5. מעלים את הקבצים לאתר.

שאלות (רשימה חלקית)

- ⌘ קוראים לי **ברק** ואני רוצה שכתובת האתר שלי תהיה www.barak.co.il – איך עושים זאת?
- ⌘ האם בשרת בו אני מאחסן את האתר יש אפשרות לקבלת תיבות דואר? יש מונה כניסות?
- ⌘ האתר שלי כתוב בעברית. האם אני יכול לאחסן אותו בשרת הנמצא פיסית בארה"ב?
- ⌘ איזו שיטה טובה יותר להעלאת קבצים לשרת?
- ⌘ איך ניתן למדוד זמן תגובה של אתר אחסון?
- ⌘ האם "חינם" זה באמת חינם?

חלק 2
עיון והרחבה

חלק זה מרחיב את נושא הלימוד שבפרקים 1 עד 10. כמעט לכל פרק מבין הפרקים 1 עד 10 יש פרק מקביל בפרקים 11 עד 17.

את פרקים 11 עד 17 מומלץ לקרוא במקביל לפרקים 1 עד 10, אבל אפשר לקרוא אותם גם בנפרד.

11 תגיות

כותרות למיניהן לא תמיד נראות חשובות, אבל הן למעשה חלק חשוב ובלתי נפרד מעיצוב וארגון האתר שלך...

בפרק זה נביט בפקודות או בתגיות (HTML Tags), בהן נשתמש לבניית דף HTML שיהיה חלק מאתר אינטרנט.

לאחר שתבין את המושג **תגיות**, ניגש לצעד הבסיסי ביותר בלימוד HTML: התגיות בהן תשתמש בכל דף HTML שתכתוב. במהלך העבודה תיווכח שאנו יוצרים תבנית בסיסית, עליה נוכל לבסס כל סוג דף באתר אינטרנט. בסיום הפרק, תוכל ליצור דף HTML מושלם מאלף ועד תו.

המונח תגיות

בעולם הפיתוח באינטרנט תיתקל פעמים רבות במונח **תגיות HTML**. גם בספר זה תיתקל במונח זה פעמים רבות. **תגיות** הן הפקודות הבסיסיות ביותר עליהן בנויה הכתיבה ב–HTML.

תגיות תופענה בקוד HTML תמיד בתוך סוגריים זוויתיים: <תגית>. לדוגמה, **תגית פיסקה** היא <p> (Paragraph) ו**תגית קו אופקי** היא <hr /> (Horizontal Rule). אפשר לכתוב את התגיות באותיות גדולות או קטנות. לדוגמה: <HR />, <hR />, <Hr /> ו– <hr /> הן אותה תגית (בספר זה, נשתמש באותיות קטנות בעת כתיבת תגיות, וזאת מתוך ראייה קדימה של התפתחות התקנים בעולם האינטרנט: XHTML, XML ואחרים, הדורשים תגיות באות קטנה).

אזהרה

הדפדפן לא יתריע על חוסר בתגית או על תחביר לא נכון. לכן, חשוב להקפיד ולסגור את הסוגריים בכל תגית ותגית. במקרים רבים, במיוחד בתחילת הדרך, תיתקל בבעיות שונות ומשונות רק בגלל סימן גדול מ– (<) או קטן מ– (>) ששכחת לסגור, או בגלל תגית שרשמת לא נכון או לא במקום. כדאי להקפיד על כך.

קדימה לעבודה

לפני תחילת העבודה הרצינית, עליך להתכונן. צור תיקיה המיועדת לאחסון קבצי האתר שאתה יוצר, למשל **C:\MyWebSite**. תן לתיקיה שם קצר וקולע. כך תוכל להבטיח לעצמך פחות הקלדות ותמיד תדע היכן הקבצים שלך.

1. פתח את **סייר Windows** (Windows Explorer).

   בחר בלחצן **התחל** (Start), **תוכניות** (Programs), **סייר Windows** (Windows Explorer).

   או

   הקש על צירוף המקשים E + ⊞

2. צור תיקיה חדשה, בשם **MyWebSite** (לדוגמה).
3. פתח את התיקיה שיצרת.
4. עבור לחלונית הקבצים (הריקה בשלב זה).
5. לחץ לחיצה ימנית ומתפריט הקיצור בחר **חדש** (New), **מסמך טקסט** (Text Document).
6. סמן את הקובץ שיצרת, שנקרא עכשיו **מסמך טקסט חדש.txt** (New Text Document.txt).

שאלה ותשובה

למה אני לא רואה את סיומת הקובץ (txt)?

חזור ועיין בפרק 1.

7. שנה את שם המסמך ל– **MyFirstHTML.html** (שים לב לשינוי הסיומת מ–txt ל–html). תופיע הודעה שתשאל אם ברצונך לשנות את סוג הקובץ, ענה בחיוב.
8. לאחר שינוי השם, לחץ לחיצה כפולה על שם הקובץ (כפולה או יחידה בהתאם להגדרות Windows שאצלך). הדפדפן ייפתח והקובץ (הריק בינתיים) בתוכו, אך לא יוצג בו דבר מכיון שהמסמך (html.) ריק.
9. בדפדפן, בחלון המסמך, לחץ לחיצה ימנית ובחר **הצג מקור** כדי להציג את קוד המקור של הקובץ. פנקס הרשימות ייפתח אך לא יציג דבר מכיון שהקובץ (html.) עדיין ריק.

10. בחלון **פנקס הרשימות** ודא שהסמן נמצא בצד שמאל (אם לא, הקש את צירוף המקשים **Ctrl+Left Shift** שבצידה השמאלי של המקלדת), והקלד:

```
<html>
  <head>
    <title>
    </title>
  </head>
  <body>
    Hello!
    <hr />
  </body>
</html>
```

11. בחר בתפריט **קובץ**, **שמור** כדי לשמור את הקובץ.

12. עבור לחלון הדפדפן ולחץ על לחצן **רענן** (או הקש **F5**).

טיפ

אם אתה מעוניין לכתוב פיסקה מיושרת לשמאל (משמאל לימין) בפנקס הרשימות, עליך להקיש את צירוף המקשים Ctrl+Left Shift שבצידה השמאלי של המקלדת. כדי לכתוב פיסקה מיושרת לימין (מימין לשמאל), הקש את צירוף המקשים Ctrl+Right Shift שבצידה הימני של המקלדת.

למה בשביל המילה Hello, סימן קריאה וקו אופקי אנו זקוקים להקליד כל כך הרבה טקסט? לא חייבים. HTML מאוד סלחנית ואינה מחייבת, כך שכדי לקבל את המילה Hello, סימן קריאה וקו אופקי היית יכול להקליד רק את המשפט הבא:

```
Hello!<hr />
```

ואפילו אין צורך בהקשה על Enter, כי גם אם תקיש לא תהיה לכך כל משמעות או השפעה על מראה הטקסט בדפדפן. HTML לא מתייחסת לרווחים ולא להקשות Enter.

הקובץ להצגת המילה Hello, סימן קריאה וקו אופקי היה יכול להיראות כמו בצד שמאל, אך אני מעדיף את כתיבת הקוד כמו בצד ימין, שהיא נוחה יותר לקריאה ולהבנה:

```
<html><head><title></title></head>
<body>Hello!<hr/>
</body></html>
```

```
<html>
  <head>
    <title>
    </title>
  </head>
  <body>
    Hello!
    <hr />
  </body>
</html>
```

פתיחת דף הנמצא בדיסק

כעת, רק לשם ההנאה, פתח את הדפדפן (Internet Explorer). אם אתה מתבקש להתחבר לרשת, לחץ על **ביטול** – Cancel (אם תראה כי קיימת בעיה בטעינת הקובץ מכיון שאינך מחובר, סימן שהדפדפן שלך לא מאפשר הצגת קבצים ללא חיבור לרשת). כעת, פתח את הקובץ **MyFirstHTML.html** שיצרת קודם.

1. הפעל את סייר Windows,

   בחר בלחצן **התחל** (Start), **תוכניות** (Programs), **סייר Windows** (Windows Explorer).

   או

   הקש על צירוף המקשים E +

2. נווט לתיקיה **MyWebSite**,
3. אתר את הקובץ MyFirstHtml.html,
4. לחץ עליו לחיצה כפולה.

אם הכל כשורה, תראה כעת את הדף הראשון שיצרת. זה אמנם רק Hello! עם קו אופקי מתחתיו, אבל זו התחלה. חשוב לציין, כי מכאן והלאה הדפים יהיו מורכבים יותר. חשוב מכך, הם גם ייעשו מושכים יותר. בתרשים 11.1, תוכל לראות את התוצאה שאמורה להופיע אצלך בדפדפן.

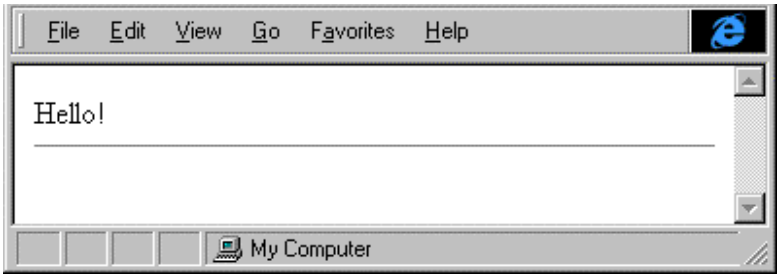

תרשים 11.1: תוכל להשתמש בדרך עבודה זו כדי לבדוק את כל הדפים שלך.

חשוב שתזכור את הפרטים הבאים:

- המילה "Hello" לא צריכה כל תוספת של קוד. דפדפני האינטרנט יודעים להציג טקסט פשוט לפי הגופן שמוגדר בהם **כברירת מחדל** (הסבר: אם אתה לא אומר מה, אז מתבצע משהו שנקבע מראש. כלומר, אם אתה לא קובע את הגופן, מוצג הגופן שנקבע מראש למערכת). בדרך כלל הגופן Times New Roman בגודל 12, אלא אם המשתמש הגדיר אחרת.
- התגית `<hr />`, שפירושה **קו אופקי** (Horizontal Rule), מציירת קו אופקי. התגית מעובדת על ידי הדפדפן ומוצגת בהתאם.
- אתה חייב לשמור את קבציך עם סיומת **html** או **htm**, אם אתה רוצה שהם יוצגו כראוי. אם תשמור את הקובץ בעורך הטקסט שלך כקובץ עם סיומת `txt` או `asc`, הדפדפן יציג את תוכן הקובץ ולא יציג קו אופקי (`<hr />`).

כותרת לדף HTML

פתח את הקובץ **MyFirstHTML.html** בעורך הטקסט שלך (קרוב לוודאי שהוא כבר פתוח, אם אתה מתרגל את הפרק הזה ברצף. אם הקובץ מוצג בדפדפן ועדיין אינו פתוח בעורך הטקסט, הצב את הסמן בחלון הדפדפן, לחץ לחיצה ימנית בעכבר ובחר **הצג מקור** (View Source)). כעת, הקלד `<h1>` לפני המילה Hello ו–`</h1>` אחריה. אין צורך להזיז את `<hr />` ממקומו.

הקוד צריך להיראות כך:

```
<html>
  <head>
    <title>
    </title>
  </head>
  <body>
    <h1>Hello!</h1>
    <hr />
  </body>
</html>
```

שמור את הקובץ בשם **MyFirstHTMLPlus.html** (עשה זאת בעזרת הפקודה **קובץ** (File), **שמור בשם** (Save As) ודא שהינך שומר אותו בתיקיה MyWebSite).

תוכל לטעון את הקובץ החדש באמצעות לחיצה כפולה על שם הקובץ MyFirstHTMLPlus.html מתוך **סייר Windows**. כעת מופיעה המילה "Hello!" בצורה מודגשת וגדולה בהרבה מאשר בגירסה הקודמת של המסמך.

אז מה היה לנו שם? בעזרת תוספת קטנה של `<h1>` לפני ו–`</h1>` אחרי, גרמנו למילה "Hello!" להיות כותרת ברמה 1. הדפדפן שלך תרגם את הפקודות `<h1>...</h1>` ככותרת ושייך את התכונה הזו לטקסט שבין התגיות, המילה "Hello!".

בדרך כלל, כותרת `h1` גדולה בהרבה מגודל תצוגה של טקסט רגיל, אך שוב, התצוגה תלויה בהגדרות המשתמש בדפדפן שלו. בתרשים 11.2, תוכל לראות את התוצאה:

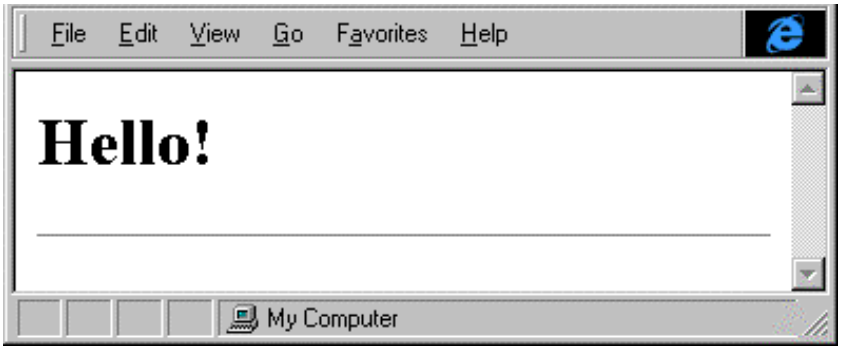

תרשים 11.2: תגיות כמו `<h1></h1>` משפיעות על הטקסט הנמצא ביניהן.

מה שעשינו כעת למסמך הוא שינוי קטן, המייצג את אחד העקרונות החשובים ביותר ב–HTML.

תיחום תגיות

לכל תגית html צריך שתהיה תגית פתיחה ותגית סיום. לדוגמה, לתגית הכותרת `<h1>` יש תגית סגירה `</h1>`. יש תגיות שלא הוגדרה להן תגית סגירה, למשל: `<hr>`, `<br>`, `<frame>`, `<img>` ואחרות. ההתאמה לתקן XHTML כוללת הוספת רווח ואחריו התו / בסיום התגית. את התגית `<hr>` נכתוב מעתה `<hr />` ואת התגית `<br>` נכתוב `<br />` וכך הלאה. למרות שלא חובה "לסגור" תגיות שאין להן תגית סגירה, אנחנו נסגור.

כדי שתוכל להבחין בין סוגי התגיות, אנו נציין תגית שיש לה תגית פתיחה ותגית סגירה כך: `<head>`, ותגית שיש לה רק תגית פתיחה נכתוב כך: `<meta />`.

חשוב לזכור את הנקודות הבאות:

- לאחר הופעת תגית פתיחה, תופיע גם תגית סיום מתאימה. תגית הסיום זהה לתגית הפתיחה, אך כוללת תוספת תו (/). לדוגמה, תגית הפתיחה של טקסט מודגש היא `<b>` ותגית הסיום היא `</b>`.
- תגיות שאין להן תגית סגירה יש לכתוב כך: `<hr />` ולא `<hr>`.
- אין צורך ברווחים בין התגיות וגם לא בהקשות Enter. HTML לא מתייחסת להקשות אלו. הקשת Enter לצורך יצירת מעבר שורה היא רק עבורנו (בוני האתר) כדי ליצור מראה קריא של הקוד. בכל מקרה של מספר רווחים ברצף, הדפדפן מתייחס אליהם כתו רווח אחד. הדפדפן יציג את הטקסט שלך בדיוק באותה הצורה. בשלב זה, עדיין אינך מכיר את הדרכים לשליטה על רווחים. לכן, תן לדפדפן לעשות את העבודה בשבילך.

טיפ

למעשה, הדפדפן מתעלם מכל רווח ומכל מעבר שורה. מבחינתך, זה עשוי להיות יתרון גדול מכיון שאתה יכול להשתמש ב–Enter כדי להפריד בין התגיות. בדרך זו יהיו לך מסמכים מסודרים יותר ונוחים יותר לקריאה ולעדכון, בעוד שבדפדפן הם ייראו בדיוק אותו הדבר.

- לאחר שהתחלת לערוך מסמך HTML, אתה יכול לחזור אליו ולערוך בו שינויים. כל שעליך לעשות כדי לראות את הגירסה המעודכנת בדפדפן, הוא ללחוץ על לחצן **רענן** (Refresh).

טיפ

הוסף את תגית **הסגירה** (`</title>`) מייד לאחר תגית **הפתיחה** (`<title>`) ורק אחר כך חזור לרשום את תוכן התגית. כך, תחסוך מעצמך כאבי ראש מיותרים ותוכל להיות בטוח שלא שכחת להציב תגית סיום.

לאחר שהבנת את המונח **תגיות HTML**, אפשר להתקדם וללמוד על תגיות המסמך הבסיסיות. תוך כדי כך, תיצור לעצמך תבנית עליה תבנה את כל המסמכים בעתיד.

לכל דף HTML יש אותו מבנה בסיסי

לפנינו אחת מאבני היסוד של כל מסמכי HTML, ראה קובץ **Temp.html** (קובץ זה, כמו כל הקבצים האחרים שיוזכרו במהלך ספר זה, נמצא באתר האינטרנט של הספר בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html). כל מסמך שאנו יוצרים, יהיה בנוי באותו מבנה בסיסי:

```
<html dir="rtl">
  <head>
    <title>
      The Title of Your Page
    </title>
    <meta http-equiv="Content-Type"
     content="text/html;charset=windows-1255" />
  </head>
  <body>
    The web page itself
  </body>
</html>
```

מכיון שזהו הבסיס לכל דפי HTML שתיצור, תוכל ליצור לעצמך קובץ תבנית ובעזרתו ליצור את כל הקבצים החדשים שלך, ללא צורך בכתיבת הפקודות הבסיסיות המופיעות בקובץ זה. כדי לבנות לעצמך תבנית, פתח את עורך הטקסט שלך והקלד לתוכו את הפקודות המופיעות למעלה. לאחר מכן, שמור את הקובץ בשם **Temp.html**. בכל פעם שתרצה ליצור דף HTML חדש, עליך יהיה רק לפתוח את הקובץ **Temp.html** בעורך הטקסט ולשמור אותו בשם אחר. על הקובץ החדש שיצרת תוכל לעבוד כקובץ לכל דבר.

התגית <html>

התגיות המגדירות את המסמך כמסמך HTML (`<html>...</html>`) תוחמות ביניהן את כל התגיות והטקסט שבמסמך עצמו. תגית **הפתיחה** (`<html>`) היא התגית הראשונה במסמך, ותגית **הסיום** (`</html>`) היא התגית המסיימת את המסמך.

לתגית `<html>` ניתן להוסיף את המאפיין `dir`:

מאפיין	משמעות	ערכים
`dir`	כיוון	`ltr, rtl`

המאפיין `dir` (מהמילה direction) קובע את כיוון קריאת הדף. זהו אינו מאפיין ייחודי לתגית `<html>` ותוכל לקבוע את ערכו גם בתגיות אחרות כמו למשל: `<p>`, `<span>`, `<div>` עליהן תלמד בהמשך.

למאפיין dir תוכל לקבוע אחד משני הערכים הבאים:

```
ltr - Left To Right
rtl - Right To Left
```

בדף בו השפה הראשית היא **עברית** רשום:

```
<html dir="rtl">
```

בדף בו השפה הראשית היא **אנגלית** רשום:

```
<html>
```

או

```
<html dir="ltr">
```

הערה

אין קשר בין הערך של המאפיין dir בתגית לבין היכולת שלך להציג טקסט בעברית ו/או באנגלית. הערך של המאפיין dir פשוט קובע את כיוון ההצגה בלבד.

התגית <head>

תגית <head> ותגית הסיום </head> מגדירות בתוכן את כותרת המסמך. טקסט הנמצא בתחום זה מכיל מידע שאינו מוצג בדפדפן כחלק מהמסמך.

בתחום התגיות <head>...</head> יכולות להופיע מספר תגיות נוספות:

<title>...</title>	כותרת המסמך.
<meta />	מכילה מידע נוסף על המסמך.

חשוב להכיר תגיות אלו, מכיון שהן עוזרות לבנות מסמכי HTML עשירים יותר במידע ומאפשרות לבנות אתרי אינטרנט מתוחכמים יותר. כדי להיות מוכן לדרישות הטכנולוגיות, חשוב להכיר מקרוב את התגיות הכלולות בכותרת.

התגית <title>

לכל דף שתיצור חייב להיות שם **אחד**, לא פחות ולא יותר. שם הדף יופיע בין תגית <title> לתגית </title>. רצוי לתת לכל דף שם המתאר אותו בצורה הטובה ביותר.

טיפ

השם של כל מסמך HTML מהווה את כותרת החלון. חשוב מאוד להשקיע מחשבה בשם הדף, מכיון שבתהליך הדפדוף בין האתרים בהם כבר ביקר המשתמש ובגישה **למועדפים** (Favorites), כל מה שהוא רואה זה את השם שבמסגרת התגית `<title>`.

תרשים 11.3 מראה את הטקסט בכותרת החלון. הטקסט נכתב ב–HTML, כפי שמופיע בקובץ **MyCar.html** (קובץ זה, כמו שאר הקבצים שיוזכרו במהלך ספר זה, נמצא באתר האינטרנט של הספר בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html):

```
<title>החברה למכוניות בע"מ</title>
```

תרשים 11.3: שם האתר מופיע בכותרת החלון.

התגית <meta />

בעזרת תגית זו ניתן לציין מידע לגבי המסמך אותו יצרת ובין השאר לציין את השפה בה כתוב המסמך.

```
<meta http-equiv="Content-Type"
     content="text/html;charset=windows-1255" />
```

הערה

אין משמעות לסדר התגיות <title> ו– <meta />, כל עוד הן נמצאות בין תגית <head> לתגית </head>. במילים אחרות, זה טוב:

```
<head>
  <title>
    The Title of Your Page
  </title>
  <meta http-equiv="Content-Type"
   content="text/html;charset=windows-1255" />
</head>
```

וגם זה טוב:

```
<head>
  <meta http-equiv="Content-Type"
   content="text/html;charset=windows-1255" />
  <title>
    The Title of Your Page
  </title>
</head>
```

הנחיות

- ⌘ רשום את שמות התגיות באותיות קטנות.
- ⌘ תן כותרת לחלון באמצעות התגית `<title>`.
- ⌘ מספיק הזחה (ident) של תו אחד. אם אתה נעזר בעורך Notepad, לחיצה על מקש Tab מזיחה את הטקסט ב– 8 תווים. אם אתה עושה שימוש בעורך טקסט אחר, ייתכן שיש אפשרות לקבוע את מספר התווים בעת ההזחה.
- ⌘ הקפד לרשום תגיות סגירה, למשל אם התחלת פיסקה באמצעות התגית `<p>`, סגור אותה על ידי התגית `</p>`.
- ⌘ אם אין תגית סגירה, התגית הבודדת צריכה להסתיים בקו אלכסוני, למשל `<hr />`.
- ⌘ תן שמות בעלי משמעות לקבצים. למשל, homePage.html.

12 טקסט ועיצוב

החלק העיקרי של דפי האינטרנט הוא הגוף (<body>). לא חשוב אם גוף המסמך גדול או קטן, העיקר שיהיה נכון!

התגית <body>

גוף כל מסמך ברשת מוגדר על ידי התגית <body>. קיימת תגית פתיחה <body> ממנה מתחיל גוף המסמך, ותגית סגירה </body> המסמנת את סיום המסמך. בתוך גוף המסמך ייכללו רוב מרכיבי המסמך, כגון טקסט, גרפיקה, קישורים, כותרות, טפסים, מפת תמונה, טבלאות וכל מה שיכול המבקר באתר לראות בדפדפן. להלן דוגמה כיצד נראית התגית <body> במסמך HTML. ראה קובץ **Temp.html** (את הקובץ תוכל למצוא באתר האינטרנט של הספר www.hod-ami.co.il/59386.html):

```
<html dir="rtl">
  <head>
    <title>
      The Title of Your Page
    </title>
    <meta http-equiv="Content-Type"
     content="text/html;charset=windows-1255" />
  </head>
  <body>
    The web page itself
  </body>
</html>
```

כפי שתראה מייד, התגית <body> היא בעלת מיקום ברור וקבוע במסמך. במסמך הבא תגית זו נמצאת בין התגיות <html>. מכאן אנו למדים כי התגית <body> היא תת–מבנה של <html>. כמעט כל דבר בעל חשיבות במסמך יהיה חלק מהתגית <body>.

עברית

רוב העולם כותב משמאל לימין – אצלנו זה הפוך, והאלפבית שלנו לא מוכר לכולם (כדי להקשות...). אתה, בתור מפתח אתרים צעיר באינטרנט, צריך להתמודד עם בעיות אלו. מכיון שעברית היא השפה בה רובנו שולטים טוב מאוד, ומכיון שזו השפה הרשמית בארץ, אתרים רבים מפותחים בשפה זו. פיתוח דפי HTML בעברית אינו קל במיוחד, אך גם אינו צריך להוות מכשול.

דפדפני האינטרנט של Microsoft תומכים בעברית לוגית **באופן מובנה** (Built In), ללא צורך בהתקנת גופנים או התקנה אחרת, אבל רצוי מאוד להגדיר להם שהדף כתוב עברית, אחרת יכול להיות שהגולש לאתר שלך יראה סינית...

פתח דף HTML חדש והקלד את הדוגמה הבאה:

```
<html dir="rtl">
 <head>
  <meta http-equiv="Content-Type"
   content="text/html;charset=windows-1255" />
  <title>Hebrew</title>
 </head>
 <body>
    <p>
    </p>
 </body>
</html>
```

עקוב אחר סדרת הפעולות הבאה:

1. הצג את הסמן בסוף השורה השביעית, מימין לתגית <p>.
2. לחץ **Ctrl+Right Shift**, כך שהטקסט ייראה מימין לשמאל באופן הבא:

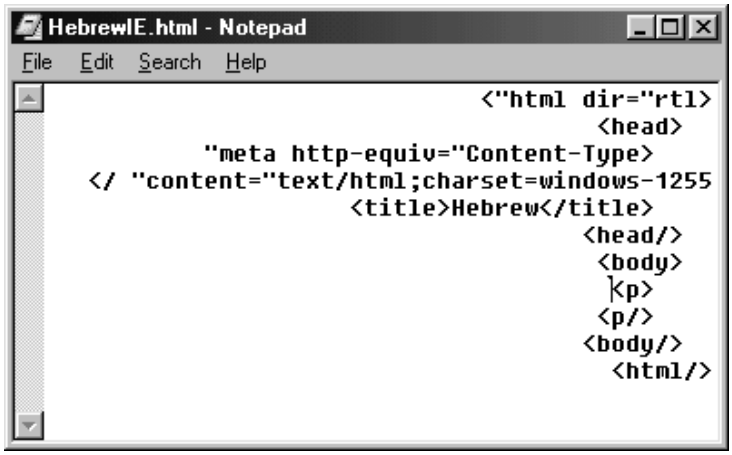

תרשים 12.1: פנקס הרשימות לאחר לחיצה על Ctrl+Right Shift.

3. הקלד **האתר שלי בעברית יפה.**

תרשים 12.2: כך כותבים עברית – מימין לשמאל (hebrew.html).

4. שמור את הקובץ.
5. הצג אותו בדפדפן Internet Explorer.

אם השורה בעברית נראית כך: **הפי תירבעב ילש רתאה**, יהיה עליך להציב את הסמן בשטח חלון התוכן של הדפדפן, ללחוץ לחיצה ימנית בעכבר, מתוך תפריט הקיצור לבחור **קידוד** (encoding) ולבחור **Hebrew (Windows)** כדי לקרוא את העברית כנדרש.

כדי שהדברים ייעשו באופן אוטומטי על ידי דפדפן IE, הוסף את המשפט הבא בין התגיות `<head>` ל–`</head>`:

```
<meta http-equiv="content-type"
 content="text/html;charset=windows-1255" />
```

הגדרה זו נקראת **Hebrew(Windows)**.

המאפיין **dir** (מהמילה direction) מגדיר את כיוון הקריאה. למאפיין זה תוכל לבחור באחד משני הערכים הבאים:

```
ltr - Left To Right
rtl - Right To Left
```

לדף HTML שתוכנו עברית, יש לכתוב `dir="rtl"`. מאפיין זה ניתן לשלב בתגיות: `<div>`, `<p>`, `<td>` וכדאי להתחיל מהתגית `<html>` באופן הבא: `<html dir="rtl">`.

כותרות, התגית <h1>

יש שש רמות של כותרות, ועבור כל רמת כותרת – דפדפני האינטרנט מציגים גודל אות שונה. ניתן להשתמש במספר סוגי כותרות כדי לדרג את מבנה הנתונים במסמך. הרעיון הוא לחלק את המסמך למספר רמות של כותרות, כאשר כל רמה מייצגת רמת חשיבות של הנתונים המוצגים בה. תרשים 12.3 מציג דוגמה לדירוג מסוג זה, קובץ Header1.html (כדי שתוכל את הדוגמה במלואה, יהיה עליך להפעיל את קוד המקור הנמצא באתר האינטרנט של הספר www.hod-ami.co.il/59386.html):

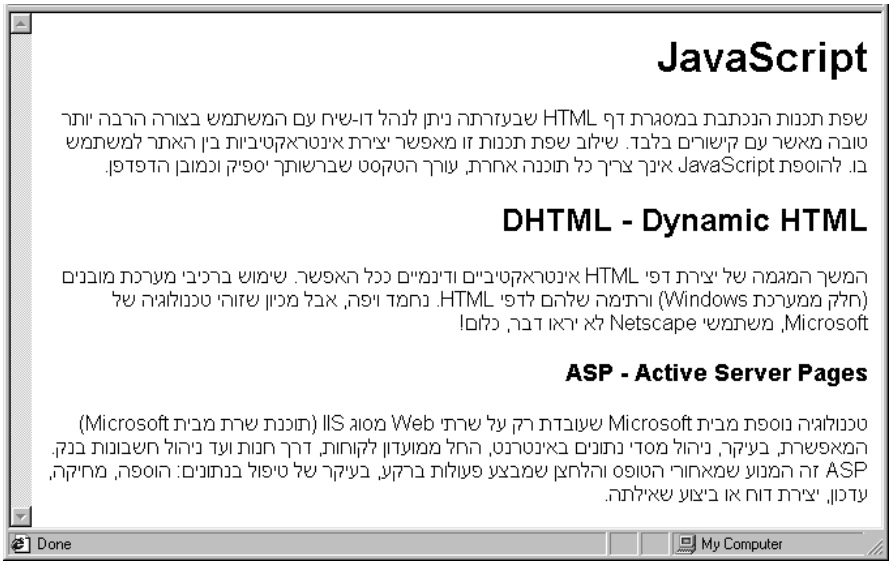

תרשים 12.3: כותרות הן כלי מצוין לחלוקת המסמך לרמות (header1.html).

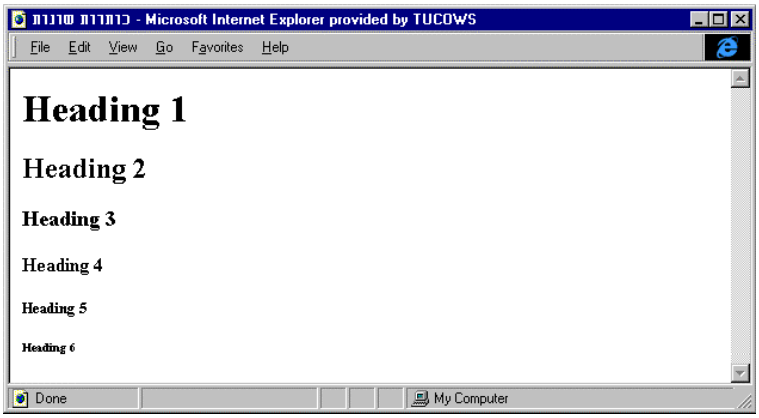

תרשים 12.4: כך מציג Internet Explorer את רמות הכותרות השונות (קובץ header2.html).

תקן HTML תומך בשש רמות של כותרות: h1, h2, h3, h4, h5 ו–h6. כל רמת כותרת מוצגת על ידי הדפדפן בדרך שונה, כך שכותרת h4 לא תיראה כמו כותרת h1. ראה קובץ **Header2.html** (כדי שתוכל את הדוגמה במלואה, יהיה עליך להפעיל את קוד המקור הנמצא באתר האינטרנט של הספר www.hod-ami.co.il/59386.html). חשוב לזכור כי לעיתים ההבדלים בין הכותרות תלויים גם בהעדפות המשתמש לגבי גופנים (סוג וגודל). לכן, רצוי שלא תשקיע מחשבה רבה מדי לגבי עיצוב הכותרות.

לתגית `<h1>` ניתן להוסיף את המאפיין align:

מאפיין	משמעות	ערכים
align	יישור	left, center, right
dir	כיוון	ltr, rtl

המשפט הבא ימרכז את הכותרת בתגית `<h2>`:

```
<h2 align="center">Thank you for stopping by.</h2>
```

כאשר הדף מתחיל בתגית `<html>` או בתגית `<html dir="ltr">` כיוון המסמך הוא משמאל לימין. זוהי ברירת המחדל. גם הכיוון של כל כותרת באותו דף יהיה משמאל לימין, אלא אם תציין אחרת באופן הבא: `<h1 dir="rtl">`.

שאלה ותשובה

אם כיוון המסמך הוא מימין לשמאל, כפי שנקבע בתגית `<html>` באופן הבא: `<html dir="rtl">`, איך ניתן להציג כותרת באנגלית שמוצמדת לשמאל וכיוונה משמאל לימין?

מתחילים את הפיסקה בתגית `<h1 dir="ltr">`.

פיסקה, התגית

התגית ... תוחמת קטע של טקסט לפיסקה, כדי לאפשר קריאה נוחה ומראה משופר. למרות שהתקן הנוכחי של HTML מגדיר את תגית **כתגית תחום** הדורשת תגית פתיחה ותגית סיום, הדפדפנים עדיין מזהים את התקן הקודם של תגית זו, שדרש רק תגית אחת (תגית ריקה). למרות זאת, רצוי להשתמש בצורה העדכנית ביותר של תגית , רק כדי למנוע בעיות שעלולות להופיע בעתיד. הדרך המומלצת ביותר לשימוש בתגית היא:

```
<p>Thank you for stopping by.</p>
```

ראה לדוגמה שימוש בתגית הפיסקה במסמכי HTML (במקרה זה **Header1.html**):

```
<h2>
  DHTML - Dynamic HTML
</h2>
<p>
אינטראקטיביים ודינמיים ככל האפשר. HTML המשך המגמה של יצירת דפי
ורתימה שלהם לדפי (Windows שימוש ברכיבי מערכת מובנים (חלק ממערכת
Microsoft, נחמד ויפה, אבל מכיון שזוהי טכנולוגיה של HTML.
משתמשי Netscape כלום, לא יראו דבר!
</p>
```

לתגית ניתן להוסיף את המאפיינים הבאים:

מאפיין	משמעות	ערכים
align	יישור	left, center, right, justify
dir	כיוון	ltr, rtl

המשפט הבא ימרכז את הפיסקה:

```
<p align="center">Thank you for stopping by.</p>
```

כאשר הדף מתחיל בתגית <html> או בתגית <html dir="ltr">, כיוון המסמך הוא משמאל לימין. זוהי ברירת המחדל. גם הכיוון של כל פיסקה באותו דף יהיה משמאל לימין, אלא אם תציין אחרת בתגית באופן הבא: .

שאלה ותשובה

אם כיוון המסמך הוא מימין לשמאל, כפי שנקבע בתגית <html> באופן הבא: <html dir="rtl">, איך ניתן להציג פיסקה באנגלית שמוצמדת לשמאל וכיוונה משמאל לימין?

מתחילים את הפיסקה בתגית .

התגית

לתגית יש תפקיד חשוב, בגלל יכולתה לקבץ מספר מרכיבים ליחידה אחת. למשל, הגדרת שלוש פסקאות, כל פיסקה מתחילה בתגית ומסתיימת בתגית . הפסקאות מוצמדות לצד ימין או שמאל כפי שהוגדר בתגית <html>. כעת, נניח שברצונך למרכז (להציג במרכז) את שלוש הפסקאות. לצורך כך יהיה עליך לאתר את שלוש התגיות ולהוסיף להן את המאפיין "align="center. לחילופין, תוכל "לעטוף" את שלוש הפסקאות בעזרת התגית <dir> ולהגדיר לתגית זו את המאפיין "align="center.

בטבלה שלפניך מוצג קוד המקור והפתרון המוצע:

<html>	<html>	<html>
<head>	<head>	<head>
<title></title>	<title></title>	<title></title>
</head>	</head>	</head>
<body>	<body>	<body>
section One	section One	section One
section Two	section Two	section Two
section Three	section Three	section Three
</body>	</body>	</body>
</html>	</html>	</html>

אבל, התגית יודעת לעשות הרבה יותר מזה. היא לא רק יודעת לקבץ פסקאות, אלא גם תמונות, טבלאות ולמעשה כל מרכיב בדף HTML. בין שאר המאפיינים של התגית ישנו המאפיין dir שבאמצעותו ניתן לקבוע את כיוון הקריאה, ממש כמו אבל בהיקף גדול יותר.

ראה הסבר על התגית .

התגית

התגית משמשת לתיחום תו אחד או יותר, כדי לשנות את עיצובו באמצעות סגנונות. (סגנונות נקראים CSS. נושא זה לא נלמד בספר זה). אחד המאפיינים של תגית זו נקרא dir ובו ייעשה שימוש כדי לשנות את כיוון הקריאה.

התבונן בקוד המקור של קובץ **direction.html** (כדי שתוכל לראות את הדוגמה במלואה, יהיה עליך להפעיל את קוד המקור):

```
<html dir="rtl">
  <head>
   <title>direction</title>
   <meta http-equiv="Content-Type"
    content="text/html;charset=windows-1255" />
  </head>
<body>
<p>
  מוקד ההזמנות של הוצאת הוד-עמי בטלפון 1-700-7000-44 ובאתר האינטרנט
 בכתובת www.hod-ami.co.il עומד לרשותך 24 שעות ביממה.
<br />
 מסדרת המדריך השלם הכולל פרק נרחב על Visual C++ הספר המומלץ הוא
 DCOM - Distibutes Component Object Model ולא להתבלבל עם COM+.
</p>
</body>
</html>
```

על פניו נראה שהכל רשום כשורה. נסה להפעיל את הקובץ וראה איך הדפדפן מציג את מספר הטלפון ואת האנגלית. לפעמים, התצוגה תהיה משובשת ומספר הטלפון כמו 1-700-7000-44 יוצג כך: 44-7000-700-1.

כיוון הקריאה ברצף כלשהו של תווים בדף נקבע לפי הגדרת הכיוון של המאפיין dir בתגית <html>. ניתן להגדיר כיוון קריאה שיכול להיות שונה מהכיוון של הדף כולו.

לעיתים יש צורך לשנות את כיוון הקריאה של רצף תווים בפיסקה עצמה. הצורך נובע, בדרך כלל, מעירוב של עברית ואנגלית יחד באותה פיסקה. כיוון הפיסקה לא אמור להפריע להצגת העברית והאנגלית כראוי, אלא שרצף תווים שצריכים להיקרא בכיוון קריאה שונה, עשוי לגרום לבעיות. למשל, בפיסקה שכולה עברית צריך לקרוא את האנגלית בכיוון הפוך ואותו דבר לגבי קריאת מספר טלפון. גם תווים כמו: (+ – עלולים "לבלבל" את הדפדפן והוא עשוי להציג אותם שלא בסדר ה"נכון".

במקרה שהדפדפן "התבלבל" (לא תמיד הוא "מתבלבל"), יש לתחום את רצף התווים בשפה השונה מכיוון הקריאה של הפיסקה בתגית עם המאפיין dir, באופן הבא (קובץ **directionFix.html**):

```
<html dir="rtl">
  <head>
  <meta http-equiv="Content-Type"
   content="text/html;charset=windows-1255" />
   <title>direction</title>
  </head>
<body>
<p>
 מוקד ההזמנות של הוצאת הוד-עמי בטלפון
 <span dir="ltr">1-700-7000-44</span> ובאתר האינטרנט בכתובת
 www.hod-ami.co.il עומד לרשותך 24 שעות ביממה.
<br />
 מסדרת המדריך <span dir="ltr">Visual C++</span> הספר המומלץ הוא
 DCOM - Distibutes Component Object Model השלם הכולל פרק נרחב על
 <span dir="ltr">COM+</span>. ולא להתבלבל עם
</p>
</body>
</html>
```

מעבר שורה, התגית

לעיתים, אתה מעוניין שהטקסט יעצור בנקודה כלשהי וימשיך בשורה הבאה, ללא רווחים. לשם כך תשתמש בתגית <br />. תגית זו היא תגית ריקה ומופיעה במקום בו תרצה מעבר לשורה חדשה. תגית זו מורה לדפדפן להציג את הטקסט בשורה חדשה.

ההשפעה של תגית
 דומה למעבר שורה בודד במעבד תמלילים. בניגוד למעבר פיסקה, בעזרת התגית ... , הנותן רווח הדומה יותר לרווח כפול במעבד תמלילים או להקשה על מקש Enter בסוף פיסקה. אין הגבלה על מספר תגיות
 בהן ניתן לעשות שימוש. זו הדרך המדויקת ביותר להגדרת מעבר שורה בעת הצגת הדף, וליצירת טקסט מעוצב בקפידה.

תרשים 12.5, המציג את קובץ **Br.html**, מדגים שימוש בתגית
 כדי ליצור רשימות טקסט.

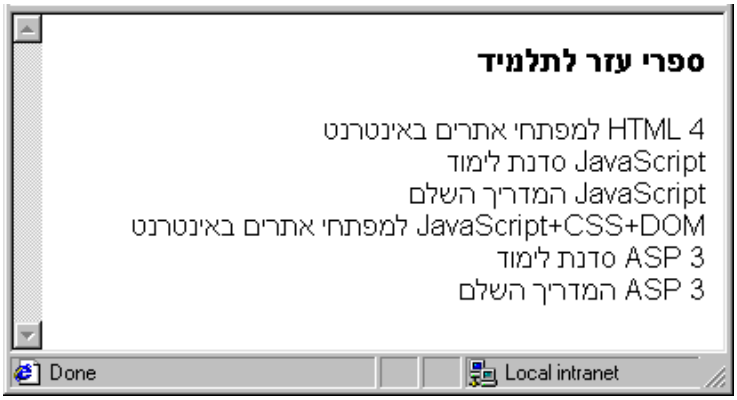

תרשים 12.5: בכל השורות נעשה שימוש בתגית
 כדי לאלץ מעבר שורה.

בקובץ **Br.html** תוכל להתרשם מהקוד שעליו בנוי המסמך לעיל:

```
<html dir="rtl">
  <head>
  <meta http-equiv="Content-Type"
   content="text/html;charset=windows-1255" />
    <title>New Line
    </title>
  </head>
  <body>
    <h3>
      ספרי עזר לתלמיד
    </h3>
     HTML 4 למפתחי אתרים באינטרנט
     <br />
     JavaScript סדנת לימוד
     <br />
     JavaScript המדריך השלם
     <br />
     JavaScript+CSS+DOM למפתחי אתרים באינטרנט
     <br />
     ASP 3 סדנת לימוד
     <br />
     ASP 3 המדריך השלם
  </body>
</html>
```

בתרשים 12.6, לעומת זאת, תוכל לראות מה קורה כשמשהו משתבש (הפעל את קובץ **Header3.html**). לעיתים, גם אם אתה מאוד משתדל ליצור מסמך נאה למראה, עדיף לתת לדפדפן לעשות את מעברי השורות ולא לכפות עליו מעבר שורה באמצעות התגית <br />.

תרשים 12.6: Internet Explorer מבצע את פעולת התגית
 באופן אוטומטי במקרה שהטקסט הגיע לקצה החלון. בקובץ Header3.html הוכנסו תגיות
 מיותרות. הדבר לא נראה בתרשים שמצד ימין. נסה להצר את החלון וראה מה קורה לטקסט שעוצב, בטעות, על ידי <br />. שים לב שהפיסקה השנייה והשלישית הסתדרו לפי הרוחב החדש של החלון.

עיצוב טקסט

אם אי–פעם השתמשת במעבד תמלילים ראוי לשמו, תזהה מייד את עיצובי הגופנים של HTML. עיצובים אלה מדגישים את הטקסט בעזרת **הדגשה**, *הטיה*, קו תחתון ועוד. יש לזכור שעיצוב דף HTML שונה מעיצוב מסמך Word, בעיקר מכיון שדף HTML מיועד להיות מוצג על המסך ומסמך Word מיועד להדפסה, בסופו של התהליך.

בטבלה הבאה מוצגים עיצובי הטקסט הבסיסיים האפשריים בעת יצירת דפי HTML. בתרשימים הבאים ובקובץ **Format.html** תוכל להתרשם מהשימושים הנעשים בהם.

עיצוב גופנים ומשמעותם

עיצוב	משמעות
...	הדגשה
<big>...</big>	אותיות גדולות
...	אותיות קטנות
...	הטיה
<tt>...</tt>	מכונת כתיבה
<u>...</u>	קו תחתון
_{...}	כתב תחתי
^{...}	כתב עילי
<s>...</s>	קו חוצה

הערה

התגיות שבטבלה שלעיל הינן תגיות העיצוב השכיחות (בהן נעשה הכי הרבה שימוש).

על אחת השגיאות הנפוצות בעיצוב אתרים קרא בהערה הבאה.

בקובץ **Format.html** רוכזו מספר עיצובי טקסט.

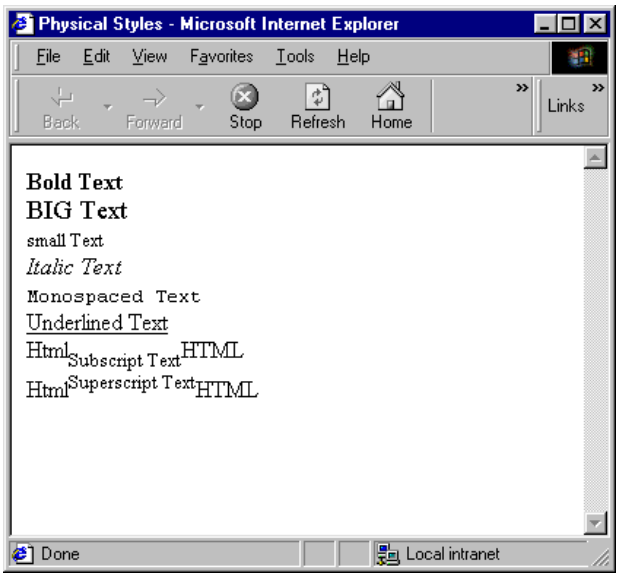

תרשים 12.7: טקסט מעוצב.

הערה

אחת השגיאות הנפוצות בעיצוב אתרים באינטרנט, היא להשתמש בתגית היוצרת קו תחתון <u>. קו תחתון בדף HTML פירושו: קישור. שימוש בתגית <u> להדגשה ו/או הבלטה יכול לבלבל ו/או להרגיז את הגולש המנסה ללחוץ על "הקישור" שאינו קישור, ללא הצלחה.

אותיות נטויות (*I*) קשה לקרוא מהמסך. אל תעשה בהם שימוש.

גופן, התגית <font>

ניתן לקבוע את גודל הגופן בתוך הדפדפן. את הגודל ניתן לדרג לפי גדלים מ– 1 עד 7, כאשר האפשרויות הן בין (+4) ל–(–4). להלן המאפיינים של התגית <font>:

מאפיין	משמעות	ערכים
size	גודל הגופן	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 or +1, +2..
color	צבע הגופן	blue, green ... #rrggbb
face	שם הגופן	Arial, Times new roman,...

הערה

בכל הקשור לצבע וגם לסימון #rrggbb פנה לפרק בנושא צבע.

הערה

המאפיין size יכול לקבל את הערכים הבאים: 1, 2, 3, 4, 5, 6 או 7.

הטבלה הבאה מראה את הגודל הנבחר של המאפיין size במידות מקובלות בשימוש במעבד תמלילים:

1	2	3	4	5	6	7
8pt	10pt	12pt	14pt	18pt	24pt	36pt

שים לב שהשימוש במאפיין כולל שני מרכיבים:

1. שם המאפיין, כמו size, color וכדומה.
2. ערך המאפיין הנרשם בין גרשיים, למשל הערך "1" למאפיין size.

קובץ **Font.html** מדגים את השימוש בתגית זו במספר מצבים:

```
<html dir="ltr">
  <head>
   <title>font
   </title>
   <meta http-equiv="Content-Type"
    content="text/html;charset=windows-1255" />
  </head>
  <body>
    This is the Default font<br />
    <font size="-1">Size = -1</font> <br />
    <font size="-2">Size = -2</font> <br />
    <font size="-3">Size = -3</font> <br />
    This is the Default font <br />
    <font size="+1">Size = +1</font> <br />
    <font size="+2">Size = +2</font> <br />
    <font size="+3">Size = +3</font> <br />
    <br />
    <font size="6">W</font><font size="-1">elcome</font>
    <br />
    <font size="3" color="blue">The sky is blue</font><br />
    <font color="red">The wine is red</font><br />
    <font size="+1" color="green">The grass is green</font>
  </body>
</html>
```

הדוגמה הבאה יוצרת אות ראשונה מוגדלת:

```
<font size="6">W</font><font size="-1">elcome</font>
```

שים לב לתגית הסגירה . לכל תגית חייבת להיות תגית סגירה . אם אין תגית סגירה, העיצוב שהוגדר תחת התגית <font> יחל מכאן ועד סוף הדף.

המאפיין size המוגדר תחת התגית <font> יכול להיות מספר בתוספת סימן + או –. המשמעות היא הגדלה או הקטנה של גודל הגופן, יחסית לגודל האחרון שבשימוש.

```
<font size="+2">Size = +2</font>
```

המאפיין color נותן צבע לטקסט. שורה זו מגדירה את הטקסט שבין התגית לתגית בצבע כחול.

```
<font size="3" color="blue">The sky is blue</font>
```

בהמשך תלמד על צבעים. כרגע תוכל להשתמש בשמות כמו red, blue, green, yellow, navy, aqua וכמובן white, black ו–fuchsia.

המאפיין face קובע את סוג הגופן שיהיה בשימוש. ללא הגדרה זו ייעשה שימוש בגופן ברירת המחדל שמוגדר בדפדפן (כל משתמש יכול לשנות הגדרות אלו). דוגמה לשימוש בגופן Arial:

```
<font size="3" color="blue" face="arial">The sky is blue</font>
```

קו אופקי, התגית <hr />

התגית <hr /> יוצרת קו אופקי עם הצללה, לכל רוחב מסך הדפדפן. כשהמשתמש משנה את גודל המסך, משתנה גודל הקו האופקי בהתאם. התגית <hr /> יוצרת מעברי פיסקה לפניה ולאחריה. ראה קובץ **Header4.html**:

להלן מספר הגדרות מעניינות וחשובות לתגית <hr />. תוכל לקבוע את עובי הקו, אורכו ומיקומו בתוך חלון הדפדפן. כמו כן, אתה יכול לוותר על המראה המוצל של הקו לטובת מראה של קו שחור יציב.

הטבלה הבאה מציגה הגדרות נוספות של התגית <hr />:

מאפיין	משמעות	ערכים
align	יישור	left, center, right
noshade	ביטול הצללה	noshade
size	עובי קו	n pixels, %
width	אורך קו	n pixels, %

בדוגמה שלפנינו מוצג הקובץ **Hr.html**. להלן הקוד בו משתמשים כדי ליישם את הדברים שלמדת, ואת התוצאות בדפדפן ניתן לראות בתרשים 12.8.

```
<html>
  <head>
    <meta http-equiv="Content-Type"
     content="text/html;charset=windows-1255" />
    <title>
      קווי רוחב
    </title>
  </head>
  <body>
    <hr size="12" width="150" align="left" />
    <hr size="9" width="105" align="right" />
    <hr size="6" width="73" noshade="noshade" />
    <hr />
    <hr size="6" width="20%" align="center" />
    <hr size="10%" width="105" />
    <hr size="30%" width="50%" />
  </body>
</html>
```

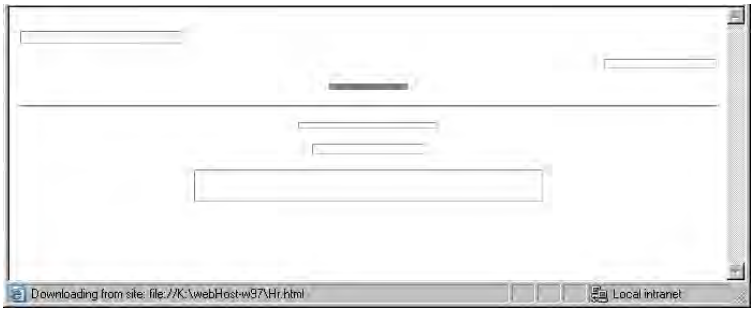

תרשים 12.8: שליטה במראה הקווים במסמך נותנת לו מראה יצירתי יותר (hr.html).

את **אורך הקו** (width) ואת **עובי הקו** (size) אפשר לציין בנקודות (`width="105"`) או כאחוזים (`width="20%"`) ממידות החלון (אורך ורוחב) בו מוצג דף HTML.

שילוב תגיות

עד כה למדת מספר מועט של תגיות: <font>, , ועוד לפניך עשרות תגיות נוספות. אפשר לשלב בין התגיות, למשל, שילוב של התגית עם התגית <font>. הקוד הבא, קובץ **TagPlusTag.html** מדגים שילוב של תגיות:

```
<html>
  <head>
    <title>
    </title>
  </head>
  <body>
    <font size="4" face="david">
        <b>David, Bold
            <br />
            <i>David, Bold, Italic
            </i>
        </b>
        <br />
        <i>David, Italic
        </i>
    </font>
  </body>
</html>
```

לתגיות משולבות או **לתגיות מקוננות** (Nested) יש כלל והוא "אחרון נפתח, ראשון נסגר" או אם תרצה "ראשון נפתח, אחרון נסגר". נדגים זאת על קטע הקוד הבא:

```
<b>David, Bold
    <br />
    <i>David, Bold, Italic
    </i>
</b>
```

התגית הראשונה היא (היא תהיה האחרונה שתיסגר). התגית אחריה היא
 ואחריה , ובמקרה של הדוגמה היא גם האחרונה, לכן היא תיסגר ראשונה – . רק כעת ניתן לסגור את התגית .

התגית פועלת תחת ההשפעה של התגית ולכן התגית חייבת להיסגר בטווח הפעולה של התגית .

התבונן בקטע הקוד הבא:

```
<body>
    <font size="4" face="david">
        <b>David, Bold
            <br />
            <i>David, Bold, Italic
            </i>
        </b>
        <br />
        <i>David, Italic
        </i>
    </font>
</body>
```

ברמה הראשונה מוגדרת התגית `<body>`. ברמה השנייה, תחתיה, מוגדרת התגית `<font>`. מתחת לתגית `<font>` מוגדרות התגיות: `<b>`, `<br />` ו–`<i>`. מתחת לתגית `<b>` מוגדרות התגיות: `<br />` ו–`<i>`.

ולסיכום, מה מותר ומה אסור:

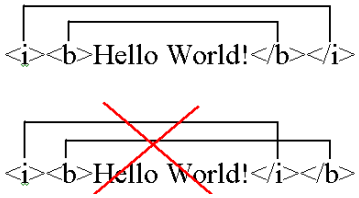

שים לב לפתיחה ולסגירה של כל תגית.

רווח לבן ורווח קשיח

HTML מתעלמת מרווחים רגילים (יותר מרווח אחד ברצף) הנקראים **רווחים לבנים** (White Spaces). התוצאה תהיה זהה כאשר תכתוב:

```
This is the
            Default      font <br />
```

או

```
This is the Default font <br />
```

ועוד הפתעה, גם התוצאה של המשפט הבא:

```
This is                the            Default
font <br />
```

תיראה אותו דבר כמו תוצאת שני המשפטים שמעליו.

אז בכל אופן, איך כותבים רווח שיוצג כמו רווח?

ובכן, יש להציג אותו בעזרת אוסף הסימנים   – זהו הצירוף המורה לדפדפן להציג רווח והוא נקרא **רווח קשיח**. אפשר לכתוב רווחים זה אחר זה, כמה שתרצה.

ולכן, אם ברצונך להציג משפט שכזה:

```
This is     the    Default        font
```

ושכך הוא ייראה, יהיה עליך לכתוב אותו כך:

```
This is     the   
Default        font
```

סימנים מיוחדים

רווח היה אחד המקרים הפרטים של סימנים מיוחדים. סימנים מיוחדים אלה הם אותם סימנים שלא ניתן לכתוב אותם במסגרת דף HTML, מכיון שהם עשויים "להטעות" את הדפדפן כאשר הוא מפרש את הדף. למשל, הסימנים < ו– >.

נניח שתרצה להציג את הטקסט הבא a < c > b. אם תכתוב:

```
<font color="red">a < c > b</font>
```

מה שיוצג על המסך יהיה רק: a b כי <c> נחשב לתגית, אמנם זו תגית שאינה קיימת אך היא בכל זאת תגית.

פרט לסימנים < ו– > יש סימנים אחרים כמו: ", & וגם © שצריך לייצגם בעזרת Character Entity.

להלן טבלה לסימנים המיוחדים השכיחים ביותר:

שם תו	תו	Character Entity
Space		
Less than	<	<
Greater than	>	>
Ampersand	&	&
Double quote	"	"
CopyRight	©	©
Registered trademark	®	®
Apostrophe	'	'

לדוגמה, ראה את קובץ **Hyphen.html**.

הערות

לעיתים יש צורך לרשום הערה כחלק מהקוד – הערה בשבילך, הערה שלא תוצג למשתמש אלא רק למי שמסתכל בקוד. זו יכולה להיות הערה, כמו למשל: "הקטע הבא מכיל את דברי הפתיחה" או "תאריך שינוי 21/3/2004" וכדומה.

בדף HTML רושמים הערה בין הסימנים <!-- לבין הסימנים --> באופן הבא:

```
<!-- written by Zohar Amihud 01/06/2003 -->

<!-- the next 5 lines are in italic
to emphasize the items in the list -->
```

הערות יכולות להירשם בכל מקום בדף, כל עוד הן מופיעות בין הסימנים הנדרשים. הערה יכולה להתפרס על פני יותר משורה אחת.

הערות עיצוב

- אל תשתמש בקו תחתון להדגשה. קו תחתון באינטרנט פירושו קישור.
- הדגשה בעזרת גודל גופן שונה ו/או צבע.
- הימנע משימוש בגופן נטוי. טקסט המוצג בגופן נטוי קשה לקריאה מהמסך.
- הקפד להשתמש בתגית <meta /> עם הגדרת העברית המתאימה כדי לחסוך מהמשתמש את החלפת הקידוד באופן ידני.
- נסח כותרות קצרות ועניינים. את סיפור חייך רשום במקום אחר, לא בכותרת.
- גופן קריא בעברית באינטרנט הוא Arial ובאנגלית Verdana ו– Georgia.
- אל תעשה שימוש בהרבה גופנים וגדלים. "עיצוב יתר" יפריע.
- אם יש שתי מילים או יותר שיש להתייחס אליהם כמקשה אחת, השתמש ברווח ( ) ולא ברווח רגיל הנוצר מלחיצת מקש רווח.

13 קישור

אחת מאבני היסוד של האינטרנט הוא הקישור (link). הקישורים הם אלה שהופכים את הרשת כל כך קלה לניווט ולשימוש.

בלחיצה קלה על קישורים אלה, המשתמש יכול לנוע באתר שלך, או לעבור לאתרים אחרים בכל מקום ברשת. הקישורים הם מה שעושה את הרשת לכלל–עולמית, וחשוב שתזכור תמיד שזה הדבר שהמבקרים באתר שלך מחפשים.

אך לפני שתלמד על קישורים יותר לעומק, עליך לדעת מהו URL.

מהו URL (Uniform Resource Locator)?

קישורים הם הדרך לקשר בין דפי HTML וקבצים אחרים באינטרנט. המקום בו מופיעות כתובות אלו בדרך הברורה ביותר היא **שורת הכתובת** (address bar) של הדפדפן. ברוב הדפדפנים תוכל לראות כתובות אלו **בשורת המצב** (status bar), כאשר תעביר את סמן העכבר מעל תמונה או טקסט שהוא קישור.

לכתובת URL שני מרכיבים עיקריים: פרוטוקול ו– יעד.

הפרוטוקול מציין את סוג משאב הרשת מולו אתה עובד. הפרוטוקול השכיח ביותר הוא `http://`, שתפקידו להעביר מסמכי HTML. בנוסף לו קיימים פרוטוקולים נוספים, כגון `ftp://` (המציין שרת FTP להעברת קבצים).

היעד יכול להיות שם קובץ, תיקיה או מחשב ברשת. כתובת URL, כמו: `http://www.hod-ami.co.il/static/about.html` תעביר אותך ישירות לקובץ `about.html` הנמצא בתיקיה `static` שבשרת, של-DNS שלו באינטרנט קוראים `www.hod-ami.co.il` (והוא בבעלות הוצאת הוד–עמי).

לא בכל המקרים תצטרך להשתמש בכתובת כל כך מפורטת. אם הכתובת היא `http://www.hod-ami.co.il/`, אז הדפדפן יתחבר לאתר ללא ציון שם קובץ מפורש, אבל בפועל יפעיל את הדף שהוגדר בשרת להיות דף **ברירת המחדל** לאתר זה (הסבר: אם לא תגדיר במפורש תופעל הגדרה שנקבעה מראש. במקרה של אתר www.hod-ami.co.il יופעל קובץ category.asp ובמקרה של אתר www.read4free.co.il יופעל קובץ home.asp).

מהו URI (Uniform Resource Identifier)?

לאחרונה החליט ארגון W3C לקרוא ל-URL בשם URI. באופן מעשי אין הבדל בין URL ל–URI.

קישור, התגית <a>

אם נתקלת בטקסט עם קו תחתון ו/או בצבע כחול, קרוב לוודאי שזהו **קישור**.

תוכל לוודא זאת על ידי העברת סמן העכבר מעל הטקסט. אם הסמן משנה צורה מ– ל– משמע שזהו קישור. לידיעתך, יש גם קישור שמעבר הסמן עליו לא משנה את צורת הסמן.

איך המחשב יודע לאן לעבור? לפי כתובת URL. תוכל למצוא קישור האומר "מספרי הגרלת הלוטו". כל עוד הכתובת אליה מקושר הטקסט נכונה, סביר מאוד להניח שהדפדפן שלך יקרא לקובץ HTML בו מפורטים מספרי הגרלת הלוטו. כתובת URL מורה לדפדפן באיזה סוג קובץ מדובר (פרוטוקול) והיכן למצוא את הקובץ (יעד).

ניתן להגדיר קישור, בעזרת תגית הפתיחה <a> ותגית הסגירה . האלמנט המקושר יהיה זה שמופיע בין התגיות, והוא יכול להיות טקסט וגם תמונה (על קישור תמונה ראה בפרק הבא). התגית <a> מכילה מיגוון רחב של מאפיינים המגדירים את יעד הקישור, כמו גם את הגדרותיו.

להלן רשימה חלקית של מאפיינים לתגית <a>:

מאפיין	משמעות	ערכים
href	קישור לדף HTML או לעוגן במסמך	URL\URI
title	תיאור (toolTip) המופיע כאשר הסמן נמצא מעל הקישור	text
name	שם של עוגן במסמך	text
target	החלון בו ייפתח הקישור	frameName, _top, _blank, _self, _parent, _search

קישור, התגית <a> והמאפיין href

קובץ **LinkTo.html** (אותו תוכל למצוא באתר האינטרנט של הספר בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html) מדגים את השימוש בתגית <a> ליצירת קישור לאתר אינטרנט:

```
<html dir="rtl">
  <head>
    <title>פורטלים ישראליים</title>
    <meta http-equiv="Content-Type"
     content="text/html;charset=windows-1255" />
  </head>
  <body>
    <h1>
      הפורטלים הפופולריים בישראל
    </h1>
    <a href="http://www.nana.co.il">נענע</a>
    <small>באותו חלון</small><br />
    <a href="http://www.walla.co.il" target="_blank">וואלה</a>
    <small>בחלון חדש</small>
  </body>
</html>
```

כתובת URL עצמה חייבת להיות בין מרכאות וחייבת להופיע מייד לאחר הגדרת המאפיין **href**.

קישור ב–HTML נראה כך:

```
<a href="URL">טקסט הקישור נכנס כאן</a>
```

כלומר, אם אתה מעוניין לקשר את הטקסט "Nana" עם אתר בכתובת www.nana.co.il, עליך לכתוב את השורה הזו:

```
<a href="http://www.nana.co.il">Nana</a>
```

כאשר תפעיל את הקישור המופיע למעלה, האתר של Nana ייפתח באותו חלון בו היית. כדי להפעיל רק קישור שייראה בחלון חדש (נוסף), יהיה עליך להוסיף את המאפיין target, באופן הבא:

```
<a href="http://www.nana.co.il" target="_blank">Nana</a>
```

אתה בוודאי שואל את עצמך **כיצד ניתן לקשר בין דפי HTML הנמצאים באותו מחשב**? זו פעולה שתבצע פעמים רבות במהלך עבודתך. בדרך כלל, תבנה לך רשת של מסמכים המוגדרת כאתר, ותשמור את כולם באותו מחשב–שרת. שים לב כשתרצה לקשר את דפי האתר שלך זה לזה. כשאתה מקשר בין דפי האתר שלך, אין צורך לציין את שם המחשב מכיון שכולם באותו המחשב. אם אתה מקשר בין דף HTML לדף HTML אחר ושניהם נמצאים באותו מחשב ובאותה תיקיה, אין צורך שתציין את שם התיקיה, אלא רק את שם הדף.

לדוגמה, אתה רוצה לקשר בין דף HTML בשם greatBook.html לדף HTML בשם moreinfo.html. שני הדפים: greatBook.html ו– moreinfo.html נמצאים באותו מחשב ובאותה תיקיה, כל שעליך לעשות כדי לקשר ביניהם הוא לכתוב את הקוד הבא בדף greatBook.html:

```
<a href="moreinfo.html">מידע נוסף</a>
```

הערה

לא ניתן להבטיח את קיומה ו/או נכונותה של כתובת אינטרנט (במיוחד אם האתר אינו בבעלותך). אם הכתובת אינה פעילה, בדוק אם היא כתובה כנדרש. אם כן, ומתקבל דף "The page cannot be displayed", סימן שהדף או האתר אינו קיים.

מידע, התגית <a> והמאפיין title

למאפיין title יש חשיבות ביכולת הניווט של המשתמש באתר. המאפיין title מציג מידע קצר לגולש כאשר הוא מציב את הסמן מעל הטקסט המשמש כקישור. המידע שאתה יכול להעביר לגולש יכול לתאר, בקצרה, לאן מועדות פניו ו/או מה עומד לקרות בהמשך.

```
<a href="http://www.nana.co.il" title="הכל עושים עם נענע">
 נענע
</a>
<small>באותו חלון</small>

<br />

<a href="http://www.walla.co.il" target="_blank" title="במקום הראשון">
 וואלה
</a>
<small>בחלון חדש</small>
```

1. הפעל את קובץ **LinkToMe.html** (אותו תוכל למצוא באתר הספר בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html).
2. הצב את הסמן מעל אחד הקישורים.

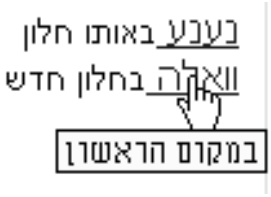

תרשים 13.1: כך נראה התוכן של המאפיין title בתגית <a> (קובץ LinkToMe.html).

חומר עזר

למאפיין title במסגרת התגית <a> יש השפעה רבה על יכולתו של המשתמש לנווט באתר.

קישור בתוך מסמך, התגית <a> והמאפיין name

אם אתה מעוניין ליצור קישור מחלק אחד של מסמך לחלק אחר (מסמכי HTML יכולים להיות ארוכים מאוד), עליך להשתמש בקישור בתוך מסמך או כפי שכולם מכנים: קישור פנימי.

קישור בתוך מסמך מכיל שני חלקים:

1. הגדרת העוגן (לא במובן של אחיזה אלא במובן של ציון מקום, יעד).
   כך תיצור **עוגן** (anchor) בשם "phone":

```
<a name="phone">תוכל למצוא אותנו במספרים הבאים:</a>
```

2. קישור פנימי.
   כך תיצור קישור לעוגן בשם phone. הוסף את הסימן # לפני שם העוגן (anchor). הנה כך:

```
<a href="#phone">רשימת מספרי טלפון</a>
```

ברגע שתלחץ על קישור זה, הדפדפן יגלול את המסמך עד לעוגן בשם phone.

שימוש כזה בעוגן המוצב בתוך מסמך HTML, מאפשר לך להיות מאוד מדויק ביצירת קישורים בתוך דפים וגם בין דפים. לדוגמה, נניח שיש לך מסמך HTML ארוך מאוד, אליו אתה מעוניין ליצור קישור מדף HTML אחר. בתוך הדף הארוך, בתחילת הקטע המעניין אותך לצורך הקישור, קיים עוגן. תוכל להוסיף לקישור שאתה יוצר, בנוסף לשם המחשב, שם התיקיה וקובץ ה–HTML, את שם העוגן במסמך.

```
<a href="http://www.myserver.com/hanger/moreinfo.html#phone">
רשימת הטלפונים של האתר שלי</a>
```

בקובץ **Links.html** (נמצא באתר הספר בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html) תוכל למצוא דוגמה לקישורים בתוך המסמך. הפעל את הקישורים שבדף זה.

כעת אתה כבר יודע, פחות או יותר, כיצד פועלים קישורים וכתובות URL. הגיע הזמן לנסות ליצור מספר מסמכים ולקשר ביניהם. באותה הזדמנות צור גם כמה קישורים לאתרי אינטרנט מפורסמים או לאתרים החביבים עליך.

אחד השימושים היותר נפוצים בקישור פנימי הוא הדילוג לתחילת המסמך. תוכל להשתמש בקישור הפנימי כדי לאפשר למשתמש להגיע לראש הדף הנצפה בלחיצת עכבר, וכך זה נכתב:

```
<a href="#top">לתחילת הדף </a>
```

אינך צריך לציין את התגית <a name..> כאשר מדובר בתחילת הדף (#top).

הנה דוגמה נוספת: קובץ **Why.html** (אותו תוכל למצוא באתר הספר בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html) מכיל קישורים פנימיים (שמות הסעיפים בראש הדף) וקישורים חיצוניים לכתובת באינטרנט, והכל באותו דף.

נסה להפעיל את הקישורים (למרות שאינך יודע כיצד נבנה הדף):

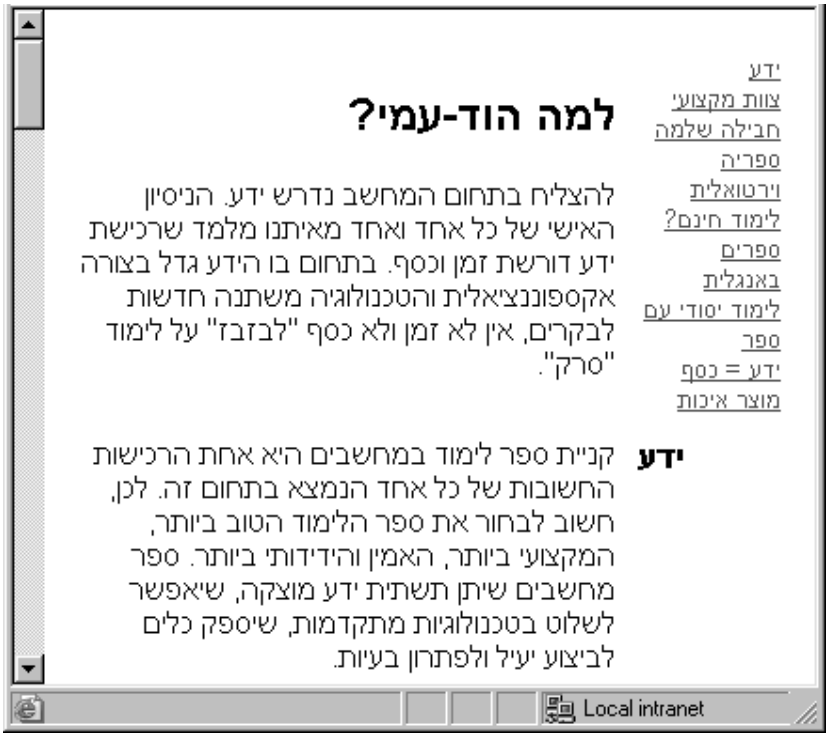

תרשים 13.2: דף עם קישורים פנימיים.

קישור לדואר אלקטרוני, התגית <a> והמאפיין :mailto=href

דואר אלקטרוני (E-Mail) הוא ללא ספק כלי מאוד פופולרי ברשת. הוא מאפשר לגולשים להתכתב ביניהם בכל נושא העולה על רוחם. כחלק מהעיצוב, מוסיפים מפתחי אתרים רבים, קישור לדואר האלקטרוני שלהם. קישור זה מאפשר למבקר באתר לשלוח הצעות והערות. אם באתר יש מידע רב ממקורות שונים, כדאי ליצור קישורים נוספים לדואר האלקטרוני של מקורות אלה.

הוספת קישור לדואר אלקטרוני במסמך HTML דורשת כתובת E-Mail מדויקת. כתובת E-Mail בנויה משם המשתמש ושם domain, כשביניהם מפריד הסימן @ הנקרא at. שם המשתמש הוא, בדרך כלל, השם איתו אתה נכנס לרשת. שם ה–domain מורכב משם הארגון בעל השרת וסיומת.

דוגמה לכתובת דואר אלקטרוני:

```
info@hod-ami.co.il
```

אותה יש לקרוא כך: תיבת דואר בשם info בשרת בשם hod-ami.co.il.
כדי ליצור קישור אל כתובת E-Mail יש לכתוב כך:

```
<a href="mailto:info@hod-ami.co.il">Send me an E-mail</a>
```

הטקסט Send me an E-mail יופיע בצבע כחול עם קו תחתון לציין שזהו קישור. אם תציב את הסמן מעל הטקסט Send me an E-mail תראה את הכתובת למשלוח הרשומה במאפיין `href` של התגית `<a>` מופיעה בשורת המצב שבתחתית החלון והיא `mailto:info@hod-ami.co.il`.

קישור יחסי

הקישור, כפי שציינו, הוא לדף HTML אחר הנמצא באותה תיקיה. תוכל להשתמש בהפניה יחסית לכתובת דף HTML, אם הוא נמצא בתיקיה אחרת. לדוגמה, אי–שם בדיסק מוגדרת תיקיה **Chap04** ותחתיה מוגדרת התיקיה **images**.

בתיקיה **Chap04** נמצא הקובץ **Internet.html** המפנה לדפים ו/או תמונות. אם למשל, הדף cdsmall.html נמצא באותה תיקיה שבה נמצא הקובץ **Internet.html** (כלומר תיקיה **Chap04**), אז הקישור ייכתב כך:

```
<a href="cdsmall.html"></a>
```

אבל אם הקובץ cdsmall.gif נמצא בתיקיה **Chap04\images**, הקישור אליו מדף Internet.html בתיקיה chap04 ייראה כך:

```
<a href="images/cdsmall.gif"></a>
```

אם קיים מבנה התיקיות הבא:

וקובץ **prog.html** נמצא בתיקיה store וקובץ cdsmall.gif נמצא בתיקיה images, אז הקישור לתמונה צריך להיראות כך (הקישור נמצא בקובץ **prog.html**):

```
<a href="../images/cdsmall.gif"></a>
```

הסימן ..

הסימן .. מורה לדפדפן להתחיל את הנתיב החל מתיקיה הגבוהה ברמה אחת מהתיקיה הנוכחית. מכיון שהתיקיה **store**, בה נמצא קובץ **Internet.html**, מוגדרת תחת תיקיה **Chap04** – הנתיב יחל משם.

הסימן ../..

הסימן ../.. מורה לדפדפן להתחיל את הנתיב החל מתיקיה הגבוהה בשתי רמות מהתיקיה הנוכחית. מכיון שהתיקיה **store**, בה נמצא קובץ **Internet.html**, מוגדרת תחת תיקיה **Chap04** ובהנחה שתיקיה **Chap04** מוגדרת תחת תיקיה **MyWebSite** הנתיב יחל משם, מתיקיה MyWebSite.

הערות עיצוב

- ⌘ עשה שימוש במאפיין title של התגית <a>.
- ⌘ רשום במאפיין title מידע נוסף שיסביר למשתמש להיכן מועדות פניו.
- ⌘ צור אבחנה בין קישור חיצוני (לדף אחר, באותו אתר או באתר אחר, באותו חלון או בחלון חדש) לבין קישור פנימי, באותו דף.
- ⌘ כאשר אתה כותב קישור שכזה:

```
<a href="http://www.hod-ami.co.il">
הוד-עמי
</a>
, נותנים לך יד להצלחה.
```

כך נראה הקישור:

הוד–עמי , נותנים לך יד להצלחה

אבל אם תכתוב את הקישור כך:

```
<a href="http://www.hod-ami.co.il">הוד-עמי</a> ,
נותנים לך יד להצלחה.
```

כך הוא ייראה: **הוד–עמי, נותנים לך יד להצלחה**

ההבדל הוא ברווח שאחרי המילה המקושרת ולפני הפסיק.

- ⌘ רצוי לציין האם הקישור יהיה קישור באותו דף, כלומר לחיצה על הקישור תחליף את הדף הנוכחי בדף אחר, או שהקישור יפתח חלון חדש ובו יוצג הדף אליו מופנה הקישור (ראה דוגמאות באתר www.**read4free**.co.il).

הנחיות

- ⌘ קבע שמות עוגנים (anchors) באנגלית בלבד.
- ⌘ שים את קבצי HTML בתיקיה אחת ואת כל קבצי התמונות בתיקיה אחרת.
- ⌘ עשה שימוש בכתובות יחסיות לדפים הנמצאים באתר שלך. כך תוכל לנייד בקלות את האתר.
- ⌘ עשה שימוש בכתובת קבועה רק אם אתה עושה קישור לדף הנמצא באתר אחר.
- ⌘ בדוק ובדוק שנית שכל הקישורים עובדים (זה כולל קישורי טקסט וקישורי תמונות).

14 תמונות

תמונה שווה אלף מילים! יפוטרו המילים לאלתר...

ניתן ליצור דף אינטרנט ללא תמונות, והוא יעבוד. משתמשים אחדים אפילו יודו לך על כך. אבל מתי ראית בפעם האחרונה פרסומת ללא תמונה? לוח מודעות, עיתון נוער או אתר באינטרנט ללא תמונה? אפילו בעיתונים יומיים יש כמות נכבדה של תמונות. לטוב או לרע, אנו חיים בעידן של תמונות, ואם אתה מעוניין למשוך לאתר שלך גולשים רבים לאורך זמן, רצוי שתעבוד על היכולת הגרפית שלך.

תמונות יכולות לשפר את מראה האתר. הן:

- מפרידות את המסמך לחלקים
- מקלות על הקריאה
- עוזרות לנווט
- מציגות תוכן שלא ניתן לתאר במילים
- מוסיפות צבע והומור
- מפגינות יצירתיות

הערה

המילים תמונות או גרפיקה מתייחסות גם **לאיורים** (Clip-Arts), **סמלים** (Icons) וכדומה.

סוגי קבצים גרפיים

לדפדפן Internet Explorer יש תמיכה מובנית במספר סוגים (פורמטים) של קבצים גרפיים, שהבולטים בהם:

GIF - Graphic Interchange Format

JPEG\JPG - Joint Photographic Expert Group

PNG - Portable Network Graphics

GIF

הפורמט הפופולרי ביותר באינטרנט. פורמט זה מצטיין בדחיסה וכך הופך קבצי תמונה גדולים לקבצים קטנים המתאימים לעבודה ברשת. פורמט זה מוגבל לעבודה עם 256 צבעים. ניתן לשמור קובץ **GIF** במבנה Interlaced. המשמעות היא, שהתמונה "תיבנה" תוך כדי טעינתה לדפדפן. הגולש יוכל לראות כי מתבצע תהליך של טעינת תמונה ובינתיים הוא יוכל לעיין בטקסט שבעמוד. תכונה נוספת לתמונות GIF היא **השקיפות** (transparency). מכיון שקטעי גרפיקה מוגבלים לצורה מלבנית, לא קיימת אפשרות לשמור עיגול או צורה אחרת שאינה מלבן. שקיפות, היא הדרך בה גורמים לצבע אחד להיעלם. כך, ניתן לשלב תמונה ברקע ובעיצוב הכללי שבדף. ולבסוף, ניתן בפורמט GIF ליצור **אנימציה** (animated GIF) על ידי שמירת מספר תמונות בקובץ אחד והצגתן בזו אחר זו במרווחי זמן שנקבעו מראש.

JPEG/JPG

פורמט **JPEG** (קוראים זאת j-peg) לדחיסת תמונה. פורמט זה פותח במיוחד להקטנת קבצי תמונות מצולמות או גרפיקה המכילה הצללה מורכבת, אפקטים של תאורה ומיגוון רחב של גוונים וצבעים. המידע על הצבע לא נשמר במלואו וניתן להבחין בפגיעה באיכות התמונה הדחוסה ביחס לתמונה המקורית לפי אזורים מטושטשים או גסים. במשטחים בעלי גוון אחיד עדיף להשתמש ב–GIF ולא ב–JPEG.

PNG

פורמט **PNG** בעל שיעורי דחיסה טובים יותר, דבר שמקטין עוד יותר את גודל הקובץ בהשוואה ל–GIF.

שאלה ותשובה

ומה עם BMP?

BMP הוא פורמט של Microsoft ולכן נפוץ מאוד, אבל הוא "בזבזני" מבחינת נפח ולכן אינו בשימוש באינטרנט.

הוספת תמונה, התגית <img />

בעזרת עיצוב נכון, תמונה יכולה להיות שווה אלף מילים. אנו מצפים לתצוגה גרפית בכל דבר, וכך גם המבקרים באתר שלך באינטרנט מצפים לראות גרפיקה כחלק מהאתר.

להלן רשימת המאפיינים של התגית </ img>:

מאפיין	משמעות	ערכים
src	שם התמונה כולל נתיב	URL.gif, URL.jpg...
align	יישור הטקסט ביחס לתמונה	top, middle, bottom, left, right
alt	מידע שיוצג כאשר לא ניתן להציג את התמונה	text
title	כתובית (toolTip) המופיעה כאשר הסמן נמצא מעל התמונה	text
border	ציור מסגרת לתמונה	0, n pixels
height	גובה התמונה	n pixels
width	רוחב התמונה	n pixels
hspace	ריווח מהצדדים	n pixels
vspace	ריווח מלמעלה ומלמטה	n pixels

הוספת תמונה, התגית </ img> והמאפיין src

נתחיל עם תמונה. תרשים 14.1 מציג תמונה שנוספה למסמך HTML בעזרת תגית </ img>. ראה קובץ **MyCar.html** (את הקובץ הזה תוכל למצוא באתר האינטרנט של הספר בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html).

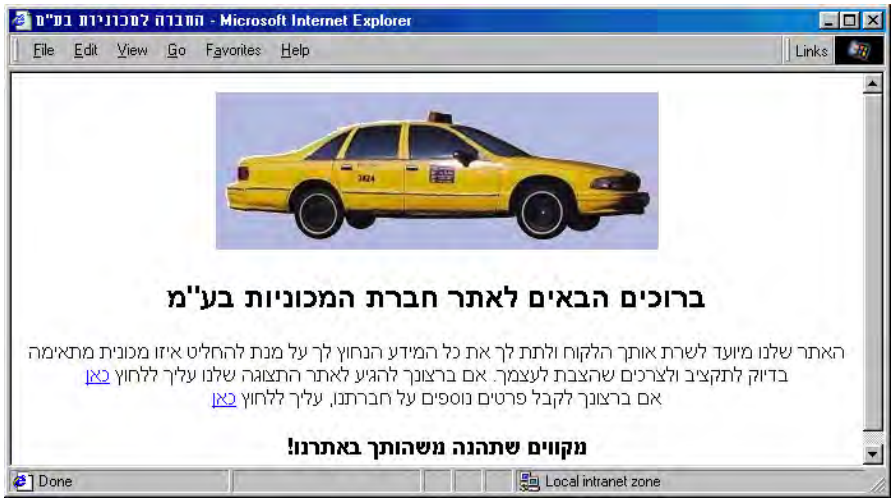

תרשים 14.1: תגית </ img> מאפשרת לך להוסיף תמונות לתוך מסמכים.

כשאתה מעוניין להוסיף תמונה למסמך, אתה משתמש בכתובת URL שלה, ממש כמו ביצירת קישור. כתובת URL היא הכתובת המדויקת ברשת בה נמצא קובץ התמונה. התמונה יכולה להיות באותו מחשב בו נמצא האתר שלך, או במחשב מרוחק ברשת האינטרנט.

כדי ליצור קריאה לקובץ תמונה במסמך שלך, עליך להשתמש בתגית `<img />`. תגית זו מתנהגת כנקודת ציון שבה הדפדפן יציב את התמונה המבוקשת. התגית `<img />` היא תגית ריקה במבנה הזה:

```
<img src="imageURL" alt="text" title="text" />
```

`<img />` היא התגית להצגת גרפיקה בשפת HTML, והיא מופיעה בכל קריאה לגרפיקה.

המאפיין **src** (SouRCe) מתייחס למקור הקובץ ברשת. הכתובת עצמה מחליפה את הערך imageURL שבדוגמה הקודמת. התמונה צריכה להיות בפורמט אותו מזהה הדפדפן: GIF, JPG או פורמט אחר.

המאפיין **title** מכיל את תוכן הכתובית (toolTip), ברגע שסמן העכבר נמצא על הקישור.

וכך נכתב הטקסט המלא לקישור בקובץ **MyCar.html**:

```
<img src="images/car.jpg" alt="A New-York Taxi"
 title="yellow it is" />
```

יש משתמשים המבטלים את אפשרות תצוגת הגרפיקה בדפדפן הגרפי שלהם כדי לזרז את משך טעינת דפי HTML למחשבים שלהם, אך גם אלה עדיין מעוניינים בגישה למידע שיש לאתר שלך להציע. מכיון שמטרת האתר היא העברת מידע למשתמשי הרשת, לא תרצה לאכזב עם דפדפנים טקסטואליים בלבד.

כיצד תאפשר למשתמשים אלה לדעת מה מסתתר מאחורי התמונה בה אתה משתמש? שפת HTML מאפשרת פתרון פשוט לסוגיה זו: מאפיין `alt` בתגית `<img />`. `alt` מגדיר משפט טקסט שיופיע במקום התמונה בדפדפנים טקסטואליים, או במקרה שאין אפשרות להציג תמונה. טקסט זה יוצג לרוב בתיבה המפרידה אותו מהטקסט.

תרשים 14.2 מדגים את תצוגת הטקסט בדפדפן, כאשר אין אפשרות לטעון את התמונה למסמך. אז יוצג המידע הנמצא במאפיין `alt`.

הערה

אם אין ערך למאפיין title, כאשר תציב את הסמן מעל התמונה יוצג הערך של מאפיין alt.

בדרך כלל הערך של מאפיין alt זהה לערך של מאפיין title, אך כאמור, ניתן לתת ערכים שונים.

תרשים 14.2: חשוב שהטקסט יהיה קצר למדי ושיתאר את התמונה לאלה שלא רואים אותה.

כתובת URL של תמונה יכולה להיות נתיב מלא הכולל את שם המחשב, תיקיה ושם קובץ (לדוגמה, http://www.hod-ami.co.il/59386/images/lopez.jpg), או כתובת יחסית. במקרה זה, תתייחס למיקום הקובץ ביחס לתיקיית המסמך.

דוגמת הקוד הבאה – **Lopez.html** (את הקובץ הזה תוכל למצוא באתר האינטרנט של הספר בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html), מדגימה הוספת קובץ תמונה (ג'ניפר לופז, Jennifer Lopez) בתוך טקסט:

```
<p>
 ח"י מלאו לי בעת שהקרינה עלי האהבה מקסם אורה ותפקח את עיני. אז
  נגעה בנשמתי בפעם הראשונה באצבעות אש. סלמה קראמה היתה הראשונה אשר
  עוררה את נפשי ביופיה, עת פסעה לנגד עיני אל גן הרגשות הנעלים בו
 הימים יחלפו כחלום, והלילות - כחדות ליל כלולות.
<img src="images/lopez.jpg" alt="ג'ניפר לופז" />
  בזיו יופיה הורתה לי סלמה קראמה את ידיעת היופי, ובנועם אהבתה גילתה
  בפני את צפונות האהבה, והיא שרה באוזני את שיר חיי הרגש הקדום. מי
  עלם לא יזכור את עלמתו הראשונה, אותה עלמה שפרעה בעדנתה את בחרותו,
 בטוב חינה פצעה את לבו, ובמתיקותה קטלתו?
</p>
```

שים לב, שהתגית `<img />` משתמשת כאן בכתובת יחסית. התמונה של ג'ניפר (lopez.jpg) חייבת להימצא בתיקיה images מתחת לתיקיה בה הופעל הקובץ (Lopez.html).

ניתן להשתמש בכתובת מלאה במסגרת התגית `<img />`:

```
<img src="http://www.myWebSite.co.il/images/lopez.jpg" />
```

בנתיב מלא רצוי להשתמש, כאשר הקובץ המיועד נמצא במחשב אחר באינטרנט. אם הקובץ היה נמצא בתיקיית משנה, בשם graphics, שהיא תת–תיקיה של התיקיה בה נמצא דף HTML בו יש קריאה לתמונה, ניתן היה להשתמש בכתובת יחסית כזו:

```
<img src="graphics/silvia.gif" />
```

כתובת זו תקינה, אם הקובץ silvia.gif נמצא בתיקיית המשנה graphics.

אם קובץ התמונה לא נמצא בתיקיית היעד, הדפדפן יציג את הסמל .

טיפ

אם הדפדפן לא הציג את התמונה: הצב את הסמן מעל הסמל , לחץ לחיצה ימנית בעכבר ובחר **מאפיינים** (properties).

בשורה **Address (URL)** תוכל לראות את הנתיב המלא בו חיפש הדפדפן את התמונה ולא מצא. תקן בהתאם.

באתר האינטרנט של הספר, בכתובת: www.hod-ami.co.il/59386.html, תמצא תמונות נוספות של הגברת לופז.

תרשים 14.3: תמונה משולבת בטקסט.

חומר עזר

בנושא שילוב תמונות בדף HTML מומלץ לעיין בספר **עיצוב ממשק באינטרנט** בהוצאת **הוד–עמי**.

מיקום יחסי

אם במאפיין `src` נמצא רק שם של קובץ, ללא נתיב, ברירת המחדל של הדפדפן היא לחפש בתיקיה בה נמצא הקובץ (HTML) שקרא לתמונה. ניתן להשתמש בהפניה יחסית לתמונה (ממש כפי שנעשה עם קישורים) אם היא נמצאת בתיקיה אחרת. לדוגמה, מוגדרת תיקיה **Chap04** ותחתיה מוגדרת התיקיה images.

בתיקיה **Chap04** נמצא הקובץ **Internet.html** המפנה לדפים ו/או תמונות. אם למשל, התמונה cdsmall.gif נמצאת באותה תיקיה שבה נמצא הקובץ **Internet.html** (כלומר תיקיה **Chap04**), אז התגית `<img />` תיראה כך:

```
<img src="cdsmall.gif" />
```

אבל אם הקובץ cdsmall.gif נמצא בתיקיה **chap04\images**, אז התגית `<img />` תיראה כך:

```
<img src="images/cdsmall.gif" />
```

אם קיים מבנה התיקיות הבא:

ואם קובץ **Internet.html** נמצא בתיקיה store וקובץ cdsmall.gif נמצא בתיקיה images, אז התגית `<img />` תיראה כך:

```
<img src="../images/cdsmall.gif" />
```

הסימן ..

הסימן .. מורה לדפדפן להתחיל את הנתיב החל מתיקיה הגבוהה ברמה אחת מהתיקיה הנוכחית. מכיון שהתיקיה store, בה נמצא קובץ **Internet.html**, מוגדרת תחת תיקיה **Chap04** – הנתיב יחל משם.

הסימן ../..

הסימן ../.. מורה לדפדפן להתחיל את הנתיב החל מתיקיה הגבוהה בשתי רמות מהתיקיה הנוכחית. מכיון שהתיקיה store, בה נמצא קובץ **Internet.html**, מוגדרת

תחת תיקיה Chap04 ובהנחה שתיקיה Chap04 מוגדרת תחת תיקיה MyWebSite הנתיב יחל משם (מתיקיה MyWebSite).

טקסט ותמונה, התגית <img /> והמאפיין align

הדפדפנים עצמם אינם יוצאים מגדרם כדי לעזור לטקסט ולגרפיקה לחלוק שטחים במסמכי HTML.

אך יש מה לעשות בנידון? התגית <img /> מאפשרת גם מאפיינים מסוג align. בעזרת מאפיינים אלה ניתן לקבוע את יחסי הטקסט והתמונה. אפשרות זו משפיעה על הדרך בה יופיע טקסט לצד גרפיקה, באותו משפט.

במאפיין align נשתמש כך:

```
<img align="value" src="imageURL" />
```

הערכים האפשריים למאפיין align הם:

ערך	השפעה על הטקסט
middle	מציב את הטקסט במרכז התמונה
bottom	מציב את הטקסט בתחתית התמונה
top	מציב את הטקסט בחלק העליון של התמונה
left	מציג את התמונה בצד שמאל של החלון (לתמונה צפה)
right	מציג את התמונה בצד ימין של החלון (לתמונה צפה)

ערך ברירת המחדל של המאפיין align בתגית <img /> הוא bottom, כך שלא תצטרך לציין דבר כדי להשתמש בערך זה. קובץ align.html מדגים שימוש בערכים שונים של המאפיין align של תגית <img /> (קוד חלקי מתוך המסמך):

```
<img src="images/home.gif" align="top" />Text aligned to top.
<img src="images/home.gif" align="middle" />Text aligned to middle.
<img src="images/home.gif" align="bottom" />Text aligned to bottom.
```

תרשים 14.4 מדגים את תוצאות הקוד.

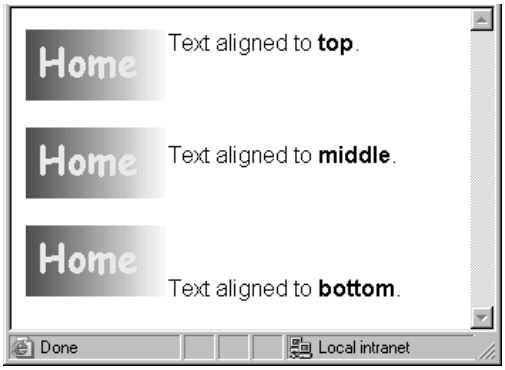

תרשים 14.4: ערכים שונים למאפיין align בתגית <img /> (align.html).

תמונות צפות, התגית <img /> והמאפיינים <vspace> ו- <hspace>

תמונות צפות אינן קשורות לשורה אחת בלבד של טקסט. תמונות אלו נמצאות בצמוד לשולי המסמך או במרכזו, והטקסט זורם לצידן באופן מושלם.

הערכים של המאפיין align לתמונה צפה הם left ו-right. מאפיין זה מציין לאיזה צד של שולי הדף תוצמד התמונה. קובץ **SpaceNO.html** מדגים כיצד להשתמש בהגדרות אלו.

```
<img src="images/smallcar.jpg" align="left" />
<img src="images/small2cars.jpg" align="right" />
```

תרשים 14.5 מציג כיצד הדפדפן מפרש את מאפיין התגית <img /> ומציג תמונות צפות.

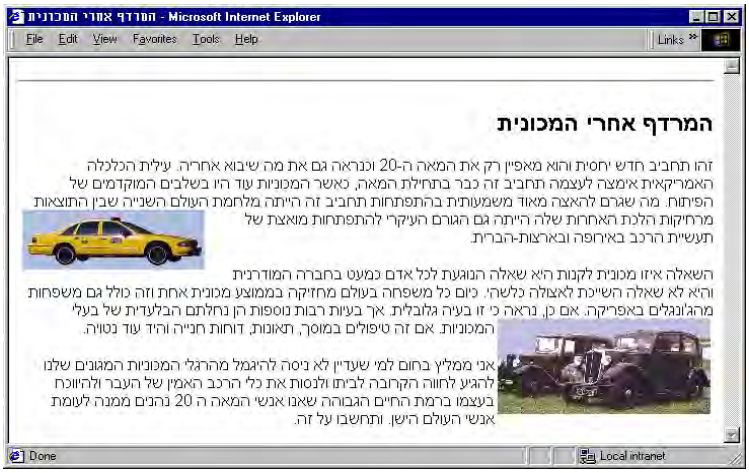

תרשים 14.5: תמונות צפות מנותקות מהטקסט ולכן מאפשרות לו לזרום סביבן (SpaceNo.html).

קיימים שני מאפיינים נוספים כדי לשלוט ברווח שבין תמונה צפה והטקסט סביבה – vspace ו–hspace. המאפיין vspace מגדיר את הרווח בין התמונה למה שמעליה ומתחתיה (במאונך לה, אין אפשרות לקבוע רווח רק למטה או רק למעלה), ואילו המאפיין hspace מגדיר את הרווח בין התמונה למה שמימינה ומשמאלה (במאוזן לה, אין אפשרות לקבוע רווח רק לימין או רק לשמאל). קובץ SpaceYES.html מציג מאפיינים אלה בפעולה.

```
<img src="images/smallcar.jpg" hspace="10" vspace="10" align="left" />
```

בעברית פשוטה

המשמעות של vspace היא רווח אנכי (Vertical) ואילו המשמעות של hspace היא רווח אופקי (Horizontal). כך שהמשפט:

```
<img src="aa.gif" align="left" vspace="10" hspace="10" />
```

מגדיר תמונה שצפה במקביל לשולי המסמך השמאליים, והרווח בינה לבין השוליים והטקסט יהיה 10 פיקסלים.

אם תשווה בין תרשים 14.5 ל– 14.6, תוכל לראות את ההבדל בין תמונות בלי/עם הגדרות המאפיינים hspace ו–vspace.

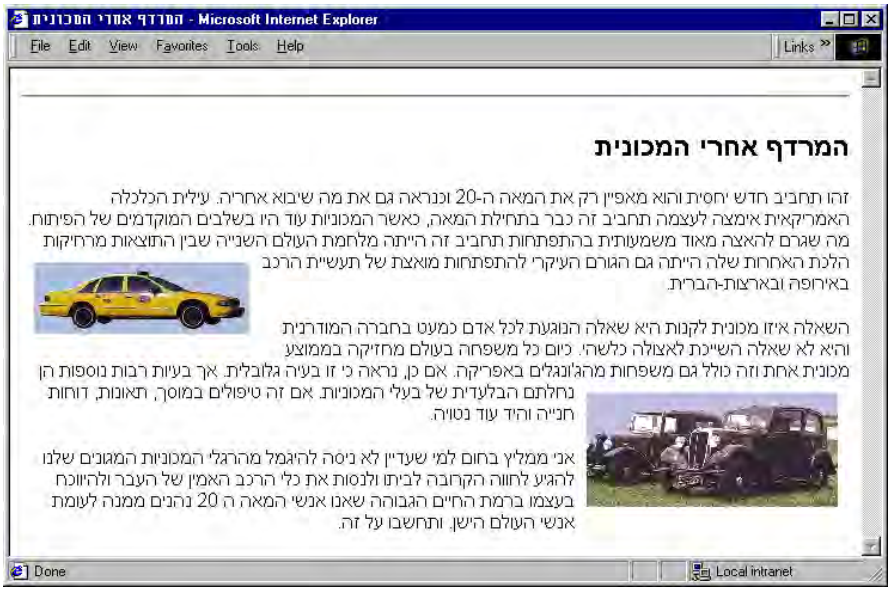

תרשים 14.6: הגדרות hspace ו–vspace משפיעות על שני צידי התמונה. אין אפשרות להשפיע על צד אחד בלבד (SpaceYes.html).

גודל תמונה, התגית <img />
והמאפיינים width ו–height

שני מאפיינים חשובים לתגית <img />: height ו–width. מאפיינים אלה מאפשרים קריאה מהירה מעט יותר של המסמך. כיצד?

height ו–width הם מאפיינים המסייעים בפתרון אחת הבעיות המציקות ביותר, הגוזלות זמן ברשת. כשגולש מבקר באתר שלך, הדפדפן שלו ימתין עד שכל התמונות ייטענו לזיכרון, ורק אז יציג את המסמך, כיון שהדפדפן מבקש לדעת כמה חלל יש להקציב במסמך לטובת הגרפיקה. המאפיינים height ו–width מפחיתים את משך זמן ההמתנה – הם מודיעים מראש לדפדפן את הגודל המדויק של הגרפיקה במסמך.

כשהדפדפן יודע מראש את גודל הגרפיקה במסמך, הוא יכול לבנות את המבנה הבסיסי עוד לפני שטען לזיכרון את הגרפיקה עצמה, שהיא המרכיב הכבד ביותר במסמך מבחינת זיכרון. כך, המשתמש יכול להתרשם מהמסמך, ולעיתים קרובות לעבור למסמך אחר עוד לפני שהדפדפן הספיק לטעון את כל הגרפיקה.

מקרה שכיח הוא, שהתמונה מוצגת בצורה מעוותת בגלל חוסר התאמה בין הערכים של המאפיינים height ו-width יחסית לגודל המקורי של התמונה. לדוגמה, התמונה eyal.gif היא בגודל 160x200, כלומר רוחב של 160pixels וגובה של 200pixels. תוכל להציג תמונה זו יותר גדולה ויותר קטנה בעזרת המאפיינים width ו–height, אבל יהיה עליך לשמור על פרופורציה נכונה.

למשל, אם קבעת שרוחב התמונה צריך להיות 100 ולא 160, אז הגובה צריך להיות 125. ההסבר: 100 מתייחס ל–160 (הרוחב המקורי) כמו x ל–200 (הגובה המקורי). לכן, הערך של x הוא 125. דוגמה נוספת, אם אתה רוצה להקטין את התמונה ב–30%, אז הרוחב יהיה 112 (160*0.7=112) והגובה יהיה 140 (200*0.7=140). קובץ **ImageSizes.html** מדגים את השימוש במאפיינים height ו–width היכולים לפעמים לשבש את התמונה. התמונה הראשונה משמאל היא התמונה המקורית. רק ארבע התמונות משמאל מוצגות נכון מבחינת היחס בין הגובה לרוחב:

```
<body>
    <img src="images/eyal.gif" />
    <img src="images/eyal.gif" width="112" height="140" />
    <img src="images/eyal.gif" width="120" height="150" />
    <img src="images/eyal.gif" width="80" height="100" />
    <img src="images/eyal.gif" width="100" height="80" />
    <img src="images/eyal.gif" width="50" height="250" />
    <img src="images/eyal.gif" width="50" height="200" />
    <img src="images/eyal.gif" width="50" height="150" />
</body>
```

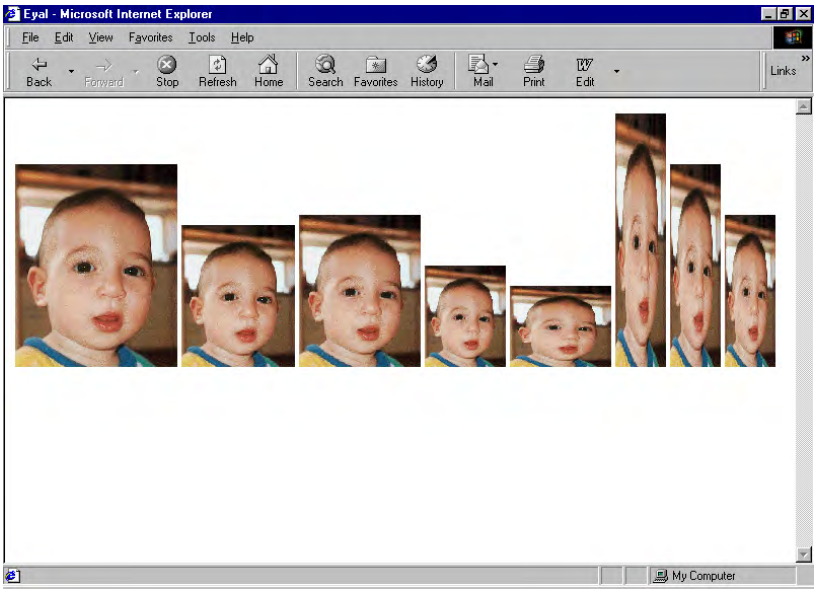

תרשים 14.7: תמונה פיסית אחת. ניתן להציגה במספר צירופי מידות (רוחב וגובה).

אזהרה

למרות שהמאפיינים `height` ו–`width` מסוגלים לשנות את גודל תצוגת התמונה, הם **אינם** משנים את גודלה הפיסי. כלומר, המשתמש צריך להמתין אותו משך זמן לטעינת התמונה, בין אם הוא יראה אותה בגודל טבעי או בגודל אחר.

קישור תמונה

כעת, כשאתה יודע כיצד ליצור קישורים וכיצד להוסיף תמונות לתוך מסמכי HTML, למה לא לשלב בין שתי הפעולות וליצור משהו חדש?

קוד HTML לפעולה זו יהיה:

```
<a href="URL">
 <img src="imagename.gif" alt="text" />
</a>
```

כפי שניתן לראות, במקום ליצור קישור בעזרת טקסט בדף HTML, ניתן ליצור קישור של תמונה המוגדרת בעזרת תגית `<img />`. התמונה מופיעה על המסך והמשתמש לוחץ עליה במקום על טקסט.

ראה קובץ **News.html**.

```
<body>
   <font size="4">
     קרא אודות הוצאת הספרים
    <a href="http://www.hod-ami.co.il">
     המקצועית
    </a>
    בישראל לספרי מחשבים
    <a href="http://www.hod-ami.co.il">
     <img src="images/news.gif" border="0" alt="אתר הוצאת הוד-עמי" />
    </a>
   </font>
</body>
```

תרשים 14.8: קישור לטקסט וקישור לתמונה.

שים לב למאפיין `border` לתגית `<a>`. מאפיין זה יוסבר מייד בהמשך.

גבול לתמונה, התגית `<img />` והמאפיין `border`

תוספת זו שימושית במיוחד כשאתה יוצר תמונה מקושרת. המאפיין `border` קובע את עובי המסגרת מסביב לתמונה. ערך ברירת המחדל של המאפיין `border` הוא 0 (אפס). ככל שהערך של המאפיין `border` גדול יותר, המסגרת מסביב לתמונה תהיה עבה יותר. אם תגדיר ערך 0 (אפס), תיעלם המסגרת המעידה כי התמונה היא קישור.

כאשר התמונה היא קישור, גם אם לא תגדיר את המאפיין `border`, תופיע מסגרת בצבע כחול. כאשר התמונה היא קישור והערך של המאפיין `border` הוא 0 (אפס), מסגרת הקישור הכחולה לא תופיע. ראה קובץ **TheTiger.html**.

כדי להשתמש במאפיין `border`, יש לכתוב את התגית `<img />` כך:

```
<img src="images/tiger.gif" border="4" align="left" alt="Tiger" />
```

תרשים 14.9: לפניך קישור גרפי. כדי לעבור לדף הבא עליך ללחוץ עליו.

צבע המסגרת סביב התמונה תלוי בהקשר. במילים אחרות, אם התמונה היא גם קישור, המסגרת תהיה בצבע כחול (זהו צבע ברירת המחדל של קישור). אם התמונה אינה מקושרת, הצבע יהיה שחור.

שאלה ותשובה

אם אני מבטל את המסגרת, איך המבקרים באתר יידעו שזה קישור?

במראה התמונה אכן תהיה רגילה – דבר שעלול לבלבל את המבקר באתר. כשאתה משתמש בערך `border="0"`, חשוב שתוסיף לצד התמונה גם טקסט שיודיע למשתמש שהתמונה משמשת גם כקישור.

טפט, התגית <body> והמאפיין background

בוודאי חיכית שנציג נושא זה כבר זמן רב. נראה כי מפתחים רבים נהנים מאוד להדביק טפט כלשהו כרקע לאתר שלהם, שכמובן נעשה בעזרת גרפיקה ולא בעזרת דבק. פעולה זו, ללא ספק, מוסיפה אופי מיוחד לאתר, אם זאת כוונתך. ראה קובץ **BackGround.html**.

הדרך לעשות פעולה זו היא פשוטה מאוד:

```
<body background="images/paper.gif">
```

בוודאי מעניין אותך לדעת מה גודל תמונת הרקע (קובץ paper.gif)? ובכן, גודלה האמיתי של התמונה הוא 108 x 212.

שאלה ותשובה

איך זה ייתכן שתמונה שגודלה 212x108 תמלא חלון שגודלו 800x600?

לדפדפן יש יכולת "להכפיל" את תמונת הרקע ככל שיידרש כדי למלא את החלון.

תוכל לנצל את יכולת "ההכפלה" של הדפדפן כדי לקחת תמונה כמו זו (edge.gif):

וליצור איתה רקע מעניין כמו זה הנראה בקובץ **Edge.html**.

או לקחת תמונה כמו זו (backRTL.gif):

וליצור איתה את הרקע הבא:

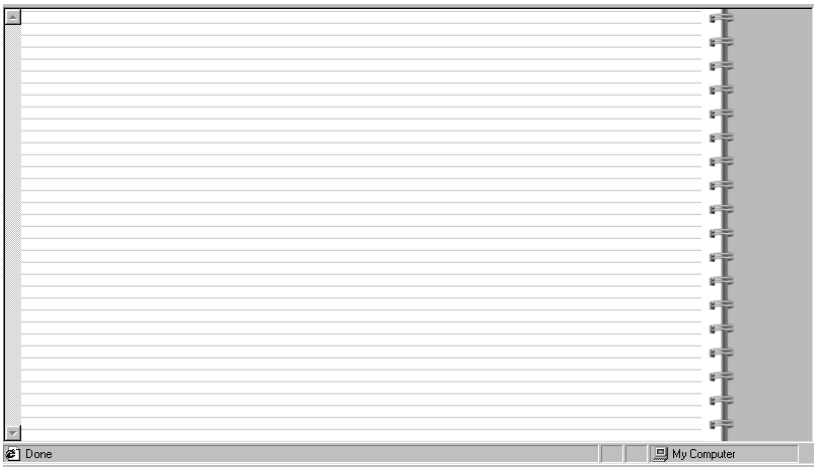

תרשים 14.10: תמונת רקע שלמה הנוצרת על ידי הכפלה (noteBook.html).

תוכל כמובן לשים תמונה גדולה (במידות וגם בנפח) כתמונת רקע, אבל אני לא ממליץ לך לעשות כך, מכיון שהתמונה תאט את זמן ההורדה של הדף מהאינטרנט.

טיפ

תמונת רקע זה יפה כל עוד היא לא מפריעה לקריאת הטקסט. בנוסף, כדאי שתמונת הרקע לא "תבלע" את התמונות המוצגות באתר. לכן, יש לדאוג שהמרקם של תמונת הרקע יהיה נעים לעין, ובדרך כלל עם צבעים בהירים.

הערות עיצוב

- רצוי להציג תמונה בגודלה האמיתי ללא שימוש במאפיינים width ו– height. לשם כך יש להיעזר בתוכנה גרפית ולבצע לתמונה Resize.
- חובה להשתמש במאפיין alt בתגית <img />.
- הערך של המאפיין alt יוצג בכתובית (toolTip) אם לא ניתן ערך למאפיין title.
- במאפיין alt ו/או title ספק למשתמש מידע נוסף על התמונה, כאשר התמונה לא נראית או כשהסמן מוצב מעליה.
- שים לב שהשימוש בתמונת רקע לכל הדף לא יפגע בקריאות (legibility) התוכן.
- שים לב שאתה עושה שימוש בתמונות בעלות נפח קטן ככל הניתן תוך פגיעה מינימלית באיכותם. תמונות בגודל של בערך 7K הן תמונות בנפח סביר.
- שים לב שבתגית <a> עושים שימוש במאפיין title, ובתגית <img /> עושים שימוש במאפיינים: title ו– alt.
- לאנשים יש יחס שונה לתמונות. למשל, על פי התרבות של העם התאי החי בתאילנד, חיות הן "דרגה נחותה" של חיים. לכן, תאילנדי שמכבד את עצמו לא יקנה שעון שמופיע על גבי כלב בתמונת הפרסומת.

הנחיות

- דאג להסבר לכל תמונה בעזרת המאפיינים alt ו–title.
- הקפד על רווח בין התמונה לבין הטקסט שמסביבה.
- עשה שימוש בכתובות יחסיות לתמונות שנמצאות בתיקיה שהיא חלק מהאתר שלך. כך תוכל לנייד בקלות את האתר.
- בדוק ובדוק שנית שכל הקישורים עובדים.
- עשה שימוש בכתובת קבועה רק אם אתה רוצה לטעון תמונה הנמצאת באתר אחר, שאינו שלך.

15 צבע

תקשורת חזותית (טלוויזיה, שלטי חוצות, מדבקות...) מהנה וגם מהווה אתגר. גרפיקה (תמונות, איורים, סמלים) יכולה לעזור להתגבר על בעיות תקשורת בינלאומיות, אך עדיין לא מוציאה את הטקסט לגמרי אל מחוץ לתמונה.

אם אתה באמת רוצה להתפרע ולתפוס שליטה על כמה שיותר מרכיבים במסמכים שלך, הגיע הזמן שנסיר את הלוט מעל חלק מפקודות הצבע. את הצבע אפשר לשלב בהרבה תגיות שאת חלקן כבר למדת, למשל התגית `<font>`.

את הצבע ניתן להגדיר בדף HTML בשתי צורות:

1. בשם, לדוגמה: blue, green, yellow וכדומה.
2. בפורמט **RGB**.

פורמט RGB הינו הגדרת צבע על ידי ערבוב הצבעים: אדום (Red), ירוק (Green) וכחול (Blue). לפי מודל צבעי RGB נוכל לערבב יחסים שונים של שלושת הצבעים (אדום, ירוק, כחול) כדי לקבל כל צבע, החל משחור (וזה ברור) ועד לבן (וזה גם ברור) וכולל ורוד, ירוק ומאות אלפי גוונים נוספים. כל פרמטר, מתוך השלושה, יכול לקבל ערך מ–0 ועד 255. המשמעות היא, שמספר הצירופים האפשריים הוא 16.7 מיליון צבעים.

למשל, הצירוף של אדום, ירוק, כחול בערכים 255, 255, 255 בהתאמה ייתן צבע לבן, כמו שצירוף 0, 0, 0 יציג צבע שחור.

הנה לפניך צירופים אחרים:

צבע / RGB	כחול (Blue)	ירוק (Green)	אדום (Red)
צהוב	0	255	255
סגול	165	40	165
ירוק כהה	163	163	63
ורוד	255	0	255

הבעיה בצבעי RGB היא, שלא ניתן להגדיר לדפדפן את הצבע בעזרת שלושת הערכים הדצימליים של RGB, אלא חייבים לציין זאת בקוד הקסדצימלי. הערכים הדצימליים יתורגמו לערכים הקסדצימליים.

הערה

אנו סופרים בשיטה הדצימלית (בסיס 10) ועושים שימוש בספרות 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ו– 9. למחשב נוח יותר לעבוד בשיטה ההקסדצימלית בה יש את הספרות הבאות (למה? לא בתחום הכיסוי של ספר זה): 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, A, B, C, D, E ו– F.

קידוד צבע

בתרשים 15.1 תוכל לראות את הגדרת הצבע בפורמט RGB עם ערכים עשרוניים (דצימליים) וגם את ההגדרה עבור דפי HTML.

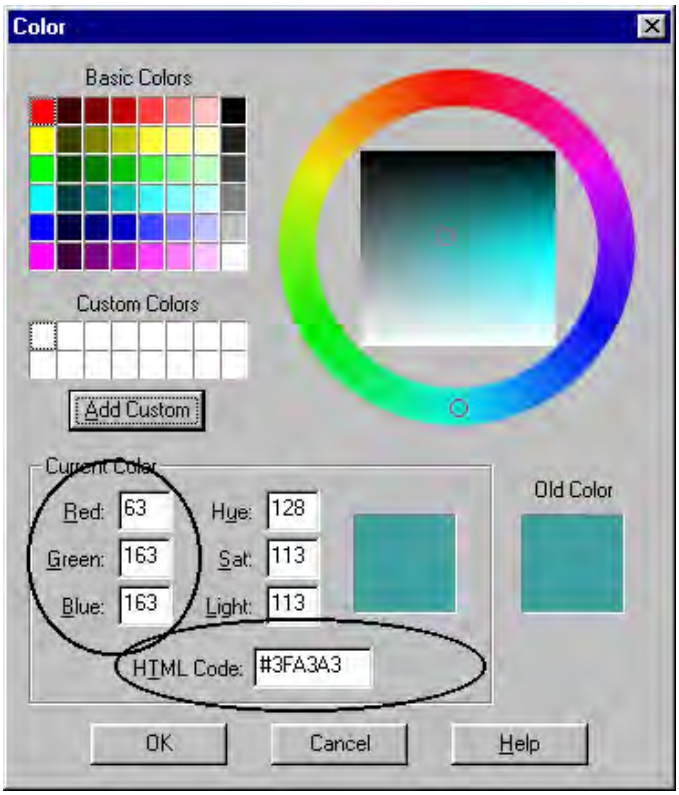

תרשים 15.1: כך נראה חלון בחירת צבע בתוכנת Paint Shop Pro.

אם כך, הגדרת הצבע R=63, G=163, B=163 בדף HTML תירשם #3FA3A3.

כדי להקל עליך את העבודה, תוכל להשתמש בקובץ **Color140byName.html** כדי לראות הגדרה של 140 צבעים בשמם (אותם תוכל לציין בדף שתבנה) או בפורמט RGB. כדי להשתמש בערכים שבטבלה, סמן את הטקסט והעתק (Ctrl+C) את ערכו.

תוכל להשתמש בשם הצבע כמו Red, Yellow וגם Deeppink, Blueviolet, Dimgray או בקוד ההקסדצימלי שלו: #FF0000, #FFFF00, #FF1493, #8A2BE2 ו–#696969 בהתאמה.

הערה

אם אתה מציין את הצבע בשיטת RGB בצורה rrggbb אל תשכח לשים את הסימן # לפני המספר, כך: #rrggbb

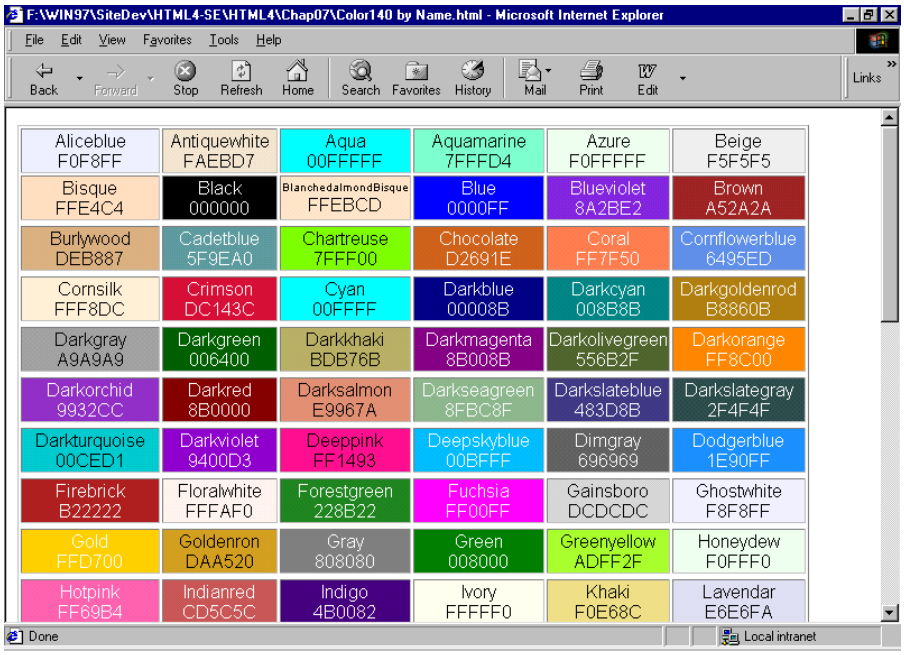

תרשים 15.2: פלטת הצבעים. הפעל את הקובץ Color140byName.html.

לרשותך מיליוני צבעים נוספים אותם תוכל לשלב בדף HTML, אבל יהיה עליך לזכור שהדפדפן יכול להציג רק 216 צבעים. למעשה, הדפדפן יכול להציג 256 צבעים, אבל רק 216 מהם בטוחים להצגה על המסך. בעגה המקצועית אוסף הצבעים הבטוחים להצגה נקרא **Safety Color Pallete**. יתר 40 הצבעים עשויים להשתנות בין הפלטפורמות השונות (Mac ו–PC).

Color140byName.html	140 צבעים המסודרים בסדר אלפביתי
Color140RGBorder.html	140 צבעים מסודרים לפי מספר הצבע בפורמט RGB
SafetyColorPallete.html	216 צבעים בטוחים לתצוגה בפורמט RGB

צביעת רקע, התגית <body> והמאפיין bgcolor

תוכל ליצור צבע רקע למסמך על ידי שימוש במאפיין bgcolor של התגית <body>. את הצבע תציין בעזרת ציון מספר הקסדצימלי בן שש ספרות:

```
<body bgcolor="#rrggbb">
גוף המסמך
</body>
```

הערך #rrggbb מציין את הערך הדו–ספרתי של הצבעים אדום, ירוק וכחול, בהתאמה, בצבע הרקע של המסמך. לדוגמה, אם אתה מעוניין לשנות את רקע האתר שלך לשחור, השתמש בקוד:

```
<body bgcolor="#000000">
```

יכולת גם לכתוב את הקוד כך:

```
<body bgcolor="black">
```

ולהגיע לאותה תוצאה בדיוק – רקע שחור.

אתה לא צריך לזכור את כל הקודים ההקסדצימליים ו/או את שמות הצבעים בעל–פה. תוכל להיעזר בקבצים אותם תוכל למצוא באתר האינטרנט של הספר:

Color140byName.html

Color140RGBorder.html

SafetyColorPallete.html

בדומה לשחור, ניתן לציין את הערכים של הצבעים הבאים כך:

RGB	צבע (אנגלית)	צבע (עברית)
#00FFFF	aqua	תכלת
#000000	black	שחור
#0000FF	blue	כחול
#FF00FF	fuchsia	אדום כהה
#808080	gray	אפור
#008000	green	ירוק
#00FF00	lightgreen	ירוק בהיר
#00FF00	lime	ירוק זרחני
#800000	maroon	חום
#000080	navy	כחול כהה
#808000	olive	זית

RGB	צבע (אנגלית)	צבע (עברית)
#800080	purple	סגול
#FF0000	red	אדום
#C0C0C0	silver	כסף
#008080	teal	ירוק כהה
#FFFFFF	white	לבן
#FFFF00	yellow	צהוב

אזהרה

משחק בצבעי הקישור עלול לבלבל את הגולש. באינטרנט יש הסכמה שקישור טקסט מוצג בצבע כחול. זוהי ברירת המחדל של הדפדפן. אל תבלבל את הגולש עם צבעים שהוא אינו מכיר ומזהה כקישור.

צביעת טקסט, התגית והמאפיין color

עד כה, כל פקודות הצבע שראינו היו כלליות מאוד. למעשה, ניתן לשנות את צבעם של מילים בודדות, משפטים או קטעים בודדים, בלי להשפיע על שאר הטקסט. כל שעליך לעשות הוא, לתחום את הטקסט אותו ברצונך לעצב בין התגיות ו-:

```
<font color="red">this text is red</font>
```

ההגדרה של צבע האות יכולה להיות הקסדצימלית (#FF0000) או במילים פשוטות וברורות יותר (red). אתה תחליט מה מתאים לך יותר.

הערות עיצוב

- אל תיתן לצבע הרקע להפריע לקריאות (legibility) האתר.
- הקפד על ניגוד חזק בין צבע הטקסט לצבע הרקע. הקריאות הטובה ביותר מתקבלת כאשר הטקסט שחור והרקע לבן. נסה לקרוא טקסט ורוד על רקע ירוק!
- למרות שהעין האנושית מסוגלת להבחין בין מיליוני צבעים, תוצאות השימוש בצבעים רבים מדי תיצור בלבול ויזואלי וקושי למשתמש בהבנת התוכן. צבעים עמומים ועדינים עדיפים על צבעים בוהקים רוויים, אלא אם כוונתך ליצור אפקט קרנבלי שימשוך את עין המשתמש.
- השפעת הצבע היא סובייקטיבית. לכל אחד טעם שונה בצבע. מה שמהנה אותך יכול להיות דוחה למישהו אחר.
- פירושם של צבעים שונה בין תרבויות. אפילו באותה תרבות, האסוציאציה לצבע יכולה להשתנות.
- הימנע משינוי הצבעים של הקישורים להם רגיל המשתמש (כחול, אדום).
- אל תיתן לטקסט, שאינו קישור, צבעים שהמשתמש יכול לחשוב שהם קישורים (כחול, אדום).
- לידיעתך, 11% מהגברים בעולם הינם עיוורי צבעים ברמה כזו או אחרת. עיוורון הצבעים הנפוץ ביותר הוא אדום/ירוק. עזור להם להתמצא באתר על ידי כך שתיצור ניגוד חזק בין הטקסט לרקע.

הנחיות

- התאם את צבעי הקידמה (foreground) לצבעי הרקע (background).
- הקפד שהדף יהיה קריא.

16 טבלאות

טבלאות HTML מציגות סוגים שונים של נתונים בדרך נוחה ומסודרת לקריאה. לטבלאות יש תפקיד חשוב בעיצוב הדף כולו.

טבלה מורכבת משורות אופקיות ועמודות אנכיות. תא בטבלה הוא המפגש בין עמודה ושורה.

יצירת טבלה, התגית <table>

טבלה נמצאת בין תגיות התחום `<table>` ו–`</table>`. הדרך הקלה ביותר לחשוב על טבלה היא כאוסף של תאים בודדים המסודרים בעמודות ובשורות. תא הוא המפגש של עמודה ושורה.

בעברית פשוטה

שורות, עמודות ותאים הם המרכיבים הבסיסיים של טבלה, אותם אתה בוודאי מכיר מתוכנות Office כדוגמת Word, Excel או Access. שורות מוצגות לרוחב המסך ועמודות לאורכו. בכל מפגש בין שורה לעמודה, נוצר תא. חשבון פשוט: אם בטבלה עשר שורות ושלוש עמודות – בטבלה יש ... שלושים תאים.

הגדרת שורה בטבלה, התגית <tr>

את הטבלה אתה בונה לפי שורות. כלומר, אם ברצונך להגדיר תאים בשורה מסוימת, ראשית עליך להגדיר את השורה. זה לא מסובך, וכל שעליך לעשות הוא לתחום את כל התאים בשורה מסוימת בין התגיות `<tr>` ו–`</tr>`.

הגדרת תא בטבלה, התגית <td>

שורה מכילה תא אחד או יותר. כלומר, אם ברצונך להגדיר תאים בשורה מסוימת, ראשית עליך להגדיר את השורה (את זה עושים בעזרת התגית `<tr>`), ואחר כך להגדיר כל תא ותא בנפרד. זה לא מסובך, וכל שעליך לעשות הוא לתחום את הערך של תא (טקסט, תמונה, עם/בלי קישור) בין התגיות `<td>` ו–`</td>`.

קובץ **Table01.html** המוצג פה בחלקו (אותו תוכל למצוא באתר האינטרנט של הספר בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html) מדגים טבלה פשוטה:

```
<body>
<font size="+2"><b>הוד-עמי</b></font>, יד נותנים לך<font
color="red"><b>ע</b></font> להצלחה
<p>
  איך לבחור ספר מחשבים כדי להצליח?
</p>
<p>
   להצליח בתחום המחשב נדרש ידע. הניסיון האישי של כל אחד ואחד מאיתנו
   מלמד שרכישת ידע דורשת זמן וכסף. בתחום בו הידע גדל בצורה
   אקספוננציאלית והטכנולוגיה משתנה חדשות לבקרים, אין זמן ואין כסף
  לבזבז" על לימוד "סרק"".
</p>

<table>
 <tr>
  <td>
    ידע
  </td>
  <td>
   צוות מקצועי
  </td>
  <td>
    חבילה שלמה
  </td>
 </tr>
 <tr>
  <td>
   ספריה וירטואלית
  </td>
  <td>
   לימוד יסודי עם ספר
  </td>
  <td>
    ידע = כסף
  </td>
 </tr>
</table>
</body>
```

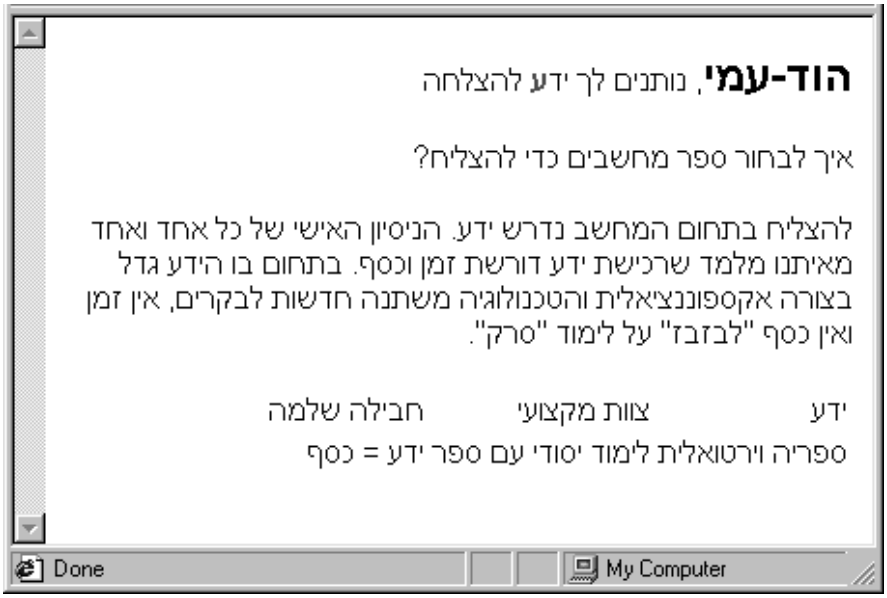

תרשים 16.1: טבלה בסיסית (table01.html).

- התגית `<table>` פותחת את הגדרת הטבלה. שים לב שלא ניתן לראות את קווי הטבלה. תלמד בהמשך כיצד להציג את קווי הטבלה.
- התגית `<tr>` מתחילה את הגדרת השורה הראשונה.
- אחרי התגית `<td>` יופיע הערך של התא, ובסיומו התגית `</td>`.
- השורה הראשונה בטבלה מוגדרת באמצעות התגית `<tr>`, ובה שלושה תאים. את זה יודעת הטבלה, תוך כדי בנייה, מכיון ששלוש פעמים מתחילה התגית `<td>` ושלוש פעמים היא נסגרת `</td>`.
- בסיום מתן הערכים לתאים, בין התגית `<td>` לתגית `</td>`, יש צורך לסגור את הגדרת השורה על ידי התגית `</tr>`.
- באופן דומה מוגדרת השורה הבאה בטבלה.
- בגמר הגדרת השורה השנייה נסגרת הטבלה על ידי התגית `</table>`.

מאפייני התגית <table>

הטבלה שהתקבלה מהפעלת קובץ **Table01.html** זקוקה למעט קוסמטיקה (למשל, בשורה השנייה של הטבלה לא ברור היכן מסתיים תא אחד ומתחיל תא הצמוד לו), ולכן זה הזמן המתאים ללמוד על המאפיינים של התגית `<table>`.

מאפיין	משמעות	ערכים
align	יישור הטבלה יחסית למסך	left, center, right
bgcolor	צבע רקע לטבלה	blue, green.. #rrggbb
border	גבול הטבלה	0, n pixels
bordercolor	צבע המסגרת	blue, green.. #rrggbb
cellpadding	מרווח בין תוכן התא לגבולותיו	1, n pixels
cellspacing	מרווח בין תאים	2, n pixels
width	רוחב כל הטבלה	n pixels, %

גבולות טבלה, התגית <table> והמאפיין border

קובץ **Table02.html** (אותו תוכל למצוא באתר האינטרנט של הספר בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html) מראה טבלה עם גבול, כאשר השוני לעומת קובץ **Table01.html** הוא בהוספת המאפיין `border` לתגית `<table>`, באופן הבא:

```
<table border="1">
```

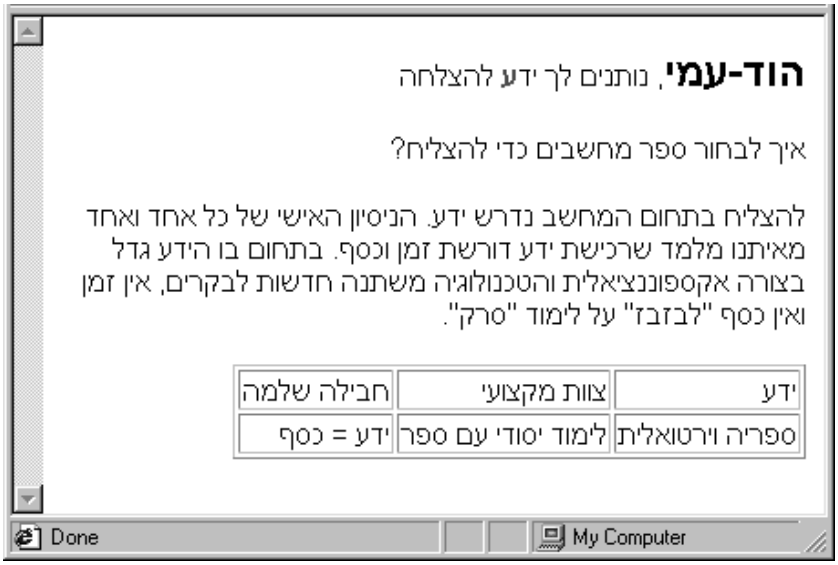

תרשים 16.2: טבלה עם מסגרת (table02.html).

אתה יכול לשנות את הערכים של המאפיין border כרצונך, כדי לקבל טבלאות עם גבולות (מסגרת) בעובי שונה.

טיפ

כדאי לך להגדיר את התגית `<table>` תמיד עם המאפיין `border`. בשלב הראשוני של בניית הדף, שבתוכו הטבלה, תרצה לראות מסגרת שתעזור לך בפיתוח. עליך להגדיר `border="1"` ולאחר מכן, כשתרצה להסיר/לבטל את המסגרת, קבע את ערך המאפיין `border` ל–0 (אפס).

יישור טבלה, התגית <table> והמאפיין align

קובץ **Table03.html** (אותו תוכל למצוא באתר האינטרנט של הספר בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html) מראה את היישום של המאפיין `align` בתגית `<table>`. מאפיין `align` מיישר את הטבלה יחסית לגודל החלון בו היא מוצגת. כלומר, `align="left"` יצמיד את הטבלה לשמאל החלון (זוהי ברירת המחדל גם אם לא תציין את המאפיין), `align="center"` ימרכז את הטבלה המוצגת בחלון ו–`align="right"` יצמיד את הטבלה לצד ימין.

```
<table border="1" align="center">
```

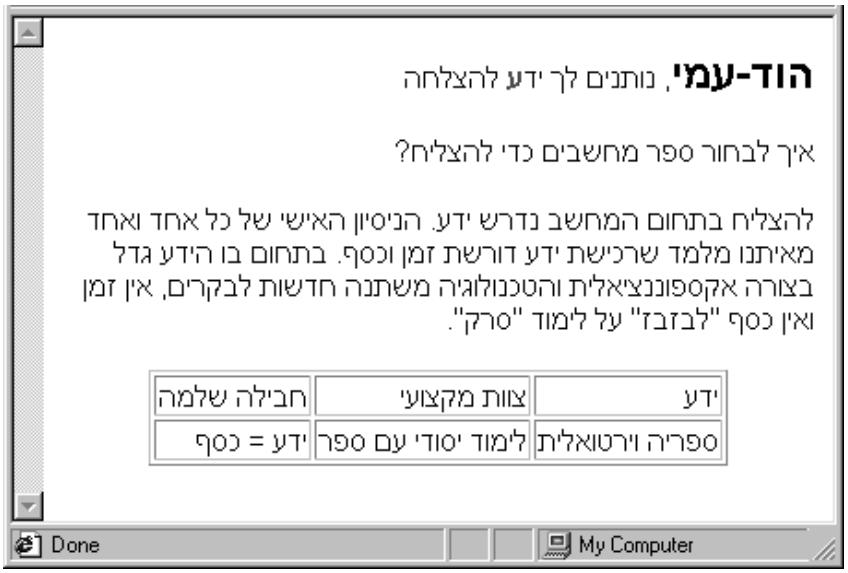

תרשים 16.3: טבלה ממורכזת (table03.html).

רוחב טבלה, התגית <table> והמאפיין width

רוחב הטבלה נקבע באופן אוטומטי לפי הערכים הנמצאים בתאים. יהיה יותר טקסט – הטבלה תהיה יותר רחבה. קובץ **Table04.html** (אותו תוכל למצוא באתר האינטרנט של הספר בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html) מדגים כיצד רוחב כל עמודה נקבע לפי התא הארוך ביותר.

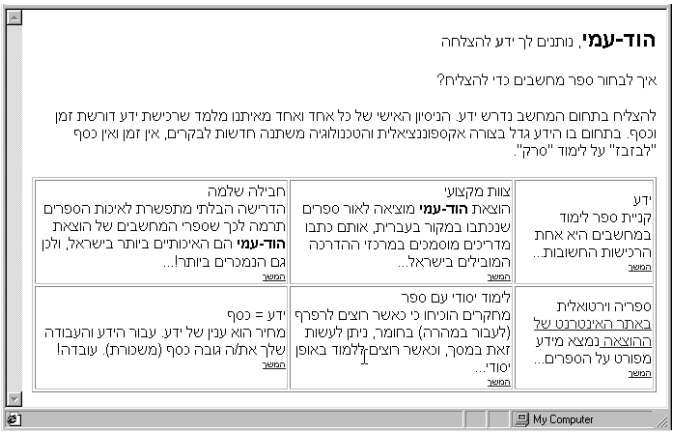

תרשים 16.4: קביעת רוחב הטבלה (table04.html).

כשאתה רוצה לשלוט על רוחב הטבלה, השתמש במאפיין `width`. הערכים של מאפיין זה יכולים להיות מספר פיקסלים (נקודות. אם אתה עובד ברזולוציה 800x600, זה אומר שלרוחב המסך יש 800 נקודות כולל פסי הגלילה האנכיים) או % מרוחב החלון בו מוצגת הטבלה. קובץ **Table05.html** מראה כיצד נקבע רוחב טבלה ל–80% מרוחב החלון:

```
<table border="1" align="center" width="80%">
```

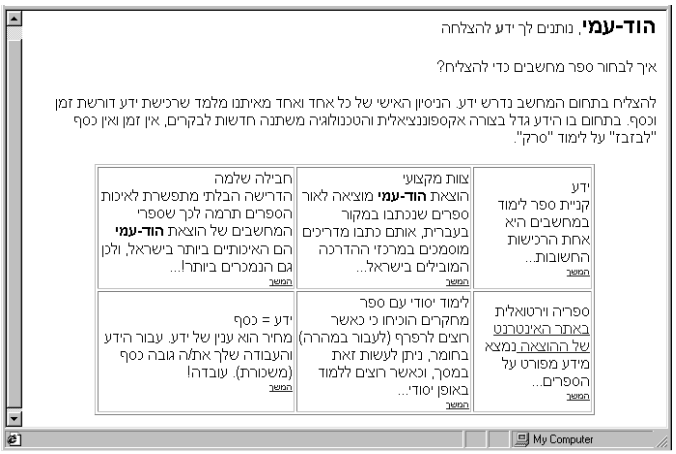

תרשים 16.5: קביעת רוחב הטבלה באחוזים מרוחב המסך (table05.html). אם אינך רואה את המסך הזה במדויק, נסה להגדיל או להקטין את גודל חלון הדפדפן.

⌘ מה קורה אם רוחב הטבלה שנקבע קטן מלהכיל את ערכי התא ברצף?

שנה את אחוזי הרוחב מ–80% ל–20% וראה מה קורה.

⌘ מה יקרה אם רוחב הטבלה כולה יהיה 80% ותקטין את גודל החלון?

מילים לא יישברו (למשל, המילה Encyclopedia) אלא ייראו ברצף. מילה שאין לה מקום תעבור לשורה הבאה בתא, וגובה התא יסתדר בהתאם.

לחילופין (במקום לציין את רוחב הטבלה באחוזים), תוכל לציין את רוחב הטבלה בנקודות, למשל:

```
<table border="1" align="center" width="400">
```

כלומר, רוחב הטבלה יהיה 400 נקודות.

⌘ מה קורה אם רוחב הטבלה שנקבע קטן מלהכיל את ערכי התא ברצף?

שנה את רוחב הטבלה כולה מ–400 נקודות ל–200 נקודות וראה מה קורה.

⌘ מה יקרה אם רוחב הטבלה כולה יהיה 400 נקודות ותקטין את גודל החלון?

נסה בעצמך וראה מה קורה.

צבע רקע לטבלה, התגית <table> והמאפיין bgcolor

וקצת צבע?!?

קובץ **Table06.html** מראה טבלה עם צבע רקע. בבחירת צבע רקע יש לשים לב שתוכן הטבלה ייראה והצבע לא "יבלע" אותו.

```
<table border="1" align="center" width="80%" bgcolor="#ffe4b5">
```

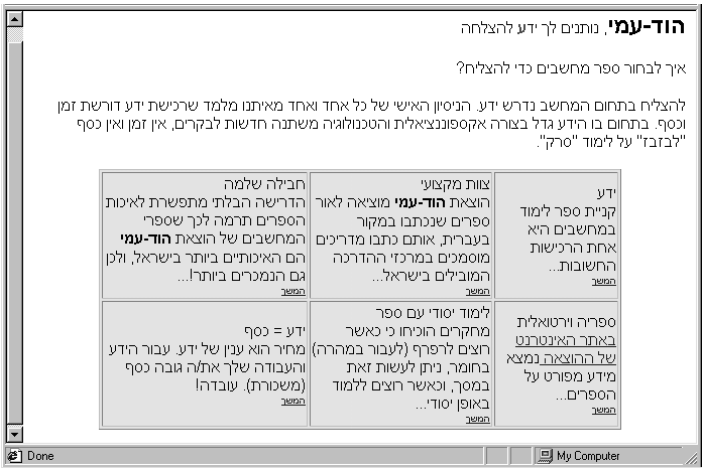

תרשים 16.6: צבע רקע לטבלה (table06.html).

מרווח בין תאים בטבלה, התגית <table> והמאפיין cellspacing

קובץ **Table07.html** מראה טבלה עם מרווח בין התאים הנקבע בנקודות.

```
<table border="1" align="center" width="80%" cellspacing="20">
```

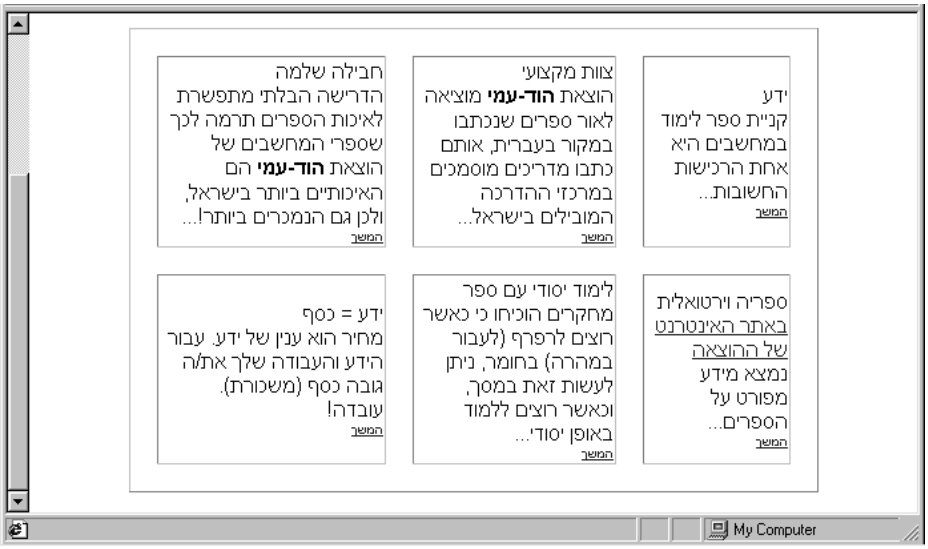

תרשים 16.7: קביעת מרווח בין תאים בטבלה (table07.html).

ערך המאפיין cellspacing יכול להיות מוגדר גם באחוזים. אתה מוזמן לנסות ולראות מה יקרה. דע, שכאשר הרוחב נקבע באחוזים, השליטה עוברת לדפדפן הקובע את המרווח.

מרווח בין תוכן לגבול התאים בטבלה, התגית <table> והמאפיין cellpadding

קובץ **Table08.html** מראה טבלה בה נקבע מרווח בין תוכן הטבלה (במקרה זה מוצג טקסט אבל בהחלט יכולה להיות שם גם תמונה) לבין גבולות התא.

```
<table border="1" align="center" width="80%" cellspacing="20"
 cellpadding="10">
```

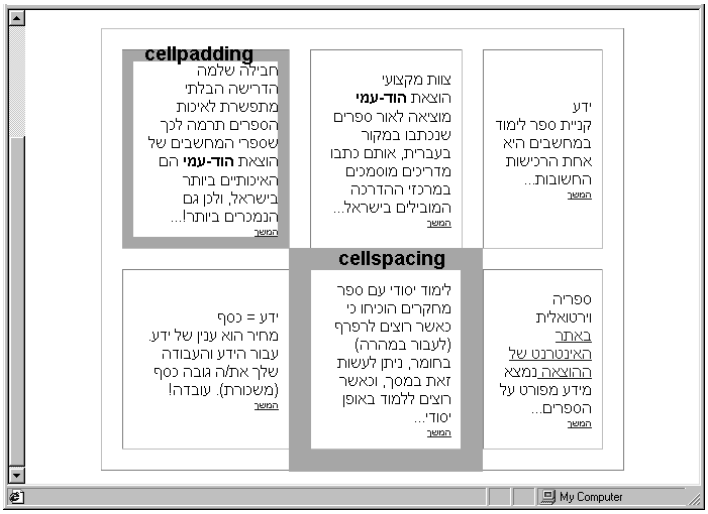

תרשים 16.8: קביעת מרווח בין תוכן התא לגבולות התא (table08.html).

ערך המאפיין `cellpadding` יכול להיות מוגדר גם באחוזים (%). אתה מוזמן לנסות ולראות מה יקרה. שים לב, כאשר הרוחב נקבע באחוזים, השליטה עוברת לדפדפן הקובע את המרווח.

כעת אתה מוכן להתקדם הלאה ולהגדיר תאים!

תא בטבלה, התגית <td>

לטבלה מרכיב עיקרי הנקרא תא. התגית המגדירה תא נתונים היא `<td>`. הקבצים **Table01.html** ועד **Table08.html** הכילו תאים עם תוכן, כך שהנושא מוכר ולא חדש.

בטבלה להלן מוצגים מאפייני התגית `<td>`.

מאפיין	משמעות	ערכים
align	יישור תוכן בתא	left, center, right, justify
valign	יישור אנכי של התוכן בתא	top, middle, bottom
background	תמונת רקע לתא	URL.gif
bgcolor	צבע רקע לתא	blue, green,.. #rrggbb
height	גובה התא	n pixels, %
width	רוחב התא	n pixels, %
nowrap	ביטול גלישת טקסט בתא	nowrap

יישור תאים, התגית <td> והמאפיין align

המאפיין align מציין את סוג היישור שיוחל על הנתונים בתא. הוא יכול לקבל אחד מהערכים הבאים: center, justify, right או left.

- ערך ברירת המחדל של המאפיין align הוא left כאשר dir="ltr", או right כאשר dir="rtl".
- הערך justify של המאפיין align בתגית <td> מציין כי הטקסט יהיה מיושר לשני צידי התא. כמובן שאם תהיה רק מילה אחת בתא שרוחבו גדול, אז לא יתבצע יישור דו–כיווני. סגנון זה מזכיר את סגנון היישור של ספר זה ושל טורי עיתון.

לדוגמה, קובץ **Table09.html** מראה את התאים בשורה הראשונה מיושרים **למרכז** (center):

```
<td align="center">
   ידע
```

התאים בשורה השנייה מיושרים **לשמאל** (left):

```
<td align="left">
   ספריה וירטואלית
```

שים לב שכל הטבלה מיושרת על ידי המאפיין align המוגדר בתגית <table>:

```
<table border="1" align="center" width="80%" cellspacing="20"
 cellpadding="10">
```

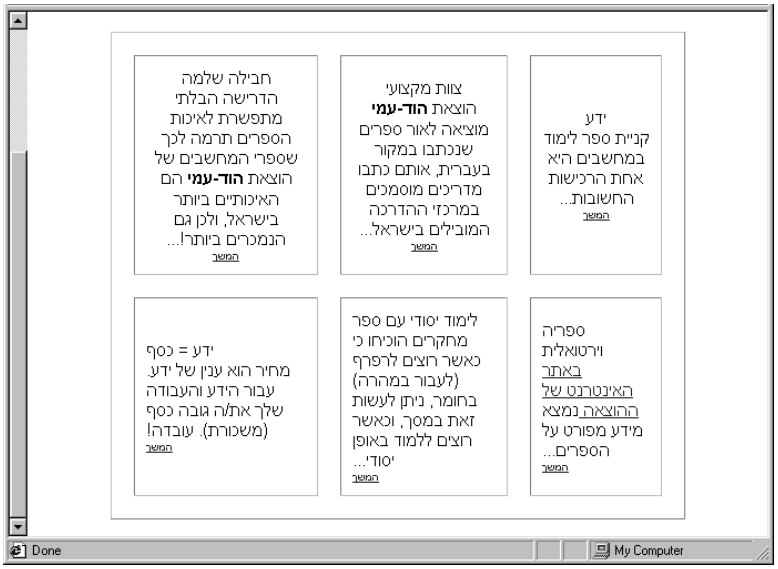

תרשים 16.9: יישור תאים (table09.html).

רוחב התא, התגית <td> והמאפיין width

רוחב העמודה (רוחב כל התאים באותה עמודה) נקבע על ידי הדפדפן, כמו למשל בקבצים table01.html ועד table09.html. קובץ **Table10.html** משרטט טבלה בה רוחב התא נקבע על ידי ציון מספר פיקסלים. כאשר משתמשים במאפיין width צריך לציין רק רוחב של תא אחד בכל עמודה:

```
<td width="300">
```

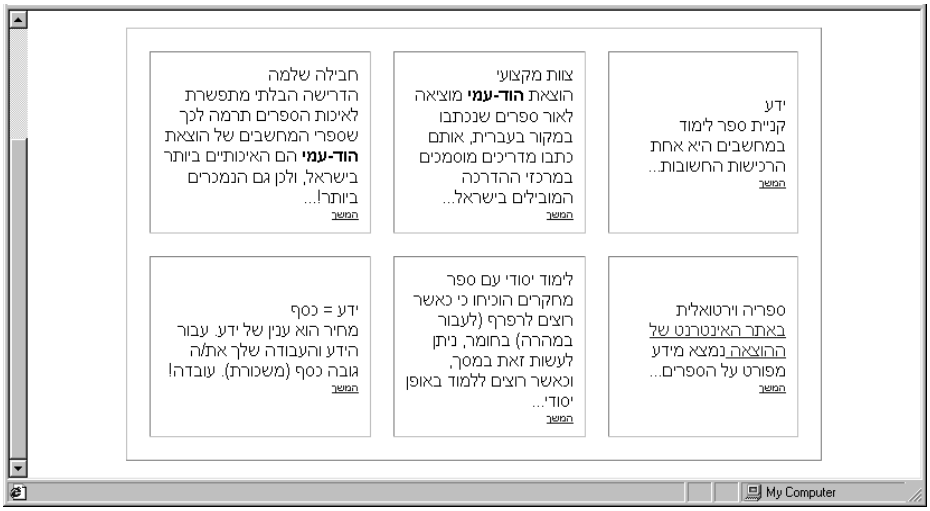

תרשים 16.10: קביעת רוחב התא (table10.html).

באותו אופן אפשר להגדיר את רוחב התא ב–% מגודל האובייקט שבתוכו הוא מוכל.

הערה

עליך לזכור שיש קושי רב לדייק במידות בעיצוב דף HTML. למרות הערכים הקבועים שנתת לרוחב הטבלה, יכול להיות שהדפדפן ינהג אחרת. למשל, במקרה בו הגדרת את הטבלה ברוחב 400 נקודות. בטבלה שתי עמודות: עמודה אחת ברוחב 300 ועמודה שנייה ברוחב 200, כך שסה"כ רוחב העמודות הוא 500 ורוחב כל הטבלה הוא 400. למרות אי–התאימות בין רוחב הטבלה לסך מידות הרוחב של כל העמודות בטבלה, ברור לך שהדפדפן יציג את הטבלה, אולי לא כמו שרצית, אבל הוא יציג משהו.

צבע תא, התגית <td> והמאפיין bgcolor

מאפיין bgcolor מוכר מתגיות אחרות כמו <body> וגם <table>. השימוש בו במסגרת התגית <td> קובע את צבע הרקע לתא בודד אחד, לצורך הבלטה, לדוגמה. הקובץ **Table-Color1.html** (אותו תוכל למצוא באתר האינטרנט של הספר בכתובת www.hod-ami.co.il/59386.html) מציג שימוש במאפיין זה.

תרשים 16.11: ניתן לקבוע צבע רקע לכל הטבלה ולכל תא בנפרד (table-color1.html).

צבע הטבלה כולה נקבע על ידי התגית <table>, באופן הבא:

```
<table border="1" cellpadding="2" cellspacing="2" bgcolor="#fff8dc">
```

צבע תא נקבע על ידי התגית <td>, באופן הבא:

```
<td bgcolor="red">
```

שים לב ל–override (דריסה) שעושות ההגדרות אחת על השנייה.

התגית <th>

התגית <th> דומה בכל מאפייניה לתגית <td> למעט השינויים הבאים:

1. ערך התא ממורכז.
2. הטקסט מודגש.

בגלל תכונות אלו, התגית <th> משמשת ליצירת כותרות לטבלה.

שורה בטבלה, התגית <tr>

שורה בטבלה מוגדרת על ידי התגית <tr>. גם לתגית <tr> יש מאפיינים הדומים מאוד לתגית <td>, והם:

מאפיין	משמעות	ערכים
align	יישור אופקי של תוכן התאים בשורה	left, center, right, justify
valign	יישור אנכי של תוכן התאים בשורה	top, middle, bottom
bgcolor	צבע רקע	blue, green,.. #rrggbb
bordercolor	צבע גבול	blue, green,.. #rrggbb
height	גובה התא	n pixels, %
width	רוחב התא	n pixels, %

שים לב שמאפיינים שהוגדרו בתגית <tr> מתייחסים לשורה ולתאים. למשל, אם הגדרת את המאפיין align="center" תחת התגית <tr>, אין צורך להגדיר מחדש align="center" במסגרת התגית <td> באותה השורה, אלא אם אתה רוצה לשנות את היישור שנקבע ברמת השורה כולה (למשל, לתא מסוים אתה רוצה להגדיר align="left").

גם צבע ניתן להגדיר ברמת השורה (התגית <tr>), וקובץ **Table-Color2.html** מדגים זאת:

```
<tr bgcolor="yellow">
<tr bgcolor="#ADFF2F">
```

תרשים 16.12: צבע הרקע של השורה השנייה – צהוב (table-color2.html).

הערות עיצוב

- השתמש במאפיינים cellpading ו– cellspacing כדי שהטקסט לא "יידבק" לגבולות התא.
- טבלה משנה את מידותיה כתלות בגודל האובייקט שבתוכו היא מוצגת (חלון, תא אחר בטבלה, פיסקה וכדומה). לכן, אל תעשה שימוש בטבלה להצגת מידע שגודלו קבוע.
- בתא שאתה רוצה שיוצג אבל אין בו ערך, רשום .
- לפעמים נוח לסדר טקסט ותמונות בטבלה מבלי להציג את גבולות הטבלה.

17 בחירת אתר אחסון

פרק זה נכתב על ידי **ענת גת** בשיתוף **זהר עמיהוד**

מזל טוב! אם הגעת לפרק זה של הספר, מן הסתם יש לך כבר אתר מוכן במחשב האישי שלך בביתך. רשת האינטרנט מאפשרת לך לפרסם את התכנים שלך ולהביא לידי ביטוי את היצירתיות שלך במחיר "מצחיק", אם בכלל. בנוסף, אתה מציג את התכנים שבאתר שלך לקהל פוטנציאלי הגדול פי כמה מכל מדיה פרסומית אחרת שהכרת עד כה.

בניית אתר באינטרנט אינה רק לצרכי האגו האישי שלך. בשיתוף הידע שלך יש משום תרומה לקהילה. עתה יש לך הזדמנות ליצור משהו ולהראות אותו לקהילה, להביע דעה ולהציג אותה באופן פומבי. בניית אתר האינטרנט היא גם עניין של אומץ. כל התכנים באתר שלך ייחשפו, פוטנציאלית, בפני מיליוני גולשים מהארץ ומהעולם – מילדים ועד מבוגרים, נשים וגברים, מכל הדתות: יהודים, נוצרים, מוסלמים ובני דתות אחרות, בעלי דעות שונות – יש בכך עוצמה שצריך להשתמש בה בתבונה.

האתר שלך מוכן? אתה רוצה להעלות אותו לרשת? זהו אכן צעד מתבקש. אחרת, אף אחד אחר לא יוכל לראות אותו, פרט לאותם אנשים שישתמשו במחשב האישי שלך. כדי שדפי html שהכנת יהיו "אתר" אינטרנט, הם צריכים להיות נגישים לכל גולש ברחבי הרשת. הכוונה היא ל"אתר" במשמעות "כתובת". אם לא מתקיימים הדברים האלה, אין מדובר באתר.

רשת האינטרנט היא במה ענקית ובלתי מוגבלת שמוכנה לקלוט לתוכה כל אתר וכל תוכן. זוהי רשת של רשתות מחשבים, המאפשרת גישה לכל אדם בעולם, מכל מחשב, בכל מקום בעולם, בתנאי שהוא מחובר לרשת.

הערה

מומלץ לקרוא את נספח א'.

התקשורת בין המחשבים מאפשרת העברת מידע בין הגולשים. למשל, באמצעות דואר אלקטרוני או קבוצות דיון (פורומים), וכן באמצעות נגישות למידע שמאוחסן במחשבים אחרים ברחבי האינטרנט. המחשבים באינטרנט מתקשרים ביניהם, כאשר

המחשב שנותן את המידע נקרא **שרת** (server) והמחשב שמבקש ומקבל את המידע נקרא **לקוח** (client). הגולשים באינטרנט הם לקוחות, מכיון שהמחשב שלהם מבקש (Request) מידע ממחשב שרת ברשת, ומחשב השרת ברשת מגיב (Response) לבקשה. פרוטוקול HTTP, שבאמצעותו נעשית ההתקשרות ברשת האינטרנט, הוא פרוטוקול בקשה/תגובה (Request/Response). גם אם גולש מעביר מידע (שולח דואר או הודעה ב–Messenger) הוא עדיין לקוח, כי הוא אינו מאפשר את שיתוף המידע המאוחסן במחשב שלו.

נכון, גם המחשב האישי שלך יכול להיות שרת, ולאפשר גישה לגולשים אל המידע (הקבצים, יהיו אשר יהיו: קבצי HTML, קבצי Word, מצגות PowerPoint, תמונות ועוד) שנמצא בו. אולם, צריך לקחת בחשבון מספר שיקולים, וביניהם:

- **אבטחת מידע** – האם אתה מוכן לפתוח "דלת" במחשב האישי שלך לכל אחד? האם אתה מוכן לסכן את פרטיות המידע ואת שלמותו במחשב האישי שלך? האם אתה ערוך לאפשרות פגיעה במידע? מתי ביצעת גיבוי לאחרונה?
- **זמינות** – המחשב שלך אמור לתת שירותים 24 שעות ביממה. יש לכך שתי משמעויות עיקריות: האחת, המחשב האישי שלך צריך להיות מחובר לאינטרנט 24 שעות ביממה, 365 ימים בשנה. השנייה, אתה צריך לדאוג שהוא יפעל 24 שעות ביממה (אתה יודע, עניין של היכרות אישית, שהמחשבים, ובכללם המחשב שלך נופל/נתקע/קורס/משתנק או סתם לא מגיב).
- **תשתיות** – הפיכת המחשב האישי שלך למחשב שרת באינטרנט מחייבת אותך לצאת למסע רכישות הכולל: שרת אינטרנט (תוכנה), כתובת IP ו– Domain name. עד כה מסע הרכישות הוא כולו חינם או כרוך בסכום קטן יחסית. תצורה זו תאפשר לכל העולם ואישתו לשוטט במחשב שלך (אבטחה, כבר אמרנו). לכן, תצטרך להוסיף מערכת הפעלה (Windows NT/2000) עם הגנה כלשהי, וגם להוסיף Router, FireWall, חיבור קבוע ומהיר.

ישנם גם שיקולים נוספים (זמני תגובה, מספר משתמשים בו–זמנית ועוד), אבל השיקולים העיקריים שצוינו מביאים אותך למסקנה שלהפוך את המחשב האישי שלך בביתך לשרת אינטרנט אינו רעיון טוב. לכן, מומלץ לחפש שרת אחסון חינם לאתר שלך ברחבי האינטרנט.

פרק זה יעזור לך לבחור את שרת האחסון הטוב ביותר לאתר שלך, בהתאם לתנאים הדרושים לך ובהתאם לתנאים העומדים לרשותך, עם דגש על מציאת אתר לאחסון **חינם**.

כמה דברים שצריך לדעת לפני שמתחילים

ספר זה פונה לגולש הפרטי שמעוניין להעלות לרשת אתר אישי. המידע בספר אינו מתאים למי שמעוניין להעלות לרשת אתר שיעסוק למשל במסחר אלקטרוני, מכיון שלא נתעסק בשיקולי בטיחות, אבטחת מידע וחומות מגן (firewalls) למיניהם.

הספר אינו מתיימר להציג בפניך את כל האפשרויות להעלאת אתר לאינטרנט. בוודאי קיימות אפשרויות נוספות שאינן מוזכרות בספר, אבל זהו טבעה של האינטרנט, אשר מתפתחת ומשתנה ושירותים חדשים מוצעים בה. בספר תמצא קווים מנחים לבחינת אותם שירותים.

רשת האינטרנט "חיה ונושמת" כל הזמן: אתרים חדשים עולים, אחרים נופלים (מורדים) ויש גם כאלה שנעזבים/ננטשים. שירותים חדשים מוצעים, אחרים משתדרגים ולא אחת נזנחים. רוב השירותים באינטרנט ניתנים חינם, חלקם בתשלום. לא בהכרח מה שניתן היום בחינם יהיה גם מחר בחינם.

האינטרנט היא וירטואלית אבל מאחוריה יש חברות עסקיות ואנשים וגם שם יש התרחשויות. חברות חדשות מציעות את שירותיהן, אחרות מתמזגות, מצמצמות או סוגרות את האתר. לכן, עליך להתייחס אל פרק זה של הספר כבסיס שממנו אתה יוצא לחקור את האינטרנט – כל המידע נמצא בעצם שם.

אם כל המידע נמצא באינטרנט, למה צריך להמשיך לקרוא?

קריאת פרק זה של הספר היא כמו לצאת לחיפוש אחר מטמון עם מפה ורמזים. פרק זה יכין אותך בפני אפשרויות שאתה עלול להיתקל בהן, ויציג בפניך את האלטרנטיבות כדי שלא תיתקע פתאום, כמו למשל, כאשר יתברר לך שיש בעיה עם סוג הקבצים שאתה מעוניין להעלות לשרת האחסון ו/או גישה ו/או קבלת שירותים ו/או זמני תגובה. יכולות להיות כל כך הרבה בעיות בתהליך ההרשמה, תוך כדי העלאת החומר, וגם לאחר מכן תוך כדי שימוש.

זה נכון שאתרי אחסון רבים מספקים תמיכה ללקוח פוטנציאלי, אולם התמיכה היא ספציפית לאתר ממנו אתה מבקש מידע וגם זאת רק לאחר הרשמה. רוב אתרי האחסון בתשלום מספקים תמיכה כחלק מהשירות הניתן ללקוח, אולם לא תמיד מדובר בתמיכה של 24 שעות ביממה, ושרתי אחסון חינם... שם יש הרבה יותר בעיות, ופשוט כדאי שתדע על קיומן לפני שתחליט שאתה משתמש בשירותים שלהם.

איך מחפשים אתרים לאחסון חינם?

1. נכנסים למנוע החיפוש החביב עליך
2. בתיבת החיפוש מקלידים את המילים (כולם או חלקן):
   free web hosting services
3. לוחצים על לחצן **חפש** (Search, Go)

אז איך מעלים אתר לאינטרנט?

להלן שלבי התהליך. תהליך זה מתאים למרבית האתרים:

1. נרשמים לשרת שמספק אחסון (בתשלום או בחינם).
2. מקבלים או בוחרים שם משתמש (קוד) וסיסמה.
3. מקבלים בדואר חוזר אישור הרשמה ואת הכתובת שבה אפשר להעלות את הקבצים לאתר (באמצעות ftp או דפדפן).
4. נכנסים לאתר בכתובת שניתנה לנו ובאמצעים שבחרנו (ftp או דפדפן).
5. מעלים את הקבצים לאתר.

מה זה שרת אחסון ולמה צריך אותו?

האתר הטוב ביותר בעולם אינו שווה דבר אם הוא אינו חלק מהאינטרנט. כלומר, אם אין לו כתובת IP נגישה, והוא נמצא במחשב שלך ורק לך יש גישה אליו. כדי שאנשים אחרים יוכלו לגלוש (להיכנס/לעיין) באתר שלך, עליו להיות מאוחסן במחשב שפעיל 24 שעות ביממה ושהוא חלק מרשת האינטרנט.

ספקי שירותי האינטרנט (ISPs - Internet Service Providers), לדוגמה, מאפשרים לך לבנות ולאחסן את האתר הפרטי שלך במחשבים שלהם. שרת אחסון הוא בעצם מחשב שרת, עם מערכת ההפעלה Windows NT/2000 או UNIX/Linux. מחשב זה מחובר לרשת האינטרנט בחיבור קבוע ובפס רחב (רחב בהרבה יותר ממה שמגיע אליך הביתה).

האתרים המאוחסנים בשרת נמצאים בדיסק הקשיח של השרת. כל אתר נמצא בתיקיה אחרת באותו מחשב. האתרים פועלים בתוך השרת וממנו – כמו שפועל האתר שלך במחשב שלך. בעיקרון, אפשר לאחסן אלפי אתרים בשרת אחד. שטח האחסון הוא לא הבעיה איתה מתמודדים שרתי אחסון, אלא תנועת הגולשים אל האתרים ומהם. זה הגורם המכביד על השרת ומאט את פעילותו.

ספקי שירותי האינטרנט (ISPs) הם בדרך כלל חברות שמציעות, בנוסף לאחסון, גם שירותי בניית אתרים או חבילות תקשורת. יש חברות עסקיות רבות שמוכרות שטחי אחסון במיגוון רחב של תוכניות ומחירים, ויש חברות שנותנות שטחי אחסון בחינם.

מייד עולה השאלה: אם יש חברות שנותנות שטח אחסון חינם, מדוע צריך לשלם? השאלה ה"יותר" נכונה היא: מדוע יש חברות הנותנות אחסון חינם? מה יוצא להן מזה? האם החינם הוא באמת... חינם? הרי ברור לכולם שהן לא עושות את זה בגלל טוב ליבן! מה כולל החינם שהן מציעות?

יש חברות שהבסיס העסקי שלהן נשען על לקוחות קבועים וגדולים שמספקים לחברה מרחב נשימה (במילים אחרות, מזומנים), שמאפשר להן להציע את ה"עודף" שלהן בחינם (שטח דיסק, תעבורת רשת).

לפעמים, הצעה למתן שירות חינם היא ניסיון ללכוד את הלקוח. מאחורי הצעת חינם יכולה להיות אסטרטגיה כמו: "עכשיו זה בחינם, ומחר זה בתשלום" (לדוגמה, אתרי הדואר של HotMail המתכננים לגבות תשלום זעום עבור שירותיהם), או מדיניות כמו: "עכשיו תקבל משהו בחינם, שתרצה שירותים נוספים או שתרצה לשדרג את הקיימים – נשלח לך הצעת מחיר".

אם אתה, בעל האתר, לא משלם, אז מי כן? המפרסם. חברות המציעות אחסון חינם מוכרות שטחי פרסומת. את הפרסומת באינטרנט אתה מכיר החל מפרסומת פסיבית הכוללת באנרים לרוחב המסך, למעלה, בצד ואיפה לא, ועד לפרסומת אקטיבית, קופצת, נודניקית, מעצבנת שמופיעה ללא כל הודעה מוקדמת, תופסת את מרבית שטח המסך ולפעמים רק ניתוק מהאינטרנט ו/או כיבוי המחשב מאפשרים לך לחמוק ממנה. לסוג זה של פרסומות קוראים Pop-ups. לך יש אתר חינם. הגולשים שלך יאלצו לאמץ את עיניהם כדי למצוא תכנים באתר שלך בין כל הבאנרים הקופצים והמרצדים והסיכוי שהם יישארו ו/או יחזרו אליך – קטן.

יש אתרים המציעים עסקת חינם (לעת עתה...), ללא פרסומות מכל סוג שהוא (בינתיים...), ומתנים את החינם בכך שבאתר שלכם תופיע הפרסומת שלהם.

אם מישהו מציע לך שירות אחסון חינם – אתה צריך לנסות להבין מה עומד מאחורי ההצעה, והאם אתה מוכן לעמוד בתנאים שלה. אם התנאים לא נראים לך, תוכל לחפש הצעת חינם טובה יותר, או שתעבור לחפש שרת אחסון בתשלום.

מה זה Domain?

Domain הוא כתובת של אתר באינטרנט, למשל www.hod-ami.co.il הוא domain. www.read4free.co.il/clubs.asp היא כתובת של דף בשם clubs.asp ב–domain, הנקרא www.read4free.co.il.

למעשה, כתובת של אתר באינטרנט היא כתובת IP. כתובת IP היא סדרה של 4 מספרים, מ-0 עד 255, שמופרדות בנקודות. למשל, 192.118.82.140 היא כתובת IP של שרת אתה וואלה. אם תכתוב 192.118.82.140 בשורת הכתובת בדפדפן ותקיש Enter, זה יהיה בדיוק כמו לכתוב www.walla.co.il. אז מה יותר קל לך לזכור: 192.118.82.140 או www.walla.co.il? לך, כבן אדם, קל יותר לזכור וגם לכתוב www.walla.co.il אבל פרוטוקול TCP/IP יודע רק ספרות (0..9). תפקידה של

מערכת Domain הוא לתרגם כתובת מלל (www.walla.co.il) לכתובת IP (192.118.82.140).

כשאתה מקליד כתובת אינטרנט בשורת הכתובת בדפדפן (למשל, www.hod-ami.co.il) ומקיש Enter, בקשתך מועברת לאינטרנט, כאשר בשלב מסוים בתהליך היא צריכה להיות מתורגמת לכתובת IP, כי רק באמצעות כתובת IP יכולה להתקיים תקשורת בין מחשבים באינטרנט. אם יש ברשותך Domain, צריך שהוא יהיה קשור לכתובת IP. כפי שניתן שיהיה רק domain name ייחודי אחד בעולם, כך צריכה להיות כתובת IP אחת שתקושר ל–Domain name. למשל, www.hod-ami.co.il ו– www.hodami.co.il הם שני Domain Names המקושרים לאותה כתובת IP. כתובת IP היא כתובת ייחודית בכל האינטרנט.

בחירת Domain

אחת הבעיות העיקריות בבחירת Domain (וכמובן גם בקניית Domain) היא שרוב השמות ה"טובים" כבר תפוסים. שם טוב הוא שם בעל משמעות או שהוא קשור לתחום של האתר. למשל, השם של אתר הוצאת ספרי המחשבים הוד–עמי הוא www.hod-ami.co.il, והאתר של חברת דיסני הוא www.disney.com. שם של אתר יכול להיות גם תעתיק עברי (שימוש באותיות לועזיות לשם כתיבה של מילה או שם בעברית), אבל זה עלול לגרום לבעיות איות כאשר לא ברור איך כותבים את השם. רצוי מאוד ששם האתר לא יהיה ארוך מדי. שם ארוך הוא בעייתי כי רוב הגולשים לא יזכרו אותו (או יטעו באיות ו/או בהקלדה), או שיתעצלו להקליד כתובת ארוכה. שם טוב שווה כסף. שם קצר וקליט מאפשר לגולשים להקליד את שם האתר בעצמם ולא להשתמש בקישור ממנוע חיפוש או ממקור אחר.

- **שם קצר** – למד מהניסיון של חנות הספרים www.barnesandnobel.com, שהרבה יותר קל לכתוב את שמה כך: www.bn.com.
- **שם בעל משמעות** – לא חובה, אבל רצוי. אם האתר שלך הוא בנושא מזון, כדאי שיהיה לו שם כמו food, efood, food4u, netfood וכדומה, כמובן עם הפתיחה www והסיומת co.il או com.

דבר חשוב נוסף, כיצד ניתן לברר אם Domain תפוס? לא מספיק להקליד את ה–Domain ולראות אם האתר עולה. לעיתים, מישהו קנה את השם אבל לא משתמש בו מסיבות שונות. יש אתרים שמוכרים וסוחרים בשמות Domain. לרוב, באתרים אלה יש מנוע חיפוש מיוחד שבודק האם ה–Domain חופשי לשימוש. אם ה–Domain תפוס, ייתכן ויוצע לך Domain חילופי בעל סיומת שונה, למשל: com במקום co.il, או שיציעו לך אופציות דומות אחרות פנויות. למשל, מכיון ש–domain בשם love.co.il תפוס, יוצע לך 2love.co.il. תוספת של אות או מספר וה-Domain שלך. יש אתרים שיכולים לאתר את בעל ה-Domain, ואף יציעו לתווך בינך לבין בעל ה-Domain כדי שתוכל לרכוש אותו.

לא רק שם ה-Domain מעיד על התוכן של האתר, אלא גם הסיומת של ה-Domain מעידה על תוכנו. עדיף לקנות Domain שמסתיים ב– co.il, אם תוכן האתר בעברית והוא מופנה לישראלים. אם לא ניתן co.il, האפשרות הבאה היא com. הסיבה לכך היא שאנשים זוכרים רק את שם האתר ולא את הסיומת שלו, והם יכתבו את האתר בסיומת הנפוצה: co.il לאתר ישראלי בעברית או com.

אל תתפתה לקנות Domain שמסתיים ב–net.il או org.il, שהם בדרך כלל פנויים, אלא אם כן האתר דורש את זה.

אם האתר לא מסחרי, אפשר להשתמש בסיומת בהתאם לתוכן של האתר:

co.il – אתר מסחרי

net.il – ספק אינטרנט

org.il – ארגון ללא מטרות רווח

k12.il – בית–ספר

ac.il – אוניברסיטה או מכללה

gov.il – ממשלתי

muni.il – מוניציפלי

domain name שעולה כסף ניתן לרכוש מאיגוד האינטרנט הישראלי בכתובת:

www.isoc.org.il

Sub-Domain

יש אתרים שמאפשרים לגולש לבחור את שם המשתמש שלו. שם זה הופך להיות מרכיב מרכזי ב–Sub-Domain של האתר שלו:

www.somedomain.co.il/members/yourname

במקום yourname יכול להיות מספר או טקסט, או צירוף של שניהם.

מכיון שה–Sub-Domain הוא גם ככה ארוך, כי בתוכו יש גם את שם החברה שמעניקה את שירות האחסון, מומלץ לבחור בשם משתמש קצר וקליט או לקצר את הכתובת.

קיצור דרך (ReDirect) לכתובת

ממש כמו קיצור דרך על שולחן העבודה במערכת הפעלה חלונות, כך ניתן לעשות קיצור דרך לאתר שלך. קיצור דרך זה נקרא ShortURL או ReDirect. נניח שהאתר שלך נמצא, פיסית, בכתובת (החלק המודגש הוא החלק הקבוע, שלא ניתן לשינוי):

www.domainOne.com/members/games/yourname

תוכל לרכוש (או לקבל בחינם) קיצור דרך בשם: name.**domainTwo.co.il**

הגולש שירצה להגיע לאתר שלך ירשום name.domainTwo.co.il אבל יופנה לכתובת www.domainOne.co.il/members/games/yourname. הוא יחשוב שהוא גולש במחשב ששמו domainTwo.co.il אבל למעשה השרת הוא domainOne.com.

שירות חינם זה נותן כתובת קצרה אישית שמעבירה את הגולש למיקום האתר.

השיקולים בבחירת שם מקוצר לאתר הם אותם שיקולים בבחירת Domain. גם כאן, רוב הקיצורים הטובים כבר תפוסים, אם כי בשל מיגוון החברות המציעות שירותי קיצור כתובת, ייתכן שתוכל למצוא את השם המקוצר הרצוי בחברה אחרת.

ישנם אתרים שמציעים קיצור כתובת (ראה רשימת האתרים שבנספח ג').

קניית Domain

רכישת כתובת עולה כסף. יש הרבה חברות שמוכרות Domain בארץ ובחו"ל. הרכישה היא בדרך כלל לשנתיים הראשונות. לאחר מכן המחיר יורד. כל שנתיים יש לחדש את הבעלות על ה–domain.

כמה עולה Domain?

מחיר כתובת רגילה הוא בדרך כלל כמה עשרות דולרים לשנתיים. כתובות עם סיומות מיוחדות כמו TV עולות יותר.

היכן רוכשים?

מומלץ לרכוש domain מחברה אמינה למשל, איגוד האינטרנט הישראלי בכתובת www.isoc.org.il.

תהליך הקנייה

תהליך הקנייה קצר. לצורך ביצוע הרכישה תזדקק לכרטיס אשראי. מעבר לכך תצטרך לספק פרטים (שם, כתובת, מספר טלפון) ודואר אלקטרוני. כמו בכל רכישה דרך האינטרנט, ודא את הפרטים הבאים:

- ⌘ זהותו של בעל האתר בו אתה מבצע את הרכישה (שם, כתובת, מספר טלפון) ידועה וגלויה,
- ⌘ בעל האתר מצהיר באופן גלוי על שמירת פרטיות הגולשים באתר,
- ⌘ העברת הנתונים מאובטחת (מנעול נעול בשורת המצב, כתובת מתחילה ב– **https**).

מציאת שרת אחסון מתאים

מהן האפשרויות שלך?

השתמש בחשבון האינטרנט הקיים שלך. אם ספק האינטרנט (ISP) שלך, מקום הלימודים שלך או מקום העבודה של הוריך כבר מחזיקים שרת Web, בדוק האם ניתן לשכן את האתר שלך אצלם ובדוק כיצד תוכל להעתיק את המסמכים והקבצים שלך לשרת הזה. שירות אחסון כזה הוא בדרך כלל – חינם.

שכור שטח בשרת אחסון. מספר חברות עוסקות באחסון אתרים שונים בשרתים שלהם. התשלום עבור שירות זה יכול להיות חינם או בתשלום, החל מעשרות בודדות של שקלים לחודש ועד אלפי שקלים בחודש.

האפשרות הלא מומלצת היא להפוך את המחשב שלך לשרת ואותה כבר פסלנו מהתחלה.

איזה סוגים של שירותי אחסון קיימים?

אתה יכול לקבל שירותי אחסון בתשלום או בחינם. לכל אחת מאפשרויות אלו יש תנאים (מגבלות) שכדאי שתכיר, כדי שתוכל להתאים את דרישותיך לתנאי האתר המאחסן. בין אם בחרת בשרת אחסון בתשלום או חינם, יש לבדוק את הדברים הבאים:

1. **מהו נפח האחסון המוצע?** רוב השרתים (בחינם או בתשלום) מציעים חבילות אחסון המתחילות מ-5MB, בדרך כלל, ונגמרות בהצעה לשטח אחסון המגיע עד 200MB ואף יותר. שטח האחסון צריך להתאים לגודל תיקיית האתר במחשב האישי שלך, ובדרך כלל רצוי שטח אחסון גדול יותר. אם האתר שלך צפוי לגדול, חפש שרת שנותן לך אפשרות להגדיל את החבילה הבסיסית שלך לחבילה נוחה אחרת, או קח מראש חבילה עם נפח אחסון גדול יותר.
2. **מהו סוג השרת שמוצע לך?** יש שני סוגים עיקריים של שרתים – שרתים שמערכת ההפעלה שלהם היא מסוג Windows NT/2000 ויש מסוג Unix\Linux. ברוב אתרי האחסון חינם, בדרך כלל לא מפרטים ללקוח את סוג מערכת ההפעלה של השרת המוצע לו, וזה באמת גם לא חשוב לך אם אתה מעוניין להעלות לרשת אתר שבנוי כולו HTML. אם אתה צריך שירותי שרת (כדוגמת ASP, SQL), חשוב לדעת את סוג מערכת ההפעלה כדי שתוכל לוודא שאכן יש תמיכה לשירותים שלהם אתה תזדקק. כמו כן, קיים עוד הבדל בין שרתי Windows NT/2000 ל– Unix\Linux, והוא ששרתי Windows NT/2000 פחות "רגישים" ואין חובה להקפיד על case-sensitive. בשרתי Windows NT/2000 לא חשוב באיזה סוג אותיות תכתוב את שם הקובץ (גדולות או קטנות), אך לא כך בשרתי Unix\Linux. מכיון שהאתר שלך נבנה במערכת Windows (רוב הסיכויים), כמעט ודאי שהוא יעבוד בשרת Windows NT/2000. הוא יוכל גם לעבוד בשרת Unix\Linux, אם תדאג לאחידות גודל אותיות שמות הקבצים. בדרך כלל, שירותי אחסון בשרתי Windows NT/2000 עולים יותר.
3. **באילו שפות השרת תומך?** אתרים אינטראקטיביים מבוססים על מסד נתונים (כדוגמת SQL) עושים שימוש בשפות נוספות (שפת JavaScript היא שפת תסריט הפועלת בלקוח ולכן אין לה נגיעה לבחירת שרת). השפות הנפוצות כיום הן php, cgi, asp, אולם רוב שרתי החינם אינם תומכים בהן ו/או לא מאפשרים שימוש בהן. רוב השרתים בתשלום תומכים ברוב השפות.

4. **האם האתר נותן להשתמש ב–Domain או Sub-Domain?** רוב אתרי החינם מציעים Sub-Domain, כחלק מאמצעי קידום המכירות שלהם. יש אף אתרים בתשלום שגובים מחיר נוסף על שימוש ב–Domain אישי. יש מעט מאוד שרתי חינם שיהיו מוכנים לתת לך להשתמש ב-Domain פרטי, והבעיה היא שכתובת אתר Sub-Domain הופכת להיות ארוכה ומסורבלת וקשה לזכור אותה. אחד מאמצעי הפתרון האפשריים הוא שימוש בשירות קיצור כתובת (ShortURL, ReDirect). זהו שירות חינם המאפשר לך, בעל האתר, לבחור לאתר שלך כתובת קצרה וגם קליטה יותר מזו ששרת החינם מציע.

5. **האם יש שירותי דואר?** רוב השרתים בתשלום מציעים שירותי דואר כחלק מהשירות ללקוח המאחסן אצלם עם כתובת שמשתמשת ב–Domain. מספר תיבות הדואר שהלקוח מקבל תלויות בטיב וגודל החבילה שקנה. רצוי לקחת חבילה הכוללת תיבת או תיבות דואר, לפי הצורך. כלומר, אם הגולשים רוצים לשלוח דואר לאתר הם יכולים לשלוח לכתובת דואר שהסיומת שלה היא שם האתר. אצל רוב שרתי אחסון חינם, שירות הדואר אינו חלק אינטגרלי מהאתר. יש אתרים שמציעים מיגוון של שירותי חינם (בדרך כלל הם פורטלים גדולים או ספקי שירות לאינטרנט) לחברים שלהם הכוללים בתוכם גם דואר ושטח אחסון, אולם הם לא תלויים זה בזה. כלומר, לא חייב להיות קשר (באיות) בין הדואר האלקטרוני שלך לשם ה–Sub-Domain.

6. **האם שרת האחסון מספק לך מידע על הגולשים באתר (סטטיסטיקה)?** רוב אתרי החינם אינם מספקים סטטיסטיקה על האתר (כמה מבקרים באתר, מהיכן הגיעו, מהם הדפים הנצפים ביותר, מהו זמן השהיה של כל גולש וגולש ועוד). ישנם אתרים שמספקים מונה כניסות שסופר את מספר המבקרים באתר (גם אם באותו חודש ביקרת 20 פעם באתר, תיספר רק פעם אחת), וישנם שסופרים את מספר ה"לחיצות" (clicks) באתר, כלומר, את מספר הבקשות לדפים. במספר זה נכללים הדפים הנצפים וגם הדפים שעשו בהם ריענון ללא קשר לגולש. אם גולש כלשהו קבע את אתר הבית בדפדפן שלו לאתר שלך, בכל פעם שהוא יפעיל את הדפדפן המונה שלך באתר יזנק ב–1, ואם הוא באותו יום נכנס 20 פעמים לאותו דף, המונה שלך יזנק ב–20. תהליך זה נקרא **דפים נצפים** (clicks). הסטטיסטיקה כוללת מידע על סוג הדפדפנים של הגולשים לאתר, הרזולוציה של המחשב שלהם, המקור שממנו הגיעו אל האתר, כתובת ב–IP שלהם, כמה עמודים הם ראו באתר וכו'. בחלק מהחברות בתשלום זה כלול בחבילה, בחלק צריך לשלם על זה מחיר מיוחד (נוסף) ובחלק אין שירות כזה כלל. רוב שרתי החינם אינם מספקים מוני כניסות ואינם מספקים שירותי סטטיסטיקה.

7. **האם השרת נותן לך שירות ותמיכה?** שירות מתבטא בתמיכה בהעלאת האתר ותחזוקתו על השרת. יש אתרים שלא מספקים תמיכה כלל, יש שמספקים תמיכה בין שעות מסוימות בימים מסוימים ויש שנותנים שירות של 24 שעות ביממה. הכי טוב כמובן שרת שמספק שירות תמיכה כל שעות היממה. שרת

שמספק שירות תמיכה בשעות מסוימות עלול להיות לא מתאים, אם שעות התמיכה שלו אינן תואמות את שעות הגלישה של בעל האתר. למשל, שרת שמציע תמיכה רק בשעות הבוקר (לפי איזה שעון? ישראל? או ארה"ב?) בימים ב'–ו'.

8. **האם השרת מספק שירותי גיבוי ושחזור במקרה של תקלה או פריצה?** רוב שרתי החינם אינם מספקים שירותים אלה, וגם שרתי האחסון בתשלום לא תמיד כוללים שירותי גיבוי בחבילת השירותים שהם מציעים. יש לשים לב למועדי הגיבוי (יומי, שבועי או חודשי), מכיון שהשחזור יהיה רק לתאריך האחרון שבו נעשה גיבוי האתר ולא לתאריך נפילתו.

9. **האם השרת מאפשר תנועת מבקרים חופשית באתר?** חלק מחברות האחסון מטילות הגבלות על כמות המבקרים הנכנסים לאתר (בו–זמנית). הדבר נפוץ בעיקר בשרתי חינם וזאת כדי שלא ייווצר עומס על השרת שלהם. יש אתרים שמגבילים את מספר הדפים הנצפים באתר. כשאתר מסוים עבר את מספר העמודים הנצפים או מספר אחר כלשהו, האתר נסגר והגולש שיגיע אל הכתובת יקבל הודעה בנוסח: "אין גישה לאתר, נסה מאוחר יותר".

10. **האם השרת מגביל את כמות המידע המועבר על ידי האתר?** יש סוג אחר של הגבלת תנועה, המקובל יותר באתרים בתשלום והוא של כמות השימוש בשרת. תנועת המבקרים באתר דורשת מהשרת להעתיק מתוכו מידע. בדרך כלל אלה הם קבצי HTML ותמונות, אולם גם חומרים אחרים שמורדים מהאתר כמו קבצי mp3, מצגות, או כל קובץ אחר המועבר בין השרת ללקוח – נספר. הורדת הקבצים יוצרת עומס על השרת, אשר דורש עבור השימוש המוגבר תוספת מחיר. בשרתי חינם שמגבילים תנועה מהסוג הזה, מומלץ שלא לאפשר לגולשים להוריד קבצים ולדאוג להקטין את נפח התמונות.

11. **מהם האמצעים להעלאת האתר לרשת?** יש שתי אפשרויות להעלות חומר לאתר: באמצעות FTP – File Transfer Protocol או באמצעות דפדפן. הדרך להעלאת החומר לשרת תלויה באפשרויות שבעל השרת מאפשר. הדרך המהירה, אם כי לא הכי נוחה, היא להשתמש ב–FTP. FTP מאפשר לך להעלות לשרת תיקיות שלמות של קבצים, דבר ההופך את תהליך הטעינה (העלאת, upload) לפשוט ומהיר. בדרך כלל, בתהליך העלאת קבצים באמצעות הדפדפן (browser) ניתן להעלות קובץ אחד (קובץ HTML, תמונה וכדומה) בכל פעם. יש אתרים שמאפשרים העלאת מספר גדול יותר של קבצים, ובדרך כלל לא יותר מ–5 קבצים בו–זמנית, דבר שמאריך את משך פעולת העתקת הקבצים לשרת.

12. **מהי מהירות התגובה של האתר?** מהירות טעינת דף html מהאתר היא פונקציה של מספר גורמים, וביניהם: גודל הקובץ (דף HTML, אבל בעיקר תמונות), מהירות השרת שעליו מאוחסן האתר, סוג החיבור של הגולש ועוד. מהירות השרת נובעת מאופן חיבור השרת לרשת האינטרנט. במילים אחרות, איזה קו תקשורת מחובר אליו ועד כמה הוא רחב. מצד שני, מהירות התקשורת

תלויה גם במספר האתרים שמאוחסנים על אותו שרת, או יותר נכון – בכמות הגולשים הרוצים להגיע לאותם אתרים. אם נדמיין את אופן החיבור של השרת לאינטרנט כאל כביש, הרי הגולשים, המשתמשים באותו כביש, הרוצים להגיע לאתרים בשרת הם המכוניות. ככל שיש יותר גולשים בכביש, כך התנועה יותר איטית והמהירות יותר נמוכה. בנוסף, מהירות התגובה של האתר תלויה בגודל הקבצים שמועברים בין הגולשים לאתר. במקרה זה, חלק מהגולשים נוסעים במשאיות ולא במכוניות, דבר שמגביר את העומס על הכביש ומאט את מהירות התנועה. ניתן לבדוק את מהירות השרת על ידי שימוש בתוכנת ping, הבודקת כמה זמן לוקח לשרת לענות. התוכנה מציגה את זמן התגובה של השרת באלפיות השנייה. אם אתה משתמש בתוכנת ping כדי להחליט באיזו חברת אחסון לבחור, זכור כי מהירות השרת אינה קבועה ותלויה בלחץ שיש על הרשת. כמו כן, לא מומלץ לבדוק את דף הבית של חברת האחסון, אלא את האתר שהחברה מאחסנת, מכיון שרוב החברות מעניקות תנאים טובים יותר לעצמן, מאשר לאתרים שמאוחסנים אצלם. דרך נוספת לבדיקה היא לגלוש במועדים שונים לאתרים המאוחסנים באותו שרת ולהתרשם מהמהירות – זה לא מדעי, זה לא מדויק, אבל זה מספיק טוב.

13. **שרת ישראלי או שרת בחו"ל?** נקודה חשובה שצריך לזכור היא שמיקום הגיאוגרפי של השרת משנה את מהירות התגובה והעברת המידע לגולש, כך שאם האתר פונה לקהל ישראלי, שימוש בשרת ישראלי מהווה יתרון. כאשר קהל היעד הוא בעולם, שרת בחו"ל עדיף. שפת האתר אמנם אינה משנה לצרכי האחסון, כלומר, אפשר לאחסן אתר ישראלי בעברית על שרת טיבטי. השרת לא צריך לדעת עברית כדי שהגולש יוכל לצפות באתר בעברית. כל מה שצריך, זה קידוד נכון של השפה שבה כתוב העמוד. מה שכן – לכל שרת יש הסברים, אפשרויות תמיכה, דף שאלות ותשובות – ישראלים רואים יתרון בכך שהדפים האלה הם בעברית. אם כי יש שרתים ישראלים שדפי העזרה שלהם וכל התמיכה שהם מספקים היא באנגלית. אם קשה לך באנגלית, חפש שרת שנותן לך תמיכה בעברית. נקודה נוספת, אם בחרת באתר בתשלום, התשלום עבור האתר נעשה תמיד בתחשיב דולרי. אולם, שרת ישראלי יסכים לקבל את התשלום גם בשקלים ושרת בחו"ל ירצה את הכסף במטבע המקומי בחו"ל (אירו, דולר, ליש"ט וכדומה). כלומר, עמלות לבנק או לחברת האשראי.

14. **איזה כלים נוספים מציע שרת האחסון?** יש שרתי אחסון שמספקים כלים נוספים לבניית האתר ותחזוקתו על הרשת. הם מספקים למשל אשף לבניית דפי html, כלים לבדיקת אתר (למשל, בדיקת קישוריות כדי לוודא שכל הקישורים שכתבת מובילים למקום כלשהו), אמצעי קידום לאתר (הפצת האתר במנועי החיפוש) ועוד.

שרת בתשלום,
או מה לא תקבל בשרת חינם

קרא סעיף זה גם אם אתה לא מתכוון לשלם. אבל אל תאמין לי, קרא.

למה כדאי שרת בתשלום?

יוקרתו של אתר עולה כשיש לו Domain משלו, כשהוא בעל נגישות נוחה לכל הגולשים וכאשר אין בו פרסומות של שרת האחסון. אתר שמאחוריו מסדי נתונים המנוהל בצד השרת מעלה את יוקרתו של האתר. בעלי אתרים שמגדירים עצמם בוני אתרים מקצועיים מעדיפים לאחסן אתר על שרתים ללא הגבלת תנועה, ללא פרסומות והתומכים במיגוון שפות וכלים. אין שרת כזה בחינם, על זה צריך לשלם.

בטיחות וביטחון

בדרך כלל, אתר המאוחסן על שרת בתשלום בטוח יותר מאתר שמאוחסן על שרת חינם. צריך לבדוק האם במסגרת התשלום כלולים שירותי גיבוי ושחזור ושירותי FireWall. במרבית שרתי החינם אין שירותי גיבוי ושחזור ואין שירותי FireWall.

באתרים שעושים שימוש במסד נתונים, גיבוי ושחזור הינם חיוניים ביותר. באתר סטטי שבנוי מדפי HTML, הגיבוי לא חשוב כי בעצם תיקיית האתר נמצאת במחשב האישי של בעל האתר (או על דיסק או תקליטור).

בעל אתר בתשלום יכול להיות רגוע שהאתר שלו יישאר על הרשת כל עוד הוא ישלם לשרת האחסון. בכל מקרה אחר, בעל השרת יודיע לו על בעיה (למשל, בעיות נפח תעבורה) וייתן לו שהות לערוך שינויים. לא כך הם הדברים באתרי חינם. במקרה והופר תנאי בחוזה ההצטרפות, האתר שלך עלול להיסגר, גם בלי כל התראה מוקדמת.

במקרה של נפילת השרת, אתרים בתשלום יזכו מייד לטיפול ויועברו לפעול משרת הגיבוי, בעוד שאתרים המאוחסנים על שרת שמספק שירותי חינם יצטרכו לחכות עד שהשרת יעלה שוב.

שירות ותמיכה

שירות מתבטא בתמיכה בהעלאת האתר ותחזוקתו על השרת. רוב האתרים בתשלום מספקים תמיכה ללקוח (בעל האתר), חלקם 24 שעות ביממה. לא כך מצבם של הבוחרים באחסון חינם, שם לפעמים אין תמיכה כלל, וגם כשיש תמיכה – אף אחד לא ייצא מכליו כדי לעזור לך. זאת אומרת שתקבל תשובה, לפעמים לאחר 3 ימי עבודה.

קבצים

יתרון נוסף שיש בשימוש בשרתים בתשלום הוא היכולת לאחסן קבצים רבים וגדולים בנפחם. רוב החברות מוכנות ואף מעוניינות לאחסן תוכנות וקבצים – שכן רוב מחירי חבילות האחסון נקבעים לפי גודל השטח הנשכר, וקבצים שוקלים יותר מדפי html.

רוב שרתי החינם מגבילים את סוג, כמות וגודל הקבצים שאפשר לאחסן אצלם. מעט מאוד אתרי חינם מוכנים לאחסן אצלם קבצים מסוג exe ו– mp3, בעיקר בגלל החשש מהפרת זכויות יוצרים.

חיבוריות ואמינות

אין טעם לשים את האתר במחשב שלא ניתן לגשת אליו או שהגישה אליו איטית. שרת שנופל כל שני וחמישי מרגיז לא רק את בעל האתר, אלא בעיקר את הגולשים שמגיעים לאתר ומקבלים הודעה שדף האינטרנט אינו זמין. שרת איטי מדי גם עלול להבריח גולשים שיאבדו את הסבלנות בהמתנה לאתר שיעלה. חברות האחסון נותנות עדיפות לבעלי אתרים בתשלום, שזוכים להיות על השרת המהיר יותר של אותה החברה, כך שהאתרים שלהם יותר זמינים, בעוד שלא כך המצב של האתרים המאוחסנים חינם.

מהו המחיר ואיך מתבצע התחשיב?

מחיר אחסון אתר תלוי בכל הגורמים שהוזכרו קודם. בעיקרון, המחיר המינימלי לאחסן אתר הוא מספר דולרים בודדים לחודש. המחיר עולה ככל שחבילת האחסון כוללת יותר שירותים (נפח אחסון, נפח תעבורה, גיבוי, תמיכה במסדי נתונים, סטטיסטיקה ועוד).

באופן כללי, קיימים שני גורמים לחישוב מחיר חבילת אחסון: האחד – מחיר קבוע לנפח, והשני – מחיר לפי תנועה באתר. שרתי אחסון רבים גובים מחיר קבוע לשטח האחסון ותוספת מחיר משתנה לפי תנועה. ככל שיש תנועה רבה באתר, תצטרך לשלם יותר. לכן, בחירת חברת האחסון וסוג החבילה תלויה בסוג האתר שאתה מעוניין להעלות לרשת. לדוגמה, אתר המורכב בעיקרו מטקסט ומעט גרפיקה, לא זקוק להרבה שטח אחסון, אולם אם תוכנו מושך, התנועה בו יכולה להיות רבה והתשלום בהתאם. במקרה כזה מומלץ לחפש חברת אחסון שתתן חבילת אחסון קבועה לפי שטח, ולא לפי התנועה באתר.

בדרך כלל, התשלום עבור אחסון האתר הוא תשלום חודשי, אבל תשלום מראש לשלושה חודשים או שנה עשויים להוזיל את המחיר.

לפני שאתה בוחר שרת בתשלום, יש דברים שאתה צריך לבדוק:

1. **מהי האמינות של השרת שאתה חושב עליו?** הרי לא תרצה לשים את האתר שלך והכסף על "קרן הצבי". אם כך, איך בודקים אמינות של שרת? מסתכלים מי הם שאר לקוחותיו. שרת שמאחסן אתרים גדולים וידועים הוא לבטח שרת

אמין. כדאי גם לדבר עם מנהל האתר (webmaster) של אחד הלקוחות, והוא כבר יספר לך את כל מה שרצית לשמוע ולא העזת לשאול.

2. **האם יש תמיכה 24 שעות?** אם אתה כבר משלם למה שלא תקבל את הטוב ביותר – שירות ותמיכה של 24 שעות ביממה. אם אין תמיכה כל שעות היממה, בדוק האם שעות התמיכה תואמות לשעות הגלישה שלך.

3. **האם תוכל להשתמש ב-Domain שלך או ב-Sub-Domain?** אם אתה כבר משלם ויש לך Domain משלך, כדאי לקחת חברת אחסון שתקשר לך כתובת IP ל-domain שרכשת. אם אין לך Domain, כל חברת אחסון תשמח לתת לך Sub-Domain.

4. **האם אתה צריך שרת תומך ASP, CGI?** אם כן, תצטרך לחפש שרת שמערכת ההפעלה שלו Windows NT/2000. שרתי Windows NT/2000 יקרים יותר, כך שאתה משווה בין חבילות האחסון, השווה בין חבילות בעלות מערכות הפעלה זהות, שתומכות באותן שפות.

5. **האם יש לך הרבה קבצים או מעט?** בדוק האם תצטרך לשלם תוספת על אחסון קבצים נלווים, וכן האם החברה מחשבת באופן שונה אחסון של קבצים מסוגים שונים.

6. **איך מעלים קבצים? ב- FTP או באמצעות הדפדפן?** העתקת קבצים באמצעות FTP עדיפה מפני שהיא מהירה ואמינה יותר. בשיטה זו נעשה שימוש בפרוטוקול המיועד להעתקה של קבצים (FTP) ולא בפרוטוקול המיועד להעברת תמונות וטקסט (HTTP).

7. **האם אתה רוצה שרת מהיר או שתסתפק בשרת בעל מהירות בינונית?** סבירות גבוהה היא שככל שהשרת מהיר יותר, מחיר החבילות יהיה יקר יותר, שכן גם מהירות היא פונקציה של מחיר. בשאלת המהירות נכנסת העדיפות של שרתים ישראלים לאתרים בעברית שפונים לקהל יעד ישראלי, על פני שרתים זהים מחו"ל. הסיבה היא שבקשת מידע מגולש בארץ לשרת בארץ לא "יוצאת" את תחומי מדינת ישראל ולכן היא יותר מהירה (זאת התיאוריה).

8. **מהי מהירות השרת?** כפי שהוסבר קודם, אפשר לעשות זאת באמצעות פקודת ping. קיימים אתרים שמציעים לבדוק עבורך מהירות תגובה של אתרים. הערכים המתקבלים מפקודת ping הם באלפיות השנייה. אם תקבל תוצאה הקטנה מ-150 סימן שזהו שרת מהיר מאוד. תוצאה הקטנה מ-400 מעידה על שרת מהיר. שרת שמגיב בטווח שבין 400 ל-700 מוגדר כשרת בעל מהירות בינונית. שרת שמהירות התגובה שלו היא מעל 700 אלפיות השנייה הוא שרת איטי, ולכן לא מומלץ. שווה לדגום את האתר מספר פעמים במהלך היום. תופתע כמה הנתונים יכולים להיות שונים מקריאה לקריאה. דע לך שיש אתרים שחוסמים את שירות ping כדי שלא יוטרדו, כך למשל: אתר www.microsoft.com.

9. **מהי כמות המבקרים שאתה צופה באתר שלך?** אם אתה צופה לאתר כמות גדולה של מבקרים, העדף שרת שלא יגבה תוספת תשלום על תנועה.

10. **כמה שטח אחסון אתה צריך לאתר שלך היום וכמה תצטרך בעתיד?** גודל נפח האחסון אינו הדבר היחיד בחישוב התשלום עבור אחסון האתר, הוא רק חלק ממנו. גודל שטח האחסון שאתה זקוק לו יהיה תמיד כגודל תיקיית האתר במחשב האישי שלך או יותר. מומלץ לבחור בחברה שמחיר החבילה הבסיסית בה הוא מתאים, ורצוי גם שהמחיר על תוספת נפח אחסון יהיה סביר.

שרת חינם

חינם באינטרנט

המילה "חינם" היא מילת מפתח באינטרנט, והיא אחת ממילות החיפוש הנפוצות ביותר. לא רק שהגולשים מחפשים אחר "חינם" ברשת, אלא חברות עסקיות מציעות שירותים בחינם. אך האמנם זה בחינם?

צריך לזכור, הכוונה ל"חינם" ברשת, היא שהגולש לא צריך לשלם בכסף עבור השירותים שהוא מקבל, אולם ברוב המקרים יש תשלום אחר עבור השירותים. צריך להיות לך ברור שמישהו "משלם". יכול להיות שהתשלום אינו כסף, הוא יכול להיות שווה כסף. למשל, תוכל לקבל תיבת דואר אלקטרוני בחינם. כשתתחיל לקבל מהם פעם בשבוע דואר מלא בפרסומות תתחיל להבין למה הם היו כל כך נדיבים לתת לך דואר אלקטרוני בחינם. כעבור שבועיים, תתחיל לקבל דואר אלקטרוני מחברות שאינך מכיר ואז תבין שכתובת הדואר האלקטרוני שלך נמכרה על ידי בעלי האתר לחברות עסקיות, כך שהחינם אינו בדיוק חינם. בעל האתר שנתן לך תיבת דואר בחינם, גובה כסף מחברות עסקיות המוכנות לשלם עבור משלוח דואר אלקטרוני ישירות אליך (כן, אני יודע מה אתה חושב! אתה אומר: "אני אפתח סתם תיבת דואר והם ישלחו את כל הפרסומות לשם...חה חה חה". מה אתה חושב, שהם לא חשבו על זה?! אתה לא הלקוח הראשון שרוצה "לסדר" אותם).

פרסומות נפוצות גם כשמאחסנים אתר בחינם, כמו במקרה של תיבת דואר אלקטרוני, הגולש חשוף לפרסומות, וגם הגולשים שמגיעים לאתר. שירותים נוספים לבעלי אתרים כרוכים, גם הם, בחשיפת הגולשים לפרסומות באתר. באינטרנט אפשר למצוא את כל הכלים בחינם לבניית אתר – החל מתוכנות בנייה, תוכנות גרפיקה ועד אמצעי עזר נוספים, כמו מונה כניסות ושירותי סטטיסטיקה, דרך פורום (קבוצות דיון), צ'אט, לוח מודעות, ספר אורחים, סקרים ועוד. אפילו גרפיקה "חינם" שמאוד נפוצה ברשת, כרוכה בחשיפה לפרסומות. לעיתים תתבקש לקשר את התמונה שקיבלת חינם לאתר שממנו הורדת אותה, לעיתים תתבקש לשים באנר קטן של האתר. בסופו של דבר האתר שלך עלול להיראות כמו אתר חסויות.

לפני הרשמה לכל שירות חינם ברשת, חשוב מאוד לקרוא את האותיות הקטנות של חוזה ההתקשרות/הסכמה ולראות איזה תנאים מציעה החברה לך בתור לקוח ומהן הדרישות שלה ממך. כדאי להעדיף אתרים שמתחייבים לשמירת סודיות. כלומר, שהם לא יעבירו את הפרטים האישיים שלך לגורם אחר. אחרת, תיבת הדואר האלקטרוני שלך עלולה להיות מוצפת בדואר פרסומי – דואר "זבל".

האם זה באמת לא עולה כסף?

כן, אחסון חינם לא דורש ממך, בעל האתר, להיפרד מכספך כדי לאחסן את האתר שלך בשרת. אחסון אתר בחינם יכול להיעשות בשרתים של מוסדות וארגונים (בית ספר, אוניברסיטה, רשות מקומית ועוד), בשרתים של חברות מסחריות, בשרתים של חברות המספקות שירותים לאינטרנט (ISPs), בשרתי הפורטלים הגדולים ועוד. יש חינם באינטרנט.

כמה עוד "עולה החינם" הזה?

כשאומרים שרת אחסון חינם, מתכוונים בדרך כלל לאתר הבנוי של שרת של חברה שאינה גובה תשלום מהלקוח (ממך, בעל האתר), אבל אין זה אומר שחברת האחסון מפסידה מהשכרת השטח ללא תשלום. השטח שניתן חינם קיים אצלה, וכשהוא אינו פעיל הוא אינו מכניס כל הכנסה. אולם, אם הוא יינתן, אפילו ללא תשלום, אפשר יהיה להרוויח למשל מפרסומות. לכן, רוב שרתי החינם מכילים באנר פרסומת בראש העמוד, בסוף העמוד או שיש פרסומת בחלון נפרד שקופצת עם כל טעינת דף. כך שבעצם האתר "משלם" עבור שטח האחסון שלו. הכסף לא נלקח ממך, בעל האתר, או מהגולשים אלא מהמפרסם.

יש חברות שמציעות שירות חינם לאתרים בנושאים מסוימים בלבד. למשל, לאתרים עסקיים קטנים, כאשר החברה מספקת לבעלי האתרים שירותים עסקיים שונים ומרוויחה כמתווכת.

סיבה נוספת שבגללה חברות מסוימות נותנות שטח אחסון חינם, היא ניסיון של אותן חברות ללכוד את הלקוח: אתרים מסוימים נותנים שטח קטן מאוד חינם. זהו שטח שמתאים לאתר בראשית דרכו, אולם כשהאתר גדל ובעליו צריך יותר שטח הוא נדרש לשלם. חברת האחסון מניחה שברגע שבעל אתר התרגל לשירותים שהחברה מעניקה לו, הוא לא יטרח לעבור לחברה אחרת ויעדיף לשלם ולהמשיך לקיים את האתר שלו. חלק מהחברות בונות על עצלותו של הלקוח (אתה, במקרה הזה), שיעדיף לשלם במקום להתאמץ ולחפש שירות אחסון חדש. גם הגבלת תנועה היא שיטה ללכוד לקוח.

אפשר למצוא שטחי אחסון חינם גם בשרתים של ארגונים ומוסדות שונים. למשל, אוניברסיטאות רבות נותנות לסטודנטים שלהן שטחי אחסון חינם לאתרים אישיים (זה הזמן לחדש את הקשר עם הבן דוד שלומד באוניברסיטה, שלא ראית אותו כבר שנים). יש גם חברות ומפעלים שנותנים לעובדים שלהם שטחי אחסון בחינם (שאל

את הוריך, או קרוב משפחה אחר). ברוב המקרים, התשלום של הלקוח תמורת השטח הוא התחייבות שלו לעמוד בתנאים מסוימים שבעל השרת מכתיב (הגבלות על נושאי האתר, הקבצים שהוא יכיל ועוד).

למה ולמי כדאי להשתמש שרת אחסון חינם?

למה? כי זה חינם. אבל, צריך לומר ששירות אחסון חינם אינו מתאים לכל אתר. יש אתרים שתוכנם דורש שהם יהיו על שרת בתשלום (למשל, אתרים של סחר אלקטרוני). גם אתרים שרוצים לשדר יוקרה ומקצועיות לא ישתמשו בשירותי חינם, מעצם העובדה שיש זילות מסוימת באתר עם פרסומות, או שתוכן הפרסומות אינו תואם את תוכן האתר. אתר ללא Domain אישי, אשר מתיימר להיות מקצועי, לא משדר אמינות. כדי לשדר מכובדות ואמינות צריך להשקיע!

למי, אם כן, מתאים השימוש בשרות אחסון חינם? שימוש כזה מתאים לאתרים פרטיים, קטנים, לאתרים אישיים, לאתרים שהם תחביב, לאתרים שהתעבורה בהם קטנה, לאתרים ללא מטרת רווח, לאתרים בבנייה, כשבעל האתר רוצה לנסות לראות איך האתר שלו עובד על הרשת, לפני שהוא מעביר אותו לשרת בתשלום.

מהם השירותים שתקבל חינם?

מיגוון השירותים שאפשר למצוא בחינם אינו זהה לזה שניתן לקבל בתשלום. את השירותים הבסיסיים ביותר ניתן לקבל חינם. לכן לפני שבוחרים בחברת אחסון צריך לעשות חשבון מה חשוב יותר – אתר בלי פרסומות או אתר ללא הגבלת תנועה. אתר תומך שפות צד שרת (asp, cgi) או אתר שאפשר להעלות אליו קבצים באמצעות FTP וכו'. מכיון שהעדפות הללו הן אישיות – יש לבדוק את השירותים היטב, לפני שמחליטים.

לפני שאתה בוחר שרת חינם, אלה הדברים שיש לבדוק:

1. **האם יש או אין פרסומות**? רוב החברות שנותנות אחסון חינם מרוויחות (או לפחות אינן מפסידות) באמצעות הפרסומות שהן מציגות באתר. נכון, אפשר להוריד את באנרי הפרסומת ולמנוע מחלונות הפרסומת לעלות, אבל לא ניתן לעשות זאת בכל האתרים. שנית, אם תופסים אותך – מוחקים לך את האתר...
2. האם נכנסים ישר לאתר או עוברים תחילה בדף שרת האחסון? מעבר כזה מאוד לא מומלץ.
3. **האם יש לך הרבה קבצים**? אין הכוונה לקבצים נלווים של גרפיקה ואפילו לא של קול (מסוג midi או wav), אלא בעיקר לקבצים מסוג mp3 ו–exe. יש בעיה באחסון קבצים גדולים אפילו מהסוגים המותרים (pps, mpeg). גם אם תצליח להעלות אותם לאתר, לא בטוח שהגולשים שלך יוכל להוריד אותם לאחר מכן. יש אתרים שאי אפשר לאחסן בהם קבצי ZIP. לכן, חפש מגבלות בנושא קבצים באתר.

4. **האם אתה צריך אתר תומך שפות צד שרת (ASP ,CGI)**? רוב שרתי החינם לא תומכים בשפות אלו. יש אמנם שרתי חינם שתומכים בשפות, אבל הם מגבילים את חבילות האחסון בצורה אחרת (בדרך כלל, הגבלת תנועה).

5. **איך מעלים קבצים לאתר**? חלק משרתי החינם מאפשרים שימוש ב–FTP, אצל חלק רק באמצעות הדפדפן. אם האפשרות היחידה לטעינת קבצים היא באמצעות הדפדפן, כדאי לדעת מראש כמה קבצים ניתן להעלות (לטעון) בו–זמנית.

6. **מהי מהירות השרת**? כמובן שאתה רוצה שרת מהיר, אך השאלה היא, האם בעסקת חינם תסתפק בשרת בעל מהירות בינונית (כמובן שלא מומלץ להשתמש בשרת איטי – אפילו לא בחינם).

7. **מהי כמות המבקרים שאתה צופה לאתר שלך**? בעיקרון לא מומלץ להשתמש בחברה המטילה הגבלות על תנועה באתר, כי אתה אף פעם לא יכול לדעת האם האתר שלך יהיה להיט. כמו כן, אתר בעל תנועת מבקרים גדולה לא מתאים בדרך כלל לשרתי חינם. גם שרתי אחסון רגילים שלא מגבילים את התנועה באתרים עלולים לאיים לסגור אתר, או לדרוש תשלום כשהתנועה באתר כבדה מאוד, ונפח התנועה מכביד על השרת שלהם.

8. **האם יש תמיכה**? לא תמיד התמיכה לאתרי החינם נופלת מזו שניתנת לאתרים בתשלום. כמובן שעדיף שרת עם תמיכה, אבל אם אין תמיכה – לא פעם תוכל לקבל עזרה בקבוצות הדיון ובפורומים של בוני אתרים ברשת.

9. **כמה שטח אחסון אתה צריך לאתר שלך היום וכמה תצטרך בעתיד**? ניתן למצוא חברות שנותנות שטחי אחסון במיגוון גדלים, ויש אף שאינן מגבילות את שטח האחסון (יש מגבלה אבל היא לא רלוונטית לגביך).

הערה חשובה!

לפני הרשמה לשרת אחסון אתה חייב לקרוא את האותיות הקטנות של חוזה ההתקשרות/הסכמה, לראות איזה תנאים מציעים לך כלקוח, ומהן הדרישות של האתר ממך כלקוח. לעולם אל תסמוך על האותיות הגדולות שמופיעות בעמוד הפתיחה, היכנס פנימה כדי לראות מהם התנאים. קריאת האותיות הקטנות תבהיר לך מה מותר ומה אסור באתר אליו אתה נרשם. תוכל למנוע אי נעימות, כעס ותסכול אם תקרא אותן – אל תוותר על האותיות הקטנות (אם צריך, השתמש במשקפיים, ואם אינך יודע מספיק טוב אנגלית, היעזר בהוריך).

העלאת קבצים לאתר

את הקבצים המרכיבים את האתר שבנית ואשר נמצאים במחשב האישי שלך, יש להעתיק למחשב שבו יאוחסן האתר. יש שתי אפשרויות להעלות קבצים לשרת האחסון. אפשרות ראשונה היא להעלות את הקבצים באמצעות תוכנת FTP (File Transfer Protocol), ואפשרות שנייה היא באמצעות הדפדפן (Browser upload).

הדרך המהירה ביותר להעלות קבצים לאתר היא באמצעות FTP. בלחיצה וגרירת עכבר אתה יכול להעתיק את כל הקבצים מתיקיית האתר במחשב האישי שלך לתיקיית האתר בשרת האחסון. אם האתר מכיל קבצים רבים, יותר נוח להעלות אותו לשרת האחסון באמצעות תוכנת FTP.

העלאת קבצים באמצעות FTP

מה זה FTP?

תוכנת FTP מאפשרת גישה למחשב באינטרנט, באופן שמאוד מזכיר את השימוש בסייר Windows.

FTP (File Transfer Protocol) הוא פרוטוקול (שפה להעתקת קבצים בין מחשבים), שמאפשר העתקת קבצים בין מחשבים שונים. פרוטוקול זה עובד במודל של שרת–לקוח דו–צדדי, בו הלקוח יכול להעלות (upload) קבצים לשרת, להוריד (download) קבצים מהשרת, למחוק קבצים בשרת, לשנות שם של קבצים הנמצאים בשרת ועוד. שים לב שבשונה מהעלאת קבצים באמצעות הדפדפן ניתן באמצעות ממשק FTP גם להוריד (download) קבצים מהשרת. מתי צריך להוריד קובץ מהשרת? למשל, כאשר קובץ מסוים "נדפק" לך בבית והעותק היחיד נמצא ב... שרת.

תהליך העבודה עם תוכנת FTP:

1. הלקוח חייב להגדיר את כתובת היעד שלו (שרת FTP).
2. הלקוח חייב להזדהות בשם משתמש וסיסמה.
3. הממשק מדמה שני חלונות של סייר Windows: האחד מראה את הקבצים במחשב המקומי שלך והשני מראה את הקבצים בשרת האחסון. העבודה דומה מאוד לעבודה עם סייר Windows.
4. סגירת החיבור.

תוכנות FTP מומלצות: WS_FTP או cuteFTP (ניתנות להורדה מאתר www.tucows.co.il).

איך מעלים קבצים לאתר באמצעות תוכנת FTP?

לאחר רישום אצל אחד מחברות האחסון מקבלים בדואר אלקטרוני שם משתמש, סיסמה וכתובת לאתר. כמו כן מקבלים את הכתובת של שרת FTP, אליו יש להתחבר.

בפתיחת התוכנה יש טופס שצריך למלא את הפרטים שקיבלת. במקום המיועד יש להזין את כתובת שרת FTP שקיבלת מחברת האחסון שלך, ולאחר מכן שם משתמש וסיסמה.

ודא שהעתקת נכון (מומלץ להשתמש ב– Ctrl+C ו– Ctrl+V כדי להעתיק את הפרטים האלה מהדואר האלקטרוני לטופס שבדפדפן) וצור קשר עם השרת בלחיצת CONNECT שתחבר אותך לשרת שלך, ישירות אל התיקיה של האתר שלך.

לאחר יצירת הקשר תצטרך למצוא בצד השמאלי של התוכנה את התיקיה שבה מאוחסן האתר שלך. החלון השמאלי של התוכנה מציג את המחשב שלך והחלון הימני מייצג את התיקיה של האתר שלך בשרת האחסון, שלפחות בהתחלה צריכה להיות ריקה.

העתקת קבצים תתבצע מהחלון השמאלי אל החלון הימני, באמצעות החיצים. באופן עקרוני, העבודה כעת היא בין שני החלונות האלה, וזהה להעתקת קבצים בין שני תיקיות במחשב שלך. המקור נשאר בתיקיית המקור והעתק שלו נמצא בתיקיה החדשה, רק שעכשיו זו תיקיה בשרת אינטרנט.

בתוכנות אחרות אפשר לסמן את הקבצים הרצויים ולגרור אותם מחלון לחלון. ניתן לשלוח כמה קבצים יחד על ידי סימון של יותר מקובץ אחד. ניתן גם לבצע פעולות נוספות על הקבצים (למשל, מחיקה, צפייה, שינוי שם וכדומה) באמצעות הלחצנים המתאימים הממוקמים בחלק הימני של כל אחד משני החלונות.

בסיום ההעתקה יופיעו הקבצים בחלון הימני. לאחר שתעלה לשרת את כל הקבצים שיש בתיקיית האתר במחשב המקומי שלך, לחץ על Disconnect, CLOSE לניתוק הקשר בין תוכנת ה– FTP לשרת, ו–EXIT תוציא אותך מהתוכנה.

העלאת קבצים באמצעות הדפדפן

באמצעות ממשק דפדפן (טופס) אפשר לבחור קבצים ולהעלות אותם לשרת האחסון (לטעון אותם לשרת האחסון). באמצעות ממשק הדפדפן תוכל להעלות קבצים חדשים, לעדכן קבצים קיימים על ידי העלאת קובץ באותו שם ולדרוס את הקובץ הקיים. כמובן, תוכל גם למחוק קובץ. פעולות אחרות כמו העברת קובץ מתיקיה אחת לאחרת, שינוי שם קובץ וכדומה תוכל לבצע אם אתר האחסון יאפשר לך את ביצוען באמצעות הממשק.

תהליך העבודה עם דפדפן:

1. הלקוח חייב להזדהות בשם משתמש וסיסמה.
2. ממשק דמוי טופס מאפשר לך לבחור קובץ אחד או יותר.
3. בלחיצת לחצן, הקובץ או הקבצים שנבחרו מועתקים לתיקיה בשרת.
4. סגירת החיבור.

העלאת קובץ באמצעות הדפדפן מתבצעת באמצעות טופס, אך במקום למלא בו פרטים כמו שם פרטי או דואר אלקטרוני, אתה רושם, או בוחר, את שם הקובץ שנמצא במחשב שלך. תהליך בחירת הקובץ דומה לתהליך פתיחת קובץ ב–Word או לתהליך בחירת קובץ המצורף לדואר אלקטרוני (attachment). שים לב לעובדה שבכל פעם אתה בוחר קובץ אחד. המשמעות היא שזה יכול להיות תהליך ארוך ומייגע אם יש לך קבצים רבים. לכן, חפש אחר שרת המספק ממשק בו ניתן לבחור יותר מקובץ אחד, דבר שיחסוך לך הרבה זמן.

יש אתרים שמאפשרים להעלות קובץ Zip המכיל את כל האתר שלך. שלבי התהליך: אתה בונה אתר במחשב האישי שלך, אתה מכווץ (באמצעות תוכנת Zip) את כל האתר (כל התיקיות וכל הקבצים) לקובץ Zip אחד, אתה מעלה (upload) את אותו קובץ Zip לשרת, השרת פותח את קובץ ה–Zip ובונה את מבנה האתר (תיקיות וקבצים). קרא בעיון את ההנחיות לעבודה בשיטה זו ושים לב במיוחד לאופן בו יש ליצור את קובץ ה–Zip.

טיפים להעלאה יעילה של אתר

- **בדוק מהו גודל שטח האחסון שאתה זקוק לו** – על ידי בדיקת גודל תיקיית האתר. איך עושים את זה? מסמנים את התיקיה, לוחצים על לחצן ימני בעכבר לפתיחת תפריט ובוחרים באפשרות **מאפיינים** (האפשרות התחתונה ביותר). אחד המאפיינים הוא **גודל** (השלישי מלמעלה).
- **פתח תיבת דואר נוספת באחד משרתי הדואר בחינם גם אם שרת האחסון שלך מציע שירותי דואר.** רצוי לבחור שרת דואר שלא מחייב אותך להפעיל את התיבה כל 30 או 60 יום. שים לב שבמהלך ההרשמה לשרת אחסון חינם עליך לספק כתובת של תיבת דואר אלקטרוני. תיבת דואר זו צריכה להיות פעילה וזהו תנאי להמשך אחסונו של האתר בשרת. אם תהיה לך תיבת דואר אלקטרוני באחד משרתי דואר החינם (למשל, hotmail), גם אם תחליף ספק שירותי אינטרנט, הכתובת האלקטרונית שלך תהיה זמינה. שימוש בכתובת הדואר לכל צרכי האתר: עבודה מול ספקי השירות הקשורים לאתר (מונה הכניסות, פורום), ולכל שירות נוסף שתבחר לשים באתרך.
- **תן כמה שיותר פרטים אמיתיים על עצמך בעת ההרשמה לחברת אחסון.** חפש אחר הצהרת שמירת הפרטיות של בעלי האתר שמצהירים שהם מתחייבים שלא למסור את הפרטים שלך לצד שלישי ולא לעשות בהם שימוש, פרט לצרכי האתר שלך. גם אם החלטת שלא לתת פרטים אמיתיים בטופס ההרשמה, חשוב שכתובת הדואר האלקטרוני שלך תהיה אמיתית וזמינה, אחרת יסגרו לך את האתר.

- **האם לאתר שלך יש באמת מקום ברשת?** לפני שאתה מעלה את האתר לרשת, כדאי שתבחן נקודה זו. האם היית מבקר באתר כזה שאינו שלך? אם התשובה היא כן, שאל את עצמך האם אתה גאה בו? האם אתה יכול להראות אותו לאמא שלך? לחברך לכיתה? לעולם אל תציג באתר שלך תוכן (טקסט ותמונות) שאינך מוכן להראות לאמא שלך. לעולם אל תציג באתר שלך תוכן שאינך מוכן לדבר עליו בבית הספר שלך. שים באתר שלך תוכן ותמונות שתוכל להתגאות בהם בפני אמך, וחומרים שנוח לך להתבטא בהם, ורצוי גם שאתה מבין בהם.
- **כל מה שלא חוקי מחוץ לרשת, אינו חוקי גם בתוך הרשת.** לעולם אל תציג באתר שלך תוכן שעלול להיחשב כהוצאת דיבה או השמצה. ודא שהתכנים שלך חוקיים ומתאימים לרוח החוק, אחרת אתה צפוי למבול של תביעות שיסבכו אותך לשארית חייך, וגם עלולות להשאיר אותך ללא פרוטה.

זכויות יוצרים ברשת

זכויות יוצרים יש על טקסט כתוב בין אם מצאת אותו בספר, בעיתון, בתקליטור או באתר אינטרנט אחר. זכויות יוצרים יש גם על גרפיקה, מוסיקה (כולל תווים ותמלילים), תוכנות מחשב, תמונות, סרטים, עבודות אמנות, וגם על עיצוב האתר. עליך להיות ער לגבי זכויות יוצרים של החומרים בהם אתה עושה שימוש. אם יש בידך תכנים מסוימים, אין זה אומר שתוכל לזלזל בזכויות היוצרים. הפרת זכויות יוצרים ברשת, כמוה כהפרת זכויות יוצרים מחוץ לרשת. בישראל כבר נקבע תקדים בנושא, אז לא כדאי לך להסתבך.

גם ספרי הוצאת הוד–עמי מוגנים לפי חוק זכויות היוצרים. מדיניות ההוצאה היא, כפי שרשום בעמוד 2 של ספר זה ובכל ספר מספרי ההוצאה:

> **" אין להשאיל ו/או לעשות שימוש מסחרי ו/או להעתיק, לשכפל, לצלם, לתרגם, להקליט, לשדר, לקלוט ו/או לאחסן במאגר מידע בכל דרך ו/או אמצעי מכני, דיגיטלי, אופטי, מגנטי ו/או אחר – בחלק כלשהו מן המידע ו/או התמונות ו/או האיורים ו/או כל תוכן אחר הכלולים ו/או שצורפו לספר זה, בין אם לשימוש פנימי או לשימוש מסחרי. כל שימוש החורג מציטוט קטעים קצרים במסגרת של ביקורת ספרותית אסור בהחלט, אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא לאור."**

במילים אחרות, אסור לך להעתיק. אבל אם תרצה להעתיק קטע קצר, למשל פיסקה, תוכל לעשות זו ולציין באותיות קטנות את מקור החומר (שם הספר וההוצאה). לגבי קטעים גדולים יותר, יש צורך בהגשת בקשה מסודרת.

ומה לגבי זכויות היוצרים שלך? ברגע שהאתר שלך נמצא על הרשת, הוא חשוף בפני העולם, וגולשים עלולים להעתיק ממנו תכנים (טקסט וגרפיקה). אם גולש עושה שימוש אישי בחומרים מהאתר (למשל, העתיק תמונה שאתה יצרת כדי להדפיס כרטיס ברכה, או העתיק מאמר לצורך הכנת שיעורי בית), אין עם זה בעיה. הבעיה נוצרת כאשר הגולש עושה שימוש בחומרים האלה להקמת אתר משלו. בישראל לא קיים הליך רישום זכויות יוצרים על תכנים באתר, כך שזכות זו

מתקיימת ללא צורך ברישום כלשהו מרגע פרסומה. אם מישהו מאוד מאוד רוצה להשתמש בתכנים ובקבצים מהאתר שלך הוא יוכל לעשות זאת. השאלה היא כמה אתה מוכן להשקיע במציאת העתקות ובהבאת המקרה לבית המשפט. שתי פעולות שעשויות לעלות הרבה מאוד כסף.

עו"ד אביב איילון מפרסם מאמרים משפטיים באתר תפוז (www.tapuz.co.il) בנושא מחשבים ואינטרנט. עו"ד חיים רביה מפרסם מאמרים באתר InterLaw (www.interlaw.co.il) כך שמומלץ להתעניין בנושא לפני שפועלים. טעות נפוצה היא לחשוב שאם אין את הסימן © אז ניתן לעשות שימוש חופשי בתכנים. כמו כן, אם מקור החומר (תמונה, קובץ מוסיקה וכדוגמה) לא ידוע אז אין זה אומר שניתן לעשות בו שימוש חופשי.

בניית אתר באמצעות אשף

בניית אתר באמצעות **אשף** (רכיב תוכנה המנחה אותך בפעולת בניית האתר צעד–אחר–צעד) דומה לבניית אתר עם עורך html כדוגמת FrontPage או DreamWeaver, אלא שבמקום לבנות את האתר על המחשב שלך, אתה בונה את האתר באופן מקוון (online), באמצעות מילוי טפסים ומענה על שאלות ישירות במחשב השרת.

חסרונות השימוש באשף הם:

1. בנייה עם אשף מגבילה לאפשרויות שמאפשר האשף. כלומר, אתה צריך להתאים את התכנים שלך לתבנית שהאתר מעמיד לרשותך. מדובר במבנה אתר הכולל קישורים בצד אחד ודפי HTML סטטיים במסגרת אחרת. הדפים הסטטיים כוללים תמונות, טקסים וקישורים. לא ניתן לשלב תסריטי JavaScript.
2. בניית האתר נעשית online – צריך להיות מחובר. אם אתה מחובר לאינטרנט בחיבור איטי (מודם) – התהליך עשוי להיארך זמן רב, פרט לעלות הכספית.
3. יש להכין מראש את כל המרכיבים של האתר (טקסט, תמונות), אחרת העבודה הופכת לסיוט: מתחברים, נתקעים (חסרה תמונה), מתנתקים, מתחברים, נתקעים, מתנתקים והאתר?!? זה כמו להגיע לנמל התעופה ללא כרטיס טיסה, זה כמו להגיע לבדיקת רישוי מבלי לדאוג לביטוח.
4. מכיון שבניית האתר נעשית במחשב השרת, אין במחשב שלך עותק של האתר שבנית. כאשר תחליט, בעתיד, שאינך מרוצה מהשרת ותרצה לעבור לשרת אחר, תצטרך לבנות את האתר מחדש.

יתרונות השימוש באשף הם:

1. אין צורך בידיעת HTML.
2. אשף בנייה אמנם יעזור לך לבנות אתר בקלות ללא כל ידע, אבל צריך לדעת שאשפי הבנייה שונים משרת לשרת וכך גם התוצאות. חלק מהאשפים פשוטים ביותר וקל מאוד לעבוד איתם, אבל גם התוצאות שהם מפיקים פשוטות מאוד

ויכולות להכיל רק תמונות וטקסט לפי מבנה קבוע. חלק מהאשפים יכולים להפיק תוצאות טובות הרבה יותר, אך לעיתים העבודה איתם מסובכת, וברוב המקרים מצריכה ידיעת אנגלית ברמה טובה. כמו כן, צריך לדעת שכאשר בונים באמצעות אשף באתר בחו"ל, יש לתת הגדרה נכונה לעברית לוגית או ויזואלית, דבר שלא צריך לעשות כשבונים באמצעות אשף של אתר בעברית.

האתר ברשת - ומה עכשיו?

הכרזת אתר, או איך אפשר לפרסם את האתר?

או.קיי. אז בנית אתר והוא נמצא באינטרנט, אבל חוץ ממך, אמא ואבא שלך אף אחד לא יודע עליו... בעיה קשה. אתר שומם ממבקרים הוא הסיוט של כל בעל אתר.

יש מיגוון דרכים לפרסם אתר, אולם אל תמהר לפרסם את האתר שלך אם הוא לא גמור. אף אתר המשמש אינדקס אתרים או פורטל לא יכניס למאגר שלו אתר שרוב עמודיו ריקים מתוכן. גם הגולשים שיגיעו לאתר הבנייה שלך יתעצבנו ויתאכזבו לאור התכנים הדלים והעיצוב הלא גמור, דבר שיכול להבטיח לך שלאתר שלך הם לא יחזרו.

אזהרה

אם יש משהו השנוא על כל הגולשים הוא להגיע לעמוד בו כתוב באותיות קידוש לבנה: **האתר בבנייה.** אל תעשה את השטות הזאת. יש לך מה להציג - תציג, אין לך מה להציג - אל תציג.

נסה לבחון את האתר שלך באופן אובייקטיבי, עד כמה שזה ניתן. אם זה לא היה אתר שלך האם היית מתרשם ממנו? תהיה כן עם עצמך, אם האתר לא מספיק טוב, עדיף לחכות, לשפר אותו ולחסוך לעצמך כאב לב ואכזבה.

נסה להיעזר ולקבל חוות דעת מהוריך ומקרובי המשפחה הצעירים והמבוגרים כאחד הגולשים באינטרנט. הושב אותם מול האתר ושתוק! תן להם לעבוד, אל תסביר להם מה לעשות (אני מניח שאתה לא תוכל להסביר לכל גולש שייכנס לאתר שלך מה לעשות, נכון?) אתה רק מתבונן ורושם. צפה בהם כשהם גולשים, נסה "להיכנס" לראש שלהם, ראה איך הם פועלים, נסה להבין היכן ולמה הם נתקעים, מה מטריד אותם, את מה הם לא מוצאים, היכן הם מהססים – זוהי קבוצת הביקורת שלך. האזן להערותיהם. זו לא חובה לפעול לפי הערותיהם, אבל זוהי חובתך לשמוע. אל תנסה להתווכח איתם ו"ללמד" אותם פרק בעבודה באינטרנט. על האינטרנט הם למדו תוך כדי עבודה באינטרנט והם מנסים להשתמש בידע שכבר צברו כאשר הם נמצאים באתר שלך.

אם קשה לך להחליט, שלח לחברים קרובים את כתובת האתר ובקש מהם ביקורת/חוות דעת. דרך נוספת היא לבקש ביקורת על האתר בפורומים לביקורת אתרים או של בוני אתרים. ראה בביקורת ובהערות שתקבל הזדמנות ללמוד ולשפר.

פורומים וקבוצות דיון

ברשת אלפי קבוצות דיון (פורומים) שדנות בכל נושא שבעולם. באתרים כמו וואלה (www.walla.co.il), תפוז (www.tapuz.co.il), נענע (www.nana.co.il), ידיעות אחרונות (www.ynet.co.il) ובעשרות אתרים אחרים מתנהלות קהילות בעברית שדנות בנושאים רבים ומגוונים. המשתתפים בקבוצות דיון אלו הם גולשים פעילים ולכן גם קהל יעד מעולה.

פורום זה מקום מצוין להודיע לכולם על האתר החדש שבנית, אך יש לשים לב לא להיות יותר מדי "ברוטאלי" בהפצת המסרים. מתוך אלפי הפורמים הקיימים, מצא את הפורום או הפורומים העוסק/ים בנושא האתר שלך. למשתתפים באותן קבוצות דיון יש עניין באתר שלך. מנהלי הפורומים לא אוהבים פרסומת, ולכן פרסם את האתר שלך במינון שלא ירגיז אותם ואת חברי הפורום הקבועים. בקבוצות הדיון הפופולריות של בוני אתרים, כמעט בוודאות שימחקו לך את ההודעה, אבל שווה להמר ולהודיע גם שם. בקשה לעזרה או למתן ביקורת על האתר בדרך כלל מבטיחה מבקרים וגם ביקורת (חיובית או שלילית). לחלק מקבוצות הדיון הפופולריות יש לוח מודעות או פורום מיוחד לפרסומות שונות – שם תוכל לפרסם את האתר בביטחון.

בעיקרון, אפשר להשאיר הודעה על קיומו של האתר גם בפורומים שלא שייכים לנושא האתר. לפני שאתה כותב משהו בפורום, מומלץ לקרוא חלק מההודעות ולראות מה הלך הרוח בקבוצה. כדאי גם לקרוא את "מכתב הפתיחה" או "הודעת המנהל" כדי ללמוד את כללי הפורום. בכל מקרה, בכל פעם שאתה כותב משהו בקבוצת דיון (פורום), עונה על שאלה או מגיב בנושא כלשהו – השאר קישור לאתר שלך, גם אם האתר שלך לא בדיוק קשור לנושא הפורום. יהיו בוודאי מספר מנהלי פורומים שיראו בכך פרסומת וימחקו את ההודעה שלך, אבל אל תשקיע בזה יותר מדי מחשבה משתי סיבות: האחת, גם זמנו של מנהל הפורום יגיע ויהיה מישהו אחר תחתיו עם "ראש" אחר, והשנייה היא – אם ככה הוא מבריח את הלקוחות שלו, אז מוטב להשאיר אותו לבד. בקבוצות הדיון הלא שכיחות ישמחו שתשאיר הודעה מכל סוג שהוא. כתוב הודעה פשוטה וחביבה ואל תשכח להשאיר קישור.

באנרים

באנר זו רצועת פרסומת המוצבת באתרים שונים, שמשלבת בתוכה כיתוב, תמונות או אנימציה, ומטרתה למשוך את תשומת ליבו של הגולש. לחיצה על הבאנר תקשר את הגולש אל אתר המפרסם.

ניתן לרכוש שטח פרסום להצבת באנרים. עלות השטח תלויה בפופולריות של האתר, במיקום הבאנר בתוך הדף וכן במיקומו בתוך האתר (בדף הראשי או בעמודים הפנימיים), במשך זמן הפרסום ובפרמטרים נוספים. בכל מקרה מדובר בהרבה כסף.

אפשר גם לפרסם באנרים בחינם. השיטה הראשונה היא הצטרפות לאתר שעוסק בהחלפת באנרים בין האתרים השונים. האתר הראשי בארץ שעוסק בכך הוא **היפר באנר** (israel.hyperbanner.net). אתרים נוספים: **באנרס** (www.banners.iao.co.il) **ואי–מדיה** (www.imedia.co.il/adfree/info.html). קרא היטב את תנאי ההצטרפות. אם קראת בעיון, אז הבנת שהאתרים ה"גדולים" עושים "קופה" על האתר הקטן שלך. כלומר, הפרסומת של המפרסמים "הגדולים" תופיע באתר שלך הרבה יותר מאשר שהפרסומת שלך תופיע באתר שלהם, אם בכלל!

אפשרות שנייה היא על ידי החלפת באנרים עם אתר אחר. מצא אתרים בנושא שלך שמוכנים לכלול קישור לאתר שלך, בתמורה לקישור דומה מהאתר שלך לאתר שלהם. אתה מפרסם אתר והאתר מפרסם אותך. רצוי כמובן שהאתרים יהיו בעל מכנה משותף, אך הדבר לא הכרחי ולעיתים עדיף למצוא אתר שמשלים את האתר שלך ולא מישהו שמתחרה בו.

לשימוש בבאנרים יש יתרונות וחסרונות. מצד אחד – הימצאות של קישור לאתר שלך באתר אחר מעלה את הסיכויים שיבקרו באתר שלך, אך מצד שני – האתר שלך הופך להיות מעין אתר פרסומת ואתה צריך להקדיש מקום לקישורים הדדיים.

טבעת אתרים

טבעת אתרים, או טבעת פרסום, היא שרשרת של אתרים שמקושרים ביניהם וחולקים נושא משותף. הרעיון הוא שגולש שמעוניין בנושא מסוים יכול לעבור מאתר לאתר בתוך הטבעת ולדעת בביטחון שכולם עוסקים באותו נושא. היתרונות של השיטה ברורים מבחינת הגולש. לבעל האתר זה כדאי כי יש הדדיות – כמו שהוא מקושר לאתרים אחרים, אתרים אחרים מקושרים אליו. כמו כן, טבעת אתרים אינה דורשת את אותה כמות השטח שהיה נדרש לו רצה בעל האתר לקשר את כל אותם אתרים שיש בטבעת, באמצעות באנרים או אפילו קישורים רגילים.

תקשורת כתובה ומשודרת

אין היום מדיה שמחשיבה את עצמה שלא מייחדת מקום לידיעות/כתבות בנושא אינטרנט. בעיתונות הכתובה הכללית (ידיעות, מעריב, הארץ, גלובס) יש מדורים ואף מוספים המוקדשים לרשת. בישראל, כמו בעולם, קיימים מגזינים וכתבי עת מיוחדים לנושא. גם בטלוויזיה וברדיו יש תוכניות מיוחדות המוקדשות למתרחש ברשת. ידיעה או כתבה על האתר באחד מהם היא דרך מעולה לחשוף את האתר לקהל גולשים חדש.

לכל העיתונאים העוסקים באינטרנט יש כתובת דואר אלקטרוני (e-mail) שמופיעה ליד שמם בעיתון המודפס, או באתר הבית של העיתון. פרסום הכתובת מזמין את הקוראים לכתוב, להגיב וגם לדווח על נושאים ואתרים חדשים. גם לתוכניות בתקשורת המשודרת יש אתרי בית וגם אליהם אפשר לשגר מכתב ולספר בו על האתר החדש. נסה – זה לא יכול להזיק.

פרסום באמצעות E-MAIL

קיימות רשימות תפוצה כמעט בכל נושא שתעלה על הדעת. הדואר האלקטרוני מכיל בחלקו העליון הודעה בנושא הרלוונטי למכותבי רשימת התפוצה, ולאחריו תכנים של פרסומת. החיסרון בפרסום מעין זה הוא שרוב המשתמשים אינם קוראים מעבר למסר שמעניין אותם, ולכן הסיכוי שיגיעו לפרסומת שלך היא אפסית, מה גם שאם צריך לשלם על זה – זה ממש הופך להיות לא כדאי.

כמובן שאפשר לפרסם באמצעות דואר אלקטרוני בחינם. הכן מכתב מנוסח היטב ושלח אותו לכל המכותבים שלך, אלה שנמצאים בספר הכתובות שלך. בקש מהם שיעבירו אותו הלאה למכותבים שלהם, וכך יש סיכוי שההודעה תעבור לעוד ועוד אנשים.

מומלץ להוסיף את שמך עם קישור לאתר לכל מסר שנשלח מהדואר אלקטרוני שלך. מי שקורא את ההודעה רוצה לדעת מי כתב אותה, והקישור לאתר יכול להביא מבקרים לאתר שלך.

שנה שורה/באנר

באתרים רבים יש אפשרות לשנות קישור ב"שנה שורה". נתקלת באחד כזה, השאר קישור לאתר שלך. רצוי שתמציא לך משפט נחמד ומושך שיגרום לגולשים להסתקרן לבדוק איזה אתר עומד מאחוריו. על אותו רעיון יש "שנה באנר", יש אתרים שיש בהם אפשרות לשנות את הבאנר בקוביית פרסום מיוחדת. אם נתקלת באחת כזאת, אין סיבה שלא תשנה את הבאנר ותקשר אותו לאתרך – זה בטח לא יזיק.

ספר אורחים

ביקרת באתר, השאר תגובה בספר אורחים של בעל האתר. גם אם אין לך משהו חשוב לומר, כתוב משפט חביב, אחל לו כל טוב או בהצלחה. הוא בטח יבוא לבקר, ואולי גם אחרים שיקראו את ההודעה שלך יגיעו... הרי אין לך מה להפסיד – אתה כבר שם.

לעיתים, באתרים קטנים הפורום מתפקד כספר אורחים. הכלל הוא שאם אין ספר אורחים באתר, השאר הודעה בפורום.

רישום האתר במנועי החיפוש ובאינדקסים

רוב אתרי הבית (העמוד הנפתח בדפדפן כשמתחברים לרשת) של רוב הגולשים ברשת הם פורטלים, אינדקסים ומנועי חיפוש. רוב הגולשים לא מקלידים את כתובתו של אתר שהם רוצים להגיע אליו בשורת הכתובת בדפדפן, רובם מחפשים אותו במנועי החיפוש לפי שמו (לכן צריך שם טוב וקליט), וכן לפי הנושא שלו (למשל, זוכרים שיש אתר נפלא לכרטיסי ברכה). לכן, רצוי מאוד להפיץ את האתר במנועי החיפוש ולרשום אותו באינדקסים השונים.

אם יש לך שרת בתשלום, בדוק בחוזה ההתקשרות האם הוא אמור לקדם את האתר. אם כן – תן לאיש הקשר את הפרטים הרלוונטים (שם אתר, תיאור קצר, מילות מפתח...). ודא שהוא אכן עשה את העבודה ואחרי חודש בדוק באינדקסים השונים שהאתר אכן נקלט. אם השרת שלך לא מקדם את האתר שלך, תוכל לעשות זאת בעצמך באמצעות תוכנה שעולה כסף, או בעבודה ידנית של הכנסת האתר לכל אחד ממנועי החיפוש.

בדרך כלל, בכל מנוע חיפוש או פורטל יש בעמוד הראשי קישור "הוסף אתר" או "הצע אתר". לחיצה על הקישור פותחת טופס לרישום האתר. יש מקומות בהם ההרשמה אינה באמצעות טופס, אלא במשלוח של e-mail. כדי לדעת מה הם בדיוק רוצים, קרא בעיון את הוראות.

בעת רישום האתר, בדרך כלל ידרשו ממך פרטים אישיים: כתובת רגילה, טלפון, פקס וכדומה. בחלק מהמקרים אין צורך למסור את כל הפרטים, אולם חלק מהמנועים אינם מאפשרים הרשמה אם אחד משדות הטופס ריק. יש אתרים שבהם שדות הטופס החשובים מסומנים, ואותם הקפד למלא.

לפני שאתה מתחיל לעבוד, הכן לך טיוטה של אופן הפעולות:

1. העתק לראש הדף את כתובת האתר שלך וודא שזאת הכתובת הנכונה. זכור, טעות קטנה אחת בכתובת האתר וכל העבודה שלך לחינם!!!!
2. רשום את ה-e-mail שלך. ודא שה-e-mail כתוב נכון. רצוי שתהיה זו כתובת ה-e-mail שפתחת לצרכי האתר.
3. בחר מילות מפתח בעברית ובאנגלית – לפחות חמש מילים – אפשר גם צירופי מילים. עדיפות מילים פופולריות לשימוש במנועי חיפוש, ואשר יש להן קשר לנושא של האתר שלך. עיין במנועי החיפוש השונים וחפש את לוגיקת החיפוש שלהם.
4. כתוב תיאור קצר של האתר, בעברית ובאנגלית. הסבר את תוכנו של האתר ובמה הוא יכול לתרום לגולשים ברשת. על התיאור להיות אמיתי וממצה. אל תצהיר הצהרות שאין בהן תוכן – כי אז רב הסיכוי שהאתר שלך ייפסל.
5. החלט על סיווג האתר לפי התכנים שבו.
6. שמור את קובץ הטיוטה במחשב שלך בתיקיית האתר, ממנו תוכל להעתיק על ידי שימוש בהעתק (Ctrl+C) והדבק (Ctrl+V) את הפרטים למקום המתאים בטפסים השונים.

גם אם האתר שלך כולו בעברית, אתה יכול להוסיף אותו לאינדקסים בינלאומיים. רק אל תשכח לציין שזה אתר בעברית.

יש אתרים שלאחר שליחת טופס רישום האתר, מודיעים ב–e-mail על קבלת הבקשה. אתרים אחרים לא מודיעים ולא ניתן לדעת בבירור האם הבקשה אכן התקבלה. כמו כן, יש אתרים שמודיעים על הכנסת האתר לאינדקס ב–e-mail לבעל

האתר – ויש שלא. חודש לאחר הרישום מומלץ לבדוק האם האתר נרשם ונכנס לאינדקסים השונים. לכל מנועי החיפוש שבהם לא נרשם האתר אפשר לשלוח שוב בקשה לרישום, אבל אל תציף את האתר בהודעות, אשר עלולות להרגיז מישהו ולפגוע בסיכוי האתר להירשם.

אם לא הצלחת לרשום את האתר, נסה לשפר אותו (הוספת תכנים, שינוי עיצוב) ולהירשם בשנית. כמו כן, אם שיפרת את האתר שלך בצורה משמעותית, הוספת תכנים או שינית תכנים – זאת הזדמנות לעדכן את כל מנועי החיפוש, אשר בחלקם יש אופציה לעדכון אתר רשום, בתקווה שהרשמה מחדש תגרום לשדרוג מיקום האתר באינדקס.

שמירת קשר עם הגולשים

אחרי שעבדת קשה והפצת את הידיעה על קיום האתר שלך, גולשים החלו להגיע. חשוב לשמור איתם על קשר:

- הצע לגולשים להצטרף לרשימת התפוצה של האתר לקבלת דואר אלקטרוני תקופתי, שידווח להם על הנעשה באתר (מדורים חדשים, שירותים נוספים ועוד).
- ודא שהדואר האלקטרוני שלך מופיע במקום בולט כדי שהגולשים יוכלו לשלוח לך דואר אלקטרוני. זו הדרך הקלה ביותר להיות בקשר עם הגולשים באתר.
- גם קבוצת דיון היא דרך לשמירת קשר עם הגולשים באתר. לפני שאתה בונה קבוצת דיון חשוב למי היא מיועדת, מי מנהל אותה וכמה גולשים ישתתפו בקבוצת הדיון.

סיכום

אתה יכול לבנות אתר "חבל על הזמן!", "פצצות לגבות", "סוף הדרך" ועוד כמה סופרלטיבים, אבל אם הוא יאוחסן בשרת איטי, שנוטה "ליפול", או מוצף בפרסומות מקפצות – אז הגולשים לא יחזרו אליך. לאתר שלך נדרשות מספר שניות כדי לעשות רושם על הגולש. אם פספסת בנקודה זו – איבדת את הגולש. גם אם תבטיח לו שהוא ימצא אצלך "ניסים ונפלאות", הוא לא יחזור אליך.

בחירת שרת אחסון אינו דבר שניתן להקל בו ראש.

חלק 3
נספחים

נספח א': האינטרנט

ראשית האינטרנט

רשת האינטרנט העולמית – the global Internet – המקיפה של היום, החלה כמערכת צנועה למדי. בשנת 1969 פיתחה **סוכנות ARPA** (Advanced Research Projects Agency) של משרד ההגנה האמריקאי רשת ניסיונית שנקראה ARPAnet – לקישור ארבעה מרכזי מחשוב–על למטרות מחקר צבאי. דרישות התכנון של רשת זו היו מהירות, אמינות וסיבולת (fault tolerance) למקרה שפצצה גרעינית תהרוס את כל אחד ממרכזי המחשוב ברשת. מאותם ארבעה מחשבים מקוריים, הרשת התפתחה לרשת המשתרעת על מיליוני מחשבים שאנו מכירים כיום, רשת **האינטרנט**.

למרות שאיום הפצצה הגרעינית פחת כיום, התברר שתכנון זה הינו נכס עצום לרשת תקשורת מרחבית. כל מחשב אחראי להעביר את המידע שלו למחשב אחר, ולרשת עצמה אין אחריות כלשהי. אם מחשב או חיבור למחשב כושלים מסיבה כלשהי, התקשורת למחשב זה תיפסק, אולם שאר המחשבים ימשיכו לפעול ולתקשר ביניהם. הרשת לא תיפול בגלל מחשב אחד.

ISP

למעשה, האינטרנט עצמה היא "**רשת של רשתות**". אין כל "חברת אינטרנט" מרכזית שאליה ניתן להתחבר. לפנינו אוסף של **ספקי שירותי אינטרנט – ISP** (Internet Service Providers) המפעילים את הרשתות שלהם, עם הלקוחות שלהם, ומסכימים ביניהם להתחבר זה לזה, כדי להעביר מנות נתונים מרשת אחת לאחרת. החיבור שלך לאינטרנט נעשה דרך ISP כדוגמת: נטוויז'ן, אינטרנט זהב, בזק בינלאומי ואחרים.

הערה

מבנה האינטרנט דומה לזה של רשת טלפונים. אם תחשוב על כך, כאשר אתה מתקשר למישהו, השיחה עוברת מחברת הטלפון המקומית אל מפעיל שיחות חוץ, ומשם לחברת הטלפונים של האדם שאליו אתה מתקשר, ושם נוצר החיבור הסופי. יכול אף להיות מפעיל שירותי טלפון נוסף בדרך, כמו בשיחות בינלאומיות, למשל. כל חברות הטלפון המקומיות וחברות המפעילות שירותי שיחות חוץ מסכימות לחבר בין המערכות שלהן. אינך יודע בדיוק כיצד השיחה מגיעה אל היעד – אתה רק יודע שהיא הגיעה!

שרת/לקוח

האינטרנט (Internet) היא רשת של **רשתות מחשבים** (WWW - World Wide Web) המאפשרת לכל אחד גישה. **רשת מחשבים** היא קבוצת מחשבים המחוברים בדרך המאפשרת להם "לדבר" זה עם זה. מחשב ברשת הנותן שירותי מידע הכוללים: טקסט, תמונות, סרטי וידאו, קטעי קול וכדומה, נקרא **שרת** (Server). מחשב ברשת המקבל שירות נקרא **לקוח** (Client), כדוגמת המחשב האישי שבביתך. כאשר אתה מתחבר לאינטרנט המחשב שלך הוא **לקוח**. כאשר אתה מקליד בדפדפן את הכתובת www.hod-ami.co.il, או כל כתובת אחרת, אתה מבקש לקבל נתונים ממחשב **שרת**. כל המחשבים "מדברים" בשפת תקשורת (פרוטוקול) אחידה, הנקראת **TCP/IP**.

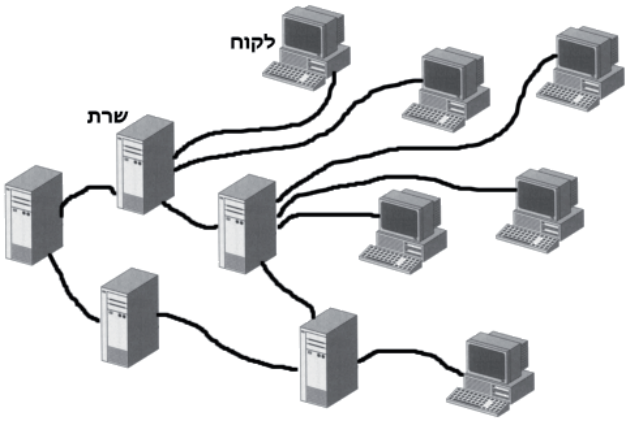

TCP/IP

כששני אנשים רוצים לדבר ביניהם הם צריכים לדבר באותה שפה, בין אם זו שפה מדוברת (עברית, אנגלית, ספרדית) או שפת סימנים. גם כששני מכשירים אלקטרוניים רוצים "לדבר" אחד עם השני הם זקוקים "לשפה" משותפת. יש **שלט רחוק** (remote control) היודע "לדבר" עם הטלוויזיה, ויש שלט רחוק "שמדבר" עם שער הכניסה. נסה להפעיל את שער הכניסה בעזרת שלט הטלוויזיה ו... שום דבר לא יקרה. הסיבה היא ששני המכשירים (שלט הטלוויזיה ושער הכניסה) לא "מדברים" באותה "שפה". "שפה" זו נקראת **פרוטוקול** (protocol). "שפת" האינטרנט נקראת **TCP/IP** (Transmission Control Protocol/Internet Protocol). זהו הפרוטוקול שבו כל המחשבים ברשת האינטרנט צריכים לדעת "לדבר".

שירותי האינטרנט

לאחר חיבורך לאינטרנט, יש לך גישה למיגוון שירותים, שהשימושיים ביותר הם **גלישה** באמצעות דפדפן, **דואר אלקטרוני** (E-Mail) ו– **FTP** (File Transfer Protocol) שירות העברת קבצים.

שירותים חדשים מוצעים כמעט מדי יום, ועם התפתחות הטכנולוגיה הם מאפשרים שימוש רב יותר באודיו (קול) וגם בווידאו (סרטים). מספר השירותים רק ימשיך ויגדל.

גלישה

לאחר שהתחברת לאינטרנט (כמשתמש) תוכל לגשת למידע שנמצא במחשבי **השרת**. המידע במחשבי השרת מאורגן במבנה של **אתר** (Site). אתר מורכב מ**דפים** (Pages) המקושרים ביניהם, כך שבלחיצת עכבר והפעלת **קישור** (Link) ניתן לעבור מדף לדף. ניתן לעבור מדף לדף באותו אתר או לעבור לדף אחר באתר אחר, במחשב שרת אחר.

לכן, באופן כללי ניתן לומר שרוב דפי המידע באינטרנט מקושרים ביניהם, זו המשמעות של מאגר ידע אנושי נגיש. הפעולה שבה עוברים מדף לדף נקראת **גלישה** (Surfing). כדי שניתן יהיה לגשת לאתר, יש לדעת את כתובתו – Uniform Resource Locator (**URL**). זוהי כתובת ייחודית עולמית, כמו מספר טלפון. לכן, ייתכן שתמצא את אותו המספר (במקרה זה, שם החברה), אך הקידומת (ובמקרה זה הסיומת) תהיה שונה. לדוגמה, ייתכן שיהיה אתר שכתובתו www.coca-cola.co.il ואתר אחר ששמו www.coca-cola.com. הראשון הוא אתר מסחרי בישראל, ואילו השני הוא אתר בארה"ב.

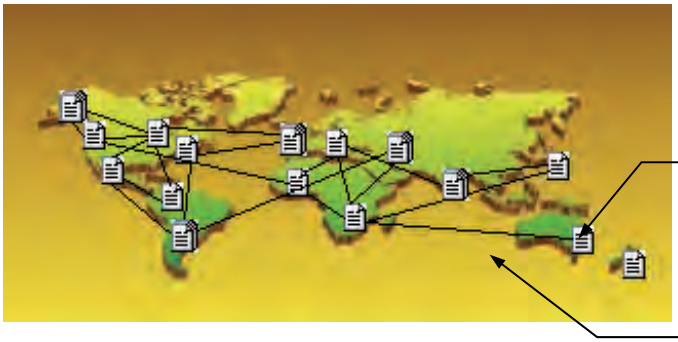

כאשר אתה רוצה לפרסם מידע שאנשים אחרים יוכלו לראות, הקבצים שלך צריכים להיות זמינים לאחרים באמצעות **שרת** (Web server). המסמכים, הנקראים גם **דפי HTML** (Web pages), כתובים בשפת **HTML** (**H**yper**T**ext **M**arkup **L**anguage) ויכולים לכלול מלל, גרפיקה, קול וגם וידאו. מדפי ה–HTML שלך אתה יכול ליצור **hypertext links** (קישורים) אל דפי HTML אחרים שנכתבו על ידי אנשים אחרים

ונמצאים בשרתים אחרים. אתרים אחרים, במיוחד פורטלים ומנועי חיפוש, יוכלו ליצור גם הם **קישור** (link) אל האתר שלך, כדי שמשתמשים הפונים אליהם יוכלו למצוא את הדפים שלך. קישורים אלה בין אתרים באינטרנט יוצרים **סריג** (mesh), או **רשת עולמית** הדומה לרשת של קורי עכביש.

משתמשים מחפשים מידע באינטרנט וגם מעיינים בו באמצעות תוכנת גלישה ברשת הקרויה **דפדפן** (browser). תוכנה זו מאפשרת למשתמשים לציין לאיזה שרת באינטרנט הם רוצים להתחבר.

הדפדפן הנפוץ ביותר הוא Internet Explorer של חברת Microsoft. הדפדפן מאפשר למשתמשים לראות גרפיקה **ברזולוציה** (resolution) גבוהה, להשתמש בקול וגם וידאו, להציג דפי HTML בעלי מבנה דף מורכב, לחפש בקלות אתרים ועוד.

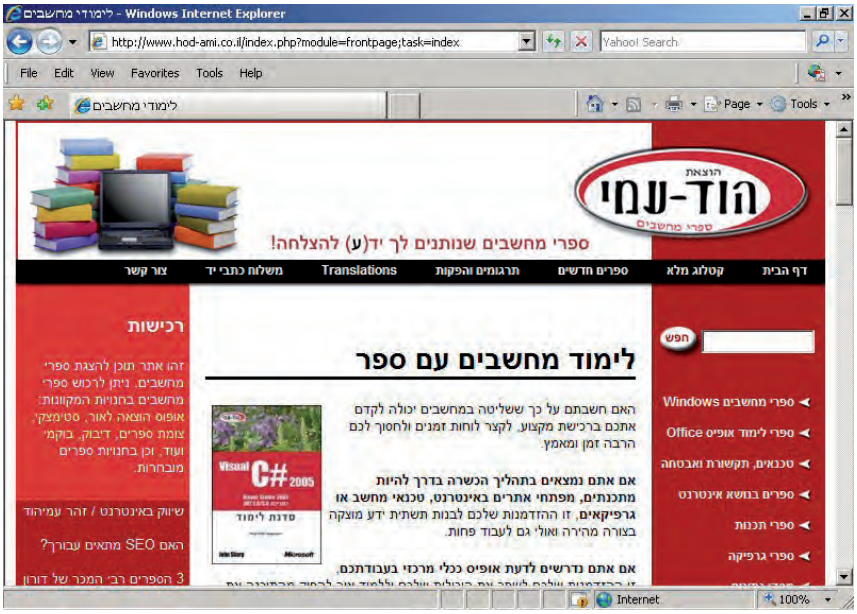

תרשים נ1.1: ניתן להשתמש ב– Internet Explorer של Microsoft להצגת אתר באינטרנט, כגון אתר הוצאת **הוד–עמי** בכתובת http://www.hod-ami.co.il.

הערה

Internet Explorer של Microsoft נכלל חינם בכל מערכת הפעלה של Microsoft.

דפדפני הרשת מתקשרים עם שרתי Web השונים באמצעות **פרוטוקול HTTP** (**H**yper**T**ext **T**ransfer **P**rotocol). האינטראקציה (יחסי הגומלין) בין הדפדפן לבין השרת נעשית על ידי כך שהדפדפן שולח בקשה לקבלת מסמך מהשרת. השרת שולח את המסמך אל הדפדפן ובזאת (באופן פשטני ולא הכי מדויק) מסתיים ביניהם

הקשר. הקשר ייפסק כאשר הדפדפן ישלח בקשה להפסיק את משלוח המסמך מהשרת (לחיצה על לחצן **עצור** (Stop)), או בגמר המשלוח מהשרת. הקשר יתחדש כאשר הדפדפן ישלח בקשה נוספת לקבלת מסמך מהשרת.

הצלחת האינטרנט והזמינות הגבוהה של דפדפני הרשת הפכה את האינטרנט לכלי להעברת מידע, יצירת קשר, פרסום, מכירות ועוד מיגוון יישומים.

חומר עזר

אם אתה רוצה ללמוד את כל הפיתוחים העדכניים בנושא אינטרנט, בקר בדף הבית של ארגון World Wide Web Consortium בכתובת http://www.w3c.org/.

דואר אלקטרוני

דואר אלקטרוני (electronic mail) או **E-mail**, הוא הסיבה העיקרית שלשמה אנשים מתחברים (או מחברים ארגון) לאינטרנט. World Wide Web הוא האמצעי העיקרי שבו אנשים משתמשים לאיתור ולאחזור מידע, והדבר מרגש, מעניין ומסעיר ללא כל ספק. עם זאת, הדואר האלקטרוני הוא "סוס העבודה" של האינטרנט, השומר על קיום התקשורת.

כדי להשתמש בדואר אלקטרוני, המשתמש זקוק לתוכנת **לקוח** (client) של דואר אלקטרוני, למשל, Outlook.

משתמשים שולחים הודעה זה לזה ומשתמשים בכתובות בסגנון אינטרנט, שנראות כך: user@domain. בכתובת זו, user הוא שם המשתמש המוקצה לו על ידי ספק השירותים (ISP), ו–domain הוא הכתובת עצמה כדוגמת hod-ami.co.il. שמות domains כוללים לרוב את שם החברה או שם הארגון, ולאחריו ציון ה–domain ברמה העליונה, בן שלושה תווים (ראה סעיף DNS בהמשך הפרק למידע נוסף אודות שמות תחומים, וההבדלים בין השמות בארה"ב ובארצות אחרות). לדוגמה, כדי לתקשר עם הוצאת הוד–עמי, תוכל לשלוח דואר אלקטרוני לכתובת info@hod-ami.co.il.

הודעות דואר אלקטרוני נשלחות דרך האינטרנט, באמצעות רשת של **שרתי דואר** (mail servers) האחראים לאספקה וקבלה של דואר אלקטרוני. שרתים אלה משתמשים בעיקר **בפרוטוקול SMTP** (Simple Mail Transfer Protocol) לשיגור וקבלת דואר אלקטרוני. דואר אלקטרוני המיועד למשתמש שהמחשב שלו **אינו מקוון** (offline) באותו רגע יכול להישמר בשרת, והמשתמש יוכל "למשוך" או לאחזר אותו מאוחר יותר באמצעות **פרוטוקול POP3** (Post Office Protocol 3).

העברת קבצים

כדי להעביר קבצים ממחשב לקוח למחשב לקוח אתה נעזר בתוכנת הדואר האלקטרוני שלך, אבל שאתה רוצה להעביר קבצים ממחשב לקוח למחשב שרת אתה זקוק לתוכנת FTP (File Trsansfer Protocol). זהו מעין **סייר Windows** אלא שהוא עובד ברשת האינטרנט.

בדרך כלל אתה מוריד קבצים מהאינטרנט (תמונות, קטעי וידאו) באמצעות הדפדפן כי זה נוח, ואתה לא נעזר לשם כך בתוכנת FTP.

הערה

חלק מהמושגים מוסברים בפרק 17.

כתובת IP (IP Address)

ברשתות TCP/IP, כמו רשת האינטרנט, לכל מחשב יש **כתובת IP** ייחודית, לדוגמה:

192.168.24.123

כתובת זו מחולקת לארבעה בתים בני שמונה סיביות כל אחד (octets), שכל אחד מהם נכתב כמספר עשרוני שערכו בין 0 ל–255, והם מופרדים זה מזה **בנקודה** ("dot").

חומר עזר

חומר נוסף על פרוטוקולים באינטרנט תוכל למצוא בספר הבא בהוצאת **הוד–עמי:**

⌘ **מדריך רשתות לטכנאי PC ולמנהלי רשת**, דורון סיון.

הערה

למעשה, בכל חיבור שלך לרשת **כלקוח** ניתנת לך **כתובת IP ייחודית** למשך החיבור לאינטרנט. למחשב **שרת** באינטרנט יש **כתובת IP קבועה.**

DNS

TCP/IP הוא פרוטוקול התקשורת באינטרנט. מחשבים מתקשרים באמצעות כתובות IP בעלות מבנה מספרי, כגון 192.168.10.123. למרות ששיטה זו מתאימה למחשבים, לאנשים יש קושי רב לזכור את כל המספרים האלה ודוגמתם. אם מישהו היה אומר לך "לקבלת מידע נוסף אודות החברה שלנו, בקר באתר האינטרנט בכתובת 207.22.13.4", קרוב לוודאי שהיית מחייך אליו בנימוס ושוכח את הכתובת.

כדי להתמודד עם הצורך לזכור כתובות, פיתחה קהילת האינטרנט את Domain Name System, המוכרת בשם **DNS**. במערכת זו, מוקצה לכל ארגון domain name, כגון **microsoft.com** או **www.hod-ami.co.il**, המזהה באופן ייחודי את הארגון ברחבי האינטרנט.

בכל פעם שאתה מתקשר ברשת לכתובת, כגון **www.hod-ami.co.il**, המחשב שלך מציג שאילתה **לשרת DNS** (DNS server) מקומי (הנקרא גם name server) כדי לברר את כתובת IP של www.hod-ami.co.il. כאשר שרת DNS מחזיר את כתובת IP המתאימה, המחשב שלך שולח את מנות הנתונים אל כתובת זו. כל התקשורת בין מחשבים באינטרנט מבוססת על שימוש בכתובות IP. אם מסיבה כלשהי שרת ה–DNS ברשת שאליה הינך מחובר אינו יכול למצוא את כתובת IP עבור שם ה–domain שהקלדת, לא תיווצר תקשורת ותקבל הודעה על כך.

הערה

שרתי DNS יוצרים קשר ביניהם לצורך פיענוח כתובות. אם שרת DNS המקומי יודע את כתובת IP של www.microsoft.com, הוא שולח אותה חזרה למחשב. אם לא, הוא מעביר את הבקשה אל שרתי DNS ברמה גבוהה יותר, כדי לדעת איזה שרת DNS אחראי על microsoft.com. כלומר, שרת DNS המקומי מתקשר עם שרת DNS מרוחק זה כדי לברר את כתובת IP של www.microsoft.com, מחזיר את כתובת IP אל המחשב שלך ומאחסן אותה במחשב המקומי למקרה שאתה (או אחרים ברשת המקומית) תרצה לבקר באתר זה שוב.

Domain names מחולקים למספר תחומים **ברמה עליונה** (top-level domains), כפי שמוצג בטבלה הבאה. לארגונים וחברות שנמצאים מחוץ למדינות ארה"ב, יש בדרך כלל קוד נוסף לציון המדינה. קוד המדינה הוא בן שתי אותיות.

DNS Top-Level Domains (רשימה חלקית)

תחום	תיאור
.com	(commercial) ארגונים מסחריים.
.edu	(education) מוסדות חינוך, כגון מכללות ואוניברסיטאות.
.gov	(government) סוכנויות ממשל, בעיקר הממשל הפדרלי של ארה"ב.
.mil	(military) ארגונים צבאיים ואתרים צבאיים של ארה"ב.
.net	(network) ספקי שירותי אינטרנט וארגונים אחרים הקשורים לרשתות (שים לב שספקי שירותים אחדים משתמשים גם ב–.com).
.org	(organization) ארגונים שלא למטרת רווח, וארגונים אחרים שאינם מתאימים להגדרה של תחום אחר.
.int	(international) ארגונים בינלאומיים.
.k12	פרויקטים חינוכיים.
.xx	קודי מדינה בני שתי אותיות המציינים את מיקום הארגון (לדוגמה, il. עבור ישראל, fr. עבור צרפת, au. עבור אוסטרליה).

חומר עזר

באתר איגוד האינטרנט הישראלי תמצא שפע מידע וקישורים בנוגע להקצאת שמות domains, בכתובת: www.isoc.org.il.

DNS (Domain Name System) היא מערכת המתרגמת domain names לכתובות IP, ומאפשרת לאנשים להתקשר עם שירותי אינטרנט באמצעות שמות טקסט במקום מספרים.

סיכום

רשת האינטרנט של היום, שהחלה במחקר צבאי בתקופת המלחמה הקרה, הפכה לאמצעי תקשורת עולמי. למעשה, זוהי רשת תקשורת מרחבית ענקית בפרוטוקול TCP/IP המורכבת מרשתות רבות של ספקי שירותי אינטרנט המחוברות ביניהן. לאחר התחברות לאינטרנט, יש לך גישה למספר גדול של שירותים ובהם World Wide Web, דואר אלקטרוני, FTP וקבוצות דיון.

כל התקשורת באינטרנט מתרחשת בין מחשבים המשתמשים בכתובות **IP**. אולם, כדי לסייע למשתמשים לזכור כתובות פותחה – **DNS** (Domain Name System). DNS מאפשרת לנו לקשר domain name עם כתובת IP ולהשתמש בשמות בעלי משמעות לצרכי התקשרות.

כדי להתחבר לאינטרנט, עליך לדאוג לחיבור באמצעות **ספק שירותי אינטרנט** – **ISP** (Internet Service Provider).

נספח ב': עברית

מה לעשות, עברית אינה השפה הרשמית של האינטרנט. עברית כותבים מימין לשמאל כאשר עולם האינטרנט הפוך! ובשפה העברית יש אותיות (גופנים) שאין בשפה אחרת.

חברת Microsoft פיתחה את דפדפן Internet Explorer כך שיזהה מיגוון של שפות ובינהן עברית.

בעת התקנת דפדפן Microsoft Internet Explorer יש לבחור בתמיכה בהצגת השפה העברית.

לא רואה עברית

כאשר הדפדפן Internet Explorer קורא דף מהאינטרנט הוא צריך לזהות את השפה בה כתוב הדף: אנגלית, טורקית, יוונית, סינית, ערבית, יפנית או עברית. לפעמים, בשל אופן כתיבת האתר (ולא ניכנס לפרטים הטכניים בנושא), Internet Explorer אינו מצליח לזהות את השפה ולכן הדף נראה כמו אוסף סימנים שאינו מובן.

במהלך הספר תלמד, בתור מפתח ולא בתור גולש, כיצד להודיע לדפדפן את השפה בה כתוב הדף ובכך למנוע אי–נעימויות מהגולשים לאתר שלך.

אם נכנסת לאתר והעברית בו אינה מוצגת כהלכה, אין בעיה!

1. לחץ לחיצה ימנית על נקודה ריקה כלשהי בדף בו אתה צופה.
2. בתפריט הקיצור הצבע על **קידוד** (Encoding).
3. בחר באפיון העברית הנדרש עבור האתר.

אינך רואה אפיון שפה כלשהו, או שהאפיון המבוקש אינו מופיע בתפריט? גם כאן יש פתרון: בתפריט המשנה של **קידוד** (Encoding) הצבע על **יותר** ותוכל לבחור אפיון אחר.

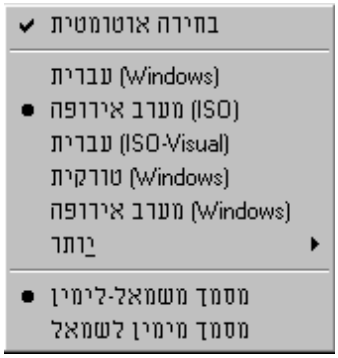

האפשרויות העומדות בפניך (בעברית) הן:

עברית (DOS),

עברית (ISO-Logical),

עברית (ISO-Visual),

עברית (Windows).

פעל בשיטת הניסוי והטעייה כדי לבחון את אפיון העברית המתאים לאתר בו הינך צופה.

בחלקו התחתון של התפריט מופיעות שתי אפשרויות: **מסמך משמאל–לימין** או **מסמך מימין–לשמאל**. אם גלשת לאתר בעברית שאינו מוצג נכון במסך (צמוד כולו לשמאל, במקום לימין) לחץ לחיצה ימנית במקום ריק כלשהו בדף בו אתה צופה, בתפריט הקיצור הצבע על **קידוד** וסמן בו את האפשרות **מסמך מימין–לשמאל**.

כתיבת עברית בעורך טקסט

עברית כותבים מימין לשמאל ואת כל השאר כותבים משמאל לימין. משפט זה לא בא ללמד אותך את שהינך כבר יודע, אלא לומר לך שאתה עשוי להיתקל בבעיות תצוגה. לדוגמה, אם אתה עובד עם **פנקס רשימות** (Notepad) ותרצה לרשום: "איזה יום יפה", זה ייראה כך:

תצוגה מימין לשמאל	תצוגה משמאל לימין
איזה יום יפה	איזה יום יפה

אבל אם תוסיף סימן קריאה (!) בסוף המשפט, משמאל למילה **יפה**, זה ייראה כך:

תצוגה מימין לשמאל	תצוגה משמאל לימין
איזה יום יפה!	!איזה יום יפה

אין פה טעות, יש פה עניין של תצוגה בלבד. כאשר תכתוב עברית מימין לשמאל המשפט ייראה בסדר, וכאשר תעבור לתצוגה שמאל לימין התצוגה תיראה משובשת.

נספח ג': כתובות אתרים

בנספח זה תמצא רשימות של כתובות אתרים בהם ניתנים שירותי אחסון בחינם ו/או בתשלום. אין בפרסום כתובות האתרים משום כוונה להמליץ על אתר זה או אחר. הכתובות נאספו ונבדקו בחודש יולי 2003 ולכן יכול להיות שחלקן השתנו.

תמיד תוכל להיעזר במנוע חיפוש. למשל, אם אתה רוצה לחפש אתרים המאפשרים אחסנה בחינם תוכל לחפש free web hosting services.

קיצור דרך

אתרים בעברית

kfotz.to

visit.co.il

www.jemix.co.il

אתרים באנגלית

beam.to

home.i.am

this.is

www.bravenet.com

www.cyberlink.to

www.shorturl.com

globalredirect.com

kickme.to

westvalley.net

www.cjb.net

www.freesitex.com/shorturl.html

www.v3.com

שרתי חינם

אתרים ישראלים

www.magicpage.co.il

www.nana.co.il

www.rambler.co.il

www.sweethome.co.il

www.zcon.com

www.zulu.co.il/ftp/hosting.asp

אתרים בחו"ל

angelfire.lycos.com
coolfreepage.com
free.prohosting.com
signup.20fr.com
www.100megsfree.com
www.150m.com
www.50megs.com
www.9ug.com
www.bigsitecity.com
www.cfm-resources.com
www.digie.net
www.doteasy.com
www.dreamwater.com
www.freeservers.com
www.freeyellow.com
www.gamepost.com/hosting.html
www.gizba.com
www.marhost.com
www.newezone.com
www.portland.co.uk
www.spaceports.com
www.tripod.lycos.com
www.virtualave.net/index.gsp
www.websamba.com
www.wwfcircuit.com/network
asp-world.co.uk
dirtyfreehost.com
members.freewebz.com
signup.20fr.com
www.100megsfree.com
www.2globalmart.com
www.7host.com/free_account.asp
www.9ug.com
www.brinkster.com
www.crosswinds.net
www.digie.net
www.doteasy.com
www.envy.nu
www.galaxy-cities.com
www.geocities.com
www.inchaos.net
www.microworld.com
www.newezone.com
www.portland.co.uk
www.topcities.com
www.v3space.com
www.webhostme.com
www.webweaver.nu/domain.htm

מנועי חיפוש לשרתי אחסון בחינם

www.clickherefree.com
www.freewebspace.net

מנועי חיפוש לשרתי אחסון בתשלום

אתרי אחסון בתשלום בישראל

www.bignet.co.il
www.all-4-all.co.il
www.host-in.co.il
www.domainthenet.com
www.idesigns.co.il
www.hosting4u.co.il
www.interspace.co.il
www.inter-link.co.il
www.media4u.co.il
www.intervision.co.il
www.sweethome.co.il
www.royalty.co.il
www.webgate.co.il
www.webgate.co.il
www.webpoint.co.il
www.webpoint.co.il

שרתי אחסון בתשלום בחו"ל

www.addr.com
www.addr.com
www.communitech.net
www.aletia.com
www.hostrocket.com
www.dreamhost.com
www.pair.com
www.hostingmatters.com
www.mynewhost.com

- בעיקרון, כל שרת שמאחסן בחינם מאחסן גם בתשלום, בתנאים טובים הרבה יותר.
- חיפוש שרתים בתשלום: www.sapakim.co.il/search_h.php

אתרים עם אשפים לבניית אתר

www.homestead.com
geocities.yahoo.com/home
www.tripod.lycos.com
www.nana.co.il

רשימת קבוצות דיון למפתחי אתרים

בעברית

forums.nana.co.il
community.walla.co.ill
www.tapuz.co.il/tapuzforum
www.itzik1.co.il/forum

באנגלית

www.dhtmlcentral.com/forums
www.webdevforums.com
forums.internet.com
www.newezone.com
www.webgeeks.net

מיגוון של שירותי חינם לבוני אתרים

אתרים ישראלים

www.bool.co.il
www.pashoot.co.il
www.susita.com

אתרים מחו"ל

htmlgear.lycos.com
www.bravenet.com/samples/mailinglist.php

בנייה באמצעות אשף

בעברית

www.myclub.co.il
www.nana.co.il

באנגלית

www.2globalmart.com
geocities.yahoo.com
expage.com
www.envy.nu
www.tripod.lycos.com

קיצור כתובת

www.shorturl.com/infofaq.html
globalredirect.com
visit.co.il/index.htm
www.jemix.co.il
www.v3.com
beam.to/start.asp
ooomaster.virtualave.net/redirect.html
www.bravenet.com
www.cjb.net
www.findhere.com/main.html
www.freesitex.com/shorturl.html

נספח ד': זה לא רק HTML

כתיבת דפי אינטרנט בעזרת HTML היא הבסיס ליצירת אתר באינטרנט. אם ברצונך להעמיק את הידע שלך בנושאי HTML תוכל להיעזר בספר בהוצאת **הוד–עמי**:

⌘ **HTML& CSS למפתחי אתרים באינטרנט**

את ספרי **הוד–עמי** ניתן להשיג:

ברשתות ובחנויות המובחרות,

ובאתר האינטרנט של ההוצאה בכתובת: www.**hod-ami**.co.il

פרק לדוגמה ותוכן עניינים תוכל למצוא באתר האינטרנט של ההוצאה בכתובת: www.**hod-ami**.co.il בדף של כל ספר וספר.

מעבר ל– HTML, קיימים כלים נוספים שמשתלבים יחד, והם: JavaScript, CSS, DHTML, ASP, VBScript, Java, Flash, Director, XML.

JavaScript – שפת תכנות הנכתבת במסגרת דף HTML שבעזרתה ניתן לנהל דו–שיח עם המשתמש בצורה הרבה יותר טובה מאשר עם קישורים בלבד. שילוב שפת תכנות זו מאפשר יצירת דו–שיח בין האתר למשתמש בו. להוספת JavaScript אינך צריך כל תוכנה אחרת, עורך הטקסט שברשותך יספיק וכמובן הדפדפן.

לימוד **JavaScript** לא נכלל במסגרת ספר זה.

חומר עזר

ספרים ללימוד **JavaScript** בהוצאת **הוד–עמי**:

⌘ **JavaScript סדנת לימוד**

Java – שפת תכנות המיועדת לבניית **יישומונים** (Applets), במיוחד עבור אתרי אינטרנט. לצורך כתיבת יישומון Java יש צורך בערכת פיתוח תוכנה, שאינה כלולה בכלים שהוזכרו עד כה, אותה ניתן להוריד בחינם מהאינטרנט. שפת Java הינה שפת תכנות, כמו למשל C++. תוכל בעזרתה לכתוב כל תוכנית שתעלה בדעתך, החל מתוכנית המקבלת מספר מהמשתמש וכופלת אותו ב–2, דרך בניית טפסים לקליטת נתונים, משחק מחשב ועד תוכנית לניהול חשבון בנק. אם אתה מעוניין, מסיבה כלשהי, לכתוב תוכנית לאינטרנט שתוכל לפעול מבלי שלמשתמש תהיה יכולת להסתכל בקוד – השתמש ב–Java.

לימוד **Java** לא נכלל במסגרת ספר זה.

חומר עזר

ספרים ללימוד **Java** בהוצאת **הוד–עמי**:

⌘ **The Java Tutorial סדנת לימוד**

DHTML – הידוע בשם Dynamic HTML. המשך המגמה של יצירת דפי HTML המאפשרים דו–שיח עם הגולש והמשנים את תוכנם בהתאם לתגובותיו. שימוש ברכיבי מערכת מובנים (חלק ממערכת Windows) ורתימה שלהם לדפי HTML.

לימוד **DHTML** אינו נכלל בספר זה.

VBScript – שפת תסריט, דומה בגישתה ל–JavaScript אבל היא של Microsoft. בדרך הכלל בצד הלקוח עושים שימוש ב– JavaScript ובצד השרת ב– VBScript.

לימוד **VBScript** אינו נכלל בספר זה.

ASP – טכנולוגיה נוספת מבית Microsoft שעובדת רק על שרתי Web מסוג **IIS** (תוכנת שרת מבית Microsoft) המאפשרת, בעיקר, ניהול מסדי נתונים באינטרנט, החל ממועדון לקוחות, דרך חנות ועד ניהול חשבונות בנק. ASP זה המנוע שמאחורי הטופס והלחצן שמבצע פעולות ברקע, בעיקר של טיפול בנתונים: הוספה, מחיקה, עדכון, יצירת דוח או ביצוע שאילתה.

בטכנולוגיה נוספת של חברת Microsoft הקרויה **NET.** (יש לקרוא dot NET) הטכנולוגיה נקראת **ASP.NET.**

לימוד **ASP** אינו נכלל בספר זה.

חומר עזר

ספרים ללימוד **ASP** בהוצאת **הוד–עמי:**

⌘ **ASP.NET 2.0 סדנת לימוד**

Flash – בניסיון להעלות עוד את הרף בכל הקשור למולטימדיה באינטרנט, הופיעה תוכנת Flash. בעזרתה יוצרים הנפשה, הכוללת פעולות דו–שיח וטפסים המיועדים לאינטרנט. תוכנה זו עשירה בתנועה ובצליל ונטענת במהירות. סרטי Flash בונים בעזרת תוכנת Flash אותה יש לרכוש.

לימוד **Flash** אינו נכלל במסגרת ספר זה.

Director – תוכנה ליצירת סרטי אנימציה, סרטונים אינטראקטיביים, מצגות עסקיות, יישומי מסחר אלקטרוני ועוד – להפצה על גבי תקליטורים וגם באינטרנט.

לימוד **Director** אינו נכלל במסגרת ספר זה.

XML – תקן שמקורו בשפת SGML, בדומה לשפת HTML. בשפת HTML הדגש הוא על עיצוב: גודל גופן, צבע רקע וכדומה. ב–XML הדגש הוא על תוכן. זה לא אומר שה–HTML "מת", אלא רק נוספו לו יכולות של שפת תכנות ומסדי נתונים.

לימוד **XML** אינו נכלל במסגרת ספר זה.

סביבת הפיתוח NET. (צריך לקרוא dot NET) תומכת גם בשילובן של שפות תכנות בבניית יישום לאינטרנט: Visual Basic.NET, Visual C++.NET ו– C# (צריך לקרוא C Sharp).

חומר עזר

ספרים ללימוד **סביבת הפיתוח NET.** בהוצאת **הוד–עמי**:

- **ASP.NET 2.0 סדנת לימוד**
- **Visual C# 3.0 סדנת לימוד**

את ספרי **הוד–עמי** ניתן להשיג:

ברשתות ובחנויות המובחרות,

ובאתר האינטרנט של ההוצאה בכתובת: www.**hod-ami**.co.il

פרק לדוגמה ותוכן עניינים תוכל למצוא באתר האינטרנט של ההוצאה בכתובת: www.**hod-ami**.co.il בדף של כל ספר וספר.

אינדקס

האינדקס מופיע בעברית ובאנגלית.

יש מונחים אותם בחרנו להציג רק (או בעיקר) באנגלית. למשל, את הערך Hebrew (windows) תוכל למצוא רק באנגלית. את התגית <body> תוכל למצוא באנגלית תחת הערך Tags ובעברית תחת הערך גוף המסמך.

אינדקס עברי 237

אינדקס לועזי 245

אינדקס עברי

א

אבטחת מידע, 184
אינטרנט
היסטוריה, 215
ספרים, 231–234
פרוטוקול TCP/IP, 216
אחסון (אתר), 101–102, 183–212
אבטחת מידע, 184
גיבוי, 193
הגבלות, 193
העלאת קבצים, 202–206
זמינות, 184
חינם, 184, 198–201
חינם, 198–201
חיפוש, 186
כתובות אתרים, 227–230
מהירות תגובה, 193
מציאת שרת, 190–194
נפח, 191
סוגי, 191
קיצור דרך, 189
קניית domain, 190
שירות, 192
שרת, 186, 216
תמיכה, 192
תשלום, 195–198
תשתית, 184
אתר, 18
אחסון, 101–102, 183–212
בנייה באמצעות אשף, 206–207
הכרזה, 207–212
העלאה לרשת, 102
מבנה, 98
פרסום, 207–212
שיקולים, 184
שלבים בבניית, 95–99

שם, 188

ג

גבול
טבלה, 172
תמונה, 159
גודל תמונה, 157
גוף המסמך, 117
גופן, 38, 44–45, 129–131
עיצוב, 128–131
צבע, 64
גלישה, 217

ד

דואר אלקטרוני, 219
קישור, 142
דפדפן, 24
עברית, 29, 37, 118–119
דף HTML
הצגה, 28, 31
יצירה, 27
מבנה בסיסי, 29, 112

ה

הגדרת שורה בטבלה, 169, 181
הגדרת תא בטבלה, 169, 177–180
הוספת תמונה, 148
הטבעת דף HTML בדף HTML אחר, 89–91
היסטוריה (אינטרנט), 215
הערה, 136
הקלדת, תוכן לדף, 33, 43
העלאת קבצים לשרת אחסון, 202–206

ז

זכויות יוצרים, 205
זמינות, 101

ח

חומר עזר, 18, 23

ט

טבלה, 86–69, 182–169
גבול, 72, 82, 172
צבע, 82
הגדרת שורה, 169
הגדרת תא, 169
יישור, 72, 173
מאפיינים, 172
מרווח בין תאים, 176
מרווח בין תוכן לגבול התאים, 176
עיצוב דף עם, 86–84
צבע רקע, 75, 175
רוחב, 83–82, 174
שורה, 72, 169, 181
תא, 72, 169, 180–177
יישור, 75, 178
צבע רקע, 180
רוחב, 179
טפט תמונה, 160
טקסט, 136–117
טקסט ותמונה, 156–154

י

יישור טבלה, 173
יישור תא בטבלה, 178
יצירת מסגרת פנימית, 90

כ

כותרת לדף HTML, 33, 37, 41, 109, 120
כיוון קריאת הדף, 29, 112
כתובות אתרי אחסון, 230–227
כתובת
אתר, 217
IP, 188–187, 222–220
כתובית (לתמונה), 150

ל

לקוח
מחשב, 101, 184
תוכנה, 219

מ

מבנה
אתר, 98
בסיסי של דף HTML, 29, 112
מודגש (עיצוב), 38–41
מחשב
לקוח, 101, 184, 216
שרת, 101, 184, 216
מיקום יחסי, 153
מעבר שורה, 54, 125
מערכת הפעלה Windows (ספרים), 231–234
מרווח בין תאים בטבלה, 176
מרווח בין תוכן לגבול התאים בטבלה, 176

ס

סיומת, קובץ, 25
סימנים מיוחדים, 135
ספק שירות לאינטרנט, 186, 215
ספרים
אינטרנט, 231–234
מערכת הפעלה Windows, 231
עיצוב, 231–234
תכנות לאינטרנט, 231–234
תקשורת, 220

ע

עברית, 29, 37, 118–119, 225–226
עורך טקסט, 24
עיצוב
טקסט, 38, 127–131
מבנה אתר, 84–86, 89
מודגש, 38–41
ספרים, 231–234

פ

פורמטים (תמונה), 147–148
פיסקה, 33, 36, 44, 122
פרסום אתר באינטרנט, 207–212
פרוטוקול, 137, 184
FTP, 137
HTTP, 137
POP3, 219
SMTP, 219
TCP/IP, 216, 220–222

צ

צבע, 63–67, 163–168
טקסט, 64, 65, 67, 167
קידוד, 164–165
רקע (טבלה), 175
רקע (מסמך), 63, 163
רקע (תא בטבלה), 180

ק

קו אופקי, 44, 107, 131
קובץ
סיומת, 25
קובץ HTML ראה דף HTML
קובץ גרפי, 147–148
קוד מקור
הצגה, 28
קידוד צבע, 164
קיצור דרך, 189
קינון תגיות, 133–134
קישור, 47–56, 137–145
בחלון חדש, 48–50
בתוך המסמך, 141
דואר אלקטרוני, 142
יחסי, 50, 143
לראש הדף, 51
מידע על, 140
תמונה, 158

ר

רווח לבן, 75, 134
רווח קשיח, 134–135
רוחב
טבלה, 174
תא בטבלה, 179
רזולוציה, 218

ש

שאלות, 19
שלבים בבניית אתר, 95–99
שורה בטבלה, 72
שילוב תגיות, 133–134
שפות תכנות לאינטרנט, 232–234
שרת אחסון (תשלום), 195–198
שרת אחסון (חינם), 184, 198–201
שרת, 101, 184, 216
מחשב, 101

ת

תא בטבלה, 72
יישור, 75
צבע רקע, 180
רוחב, 179
תגיות, 105–115
גוף המסמך, 117
גופן, 127–131
טבלה, 172, 177, 181
כותרת (h), 36–37, 120
מסגרת פנימית, 90
מעבר שורה, 125
מקוננות, 133–134
סגירה, 31, 111
עיצוב טקסט, 38
פיסקה, 36, 44, 122
פתיחה, 31, 111
קו אופקי, 131–132
קינון, 133–134

קישור, 138
ראש המסמך, 30
שילוב, 133–134
שם המסמך, 30
שפת המסמך, 30
תא בטבלה, 177
תחביר, 105
תיחום, 110
תמונה, 148–149
תמונות צפות, 155–156
תוכן,
הקלדה, 33, 43
תחביר (תגית), 105
תיחום תגיות, 110
תכנות לאינטרנט (ספרים), 231–234
תמונה, 57–62, 147–162
גבול, 59, 159
גודל, 157–158
הוספה, 148–149
טפט, 160
טקסט ו–, 154–156
פורמטים, 147–148
צפה, 58, 155
קישור, 59, 158–159
רקע, 160
תמיכה, 19
תפריט (דף HTML), 87–92
תקשורת,
ספרים, 220
תקשורת (ספרים), 220

אינדקס לועזי

#rrggbb, 163-168
& 135
' 135
© 135
> 135
< 135
  75, 135
" 135
® 135
.., 143
../.., 143

A

Advanced Research Projects Agency, see ARPA
Address bar, 137
Alignment
  Cell, 178
  Table, 173
ARPA, 215
ASP, 233
  books, 231-234

B

Background Color (document), 63, 166
Background Color (Cell), 180
Background Color (Table), 175
Bold (web page) see Tags, <b>
Books
  ASP, 231-234
  Communication, 220
  DOM, 231-234
  HTML, 231-234
  Internet, 231-234
  Java, 231-234
  JavaScript, 231-234
  Windows, 231
Border (Table), 172
Browser, 24

C

Cell (Table), 177-180
Alignment, 178
Background color, 180
Width, 179
Cell Padding, 176
Cell Spacing, 176
Character Entity, 135
Client,
computer, 101
software, 219
Clip-arts see Image
Color, 63-67, 163-168
Background (document), 63
Encoding, 164
RGB, 164
Safety Color Pallete, 165
Text, 64, 65, 67
Comment, 136
Communication
books, 220
Computer
Client, 101, 216
Server, 101, 216
Copyrights, 205
CSS
books, 231-234

D

Design (web Page), 84-86
DHTML, 232
books, 231-234
Direction (web page), 29
Director, 234
DOM books, 231-234
Domain Name System, see DNS
Domain, see DNS
DNS, 137, 187-190, 221-222
Choose, 188-189
Sub-domain, 189
ReDirect, 189
Buy, 190
Server, 221
Dynamic Host Configuration Protocol, see DHCP

Dynamic HTML, see DHTML

E

Electronic Mail, see E-mail
E-mail, 219
  Link, 142
Embedding HTML page, 87-92
Encoding (color), 164
Extension, File, 25-27

F

Fault tolernace (Internet), 215
File
  Extention, 25-27
File Transfer Protocol, see FTP
Flash, 233
FTP, 102, 202, 220
Font, 44-45
Free host providers, 198-201

G

GIF, 147
Graphic File Types, 147-148
Graphic Interchange Format, see GIF
Graphics, see Image

H

Hebrew, 29, 37, 118-119, 225-226
Hebrew (windows), 119
Header (web page) see Tag, <h1>
History (Internet), 215
Horizontal line, see Tags, <hr />
Host provider (web site), 101-102, 183-212
  Business site hosting, 195-198
  Choose, 183-185
  Cost, 195-198
  Finding hosting provider, 186, 190-195
  Free, 198-201
  Personal site hosting, 17
  Types, 191
  Uploading, 202-206
HTM, 28
HTML, 217
  books, 231-234

File extenstion, 28
vs. HTM, 28
HyperText Markup Language, see HTML
HyperText Transfer Protocol, see HTTP

I

Icons see Image
Image, 57-62, 147-162
Adding, 148-149
Alignment, 154
and Text, 154-156
as Background, 160
Border, 59, 159
File types, 147-148
Floating, 58, 155
Link, 59, 158-159
Size, 158-159
Tooltip, 150
Inline Frames, 90
Internet
Books, 231-234
Fault tolernace, 215
History, 215
Services, 217
Surfing, 217
Internet Engineering Task Force, see IETF
Internet Explorer
Hebrew, 29, 37, 118-119
Internet Information Services, see IIS
Internet Service Provider, see ISP
IP Address, 220-222
ISP, 186, 215

J

Java, 232
books, 231-234
JavaScript, 232
books, 231-234
Joint Photographic Expert Group, see JPG
JPEG, see JPG
JPG, 147-148

L

Link, 47-56, 137-145
E-mail, 142
in a new window, 48-50
relative, 50, 143
to the top of page, 51
ltr, 29

M

Materials, 23
Menu (web page), 87-92
Create, 87-89
Embedding, 98-92

N

National Science Foundation, see NSF
Nesting Tags, 133
Network News Transfer Protocol, see NNTP
New line (web page) see Tags,

P

Page design with tables, 84-86
Pages (Internet) see Web page
Paragraph (web page) see Tag, <p>
Picture see Image
PNG, 147-148
POP3, 219
Portable Network Graphics, see PNG
Post Office Protocol 3, see POP3
Protocol, 137
FTP, 137
HTTP, 137, 218
POP3, 219
SMTP, 219
TCP/IP, 216

R

Red Green Blue, see RGB
Remarks, 136
Resolution, 218
RGB, 63, 163
Row (Table), 181
rtl, 29

S

Safety Color Pallete, 165
Server, 101
  DNS, 221
Services (Internet), 217
Simple Mail Transfer Protocol, see SMTP
Site, see Web Site
SMTP, 219
Special characters, 135
Source code
  View, 28
Structure (web site), 98-99
Support, 19
Surfing, 217

T

Table, 69-86, 169-182
  Alignment, 72, 173
  Background Color, 75, 175
  Border color, 82, 172
  Border width, 72, 172
  Cell, 177-180
    Alignment, 75, 178
    Background Color, 180
    Create, 72, 169
    Width, 179
  Cell Padding, 176
  Cell Spacing, 176
  Row, 181
    Create, 72, 169
  Web page design, 84-86
  Width, 82, 174
Tags, Nested, 133-134
Tags, Syntax, 105
Tags, 105-115
  <a>, 48-50, 138-143, 147-162
  <b>, 38-41, 128
  <big>, 128
  <body>, 117

, 54, 125
  , 123
  <font>, 44-45, 64, 129
  <h1>, 36-37, 109, 120
  <head>, 30, 113

<hr />, 44, 107-108, 131
<html>, 29, 112
<i>, 128
<iframe>, 90
<img />, 58
<meta />, 30, 114
<p>, 36-37, 44, 122
<s>, 128
<small>, 128
<span>, 55, 124
<sub>, 128
<sup>, 128
<table>, 72, 172
<td>, 72
<th>, 75
<title>, 30, 113-115
<tr>, 72
<tt>, 128
<u>, 128-129
TCP/IP, 216
DNS, 221
IP Address, 220-222
Text, Format, 127-131
Text Editor, 24
ToolTip (image), 150

U

Uniform Resource Locator, see URL
Uploading (web site), 202-206

URI, 138
URL, 137, 217

V

VBScript, 233

W

Web page
Basic outline, 29
Create, 27
View, 28, 31, 33
View source code, 28
Web Site, 18
Building with Wizard, 206-207
Steps in building, 95-99

Structure, 98-99
Hosting, 101-102, 183-212
White space, 75, 134-135
Width
Cell, 179
Table, 174
Windows (books), 231-234
windows-1255, 30
World Wide Web Consortium, see W3C
World Wide Web, see WWW
WWW, 216

X

XML, 234

הערות:

הערות:

ת.ד. 6108 הרצליה 46160 **הזמנות באתר**
info@hod-ami.co.il www.**hod-ami**.co.il

קטלוג 2021

מחירי מבצע, מחירים מעודכנים והנחות באתר הוד-עמי

	כולל	עמ'	מחיר*
אינטרנט - מפתחי אתרים/גרפיקה			
אמא, אבא - בניתי אתר באינטרנט (HTML)		256	29
הגדל את הכנסות העסק שלך באמצעות **פרסום בגוגל Google AdWords**		300	249
HTML5 המדריך לבניית אתרים ולמערכות WEB, הדור הבא – מהד' 4 חדש		337	139
The **Java** Tutorial סדנת לימוד	CD	768	179
JavaScript סדנת לימוד		586	159
מדריך **ASP.NET MVC 4**		514	199
ASP.NET 3.5 סדנת לימוד בשפות C# ו-VB		824	99
תכנות			
Angular 8 בעשרה ימים		158	177
Code Complete – מדריך מעשי לפיתוח תוכנה		288	139
לחפש באגים, מדריך מעשי לבודק תוכנה, מהד' 3		350	169
Visual C# 3.0 סדנת לימוד		656	99
ללמוד **C** - מהד' 3		480	139
שפת **אסמבלי** למחשב האישי, מהד' 2		314	89
PC - חומרה, תוכנה ורשתות			
מדריך Hacking ואבטחת מידע, מהד' 2		428	169
מדריך **חומרה ותוכנה** לטכנאי PC - מהד' 5 (כולל חלונות 7/8)		752	189
מדריך **רשתות** לטכנאי PC ולמנהלי רשת - מהד' 4		608	219
Windows			
Windows 8.1 מדריך למשתמש		544	39
Windows 8 מדריך למשתמש		438	19
Windows 7 צעד-אחר-צעד		272	19
LINUX			
LINUX למתקדמים, טיפים, טריקים ותכנות ב-BASH		226	189

* מחיר מומלץ לצרכן כולל מע"מ. הספרים נמכרים בהנחה בהוצאה

היכנס לאתר להתעדכן בספרים החדשים ובמחירי המבצע בהוצאה

תוכן עניינים ופרקים לדוגמה www.**hod-ami**.co.il

09-9564716

	כולל	עמ'	מחיר*
גרפיקה			
Flash – ספר הדרכה ותרגילים		122	64
אינדיזיין – ספר הדרכה ותרגילים		132	72
Illusatrator – ספר הדרכה ותרגילים		120	64
Photoshop צעד אחר צעד (ש/ל, למתחילים), מהד' 3		200	89
מדריך לתוכנת העיצוב והאנימציה **3ds max** (2 כרכים)	CD	1400	289
OFFICE			
יישומי סטטיסטיקה בגיליון אלקטרוני Excel		86	69
סטטיסטיקה יישומית – א'+ב' עדכון 7/2020		202	97
טבלאות ציר – ניתוח נתונים חכם		116	87
Access 2016 צעד אחר צעד		384	169
Word 2016 צעד אחר צעד		150	59
Excel 2016 צעד אחר צעד		336	129
עוד ספרים בגרסאות קודמות (2007 ו-2003) ניתן למצוא באתר הוד-עמי			
ניהול, כלכלה ושונות			
יסודות המימון שרוני ומופקדי		560	175
לחפש באגים, מדריך מעשי לבודק תוכנה, מהד' 3		350	169
ניהול ממוקד לעשות יותר עם מה שיש (כריכה קשה) - מהד' 4		358	133
לי זה עולה יותר (תמחיר) (כריכה קשה) - מהד' 3		368	129
מערכות מידע			
Oracle SQL יכולות מתקדמות		626	249
SAS (**Statistical Analysis System**) – ספר לימוד		256	169
בסיסי נתונים ושפת **SQL** – עקרונות ועיצוב		648	149
ניתוח מערכות מידע כולל מתודולוגיית ה- **UML**		818	229
המדריך העברי השלם **UML**		346	329
ספרים דיגיטליים			
לרכישת ספרים לצפייה בפורמט PDF היכנס לאתר לקטגוריה "ספרים דיגיטליים"			
קבצי תרגול לספרים			
קבצי תרגול לספרים שונים תמצא באתר בקטגוריה "קבצי תרגול לספרים"			

* קטלוג 2021. מחיר מומלץ לצרכן כולל מע"מ. הספרים נמכרים בהנחה בהוצאה

היכנס לאתר להתעדכן בספרים החדשים ובמחירי המבצע בהוצאה

תוכן עניינים ופרקים לדוגמה www.**hod-ami**.co.il

09-9564716